

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy
pdf\Cherryh_Carolyn_Janice-Morgain_2-Studna_Sihuanu.PDB

PDB Name: Cherryh_Carolyn_Janice-Morgain_
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 10.6.2007
Modification Date: 10.6.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

C.J.Cherryh
Studna Šihuanu
DAŇ BRÁNÁM

„...poslední ze všech přežila Žena Morgain, žena znalá ghálských kou-zel a při sobě ustavičně nosící Meč, jenž uvrhává v smrt. Mnoho zla způ-sobila Morii a Baienu, zla rovného všemu, co kdy učinila... Poté však uprchlá, vzavši s sebou Nhi Vanya i Chyu, kdysi náležejícího k tomuto domu, jenž byl jejím ílitem a byl tedy vázán přísahou.“

Nhi Erij i Myya, v Knize Ra-morie

„Chya Roh i Chya, pán Ra-korie, následoval pro spásu svého bratrance Čarodějnici Morgain... Nhi Erij však ve své Knize tvrdí, že Chya Roh na oné cestě zahynul a že duše, která od té chvíle vládla jeho podobou, byla ghálská a každému zbožnému Člověku nepřátelská...“

Knihá Baien-anu

Věnováno Andre Norton,

paní podivuhodných čar a kouzel

Prolog

Ať už postavil Brány vedoucí z času do času a z prostoru do prostoru kdokoli, jistě mu z nich nevzešlo nic dobrého. Ghálové objevili trosky první Brány v podivných zříceninách Silenu na jednom z mrtvých světů jejich vlastní sluneční soustavy. Našli zdroj po-znání a podle něj postavili další Brány, překlenuli světy, překlenuli pro-pasti mezi hvězdami a překlenuli sám čas.

A zde se lapili do pasti a strhli s sebou i jiné, neboť Ghál experimento-val s časem, experimentoval se světy a shromažďoval bytosti a příšery z celého kosmu oepjatého Branami. Ghálové zakládali civilizace a hnali se kupředu věky, aby pozorovali jejich vzestup, zatímco se jejich poddaní, jimž byl přístup k Bránám odepřen, plahočili staletími reálného času.

Na konci času se shromáždili ti, kteří prošli všemi zákruty dějin, zaku-sili vše a žili nejzoufaleji. Ve skutečnosti samé se objevovaly trhliny a zná-silňovaná minulost jejich běh jen urychlovala. Někteří z nich cítili příchod konce, jiní zešíleli, vybavující si vzpomínky, které už nebyly pravdivé, či snad pravdivými mohly být a přece nebyly, a znovu byly - hmota a čas a prostor se uvolnily, odtrhly a nakonec explodovaly dovnitř sebe samých. Světy ležely v troskách. Zbyl jen popel ghálského díla a světů, kterých se Ghál dotkl, a zbyly Brány, prastaré smetí nedotčené katastrofou a vyho-zené na břeh vlnami času.

Do zničené části vesmíru, stále ještě hyzděné jizvami, pak přišli lidé.

Obětmi Ghálu byly také lidské bytosti, roztroušené po zničených svě-tech a sdílející je i s plemeny Ghálu podobnými.

Už jen z toho jediného důvodu lidé Bránám nedůvěřovali a báli se jich.

Jedno sto mužů a žen prošlo ghálskými Branami, směřující do ne-známa. Byli vyzbrojeni k tomu, aby zapečetili nebezpečné portály z odvrá-cené strany prostoru a času, od první až do poslední z Bran. Pro tento po-slední průchod byla vynalezena zbraň, která v sobě skrývala všezničující moc čerpanou z Bran samých. Až po onu Bránu bylo nutné uzavírat svět po světě po století v bitvě možná nekonečné, možná běžící po ob-vodu osudového kruhu, možná omezené na ghálský vesmír a možná pře-dem vržené do Bran, jež Ghál sám nikdy nepostavil.

Na počátku jich bylo sto.

Brány si vybraly svou daň.

KNIHA PRVNÍ

„...Poslední ze všech přežila žena Morgain, žena znalá ghálských kou-zel a při sobě ustavičně nosící Meč, jenž uvrhává v smrt. Mnoho zla způ-sobila Morii a Baienu, zla rovného všemu, co kdy učinila... Poté však uprchlá, vzavši s sebou Nhi Vanya i Chyu, kdysi patřícího k tomuto domu, jenž byl jejím ílitem a byl tedy vázán přísahou.“

Nhi Erij i Myya, v Knize Ra-Morie

„Chya Roh i Chya, pán Ra-Korie, následoval pro spásu svého bratrance čarodějnici Morgain... Nhi Erij však ve své Knize tvrdí, že Chya Roh na oné cestě zahynul a že duše, která od té chvíle vládla jeho podobou, byla ghálská a každému zbožnému člověku nepřátelská.“

Knihá Baien-anu

Kapitola první

Sedm měsíců tančilo na nebi světa, který v časech předků znal pouze jediný. V těch dobách byly Studny Bohů otevřené a poskytovaly moc a hojnost khálským pánům, co vládli před příchodem králů. Nyní byly Studny zapečetěné a otevřít je nebylo v moci ani lidí, ani khálů. Kdysi dávno se na všech stranách Šihuanu a Hiuaie rozprostíraly nedozírné plochy pevniny, teď se však svět zvolna potápěl.

Taková byla pravda, které věřila Mija Jhirun, dcera Elova.

Po celý svůj krátký život Jhirun pozorovala, jak voda bez ustání útočí na okraje světa, jak se Hiuaie zmenšuje na polovinu a jak se šedé moře vytrvale rozrůstá. Bylo jí sedmáct a vypadalo to, že do konce svého života uvidí Hiuaie zmizet úplně.

Za jejího dětství stávala vesnice Čádríu v Hiuaie pod hřebenem Bar-rows. Kolem ní se táhla mohutná hráz a kamenný vlnolam, chránící pole, která dávala hojnou úrodu lidem a bohatou pastvu jejich ovčím, kozám a kravám. Teď byla na tom místě už jen pustina zarostlá rákosím. Tři roz-lehlá pole, která kdysi živila Čádríe, nyní zmizela, téměř beze zbytku zaplavena vodou, ze které vyčnívaly pouze někdejší mezníky z narovnaných kamenů a neužitečné zbytky starého vlnolamu. Šedivé kamenné budovy staré vesnice ležely v troskách a tam, kde kdysi bývaly ulice, se i za nejnižšího odlivu čeřila voda, dosahující až k oknům domů za Hnothu, kdy se měsíce setkávaly v nadhlavníku. Domy zbavené střech se staly hnízdišti bílých ptáků, kroužících a vykřikujících svá osamělá volání nad zasmušilou hladinou moře. Ti z Čádríu, kteří přežili zhroucení vlnolamu a nemoce a hlad následující zimy, odešli zase o kus dál, pokusit se najít nové útočiště. Někteří se vydali k lidem z bažin Arenu a hrstka statečných a odhodlaných se rozhodla přejít do samotného Šihuanu a hledat bezpečí mezi polovičními pány ve tvrzích, jako byl pověstný Abarais u Studní nebo Ohtij-in. Do Barrows se donesly zprávy o těch, kteří došli do Arenu, nikdo však nevěděl, jaký osud stihl ty, kteří se vydali na dlouhou cestu do Šihuanu.

Hráze se prolomily, když bylo Jhirun deset let. Teď už bylo v celém Hiuaie pramálo suché země, jen zmršť ostrůvků oddělených od sebe močály a vykoupených ze smrtící soli ústím mohutné Aje, přitékající shora ze Šihuanu a rozlévající své temné, lině se valící vody vstříc šedivým vlnám moře. Za bouří Aje všela kalnou hnědí drahocenné půdy splachované do moře v povodních, které pohlcovaly vše kolem vyjma kopců a větších ostrovů. Za přílivu v době Hnothu, kdy se měsíce setkávaly v nadhlavníku, moře vtékalo do vnitrozemí, ničilo všechnen život v obrovských rozlohách močálů a zanechávalo za sebou umírající zelenou travu, stojaté vody páchnoucí hnilobou a velké mořské ryby, číhající na kořist v temném ústí Aje. V Hiuaie už zbývala jen skrovná pastva pro kozy a divoké poníky z močálů. Moře neustále postupovalo směrem ke svahům Barrows a rozšiřující se močály ukrajovaly z planin pod nimi, hrozíce odříznout Hiuaie od Šihuanu a odsoudit Barrows k neodvratné záhubě. Kraj, který kdysi býval pohostinný a zelený, se nyní proměnil ve spleť napůl potopených mrtvých stromů, nepatrných kousků mokré půdy a rákosím zarostlých průlivů, kterými mohly proplout jen malé, ploché loďky lidí z močálů a Barrows.

V posledních letech světa se i Barrows samotné musely stát ostrovy.

Byli to lidé, kdo nedlouho po letech Tmy tyto kopce vyzdvihl z roviny Hiuaie. Barrows byly hroby králů a knížat Království lidí, pohřbených v oněch dávných časech, kdy rozbité měsíce byly jen léta staré, kdy padl Khál a kdy lidé vyhnali khálské polovičníky do jejich vzdálených hor. V těch dobách patřila lidem ta nejlepší část světa, panovali nad rozlehlou, úrodnou planinou a Hiuaie jim poskytoval hojnost a bohatství.

Lidé pohřbívali své velké mrtvé v obrovských mohylách, věčných ur-nách z kamene určených pro krále pyšníci se zlatem, drahokamy a ocelo-vou zbrojí, neohrožené v boji a pevně vládnoucí svým poddaným. Právě králové to byli, kdo se snažil oživit prastarou magii Studní, jichž se obávali dokonce i khálští poloviční páni. Moře však vystoupilo z břehů a pohřbilo jejich plány; a poslední králové lidí upadli do moci ši-huanských polovič-níků. Tak skončila velká doba barrowských králů, zanechávajíc po sobě jen jejich hroby jako prsten obtačející Studni zvanou Anlova Koruna, Studni, jež pohltila všechno jejich bohatství a odměnila se bídou.

Ke konci zbyly jen roztroušené vesnice lidí, ubohých rolníků proklínajících památku barrowských králů. Starým pevnostem a pohřebišťům se poz-děší generace, obývajících pláně při březích řeky, zbožně vyhýbaly. Čádrí stávala blíž Barrows, než by si kterákoli jiná vesnice přála, navzdory tomu však zanikla jako poslední ze všech vesnic Hiuaie - což Čádríům dávalo důvod k jisté aroganci, dokud se nepotkali se svým vlastním osudem. Po-sledním útočištěm se staly samotné Barrows. Jejich obyvatelé pro lidi z ro-vin vždy žili za hranicemi jejich přijatelnosti - vykradači hrobů, někdy pastevci a rybáři, obviňovaní (dokud Čádrí stála) z krádeží dobytka i po-hřbeného zlata. Čádrí však zanikla a opovrhovaní lidé z Barrows přežívali nejjízněji ze všech ve tvrzích, která bývala zborcenou pevností jednoho z ně-kdejších králů, stojící na posledním a největším skalním útesu celého Hiuaie, převyšovaném jen samotnou Korunou. Takový byl Jhirunin svět. Opálená do hnědá letním sluncem teď vedla svoji malou loďku rákosím, odrážejíc se nacvičenými údery tyče ode dna kanálu, které v této roční době nebylo hlouběji než na dosah ruky. Byla bosá - boty se obouvaly jen v zimě - a třásněmi lemovanou sukni si vyhr-nula nad kolena, protože široko daleko nebyl nikdo, kdo by ji mohl vidět. V přední loďky byla upevněná hliněná nádoba s chlebem a sýrem, džbán s pivem a také prak a několik oblázků. Pro Jhirun nebylo těžké jí ulovit některou z hloupých bahenních slípek poletujících nad močalem.

V noci přišlo a hladina Aje se zvedla, takže se naplnily vodou i některé z mělkých kanálů a Jhirun mohla plout směrem ke kopcům přece jen o něco rychleji. Do večera zase přijde dešť, alespoň se tak dalo soudit podle prv-ních mraků, shromažďujících se na východě proti jasně oranžovému slunci. Do nejvyššího přílivu, Hnothu, však přece jen ještě několik dní chybělo. Sedm měsíců tančilo v řadě za sebou přes vodnatelné nebe a jen síla proudu Aje pohybovala rákosím Barrows, které bývaly za Hnothu téměř úplně zatopené, teď navzdory dešť-ům hrdě vyčnívaly z vod a stejně tak se voda nedotýkala ani Kamene na Junai.

Bylo to posvátné místo, ten hrubě tesaný kámen a jeho nevelký ostrov. Na dosah ostrova byl výběžek močálů, jejichž obyvatelé přicházeli na Ju-nai vždy ve dnech mezidobí obchodovat s lidmi z Barrows - vysocí lidé je-jího rodu s malými a podsaditými obyvateli do nedohledna se táhnoucích bažin. Z Barrows odcházelo do močálů maso, "škeble a kovy;

lidé z bažin jim přinášeli košíky, loďky a dříví a ohtijské obilí, dovážené ze Šihuanu. Důležitější než obchod sám však byla smlouva, která dovolovala, aby se obchody pravidelně uskutečňovaly. Tento opakující se trh je sváděl do-hromady se ziskem pro všechny strany a odstraňoval důvody ke kmeno-vým válkám, takže každý obyvatel Barrows mohl krajem procházet svo-bodně a bez nebezpečí. Bývali tu samozřejmě psanci, lidé i poloviční páni vyvržení z Ohtij-inu nebo Arenu, kterých bylo vždy třeba se obávat, tak hluboko na jihu však nebylo o žádném slyšet už více než čtyři roky. Lidé z močálů pověsili poslední tři takové na uschlém stromě nedaleko starých khálských ruin na Niově kopci a lidé z Barrows se jim za tuto dobrou službu odměnili zlatem. Obyvatelé močálů sloužili lidem z barrowské tvrze jako val proti veškerému zlu vyjma moře a nečinili svým sousedům žádné obtíže. Aren byl ztracený hluboko v močálech a lidé odtamtud se podle toho chovali. Když už došlo na obchod, nepostavili by se ani do stínu člo-věka z Barrows. Pod širým nebem se drželi při sobě a hlasitě se modlili, jako by se děsili náказы a obávali léčky. Dávali přednost svým umírajícím lesům a svým vlastním tradicím, ve kterých nebylo ani zmínky o barro-wských králích.

Tady na okraji světa ležela země Barrows, země široká a prázdná, kde z povodní a nedozírných vod kolem vyčnívaly jen kuželovité kopce, oživo-vané nesčetnými bílými ptáky. Jhirun znala každý větší ostrov, každou ne-velkou hroudu ještě neutopené půdy, znala je jmény králů a hrdinů, dávno zapomenutými všude za hranicemi země lidí z Barrows, kteří odvozovali svůj původ od králů samých a stále ještě uměli zpívat slova starých písní v nářečí, kterému žádný člověk z močálů nemohl nikdy porozumět. Několik málo z těchto kopců mělo na vrcholu prázdnou prohlubeň, zemí pokrytou číši z kamene, která už dávno vydala své poklady plnění Jhiruniných předků. Ostatní mohly ještě stále vzdorovat veškerému úsilí o objevení hrobů v nich skrytých, chráníce mrtvé před živými. Některé se zdály být skutečnými kopci, jaké nemohou mít žádné duté srdce z lidmi zbudova-ných sálů, skrývajících královské poklady a zbraně. Ty, které vydaly své poklady, udržovaly lidi z Barrows při životě, poskytující jim zlato, jež bar-rowští přetavovali na prsteny a prodávali lidem z močálů, kteří na oplátku kupovali šihuanské obilí a prodávali je na Junai. Lidé z Barrows se ani v nejmenším nebáli hněvu duchů svých předků, rozbíjeli kladivý prastaré symboly a tavili je, aby získali čisté zlato. Kromě obilí koupeného za zlato chovali kozy a lovili a tím si zajišťovali skrovný zdroj obživy nezávislý na obchodu. Jhirun a její bratřenci sekali trávu, nakládali ji do loďek nebo na záda černých poníků, kteří jim sloužili v kopcích, a takovým způsobem shromažďovali zásoby na dobu Hnothu a krmili svůj dobytek, jenž jim zase dával nadbytek sýra a masa, které si lidé z močálů cenili stejně jako zlato.

Malé loďky se dotkl proud, jak se dostala do míst, kde mohutný proud Aje zasahoval mezi okolní ostrůvky. Jhirun zatočila na mělčinu, opatrně se držíc v bezpečné vzdálenosti od Aje. Kdesi daleko byl vidět okraj světa, kde se Aj vlévala do všepohlcujícího moře a kde obzor a nebe splývaly v šedivém oparu. Nedaleko odtud čněla nad vodami velká oblá vyvýšenina, hřeben Anlovy koruny.

Jhirun neměla nejmenší chuť se přibližovat tomu místu s jeho kruhem Kamenů. Nikdy tam nikdo nechodil, jedině o Půlročí, kdy tam přicházeli knězi - její děd za Barrows a starý Haz za lidi z Arenu. Jednou přišli i ši-huanští knězi, kteří putovali celou dlouhou cestu až z Ohtij-inu, pověstné Studně, jedné ze dvou skutečných. Od té doby, co se prolomily hráze, se však o ně v Šihuanu nestarali. Staré rituály už ležely na srdci jen Hiuaaji, nicméně nebyly nikterak zanedbávány. Ovšem ani o Půlročí se knězi ne-zbavili strachu a nechodili ke kruhu blíž než na dostřel šípu, přičemž Haz z Arenu a její děd nepřicházeli kvůli svým sporům nikdy společně. Ve sta-rých dobách obětovávali barrowští králové na tom místě Bránám lidské oběti, tento zvyk však zanikl zároveň s jejich pádem. Oběti ani neoživilly Studně, ani nezhojily Měsíc. Kameny stály o samotě, chladně hrozící nebi, některé nesmyslně pokřivené, a mohutný vrch, na který se nikdo neodva-žoval vstoupit, jen o stanoveném dni Půlročí, zůstával místem moci a po-skvrněné krásy, jež nemohlo skýtat útočiště ani lidem ani polovičním pá-nům. Každý z kněží tam vždy pronesl slova modlitby a odešel. Nebylo to místo, na kterém bylo radno pobývat samotnému. Smysly se na něm samy od sebe napínaly nepokojem i tehdy, když člověk přicházel s mnoha lidmi svého rodu, s kněžimi a se zpěvy, neboť pod tím vším leželo mrtvé ticho, měnící každý lidský zvuk na pouhou ozvěnu. Tady bylo to, co se pokusili ovládnout barrowští králové, střed všech podívenství v Barrows. Zůstane-li něco poté, co se vody zvednou a zaplaví celý Hiuaaj, bude to tento vrch a podivné kameny na něm. Jhirun obeplula to místo velikým obloukem a dostala se z proudu mezi jiné ostrovy. Památky na ghály i na krále tu byly často patrné, kameny roztroušené ve vodě a na vrcholcích kopců. Zde bylo její oblíbené místo, když pracovala sama, právě tady, v sousedství Koruny a daleko za hrani-cemi, které by žádný člověk z močálů nikdy nepřekročil, jedině na den Půl-ročí, a také daleko od míst, kde obvykle pracovali její vlastní příbuzní. Měla ráda zdejší ticho a samotu, daleko od ukřičeného zmatku barrowské tvrze. Nebylo tu nic než ona sama a šelest větru v rákosí, šplouchání moře a tichý zpěv neviditelného hmyzu v paprscích ranního slunce.

Kopce klouzaly kolem boků loďky a znovu se kolem ní sevřely, když Jhirun zamířila k pravému břehu klikatícího se kanálu, ke kopci zvanému Jiran, po kterém byla pojmenována. Na jeho vrcholu stál Kámen, stejně jako na dalších vrších odtud směrem po proudu, a jeho svahy pokrývala zelená tráva, živěná sladkou vodou Aje. Jakmile se loďka zastavila o dno, Jhirun vyskočila do vody a její bosé nohy se rychle a hbitě pohybovaly po mokřích kamenech. Popadla poutači lano, vytáhla loďku daleko na břeh, aby ji žádná rozvinnost proudu nemohla odnést, a dala se do práce.

Když se poprvé rozmáchla srpem, hmyzí zpěv na okamžik ustal, aby se pak znovu rozezněl, jakmile se okolí smířilo s její přítomností. Kdykoli na-sekala dostatek trávy, sebrala ji a svázala uzlem z několika stonků, zane-chávajíc za sebou úhledné řádky malých snopů. Pracovala výš a výš na úbočí kopce a postupovala od hladiny vody jakoby po paprscích obrov-ského kola, sbíhajících se v místě Kamene.

Čas od času se zastavila, narovнала si záda a protáhla si tělo rozbolavěle námahou, třebaže byla mladá a na práci více než zvyklá. V takových chví-lich se rozhlížela po obzoru, oči upřené spíš než na zem na temná oblaka hromadící se na východě. Jak pomalu končila s prací, mohla z vrcholu kopce přehlédnout celý kraj až k Anlově Koruně a rozeznala i prstenec Kamenů na jejím vrcholu, rozmazaný dálkou a oparem, ležícím ve vzdu-chu. K jihu, kde končil svět, se však dívala jen nerada. Když se podívala na sever a přivřela oči v naději, že uvidí hory vzdáleného Šihuanu, které se za

nejjasnějších dnů rýsovaly v dálce, spatřila jen šedivou modř a na obzoru při břehu Aje temnou skvrnu - lesy hiuajského močálu.

Přicházela sem často. Pracovala sama už čtyři roky - od té doby, co se vdala její sestra Cil - a těšila se ze svobody. Ted' ještě mohla cítit vlastní krásu, být štíhlá, hbitá a nepokřivená životem. Dobře věděla, že roky a ži-vot, jaký žila Cil, to určitě změní. Pokoušela bohy, když se odvažovala až ke svahům Anlova kopce a vystavovala nebesům na odív svoji volbu sa-moty. Byla nejmladší dcerou, Cil byla druhorozená a Socha nejstarší - tři sestry.

Cil byla nyní ženou Gerovou, ustavičně čekala dítě a v očích se jí začí-nal usazovat tentýž ztěžklý a rezignovaný pohled, jaký měly její tety. Je-jich matka Ewon zemřela po Jhirun na horečku omladnic a jejich otec se utopil, nebo se to alespoň říkalo. Vychovávaly je tak jejich tety, ubohé a nešťastné ženy, jimž osud seslal další těžkou povinnost a sklonil je v jejich sebelítosti ještě o něco hlouběji. Sestry si byly blízké, věční spiklenci proti svým bratrancům a sestřenicím a ženské tyranii svých tet. Vůdcem byla Socha, děvče neustále kující pikle a vymýšlející dobrodružství. Cil změnilo manželství a do svých dvaceti dvou let stačila zestárnout, takže jen Socha zůstávala v Jhiruniných vzpomínkách nezměněná a krásná. Za onoho Hnothu, kdy se prolomila velká hráz, zahynula v povodni. Poslední, co si Jhirun pamatovala, byla Socha vydávající se ráno na řeku ve svém křeh-kém, mělkém člunu se sluneční září za zády. Noc předtím se Jhirun zdály zlé sny - za Hnothu měla vždycky noční můry - a plačky o nich ve tmě vy-právěla sestře. Socha se jim jen smála, jako se smála všem nesnázím, a příští ráno, právě před příchodem Hnothu, odpílula na loďce pryč. I tak měla Socha šťastnější osud než Cil, pomyslela si Jhirun, když uva-žovala o Cilině životě a o tom, jak málo měsíců svobody jí samé možná zbývá. V barrowské tvrzi pro ni nebyl kromě jejích bratranců už žádný že-nich - nárok si na ni dělal Fwar, bratr Cilina manžela Gera a člověk toho stejného druhu. Začínal být chtivý a tím víc si Jhirun dávala pozor, aby ne-pracovala společně se svými bratranci a už vůbec ne tam, kde by ji Fwar mohl zastihnout samotnou. Občas se hořce zasnila při představě, že utíká do močálů, myslíc přitom na to, jak rozzuřený by byl Fwar, kdyby se do-zvěděl, že přišel o nevěstu, bláznivou dceru Elovu, jedinou neprovdanou ženu v Barrows. Zнала však ženy mužů z močálů, které s nimi přicházely na Junai, ženy stejně nešťastné a ubohé jako její tety, jako Cil. A mezi lidmi z bažin bylo také několik Čádrů, kterých se bála nejvíc. Nejkrásnější a zároveň nejvíce beznadějnou pro ni byla představa Šihuanu, velkého os-trova na severu, kam odcházelo všechno zlato a kde poloviční páni a jejich služebníci žili v bohatství a nádheře, zatímco se svět pomalu potápěl.

Myslela na Fwara, když útočila srpem na nepoddajnou travu, dávala do rozmachu všechnu sílu své nenávisti a víc než cokoli jiného si přála, aby i vůči němu měla tu stejnou odvahu. Neměla, protože jí nic jiného nezby-valo. Byla odsouzena k nespokojenosti, odlišná od ostatních jako všechny Ewoniny světlovlasé děti, jako Ewon sama. Tety říkávaly, že v Ewonině krvi bylo něco zkaženého. Ať už to bylo cokoli, vyšlo to na světlo světa nejsilněji právě v divoké a podivinské Jhirun. Ewon se zdály sny, jí také. Její děd Keln, kněz barrowské tvrze, přidal Jhirun k amuletům, které nosila na krku vedle kamenného kříže barrowských králů, kousek dřeva sichy a semeno azaelu, o nichž se říkalo, že zahánějí kouzla a čáry - sny však neo-dehnaly. Polovičnická krev, tvrdila teta Jinel, proti které amulety nic ne-zmohou, neboť jsou k užítu jen proti lidem. Mezi obyvateli Barrows ko-lovaly pověsti o tom, jak prý kdysi, když byl svět ještě široký a Cesta otevřená, Ewonina matka potkala o Půlročí na Cestě polovičního pána nebo ještě někoho mnohem horšího. Jhirunin otec Ela však pocházel z rodu kněžského a starý Keln ji jednou šeptem utěšoval, že její otec jako dítě také mívá zlé sny, ale že to prokletí, jak říkal Keln, s věkem odešlo.

Přála si, aby tomu tak bylo. Některé sny se jí zdály, i když bděla - jed-ním z nich byl ten o Šihuanu, ve kterém seděla ve velkém sále mezi polo-vičními pány, brána zpět mezi své napůl khálské soukmenovce, a v němž Fwar sešel ze světa hroznou smrtí. Takové byly její denní sny, sny tolik vzdálené od těch, ze kterých se probouzela zalita potem a ve kterých se jí zdálo o Soše, o Čádrích odsouzených k smrti a o tvářích utopených hlu-boko pod vodami - od snů, jež přicházely za Hnothu, kdy se měsíce přiblí-žily a nebe, moře i země se zdvihaly v křečích. Zdálo se, že příliv zvedající se za Hnothu všude kolem roste i v její vlastní krvi a způsobuje jí nepokoj, rozčilení a sklon k podivným náladám. Když Hnoth vrcholil, bála se v noci být jen usnout, se všemi těmi měsíci tak nízko nad hlavou, dávala si pod polštář větvičky azaelu a pokoušela se zůstat vzhůru tak dlouho, jak jen to bylo možné.

Její bratranci i celá tvrz se děsili toho, že mluvila o takových věcech, protože, jak říkali, to byla zároveň se zlými sny také zlá přání. Jenom Fwar, který neměl v úctě zholu nic, natož to, co sám neviděl a nechápal, a rád se vysmíval tomu, čeho se jiní báli, ji chtěl dostat za ženu. Ostatní na-vrhovali řešení podstatně jednodušší a mnohem trvalejší, celkem vzato ji ale nechávali na pokoji. Vlastně jenom neměla štěstí.

A pak tady byla ještě jedna věc, která ji poutala k Barrows - strach z toho, že by ji lidé z močálů, kteří mezi sebe vzali některé Čádríe, mohli vyhnat jako psance nechtěného v žádném lidském obydlí a nechat zemřít někde uprostřed bažin. Jednou se možná rozhodne i to podstoupit, takový den však ještě nepřišel. Byla volná, závisela pouze sama na sobě a jen ty doby, kdy měla u sebe jak Sochu, tak Cil, pro ni byly lepší než dny, kdy plula mezi ostrůvky, kam se jí zlíbilo. Navzdory povídačkám svých tet ne-byla ani dcerou polovičního pána, ani malých lidí z Arenu, a nenarodila se proto, aby se zlatem odívala nebo s ním obchodovala, ale narodila se v Barrows a narodila se proto, aby zlato hledala. Moře možná do konce je-jího života pohltí celý Hiuj a Barrows a všechno, co skrývají, zmizí pod vodou, to však byla za takových teplých dnů jen vzdálená představa, která jí nemohla nahnat strach.

Usmála se. Napadlo ji, že možná čas od času částečně propadá šílenství, asi tak, jak by mu měl propadat každý, kdo žije na konci světa. Možná, že se jí zdravý rozum vrací právě jen tehdy, když se jí zdají ty hrozná sny, a že za takových dnů, jako je tento, za dnů, kdy ji nic netíží, je ve skutečnosti šílená. Ta trocha pýchy ji potěšila.

Její ruce pokračovaly v práci, rozmachovaly se srpem a svazovaly pose-kanou travu do úhledných snopů. Kolem ní nebylo nic, jen hmyzí zpěv. Nedlouho po poledni odnesla celý náklad na břeh, usadila se na svahu kopce kousek od vody a dala se do oběda. Pod sebou viděla úzký pruh vody s několika točícími se víry, jak voda proudila kolem protějšího kopce. Dobře to místo znala.

Zvedla oči a v tu chvíli si uvědomila, že na protějším břehu leží jakýsi podivný stín a že se v tom kopci objevila rozšklebená rána, otevírající se těsně pod jakýmsi skalním výčnělkem. Spolkla naráz velký kus jídla, ne-chala všechno ležet, nádoby, srp i travu a popadla lano a loďářskou tyč.

Hrobka. Pohřební komora, otevřená nočním deštěm. Jak odtlačovala loďku od břehu a ráznými záběry tyče ji hnala přes úzký kanál, cítila, jak jí vzrušením vlhnou ruce.

Protější kopec měl tvar dokonalého kužele, jen na vrcholu byly patrné, stejně jako na většině podezřelých kopců v okolí, staré jizvy, památky na pokusy dávných obyvatel Barrows zjistit, jestli náhodou nebyl do kopce někdo pohřben. Tamti nenašli nic, jinak by bývali kořist odnesli a zane-chali po sobě jen prázdnou jámu zírající do nebe.

Jenže voda hledající dole u základny kopce dokázala, co nedokázali lidé, a našla to, co oni hledali marně - poklad, zlato, hromady přepychu na-vršené právě tady, na konci světa.

Pramice se zarazila mezi rákosím o dno a Jhirun přebrodila zbývající kus cesty po kolena ve vodě, dokud nevystoupila na bahnitý břeh. Vytáhla loďku na pevnou půdu jen pár kroků od římsy zastíňující puklinu v boku kopce. Vzrušením se zachvěla při pohledu na pečlivě uhlazenou hranu ná-padného skalního výčnělku, jasně prokazující, že nemůže jít jen o hříčku přírody. Na světlo to musel vynést teprve včerejší déšť, protože Jhirun byla na témže místě nanejvýš před tolika dny, kolik je prstů na jedné ruce, a ni-čeho si nevšimla. Lehla si na zem vedle otvoru a nahlédla dovnitř.

Ze tmy čísel chlad hluboké jeskyně - nemohla to být jen pouhá malá pohřební komora, musela to být jedna z velkých hrobek, těch bohatých. Jhirun ztěžka polkla, pokoušejíc se rozehnat tíseň, která se jí usazovala v krku, otřela si ruce o sukni a vtlačila ramena do štěrbiny, otáčejíc se tak, aby se vešla do úzkého otvoru. Na okamžik ji přemohlo zoufalství, když se nález pro ni zdál být příliš velkým soustem a vypadalo to, že se bude muset vrátit a přivést své bratrance. Ti zlodějští bratránkové by jí nechali jen to, co by sami nechtěli, pokud by to vše ještě zůstalo nedotčeno, než by je sta-čila přivést. Vzpomněla si na mraky na východě a na to, jak pravděpo-dobný je další liják.

Jak ale její oči postupně přivykaly temnotě, zahlédla, že kdesi nahoře také probleskuje světlo - i strop hrobky musel být poškozený a klenba zborcená. Ze svého tunelu nemohla vidět celý prostor hrobky, musela to však být celá, nevyloupena krypta, protože žádný dávný lupič by nevstoupil do pohřebního dómu stropem, aniž by si nezlámal vaz. Nejspíš se do-vnitř propadlo dno některé z jam vykopaných na vrcholu dřívějšími hle-dači, pátrajícími jen po pohřebních nádobách, a vzniklou průrvou se dolů dostala povodeň. A tato náhoda jí teď dala do rukou poklad, o jakém snily generace lidí z Barrows, pověst, která se bude v bezpečí barrowské tvrze vyprávět znovu a znovu, dokud potrvá svět.

Sevřela v dlani amulety, které nosila na šňůrce u krku jako ochranu před duchy. S nimi se nebála tmy takových míst, protože žila v hrobech a okolo nich vlastně už od dětství. Nebezpečími, kterých se bála, byly slabý strop nebo zhroutení tunelu, kterým se dostala dovnitř. Dobře věděla, proč ne-spíнала na svah nad hrobkou, zeslabený deštěm. Mnohokrát slyšela vyprá-vět o tom, jak její prastrýc Lar našel svou smrt mezi kostmi po pádu do královského kopce Ašrunu. Zhluboka vydechla a začala se plazit tunelem, nedočkavě se soukajíc kupředu bez ohledu na citlivou kůži na rukou.

Pak ležela v tom, co kdysi bývalo vstupní chodbou hrobky, v dlážděné komoře stoupající výš a výš směrem k obrovským dveřím, stěží rozpozna-telným v mizejícím světle. Jhirun vstala a rukama nahnatela kameny, o kterých věděla, že tam musejí být. První spára byla ve výši její hlavy a horní konec druhého bloku už ani nemohla nahnat. Teď už si byla jistá, že to musí být hrobka jednoho z prvních králů po Tmě, neboť žádní jiní lidé nikdy nestavěli s takovou smělostí a nepohříbávali v takovém bohatství.

Takový byl kopec, který dokonce ani nenesl jméno nějakého krále. Byl starý a zapomenutý, jeden z těch prvních, které byly postaveny nedaleko Koruny. Stál přesně tam, kde mělo být jeho místo podle tradice, jež sesku-pila hroby králů nejbližší silám, které se snažili ovládnout, ze kterých podle legend povstali a ke kterým se vždy toužili vrátit. Jeho jméno už nikdo ne-znal, byl to však velký a mocný král, mocný a také - Jhirun se při té myš-lence rozbušilo srdce - velmi, velmi bohatý.

Po hmatu prošla chodbou, když vtom ji náhle přepadl strach. Mohlo se docela dobře stát, že otvor ve svahu kopce posloužil za útočiště nějakému divokému zvířeti. Sice se jí nezdálo, že by tomu tak skutečně bylo, vzduch v kryptě alespoň nic neprozrazoval, přesto si však přála, aby si s sebou bý-ovala vzala lodní tyč nebo ještě lépe srp - a vůbec nejlepší by bylo, kdyby bývala měla lampu.

Po chvíli se dostala do té části dómu, na kterou se snašel sluneční svit, jasně vyznačující okraje věcí ležících na podlaze a kreslící ve zlatavém prachu svůj vlastní obrys. Záře odhalovala kameny a hniající trosky, ozvěna Jhiruniných opatrných kroků však hrozivě zněla v nesmírných výškách nad její hlavou.

Viděla už mnoho hrobek, malé komůrky sotva větší než těla králů v nich skrytá a dvě velké klenuté hrobky, Anlovu a Ašrunovu. Ty však byly odnepaměti vyloupené a z té Ašrunovy už zbývala jen prázdná skořepina otevřená nebi.

Jednou byla i u toho, když poprvé otevírali jednu z malých hrobek, a pozorovala při práci své strýce, nikdy však ještě nebyla sama tím prvním, kdo se odvážil narušit tmu a ticho.

Kameny padající ze stropu hrobky ponechaly katafalk nedotčený a ze-šíkma dopadající paprsky světla ozařovaly to, co musel kdysi být sám král - několik cárů a zpráchnivělých kostí. U klenuté zdi vedle sebe ležely další rozpadlé hromádky, které bývaly královými dvořany, krásnými ženami a odvážnými pány. Jhirun si je představila, jak asi museli vypadat toho dne, kdy doprovázeli svého krále na toto místo smrti, všichni oděni ve svých nejlepších šatech, mladí a krásní, a kdy se dóm rozeznával zvukem jejich hlasů. Někde opodál musely ležet plesnivějící kosti jejich koní, nádherných vysokých zvířat, která se vzpínala a rzala strachem z toho podivného místa, daleko rozumnější než jejich k záhubě odsouzení páni, zvířat, jež kdysi po-bíhala po pláních, které byly nyní mořským dnem. Koutkem oka zahlédla odlesk světla na pozlaceném postroji.

Zнала ty pověsti. Legendy a písně v jazyce předků byly krví a duší Bar-rows, jejich zlatá podstata zdrojem chleba, který

jedli, a zároveň předivem těch lepších z jejích snů. Dobře si pamatovala jména svých královských předků, hrdých Mijů, a znala jejich zvyky, třebaže neuměla číst runy, ve kterých byly vepsány. Z maleb na vázách znala i jejich obličej a milovala krásu zlatého umění, které si tak cenili. Bylo jí líto, že ty drahocenné věci musejí být rozbity a roztaveny, a když byla ještě dítě, mnohokrát při tom pohledu plakala, nechápajíc, proč lidé z bažin považují takové krásné předměty za bezbožné a přinášející neštěstí, a už vůbec ne to, proč by zlato mělo být bez přetavení naprosto bezcenné. Barrowská tvrz potřebovala po-věsti, aby jim bylo možné učit děti, v celém bytí Barrows však nebylo ani to nejmenší místo pro krásu, jen pro zlato a pro cenu, kterou ostatní přísu-zovali jeho vlastnictví.

Jak se pohnula kupředu, jemně zavadila o nějaký předmět stojící těsně vedle dveří. Věc spadla a roztrhla se se zvukem rozbíjeného nádoby, příliš hlasitým v té obrovské prázdnotě. Kůže na krku se jí napjala a Jhirun náhle přemohlo vědomí ticha, umlčivšího ozvěnu, a opovážlivosti Jhirun, dcery Elovy, která přišla brát králi.

Vykočila z bezpečí při kamenné zdi do hlavního domu, kde se světlo snášelo na královský katafalk a zářilo na zaprášeném kovu.

Spatřila tělo krále, pavučinami propletené cáry slavnostního oděvu za-krývajících stářím zčernalé kosti. Zbytky rukou měl složené na prsou, zakrytých zbrojí ze zrezivělých kroužků, a na tváři měl zlatou masku - zvyk nej-starších dob, jak se říkalo. Jhirun oprášila prach zahalující masku a spatřila příjemný, leč sílu prozrazující obličej. Oči byly spodobně zavřené a vy-sedlé lící kosti a jemný tvar rtů jako by byly spíše khálské než lidské. Dávno mrtvý umělec vyryl do zlata dokonce i nepatrné linie jednotlivých řas a chloupků obočí a rty i chřípí zachytil tak dokonale, jako kdyby se měly náhle znovu nadechnout. Byla to tvář mladého muže a Jhirun dobře věděla, že představa jeho odhodlané krásy ji bude od té doby pronásledovat, kdykoli ulehne po Fwarově boku. Jak kruté, že právě ona teď má se-jmout zlatou masku a odhalit pochmurné pozůstatky někdejšího krále.

Při té myšlence stáhla ruku zpět, rozechvěle se dotkla amuletů na šňůrce u krku a odstoupila od katafalku směrem k mrtvolám ostatních nešťastníků, ležícím porůznu u zdi. Bez rozpaků je vzala v plen, nedočkavě se jimi pro-hrabovala ve snaze najít zlaté ozdoby a potom kosti pečlivě promíchala, aby splekla dohromady i duchy oněch mrtvých a zbavila je tak možnosti se jí o Půlroční noci pomstít.

Cosí se mihlo mezi kostmi a tak ji vyděsilo, že málem upustila svou ko-řist. Byla to však jen krysa, jedna z těch, co se ukrývaly na ostrovech, žily ze ztroskotaných lodí a mrtvých těl utopených zvířat a občas přebývaly v otevřených hrobech.

Drahý bratránku, pozdravila ironicky vyplašeného hlodavce, ačkoli se jí srdce stále ještě chvělo strachem. Čenich malého zvířátka sebou cukl v opěťované nedůvěře a jakmile se dívka pohnula, krysa se dala na útěk. Jhi-run spěšně naplnila svou sukni takovým množstvím cenností, jaké jen mohla unést, vrátila se ke vstupu do hrobky a pracně prostrkala kousek po kousku úzkým tunelem na denní světlo. Pak sama vylezla ven a naložila všechny klenoty do loďky, po celou dobu se obezřetně rozhlížejíc kolem. Bohatství s sebou přinášelo pocit, že je sledována, a to i tam, kde něco ta-kového bylo zcela nemožné. Přikryla cennosti na dně loďky nasekanou trávou a hnala se zpátky ke skalní průrvě, kde se na okamžik zastavila, aby neklidně pohlédla na šedivé nebe.

Východ se zahalil do mraků. Věděla až příliš dobře, jak rychle mohou přijít, hnány víchrem, co se za nimi skrýval, a pod hrozbou bouře či po-vodně, která by zakryla vstup do hrobky, teď pospíchala dvojnásob.

Znovu prolezla temnou chodbou a postupovala dál po hmatu, dokud její oči nepřivykly tmě. Tentokrát prohledávala kosti koní a odtrhávala kousky zlata z kůže, která se v jejích rukou rozpadala v prach. Jejich kosti nechala na pokoji, protože to byla jen zvířata, a při vzpomínce na barrowského po-níka jich Jhirun začalo být líto. Budou-li jejich duchové kdy koho pronásledovat, budou neškodní, a Jhirun jim přála, ať si užijí radosti ze svých podmořských pastvin.

Co našla u koní, přenesla co nejbližší k východu, sesypala do kusu roz-bité nádoby a pak se vrátila zpátky ke kostrám dvořanů. Pracovala mezi nimi, sbírala ze země drobné předměty, zatímco v dálce rachotil hrom, a pomalu naplňovala okraj sukně zlatem, jak se pracovala mezi mrt-vými tam, kde se stín stával stále temnějším a mrazivějším.

Z neviditelného otvoru ve tmě na ni vydechl závan chladu a Jhirun se zastavila se zlatem v klíně a s pohledem upřeným do neproniknutelné tmy. Cítila, že se před ní skrývá další, hlubší sklepení, obrovské a jak uhel černé.

Místnost se jí vpila do mozku a lákala ji dovnitř. Jhirun si vzpomněla, jak v Ašrunově hrobce našli pokladnici, která vydala více bohatství, než kdy bylo pohřbeno s králem či dvořany. Dlouho váhala a mnula v prstech amulety, které jí slibovaly bezpečí. Pak proklela svou zbabělost a sama sebe přesvědčila. Nad kopce se opět vydal hrom, připomínka toho, že jí byla dána jen tato jediná šance, nyní a jednou provždy.

S tichou modlitbou k Azadovi, který chránil před zlými duchy, se na-klonila kupředu a klečíc na kolenou hodila do tmy před sebou pečetní prs-ten. Zazvonil o kov. Povzbuzena zvukem jeho dopadu se Jhirun napřímila a natáhla ruku do otvoru.

Její prsty pronikly ztrouchnivělou látkou a Jhirun spěšně ucukla. Přitom však její ruka zavadila o kov a na podlahu se vyhnula záplava nejrůzněj-ších předmětů, jejichž cinkot se rozezněl ozvěnou a téměř ji zastavil srdce. Kolem jejích kolen se řinula záplava zaprášených drahokamů, zlatých prutů a pohárů, poklad, ve srovnání s nímž se předměty v jejím klíně zdály být pouhými cetkami.

Nenávistně proklela čas, kterého se jí dostalo jen tak málo. Posbírala všechno, co mohla odnést, a vrátila se k tunelu, aby vystrkala cennosti jednu po druhé na denní světlo. Když se konečně sama dostala ven, v pra-chu kolem se rozstříkávaly první kapky deště a chladily jí ramena, jak se pachtěla se svým těžkým nákladem dolů k loďce a nohy se jí pletly únavou.

Jednu věc ale nechala ležet, mísu naplněnou zlatými předměty, samu o sobě velkou a těžkou.

V horečném chvatu si zase lehla na zem a plazila se zpátky do tmy, po hmatu prošla chodbou, dokud se její oči nepřizpůsobily tmě, a opět vstoupila do hlavního sálu, kde na svém katafalku ležel král.

Nemělo smysl jej šetřit. Rozhodla se napravit svůj čin, protože nakonec by voda stejně všechno pohltila, krále i jeho

masku. Jhirun došla ke kata-falku, jedinému místu ozářenému ochabujícím svitem, ztlumeným postu-pujícími mračny. Pár kapek dopadlo na masku, podobné slzám a rozptýlu-jící prach na zlaté tváři. Skrze dvojí otvor ve stěnách hrobky zuřivě hvízdal vítr, cloumal jí lemem sukně a nabádal ji ke spěchu. Jhirun si znovu uvě-domila, jak krásný byl král a jak sám teď zůstal, oloupen a zbaven duchů, svých společníků, sám v této hrobce zde na konci času. Viděl pole široká a zelená a vládl pevnostem a vesnicím, proti kterým Čádrí nebyla vůbec nic. Musel to být krásný osud, pomyslela si Jhirun, vládnout mocí a nepoznat hlad a po smrti být pochován mezi tolika krásnými věcmi.

Nakonec však byl oloupen jedním ze svých potomků, dívkou z Barrows, jejímž nejvroucnějším přáním bylo mít dost jídla a teplý plášť a jednou po-znat zelené hory Šihuanu.

Podruhé zaváhala před zlatou maskou, chránící králův obličej, když vtom její pohled upoutal podivný předmět mezi kostmi jeho prstů. Odstr-čila je stranou a vzala tu věc do ruky. Byla to figurka ptáka podobného těm, co poletovali nad močály, příliš neblahý symbol na to, aby jej nosil válečník často riskující vlastní život nebo aby byl součástí jeho zbroje. Jhi-run si spíš dokázala představit nějakou plačící ženu, jak tam tu věc pokládá jako dárek na rozloučenou.

Bylo to zvláštní, že tak mírumilovné stvoření jako racek mohlo být společně době, ve které žil on, i té její, a že král také viděl ty ptáky poletovat nad nějakým vzdáleným pobřežím, netuše, že právě oni budou skuteč-nými dědici všeho jeho bohatství. Chvilí nad figurkou váhala, protože bílí mošští ptáci ztěleshovali smrt, překračující okraj světa, jak se jim zlíbilo. Vychovali ji však v Barrows a dokonce i mezi amulety nosila bílé racčí pírkó, které považovala za šťastné, dívka z Barrows žijící z darů mrtvých. Figurka byla zlatá a jemně zpracovaná a poprvé po staletích ji zahřívalo teplo lidských dlaní. Jhirun se ještě jednou dotkla jemných ornamentů na křídlech sošky a zastrčila si ji do živůtku, protože si všimla zaprášených drahokamů ležících těsně vedle králova těla. Byly to však jen pečeti ka-meny, klenoty pro lidi z Barrows zcela bezcenné, neboť symboly na jejich ploškách nešlo odstranit a lidé z močálů je tak považovali za nešťastné.

Do tváře ji udeřily dešťové kapky, dopadající na zaprášené kosti a smý-vající prach z královy masky. Jhirun se zachvěla ve studeném větru a podle hučení vody ženoucí se kolem hrobky poznala, že otálela nebezpečně dlouho. Nad hřebenem kopce zaduněl hrom.

V náhlé panice se dala na útěk, sebrala to, kvůli čemu přišla a utíkala k východu. Prolezla tunelem, tlačíc před sebou nashromážděný poklad, a ko-nečně se dostala tam, kde přicházel soumrak a krajinu bičoval déšť. Voda v kanálu stoupala a začínala zvedat malou loďku z jejího útočiště na pevném břehu.

Jhirun se podívala na vířící kalnou vodu - už nebylo možné čln více zatěžovat. Smutně odložila těžkou mísu s ozdobami vysoko na břeh v na-ději, že se pro ni jednou vrátí. Pak se strachem uvolnila vázací lano a pře-lezla do loďky, v ruce svírajíc lednickou tyč. Proudící voda zachytila malý čln, otočila jej kolem dokola a Jhirun musela vynaložit veškerou svou sílu a obratnost na to, aby plula tam, kam potřebovala - napříč zpěným ka-nálem směrem k Jiranovu kopci, kde pak loďku vytáhla na břeh, přesypala deštěm zmáčený poklad do sukně a pracně se šplhala nahoru, aby neztratila na svahu, po kterém se řinula voda, byť jen jedinou ozdůbku. Na vrcholu vysypala zlato ze sukně k patě Kamene a klenot po klenotu u něj postupně navršila celý poklad, u toho nejjistějšího z možných označení, kde byl na-prosto v bezpečí.

Pak se pokusila znovu vyplout směrem k Barrows, ztracená v bouři že-noucí kolem ní roztříštěnou tvář moře, odnášenou vichrem v rozervaných cárech někam pryč. Loďka se jí téměř vytrhla z ruky, jak ji odnášel proud, a nebylo ani pomyslení na to, že by do ní mohla nasednout. Jhirun se zou-falou kletbou svinula lano a vytáhla čln zpátky na břeh, jak jen to nejvyš šlo, plahočíc se s nohama poškrábanými a ušpiněnými od bláta, do kte-rých ji plácaly těžké sukně nasáklé vodou. Když se konečně dostala na rovné místo, zhroutila se nazad vyčerpáním, déšť jí bušil do tváře a na oči neviděla problesky, křížující oblohu.

Loďka však byla zachráněna, a to v té chvíli bylo důležitější než zlato.

Pobízena chladem a bolestí se Jhirun nakonec vzchopila a začala hledat nějaký úkryt před zimou. V pramici bylo krátké pádlo a kus olejem napuš-těné kůže na ochranu před deštěm. Jhirun s námahou převrátila čln dnem vzhůru, nadzvedla ramenem před, zaklínala ji pádlem a z loďky se stal úkryt před deštěm, jakkoli chabý a nedostatečný. Vlezla dovnitř, zabalila své chvějící se tělo do kůže a trpce litovala nedojedeného oběda, protože nádoby s jídlem už voda stačila odnést.

Déšť prudce bušil na obrácené dno loďky. Jhirun zařala zuby jektající zimou a dál vzdorovala chladu, zatímco se voda šplhala výš a výš po sva-zích kopců, zaplavila vstup do hrobky a zakryla poklad, který Jhirun mu-sela nechat na protějším břehu.

Zcela náhle, rychleji než její oči stačily mrknout v zelenavém přišeeři bouře, se celý bližší svah mohly začal sesouvat do vod kanálu, pod-máčený povodní, a útočící vlny spláchly prach a kosti dávného krále na věčně mokré dno, kde teprve měly najít klid. Jhirun sevřela své amulety a horečně mumlala modlitby k šesti mocnostem Dobra, zatímco se před je-jím zrakem dál šířila zkáza a do mysli se jí vrátila vzpomínka na pevný, ja-koby jen spící obličej na zlaté masce. V Barrows se vyprávěly pověsti, jak duchové odcházejí za Hnothu a o Půlroční noci do dalekých krajů, kde vládcové potopených plání hostí u svých přízračných dvorů utopené duše vesničanů a lidí z Barrows a jak se nad močálem objevují světla, kdykoli duchové tou cestou putují. Jhirun napadlo, že určitě musela zabít několik duchů, když prolomila kouzlo, poutající je k zemi. Teď byli volní a mohli jít tam, kam jim bylo souzeno jít, nevázáni více ke svému králi a za sebou mocnou bouří, která je od nynějška bude nést.

Kolem krku však nosila spojené měděné náhrdelníky královských dvoj-čat Bájena a Sojana, jež zaručovaly zdraví a hojnost, stříbrný prsten Anlův, ten pro zbožnost, lastury pro Síta, pána moří, který svým kouzlem chránil před utonutím, Dirův kámen na ochranu před horečkou, kříž barrowských králů, co skýtal bezpečí, a železný prsten Arzadův, oblíbeného to přítele neblahé sedmé mocnosti, zlé Morgen-Angharan z bílých racčích per, amulet, který lidé z Barrows nosili navzdory tomu, že lidé z močálů jej po-užívali jen na ochranu svých oken a dveří. Jhirun věděla, že tyto věci ji chrání před všemi zly, která může vítr přinést - sevřela je v dlaních a sna-žila se zapomenout na to, kde je a proč.

Čekala v úkrytu, zatímco den odešel a hnílobný soumrak se změnil na bezhvězdnou noc, kdy bylo ještě snadnější zplodit v srdci strach. Déšť bez ustání bičoval zem a Jhirun byla stále uvězněná na ostrově, neboť vody byly příliš rozbourané na to, aby na sobě snesly nepatrný člun.

Věděla, že někde na druhé straně kopců její bratřenci dělají právě to samé a schovávají se na nějakém vyvýšeném místě, i když asi v poněkud větším pohodlí. Šli sbírat dříví na okraj lesa a nejspíš teď seděli u žhnoucího ohně v ruinách na Niově kopci a čekali trpělivě v úkrytu, dokud ne-přestane pršet. Nikdo ji nepůjde hledat - byla přece z Barrows a měla by mít dost rozumu na to, aby udělala právě to, co udělala. Zcela správně si budou myslet, že pokud se utopila, nebylo jí stejně pomoci a pokud udělala to, co měla, neutopí se.

Přesto však byla sama a měla strach, jak se nad její hlavou od pólu k pólu sražely hromy. Nakonec složila svůj úkryt úplně a položila loďku ce-lou plochou na zem, aby se chránila proti dorážejícímu větru, zabalená v kůži a s deštěm bušícím těsně nad její hlavou na dno pramice s rachotem přivádějícím k šílenství.

Kapitola druhá

Déšť konečně ustal a bylo slyšet jen šumění proudící vody. Jhirun pro-citla z krátkého spánku s nohama ztuhlými zimou a s pocitem, že ji tma musí každou chvíli zadusit. Prudce kýchla, nadzvedla člun, který jí skýtal úkryt, a rozhlédla se kolem. Mraky zmizely a zbylo po nich jen čisté nebe a měsíce Sith a Anli, zářící do noci.

Obrátila člun na dno, pracně se zvedla na nohy a odhrnula si z čela promáčené vlasy. Voda byla stále ještě vysoko a severní obzor občas ozá-řily blesky - hrozivé a nebezpečné, protože deště se občas vracely, přičítily se přes neviditelné hory Šihuanu a znovu zakryly celý Hiuj.

Prozatím však byl klid a nezbylo než se spokojit s tou prostou skuteč-ností, že člověk opět přežil. Jhirun sevřela prochládlé dlaně v pěst, složila ruce na prsou, aby si je alespoň trochu zahřála, a znovu kýchla. V záhadě ji cosi píchlo - sáhla po tom a vzpomněla si na racka, jak se její prsty do-tkly teplého kovu. Vytáhla figurku ven a její jemné obrysy zazářily v mě-síčním světle, neposkrvněné a nádherné a připomínající jí všechnu tu krásu, kterou už nebyla schopna zachránit. Se zalíbením přejela prsty po křídlech sošky a strčila ji zpátky do živůtku, rozesmutnělá představou ztra-ceného pokladu a vzpomínkou na to, co už nikdo nezachrání. Tento kousek byl její - bratřenci jí ho nebudou smět vzít, tu milou věc, která jí byla od-měnou za noc utrpení. Cítila, že jí určitě přinese štěstí. Měla už celou sbírku takových věcí, obrázky na střepech rozbitých nádob, bezcenné pe-četní kameje, věci, které nikdo nechtěl, nikdy si však netroufla přivlastnit něco ze zlata. Dobře věděla, že se dopouští přestupku, že na to mají právo i všichni ostatní a že z prodaného zlata má prospěch celá tvrz.

Racka jim ale nevydává, nedává jim ho za nic na světě.

Kdyby její soukmenovci kdy tušili, kolik zlata nakonec nezachránila, nebo kdyby jim cokoli naznačila o králi ve zlaté masce, kterou nechala vo-dám, dostalo by se jí místo odměny jen bití. Jhirun věděla, že neudělala vše, co mohla, ale...

...Ale na druhé straně, pomyslela si, pokud se jí podaří podat celý pří-běh tak, že zachránila vše, co mohla, potom po několika příštích dní nebude nic, co by bylo příliš dobré pro Jhirun, dceru Elovu. Lidé možná i trochu zmírní svůj postoj k ní, která bývala často proklínána, že přináší neštěstí a přeje rodu zlo. Přinejmenším o příštím obchodování na Junai dostane právo výběru a konečně bude mít - její představivost se dostala až k té nejlepší věci, o jaké kdy snila - jemný kožený plášť z Arenu uprostřed mo-čálů, plášť lemovaný vyšíváním a kožešinou, plášť, který bude nosit jen ve tvrzí a na domovském ostrově a nikdy ne do deště a špatného počasí, plášť, ve kterém si bude moci představovat, že barrowská tvrz je Ohtij-in a ve kterém si bude moci hrát na dámu. Až se pak bude muset vdát, bude to krása sedět v hezkém oblečení u krbu mezi svými tetami a u srdce mít tajně schovaný kousek zlata, památku na mrtvého krále.

A také tam bude Fwar.

Jhirun zaklela a vyprostila své myšlenky z toho krásného snu. Plášť mohla celkem snadno získat, ale Fwar jí to zkazil, stejně jako kazil všechny její sny. Až s ní bude sdílet lože, určitě racka najde, vezme jí ho, přetaví figurku na prsten, který pak prodá, a ještě ji zbije za to, že tu věc před ním schovávala. Nechtělo se jí na to myslet. Potřetí kýchla, tentokrát tlumeně, protože noc byla tichá a osamělá. Jhirun dobře věděla, že pokud zůstane celou noc sedět, nečeká ji nic jiného než horečka.

Chvilí chodila kolem, pohybovala ztuhlými údý, jak jen nejvíc mohla, a nakonec ji napadlo, že by se mohla docela dobře zahřát tím, že snese všechno zlato od Kamene dolů k loďce. Vyšplhala se nahoru po kluzkém svahu, rukama se zachytávajíc trsy trávy, a našla svůj poklad v bezpečí u paty Kamene.

Otočila hlavu, rozhlédla se po okolí, ozářeném světlem dvou měsíců, a spatřila místo, kde kdysi stál protější kopec a kde z něj teď zbývala stěží třetina. Hleděla na doširoka se táhnoucí vody tančící v měsíčním světle, na blesky ozářený obzor...

A na Korunu.

Ta zářila světlem podobným světlům mrtvých, která se čas od času ob-jevovala nad bažinami. Jhirun si protřela oči, zírala na zjevení a v žaludku se jí usazoval studený strach.

Na vrcholu Anlova kopce přece nebylo vůbec nic - jen kameny a tráva, nic, co by mohly blesky zapálit - a v té záři také nebyla žádná červen ži-vého ohně. Bylo to strašidelné, studené, hra čarodějných ohňů mezi ka-meny Koruny.

Nechybělo mnoho a ztratila by odvahu zůstat déle na vrcholu kopce, i kdyby to mělo být kvůli drahocennému zlatu. Připadala si nahá a zrani-telná, s Kamenem stejného rodu jako kameny Koruny strmicím jí za zády jako obrovský strážný duch.

Přece jen si však klekla a posbírala tolik zlata, kolik unesla, sklouzala dolů k loďce, naházela cennosti na dno, vylezla nahoru na kopec, nabrala další náklad a tak pořád dokola. A pokaždé, když se přitom podívala smě-rem k Anlovu kopci, uviděla světla, tančící nad jeho vrcholem.

Jiranův kopec už nemohl být útočištěm před tím, co se dělo na Anlově koruně. Byl příliš blízko, až na samém okraji

podivenství, která se tam děla, ať už to bylo cokoli. Neodvážila se čekat do rána, protože slunce by jí neskýtalo žádnou útěchu a bylo by pouhým planoucím okem sledujícím její přítomnost na tomto místě, tak troufale blízko Anly.

To už bylo menší nebezpečí vodních proudů - s vodami byla alespoň trochu schopná bojovat a bála se jich mnohem méně. Jhirun spustila člun dolů po svahu a uložila do něj tyč a pádlo. Opatrně posunula loďku do okraje proudu, zkusila jeho sílu a usoudila, že by jej možná i mohla překo-nat.

Vlezla do pramice. Proud loďku uchvátil a než Jhirun stačila uchopit tyč a udat směr, otočil jí v okamžiku kolem dokola jako list v povodni. Jhirun se pokusila uchránit před nárazem na skálu, pramička se závratnou rychlostí znovu otočila, Jhirun zasáhla dno a téměř pustila tyč.

Jen s námahou ji zachránila, i tak ale přítom nabrala do loďky nepří-jemně mnoho vody. Najednou se člun prosmykl kolem záhybu kopce a vy-plul z úžiny směrem k valícím se vodám mohutné Aje, k proudu, se kterým nikdy nemohla bojovat.

Dno se ztratilo. Jhirun začala zoufale pádlovat, unášena proudem, a sna-žila se ze všech sil vyprostit ze sevření dravě se ženoucích vln. Nakonec se jí podařilo dostat znovu na mělčinu a do úzkého kanálu mezi Anlovou ho-rou a Barrows. Odvracela oči od té nepřirozené záře, která se vznášela a tančila nad vodami, chvílemi pádlovala a jindy se zase odpichovala tyčí, vědoma si toho, že musí plout právě tímto směrem, protože nejmělič mu-sely být právě kanály kolem mohutného hřebene Koruny, kudy kdysi vedla dávná Cesta. Proud opět zesílil a pokoušel se ji vtáhnout do Aje a dál do moře, kde se kdysi utopila Socha, osamělá a ztracená ve vlnách. Když se však Jhirun držela teprve nedávno zatopených břehů, kde duo pramice še-lestilo o stonky trávy, byla voda téměř klidná.

Vracela se domů.

Občas vytáhla člun na břeh některého z barrowských kopců, odpočinula si a pak se zase hnala dál, dokud jí stačil dech. Hrůza, kterou spatřila na Anlově koruně, se teď zdála být nemožná a Jhirun si na ni ani nedokázala vzpomenout, stejně jako si nevzpomínala na vnitřek hrobky, věc patřící noci a ležící na samé hranici skutečnosti. Kůži na krku ji sice stále ještě napínal strach, daleko přítomnější a hrozivější však nyní byla mračna na severu, čas od času protínaná blesky. Jhirun měla strach i z kopců samotných, protože se staly útočišti malých tvorů, se kterými by jen nerada strávila noc - krys, co se hemžily na bře-zích a prchaly do tmy, kdykoli kolem nich proplouvala, a hadů, rušících klid trávy, ve které odpočívala.

Povodeň navíc otevřela nové kanály, místa zcela neznámá, a zvednuvší se voda dala jinou podobu i místům dobře známým. Jhirun se snažila řídit podle proudu, se kterým bojovala, a podle hvězd, které začínaly být po-malu zhasínány postupujícími mračny. Cítila, zeji voda odnáší na jih, smě-rem k řece, a přestávala si být jistá, kde vlastně je.

Nakonec se však přece jen před jejíma očima objevily zubaté stíny, zří-cené domy Čádrí. Srdce jí poskočilo radostí, protože od tohoto místa už cestu mělkými kanály znala naprosto bezpečně.

Tiché mumlání vln, zuřivé kvákání žab a křik jiných obyvatel vysokých travin zněl v kontrapunktu ke šplouchání vody pod přídi plující loďky a šeleštění trávy o dno pramice. Jhirun se postavila na před-člunu a teď už odvážná a sebevědomá se pevně opírala bosýma nohama o dno loďky. Její tyč narazila na potopené kameny, které si Jhirun dobře pamatovala.

Čádrí. Vzpomněla si, jak jí bylo devět a právě ji vyhnali z jednoho z čá-drijských domů, houf lidí zuřivě gestikulujících ve snaze odehnat zlo, skrývající se v dítěti z Barrows, o kterém se vědělo, že je bláznivé. Že se mu zdají sny. Vzpomněla si také na své hříšné uspokojení, které cítila, když viděla dům opuštěný a jeho okna prázdná a slepá. Ti lidé, muži z rodu Halmo, co nejvíce nenáviděli lidi z Barrows, zůstali ve vesnici jako po-slední a utopili se, když jí bylo dvanáct. Vzala si je voda a Jhirun si už ani nedokázala vzpomenout, jak vlastně vypadali.

Přesunula váhu svého těla, opřela se o tyč a zavedla loďku do úzkého kanálu, který kdysi býval dlážděnou cestou.

Rozpukané zdi domů beze střech, podobné tělům spících netvorů, se pomalu posouvaly kolem boků loďky. Zříceninami se proháněl skučící víchř a jejich spánek rušili poletu-jící ptáci, vyplašení ze svých hnízd její přítomností. Žáby v rákosí dál kvá-kaly zběsilým chórem a Jhirun pomalu doplula na okraj vesnice. Odtud už bylo vidět, jak se proti blesky ozářenému nebi rýsují obrysy severních Bar-rows, za kterými ležela Barrowská skála a její domov.

Po obou stranách začaly opět ubíhat kopce, velké kuželovité mohyly, stíny, které ji jednou zcela obklopovaly a jindy zase vydávaly napospas zatahujícímu se nebi. A tam, kde věděla, že musí být, poprvé zahlédla světlo z věže Barrowské tvrze, mihotající se mezi větvemi stromů ohýba-ných větrem, hvězdě podobnou záři probleskující ponurou nocí.

Voda zde byla klidná a mělká. Jhirun se dokonce odvážila ohlédnout mezi kopce - uviděla jen prázdnou tmu. Přinutila se na ten pohled zapome-nout, opět se zadívala kupředu, oči upřené na přátelský maják, a pomalu vedla loďku mezi dalšími a dalšími kopci.

Světlo blikalo čím dál víc a vítr najednou zesílil, cloumal jí sukněmi a vířil kalnou vodu. Kolem se ozývalo slabé šeleštění rákosí a větví keřů, rostoucích v této, k močálům obrácené části Barrows. Bouře už byla skoro u ní a na vodách černých jako uhlé tančily blesky. Když jí na ramena do-padly první kapky, Jhirun se unaveně nadechla a přidala na úsilí.

Vůbec netoužila po tom, aby se musela vzdát a trpně se schovávat tak blízko domova.

V přestávkách mezi údery pádla zaslechla pravidelné šplouchání čeřeně vody podobné lidské chůzi a znějící snad přímo z opačné strany kopce.

Na chvíli se zastavila a nechala se volně unášet vlnami. Zvuk neustal.

Možná to bylo nějaké zbloudilé zvíře z močálů, štvané bouří - žili tam divocí poníci a sem tam nějaký zapomenutý jelen. Jhirun nechala loďku volně plout, tiše naslouchala a snažila se poznat, kdo ten zvuk způsobuje, zda tvor dvounohý či čtyřnohý. Na žebrech cítila kapičky studeného potu.

Byla přece tak blízko, tak blízko domova - mohl to být některý z jejích soukmenovců, hledající útočiště v domovské tvrzi. Pohybovalo se to však tak pravidelně, bez ohledu na hluk, který způsoboval její člun, a žádný hlas na ni

nezavolal. Cítila, jak jí vlasy na zátylku vstávají hrůzou, když po-myslela na psance a na zvířata, která jen zřídka vycházela z hlubokých ba-žin. Právě ti mohli být vyhnáni ze svých skrýší bouří a povodní.

Ozval se jakýsi zvuk podobný výkřiku, ztlumený a zkreslený větrem a kopci.

Jhirun v něm okamžitě poznala mečení nějaké hloupé kozy - tak už byla blízko k domovu. Cítila nepřekonatelnou touhu se smát, vždyť to musela být některá z jejich vlastního stáda. Alespoň v to doufala. Člun se začal pohybovat mnohem rychleji než se jí mohlo líbit a Jhirun měla strach z hluku, který by určitě způsobila, kdyby se pokoušela loďku zbrzdit tyčí. Člun však už byl v hlavním proudu, obtékajícím kopce v divokých kruzích, a Jhirun nezbylo, než jej zastavit.

Opatrně manipulovala s tyčí, i přes její zoufalou snahu nezpůsobit žádný hluk se ale ozývalo šplouchání vody. S obavami myslela na zlato, složené u jejích nohou a třpytící se ve světle blesků. Byl to poklad, který by lákal každého psance, byl to ale také ne-blahý majetek duchů. Na tomto místě, ve tmě, nikoli však o samotě, nebyla schopna zapomenout, odkud všechny ty věci pocházejí a až příliš si byla vědoma racčího amuletu mezi svými nadry, který jí při každém pohybu bolestivě píchal, té věci, která naposledy ležela mezi prsty mrtvého krále. Ve svém zaujetí jinými věcmi si spletla kanál, tyč nezasáhla svůj cíl a Jhi-run plula bezmocně po proudu, snažila se udržet rovnováhu a čekala na proud, který by ji zanesl na místo, kde by mohla znovu dosáhnout na dno. Loďka se otočila ve víru a plula teď o trochu pomaleji, jak uhýbala vý-běžku nějakého ostrova.

A plula v ústřety neznámému jezdcí, temnému stínu sedícímu na koni, jehož břicho se nořilo do vln. A ten jezdec se tu a tam třpytil kroužkovým brněním. Jhirun zoufale hrábla tyčí po dnu, síla ji však opustila a její ruce ochably. Jezdec se tyčil na dosah ruky a pod špičatou helmici bylo vidět bledou mužskou tvář. Černý kůň se vzepjal a v záři blesku se objevila vy-valená bělma jeho očí.

Nebyla ze sebe schopna vydat ani hlásku. Muž se po ní natáhl a něco na ni křičel, hlas však odvál víchř, jak proud odnášel Jhiruninu loďku stále dál.

Tehdy si Jhirun vzpomněla na tyč ve svých hrůzou ochromených rukou, opřela se o ni a zavedla člun do jiného kanálu, snažíc se najít východ z toho bludiště.

Za loďkou zašplouchala voda a aniž by se Jhirun ohlížela, věděla o čer-ném koni za svými zády. Hnala teď člun vpřed spíše zběsilostí než doved-ností a když už se konečně musela ohlédnout, bezmála ji oslepily její dlouhé vlasy. Skrze jejich prameny za sebou viděla jezdcovu černou po-stavu, ostře se rýsující proti blesky ozářeným vodám.

Jhirun prudce odvrátila hlavu, člun proplul mezi dvěma kopci a tam ne-daleko, přesně před ní, bylo světlo z věže barrowské tvrze, bylo tam bez-pečí dveří a světla a byli tam lidé jejího rodu. Jhirun se vydala ze všech svých sil a schopností a vypudila ze své mysli to, co ji pronásledovalo - černého krále z hrobky pod horou, krále v masce, jehož kosti nechala ležet neporušené. Bylo jí zima a necítila ani prokřehlá ruce, ani klouzající bosé nohy, ani nic jiného, vyjma vlastního bušícího srdce a surového ostří bo-lestí, se kterou dýchala.

Už před sebou neviděla nic než barrowskou tvrz a nad loďkou se tyčil svah přístaviště. Jhirun doplula ke břehu a ucítila, jak se příd' člunu zabo-řila do trávy a bláta. Vyskočila ven a spatřila černého jezdce - byl ještě da-leko. Jhirun i v takové chvíli myslela na zlato a drahocenný člun, který byl jejich živobytím. Odhodila tyč na zem, sebrala lano a vytáhla člun na břeh, třeba se jí nohy bořily a klouzaly v měkkém blátě. Naposledy se podívala na blížícího se jezdce a bílou pěnu, vroucí pod břichem černého koně, a naházela do sukně hromadu klenotů. Pak se otočila a dala se do běhu, bo-sýma nohama se odrážela od trsů trávy a štvála se nahoru do kopce. Nad svahem se tyčily zdi tvrze, škvírami v okenních probleskovalo světlo a stejnou září svítila i stará věž, svádějící domů rozptýlené děti Barrows. Jhi-run upustila kousek zlata a zase jej vrávorajíc sebrala ze země. Z oblohy se valil déšť, kapky ji silou bodaly do očí a kdesi nahoře burácel hrom. Za-slechla, jak nějaké velké tělo vylézá se šploucháním z vody, ohlédla se a spatřila černého koně a jeho jezdce. Blesky se chladně leskly na kroužkové zbroji a ozařovaly jezdcovu bledou tvář. Psi začali zuřivě štěkat. Jhirun se jednou rukou dotkla amuletů pro štěstí, druhou rukou sevřela zchumlanou sukni skrývající poklad a prchala dál, s jezdcem za zády. Tráva byla kluzká a Jhirun znovu vytrousila něco zlata, tentokrát se však už nezastavila. Nohy jí uklouzly na slizké kamenné dlažbě před dveřmi, ještě ale dokázala sebrat poslední síly a vrhla se k zavřeným dveřím. „Dědo!“ vykřikla, bušíc do necitelného dřeva vrat. „Rychle!“

Za sebou slyšela jezdce, mokřý zvuk zvířete plahočícího se vzhůru sva-hem, zvonění kovu o kov a namáhavé funění koňského dechu.

Jhirun se ohlédla přes rameno a spatřila, jak jezdec sesedl z koně a po-máhal zvířeti do kopce. Sklouzla mu noha, udržel však rovnováhu a plaho-čil se dál svahem, ruku nataženou směrem k Jhirun, jasně viditelný ve zmltájející se záři blesků. „Dědo!“ zasténala.

Dveře se otevřely. Jhirun vběhla do světla a tepla a otočila se k dveřím. Čekala, že jezdec zmizí, jako muselo všechno takové zmizet, on se však stále blížil a byl už téměř u dveří. Jhirun vytrhla dveře z nerozhodných ru-kou svého děda, zapráskla je a pomohla mu zastrčit závoru. Zlato se rozle-tělo po podlaze, pruty a poháry zazvonily o kameny a s řinkotem se zasta-vily uprostřed místnosti.

Jhirun se otočila a podívala se na ostatní. Kolem dokola místnosti bylo vidět tváře vyděšené k smrti, tváře žen a dětí, tváře chlapců ještě příliš mladých na to, aby žili s muži. Byla tam Cil a teta Jinel a teta Zai, nebyl tam však žádný muž kromě starého Kelna.

Zoufale na něj pohlédla, srdce sevřené hrůzou, že tentokrát nebude znát žádnou odpověď. Nade dveřmi do domu a stáji visely snítky azaelu a Ang-haranina bílá pírká, visely i v oknech obou pater domu, visely všude tam, kudy bylo možné vstoupit dovnitř. Žertovalo se o nich, ale každý rok je obnovovali, oni, kteří okrádali mrtvé, protože tu byly zákony a každý předpokládal, že je i mrtví musejí ctít.

„Signál,“ vydechl stařec a jeho ruce se třáslы mnohem víc než obvykle, když ukazoval ženám gestem ke schodům. „Zai, běž! A vy všichni utíkejte nahoru a schovejte se!“

Buclatá Zai se otočila a utíkala ke stájím, směrem k západním dveřím a k věži, protože právě její povinností bylo starat

se o maják. Ostatní začaly odvádět vyplašené děti směrem ke schodům vedoucím na půdu. Ozval se pláč. Psi zuřivě štěkali, zavření bez užitku v kleci na dvoře.

Stará Jinel zůstala dole a její ostrá brada se napřímila odhodláním. Zůstala i Cil, břicho obtěžkané třetím dítětem, když první dvě se držely jejích sukní. Sundala z ramen svůj teplý hnědý vlhák, zabalila do něj třesoucí se Jhirun a objala ji. Jhirun se k ní přitiskla a neměla daleko do pláče.

Zvenku zazněl klapot kopyt o kamennou dlažbu, kroužil tam a zpátky kolem dveří a nakonec zamířil k oknům. Okenice se zatřáslly, neznámý je však za chvíli zase nechal být.

Potom se dlouho neozývalo nic než chřestění postroje a dech zvířete pod okny.

„Ohtijský psanec?“ zeptal se Děd, hledě na Jhirun. „Kde tě začal sledovat?“

„Tam venku...“ vyrazila ze sebe a stiskla zuby, aby potlačila touhu mluvit. Musí vymyslet nějaké vysvětlení.

U dveří se ozvaly kroky a zaduněl mohutný úder. Děti zaječely a přitiskly se k Cil.

„Běžte pryč,“ řekl Děd. „Rychle. Odved' ty děti nahoru.“

„Rychle,“ jako ozvěna se přidala Jhirun a tlačila Cil pryč. Ta se jí chytila a pokusila se jí přimět k odchodu, Jhirun by však nikdy nemohla opusť svého děda, bezmocného sešlého starce. I Jinel zůstala. Cil utekla po schodech nahoru a její děti zmizely za ní.

Údery na dveře teď nabraly na pravidelnosti a mezi třicetím se bílým dřevem se objevilo ostří sekyry. Jhirun cítila, jak ji stařec bere kolem ramene a přitiskla se k němu, chvějíc se při pohledu na dveře jejich domu držené na třísky. Nebyly stavěné na to, aby chránily proti útoku - na tvrz se nikdy žádný psanec neodvážil zaútočit.

Celé jedno prkno povolilo, dveře se rozštíply a dovnitř pronikla mužská ruka krytá ocelí, pokoušející se nadzdvihnout závoru, která jistila dveře ze vnitř.

„Ne!“ zakřičela Jhirun, vytrhla se starému muži a utíkala do kuchyně pro velký nůž, neboť si konečně vzpomněla na skutečné zbraně. Za jejími zády se však rozlehl těžký úder, jak závora dopadla na podlahu. Otočila se v půli kroku a spatřila dveře doširoka otevřené.

Tam v dešti stál král. V ruce držel sekyru, na zádech se mu houpal luk a nad ramenem mu čněl jílec meče. Déšť se snášel na zem v záplavách a králova tvář se podobala tváři utopence. Stál tam po boku černého koně a rozhlížel se po místnosti, jako kdyby něco hledal.

„Vezměte si to zlato,“ nabídl mu Děd klenoty. Jeho hlas teď byl stejně pevný, jako když byl stařec barrowským knězem. Zdálo se však, že cizince zlato nezajímá - sáhl po uzdě a vedl vysoké zvíře dovnitř. Takového koně neviděli v Hiuaji od té doby, co se prolomily hráze. Zvíře vyplašeně ucuklo před neznámými dveřmi, nakonec však vběhlo dovnitř, ve dveřích sebou trhlo a bokem vytrhlo poničené dveře ze závěsů. Jedno z jeho kopyt rozdrtilo zlatý pohár a odhodilo jej stranou jako bezcenný kámen.

Nikdo z barrowských se nepohnul a nehýbal se ani válečník. Stál pevně ve středu malého sálu, hleděl na tváře kolem sebe a z jeho i koňských nohou stékala na podlahu bahnatá voda, mísící se s krví, která mu vytékala z rány na noze. Shora se ozval dětský pláč. Válečník se podíval směrem ke schodům a obrátil oči nahoru k poschodí. Jhirunino srdce zoufale bušilo. Pak se místo toho zadíval k ohni, přitáhl si uzdu svého koně a vedl jej směrem k teplu. Napadal přitom na nohu a zanechával za sebou stopu vody a krve.

U krbu se otočil, záda obrácená k žhnoucímu ohni, a díval se na ně po hledem dvou divokých a zoufalých očí. Byly tmavé, stejně jako byly tmavé i jeho vlasy, navzdory tomu, že každý pán ze severu, o kterém Jhirun kdy slyšela, byl světlavý. On sám byl vysoký, oděný v prostém brnění, jaké se nosovalo za starých dob. Měl v sobě vznešenost, proti níž se malá tvrz zdála být šedivou a sešlou, přestože vypadal unaveně a ztrápeně.

Věděla, kdo to je, dobře to věděla. Racek ležel na jejích prsou jako symbol viny a Jhirun toužila po tom, aby jej mohla vrátit do mužových rukou a poslat cizince pryč, aby odešel a znovu se proměnil v to, čím byl. Aniž by chtěla, podívala se mu do očí a celým tělem jí projel chlad. Nebyl to žádný duch utkaný z chuchvalce pavučin, který by se rozplynul v záři ohně, jeho vysoká postava vrhala stín a zanechávala za sebou stopy vody a krve. Z vlasů mu stékala voda a přinutila ho na okamžik zavřít oči. Byly to dlouhé vlasy spletené do uzlu po způsobu válečníků právě tak, jak si je splétali staří králové. Hrud' se mu zdvihala a klesala těžkým a přerývaným dechem. Zhluboka se nadechl a lidé v domě konečně uslyšeli jeho slova.

„Žena...“ řekl hlasem, který se téměř ztrácel v chrapotu. Mluvil se zvláštním přízvukem, který Jhirun ještě nikdy neslyšela - jen v písních. „Žena, paní celá v bílém, jedoucí na koni...“

„Ne,“ ihned se ozvala Jhirun, prsty na amuletu z bílého pírk. „Ne.“ Nechtěla, aby mluvil dál. Ve svém zoufalství otevřela ústa, aby mu nařídila odejít, jak by to mohla říct nějakému nezvanému člověku z močálů. On však nebyl obyvatelem močálů* o tom nemohlo být ani zdání, a Jhirun se proti němu cítila nedokonalá a bezmocná. Její děd se nehýbal, kněz, jehož kouzla selhala. A Jinel, které slova nikdy nescházela, teď jen tiše a zaraženě mlčela. Venku burácel hrom a déšť se valil ve vlnách přes rozbité dveře, přinášeje jistotu, že se jejich muži nebudou moci vrátit, zadržení stoupající vodou.

Návštěvník na ně chvíli hleděl s podivným, zmateným výrazem, jako kdyby od nich něco chtěl, a potom se neobratně a s viditelnou bolestí otočil, ostřím sekyry sejmul z háku kotlík visící nad ohněm a vytáhl jej z krbu. Z nádoby se řinula pára, provoněná zainým dušeným masem. Na polici u krbu stála řada dřevěných misek. Muž jednu vzal, naplnil ji naběračkou, usedl tam, kde byl a opřel si záda o kamennou stěnu krbu. Jeho kůň se na jedinou otřásl a postříkal všechny v místnosti cákanci vody a bláta.

„Odejděte odtud!“ vykřikl děd Keln a jeho stařecký hlas přeskakoval rozčilením.

Cizinec se na něj zadíval a jeho odpovědi nebyl hněv, ale pouze unařený a nechápavý pohled. Nehýbal se, jen zvedl ke rtům misku s kouřícím vývarem a obezřetně si je prohlížel. Ruce se mu třáslly a trochu polévky rozlil na podlahu.

Dokonce i jeho kůň vypadal ztrápeně, stál tam se svěšenou hlavou a nohama poškrábanými po dlouhé cestě

povodní. Jhirun si utáhla kolem těla suchý vlnák a přestala se třást, když viděla, že nejspíš nebudou ihned všichni povražděni.

Pak se najednou pohnula, došla k policím na druhé straně místnosti, vytáhla odtamtud jednu z hrubých přikrývek, které používali proti chlad-nému dešti a vůbec kdekoli bylo potřeba, a donesla ji člověku, který se vloupal do jejich vlastního domu, kde teď seděl pokojně u ohně. Muž po-chopil její úmysl, trochu se předklonil a Jhirun jej i se zbraněmi a vším ostatním zabalila do přikrývky. Pohlédl na ni, miskou v jedné ruce a cípy deky v druhé, a ukázal miskou na kotlík, na ni a pak i na celý dům, jako kdyby jim milostivě dával svolení najíst se vlastního jídla.

„Děkuji,“ řekla Jhirun a pracovním úsilím dosáhla toho, že se jí přitom ani netřásl hlas. Měla hrozný hlad a bylo jí zima. Aby však ukázala, že je sta-tečnější než ve skutečnosti byla, přitáhla si kotlík k sobě, vzala z police další miskou a štedře ji naplnila jídlem. „Všichni ostatní už jedli?“ zeptala se naprosto nevzrušeným tónem.

„Jedli,“ řekla Jinel.

Podle stop tuku na černém železe poznala, že to tak skutečně bylo a ještě zůstalo dost pro muže. Napadlo ji, že by cizinec mohl nabýt pode-znění, že ještě několik dalších nejedlo a podle toho si domyslet, kolik v domě vlastně bydlí lidí. Jhirun odtáhla kotlík tak daleko od něj, jak jen mohla, usedla na opačné straně krbu a jedla, nutíc se do polykání i na-vzdory děsu, který jí stále ještě svazoval vnitřnosti.

Větvičky azaelu a bílá pírká - vlastně to nemuselo být vůbec k ničemu, stejně jako nemusela být k ničemu ani moc jejího děda. Byla tam, kde být neměla, a do jejich domu teď přišlo zjevení, které tam nikdy být nemělo. Díval se na ni, jako kdyby pro něj nikdo jiný neexistoval, a pranic se nesta-ral o staré lidi, jimž patřilo jídlo, které jedl, i oheň, který ho hřál. „Bylo by lepší, kdybyste odešel,“ pronesla náhle Jhirun směrem k ci-zinci, jako by byl skutečně psancem, za kterého jej prohlásil její děd, a víc než cokoli jiného si přála, aby alespoň toto byla pravda.

Na mužově bledé tváři stíněné vousy se neobjevila žádná známka neli-bosti. Díval se na ni s takovou únavou v očích, že je musel jen stěží držet otevřené. Miska mu bezmála vypadla z rukou. Zachytil ji a položil na zem. „Mír,“ zamumlal, „mír tomuto domu.“ Opřel si hlavu o kamennou zeď a několikrát rychle zamrkal. „Žena,“ řekl, nepřestává se zaobírat svým vlastním přeludem, „žena na šedém koni. Neviděli jste ji?“

„Ne,“ řekl pevně Děd. „Nic takového jsme neviděli. Vůbec nic.“

Cizincovy oči zabloudily směrem k němu a k roztrášeným dveřím a hleděly na ně tak, že Jhirun sledovala jejich pohled napůl v očekávání, že tu ženu ve dveřích skutečně uvidí.

Ale byl tam jen déšť, studený vítr profukující prázdným vchodem a ka-luž vody, pomalu se rozlévající po kamenné dlažbě.

Potom upoutaly jeho pozornost druhé dveře, ty v západní stěně míst-nosti.

„Kam to vede?“

„Ke stáji,“ odpověděl stařec a pak opatrně dodal: „Koni by bylo lépe tam.“

Muž však neřekl nic a oči se mu pomalu začaly zavírat. Opřel si hlavu o kameny krbu, i tak mu ale po chvíli začala klesat neodbytnou únavou.

Děd opatrně uchopil uzdu černého koně - cizinec neprotestoval. Stařec obrátil zvíře směrem ke dveřím a Jinel se zvedla, aby je před nimi otevřela. Hřebec chvíli váhal, protože se ze stáje ozývalo varovné mečení koz, pře-sto jej vůně teplé stáje nakonec přemohla, protlačil se dveřmi dovnitř a Keln je za ním spěšně zabouchl.

Jinel usedla na lavici uprostřed svého zneuctěného domu, sevřela vy-hublé ruce a dala se do pláče. Cizinec ji sledoval stísněným pohledem a Jhirun najednou začalo být líto tety, daleko statečnější než si ona sama předtím představovala. Čas ubíhal. Cizinci klesla hlava na prsa a oči se mu zavřely. Jhirun se-děla těsně vedle něj a měla strach se byt' jen pohnout. Odložila miskou a vtom si všimla, že Jinel vstala a tiše prošla místností. Děd, který seděl vedle ní, přešel doprostřed malého sálu a upřeně cizince pozoroval. Zaskří-paly schody.

Jinel sundala ze zdi nůž, co používali na řeznickou práci, schovala jej do kapsy v záhybu sukně a vrátila se k Dědovi. Opět zapraštěla prkna schodiště a Jhirun spatřila, jak dolů sestupuje Cil. Srdce jí bolestivě tlouklo a večere jí v žaludku ležela jako kámen. Pro krále v plné zbroji nebyli žádným soupeřem, a ani být nemohli. Přesto se však Cil, statečná a věrná Cil čekající dítě, vydala kvůli ní dolů do nebezpečí.

Jhirun si najednou bez rozmyšlení klekla a dotkla se cizince. Mužovy oči se v panice otevřely a jeho ruka sevřela sekyru, která mu ležela na ko-lenou. Jhirun cítila, jak se za jejími zády všechno zastavilo a kradmě po-hyby v domě zamrzly v půli kroku. „Promiňte,“ zašeptala Jhirun a pokusila se neuhnout před jeho pohledem. „Ta rána - dovolíte, abych vám ji ošet-řila?“

Na okamžik vypadal zmateně a jeho oči bloudily kdesi za ní. Možná, napadla ji hrozná myšlenka, že viděl, co se před chvílí stalo.

Muž ale kývl hlavou v souhlasném gestu, natáhl zraněnou nohu a odtáhl pokrývkou stranou, aby Jhirun viděla na místo, kde byla kožená nohavice roztržená a rána se zařezávala hluboko do masa. Od pasu vytáhl dýku s kostěnou rukojetí, ještě víc rozfízl nohavici a Jhirun se teď mohla rány přímo dotknout. Při pohledu na ni se jí začal zvedat žaludek.

Sebrala síly, vstala a šla k policím na druhé straně místnosti pro kus čistého obvazu. Jinel už tam na ni čekala a pokusila se jí látku vytrhnout z ruky.

„Puť,“ sykla Jhirun.

„Couro!“ zasípěla Jinel a její nehty se Jhirun zaryly do zápěstí.

Jhirun se jí vytrhla, nabrala z kádě v rohu místnosti trochu čisté vody a vrátila se k cizinci. Když jej začínala ošetřovat, třásl se jí ruce a v očích měla slzy, brzy se však uklidnila. Omyla ránu, prostrčila rozřiznutou noha-vici velký čtverec čisté látky a pevně jej zvenčí zavázala. Dědala to pomalu a opatrně, aby cizinci nezpůsobila bolest, a pronikavě si uvědomovala pří-tomnost svého děda, Cil a Jinel, napjatě pozorujících její záda, záda dívky, která se odvažuje dotknout

cizího nájezdníka.

Když byla hotova, položil cizinec ruku na její paži. Byla to štíhlá ruka s dlouhými prsty, ruka, jakou by Jhirun s mužem nikdy nespojovala, a její hřbet byl pokryt celou sítí starých jizev. Jhirun pomyslela na meč na cizin-cově rameni a odhadovala, že se ještě nikdy v životě nemusel lopotit s ná-řadím. Jeho ruce možná dovedly zabít, jejich jemný dotek se však podo-bal dětskému a stejný výraz měly i jeho oči. „Děkuji ti,“ řekl, nezdálo se však, že by ji chtěl pustit. Hlava mu opět klesla na kameny a oči se mu za-vřely, jak jej přemáhala únava. Potom je zas otevřel a snažil se neusnout.

„Jak ti říkají?“ zeptal se.

Člověk neměl nikdy nikomu říkat své jméno - dával tak druhým moc jej proklít. Jhirun se však bála neodpovědět. „Míja Jhirun, dcera Elova,“ řekla a nanejvýš opovážlivě se zeptala: „Jaké je vaše jméno?“

Muž mlčel a Jhirun zneklidněla.

„Kam jdete?“ zeptala se. „Chtěl jste mě jen následovat? Proč jste za mnou jel?“

„Abych přežil,“ řekl cizinec a čiré zoufalství v jeho hlase se Jhirun za-rylo hluboko do srdce. „Abych vůbec přežil.“

Téměř ztratil vědomí, sedě u krbu v domě mezi skoro padesáti ženami a starým mužem, kteří napjatě čekali na to, až konečně usne. Jhirun se přisunula blíž k němu, podepřela cizince ramenem a přitáhla si jeho hlavu k sobě. „Ta žena,“ mumlal, „ta žena, co mě pronásleduje...“

Měl horečku. Položila mu ruku na čelo a naslouchala jeho blouznění, které se pořád točilo kolem jediné šílené představy. Tělo mu vypovědělo poslušnost, oči se mu zavřely a jeho hlava spočinula na Jhirunině srdci. Podívala se kolem přes jeho rameno a její oči se setkaly jen s Cilíným vy-děšeným pohledem. Oči ostatních před ní uhýbaly. Teď má chvíli čas, aby spal, jen několik okamžiků, a pak by mu měli dát šanci k útěku. Neudělal jim nic zlého, nic, co by pro ně znamenalo ně-jakou skutečnou újmu. Jhirun nemohla připustit, aby skončil rozsekán ku-chyňskými noži žen a dětí. Ne, nemohla by snést v barrowské tvrzi tako-vou noční můru. Nemohla by v takovém domě žít a sedět u ohně s jehlou v ruce nebo pracovat v kuchyni, když by viděla své děti hrát si u hrůzou po-skvrněného krbu. Do konce svého života by na jeho kamenech viděla krev.

Do ducha měl cizinec daleko - z těla mu sálala horečka a jeho váha tla-čila děvče do ramene. Jhirun přestala rozumět sama sobě, ztracená tam, kde končily její šílené sny, a už se ani nepokoušela o něčem přemýšlet. Ví-děla, jak ostatní ztratili odvahu, posedali si po místnosti a čekali. I ona če-kala, nevedouc na co. Vzpomněla si na Anlovu korunu a uvědomila si, že překročila hranici, za kterou lidská noha nikdy neměla vstoupit, a rouhala se dávným zaklínadlům se stejným pohrdáním, s jakým cizinec prošel ko-lem kousků peří nad jejich dveřmi, nepoznav strach, který by bývalo moudré cítit.

Kdyby to bylo možné, prosila by svého děda o vysvětlení, starý muž jí však nyní nemohl pomoci. Kouzla, jimiž je chránil proti zlu, byla zlomena a jeho autorita byla vetřelci lhostejná. Jhirun poprvé ve svém životě zapo-chybovala o moci svého děda, svého kněze - a o kněžské moci vůbec, ne-boť viděla cosi, co její děd nikdy nespátřil a co by si ani nedokázal před-stavit. Byla tam, kam od dob králů nikdo z lidí nevstoupil.

Uprostřed celé té divoké pustiny Hiua je tvrz najednou vypadala malá a zranitelná, nepatrné místo, kde zdání řádu a zákona přetrvávalo jako světlo svíčky, chvějící se ve větru. Skutečnost však byla temná, dýchala těsně vedle ní a tížila jí rameno.

Nesmějí ho zabít, ti vyděšení lidé kolem s jejich šílenou vírou v právo a zdraví jejich vlastního rozumu. Jhirun pochybovala, že se třeba jen za-mysleli nad tím, kdo k nim vlastně přišel. Nejspíš před sebou viděli jen vy-čerpaného a zraněného psance a ani jim nepřišlo na mysl o té věci nějak dál uvažovat. Byli slepi, jestliže neviděli vznešenost jeho způsobů, staro-bylou zbroj a vysokého černého koně, jehož místo ani zdaleka nebylo v tomto věku světa a už vůbec ne v sešlé tvrzi uprostřed Hiua je.

Možná to ani nechtěli vidět, protože by si zároveň museli přiznat, jak nejisté a pochybné je jejich bezpečí.

A možná cizinec neodejde, neboť přišel, aby zničil pokoj jejich životů, proměnil barrowskou tvrz v ruiny, podobné zničeným domům Čadri a na-posledy projel potápějícím se světem v posledním záblesku slávy hiuaj-ských králů, co se pokusili ovládnout Studny a neuspěli, jako před nimi neuspěli ši-huanští polovičníci.

Nebylo proč jej budit. Jhirun seděla ochromená strachem, zatímco venku utíchal hněv bouře a v krbu vyhasínal oheň, neboť se nikdo neodvá-žil vstát a postarat se o něj.

Kapitola třetí

Nedlouho před úsvitem se za dveřmi něco pohnulo a bylo slyšet zvuk lidských nohou, pomalu kráčejících po kamenné dlažbě. Jhirun procitla z dřimoty a rozhlédla se kolem, rameno zmrtnělé tíhou cizincova těla.

Objevila se podsaditá Zai, promočená a třesoucí se zimou, Zai, která bě-žela zapálit varovný signál. Rty měla zmodralé chladem a ze sukní jí ka-pala voda, když kráčela místností, jak nejtíšeji dovedla.

A za ní se z mlhy, jež následovala déšť, vynořili ostatní.

Přicházeli muži, jeden po druhém, muži vyzbrojení lodnickými tyčemi a noži na stahování kůží. Nikdo z nich nepromluvil. Shromáždili se v míst-nosti, oči tvrdé a obezřetné, zbraně připravené k boji. Jhirun se na ně dívala a srdce jí bušilo o žebra. Její rty se pohnuly v němém pozdravu přichozím, jejím strýcům a bratrancům.

Ke krbu se první odvážil strýc Naram. Za ním vykročil Lev a po Lvovi se odvážili i Fwar a Ger. Cil náhle vstala ze svého místa na lavici u dveří, Jinel ji však chytila za ruku a ukázala jí, aby byla zticha. Jhirun se vydě-šeně podívala na svého děda, bezmocně shrbeného u dveří do stáje, a pak zase na muže, blížící se k ní s napřaženými zbraněmi.

Snad ho její ruce stiskly o něco pevněji, snad se ozval nějaký varovný zvuk, který její otupělý sluch nepostřehl, tak či tak se cizinec znenadání probudil a Jhirun vykřikla, jak ji jeho ruce odhodily směrem k mužům.

V okamžiku stál na nohou, zavrával, opřel se zády o římsu krbu a muži se na něj vrhli, nedbající na Jhirun, ležící na podlaze pod jejich no-hama. Fwar, daleko víc toužící vložit ruku na ni než na nepřítel, ji popadl, surově jí zkroutil ruku a

donutil Jhirun, aby vstala.

Šokována krutostí Fwarova sevření se Jhirun podívala směrem k cizinci, který zatím ustoupil do rohu místnosti.

Postřehla pohyb rychlejší než úder ptačího křídla a v cizincově ruce se objevila dýka.

Na okamžik je to zastavilo a ta nepatrná chvíle stačila cizinci na to, aby trhl řemením na boku a stáhl si k pasu těžký meč, visící mu předtím na ra-meni. Volnou rukou strhl muž zbraň z opasku.

Zpanikařili a vrhli se na něj v neuspořádaném houfu. V téže okamžiku proletělo místností odhozené pouzdro meče a v mužových rukou se za-bleskla lesklá čepel, zářící oblouk rozlévající na kamenné dlažbě krev a ob-racející Jhiruniny soukmenovce s výkřiky bolesti a hrůzy na útěk.

Cizinec těžce dýchal a na chvíli se musel opřít o zed', jeho nepřátelé však byli poseti čerstvými ranami, kdežto na něm nebyla ani jediná. Pak pokročil kupředu a Fwar ustoupil, kroutě Jhirun ruku tak surově, že až vy-křikla. Jako ozvěna se rozlehl místností Cilin nářek.

Muž pomalu kráčel podél zdi okolo místnosti, sebral pouzdro meče a nespouštěl přitom oči ze svých protivníků, kteří ustupovali stále dál a ani jeden nevypadal na to, že by chtěl vidět blýskající se čepel útočit podruhé. Nahoře se něco vyděšeně pohnulo, hned se však zase rozhostilo ticho.

„Co od nás chceš?“ uslyšela za sebou Jhirun dědův hlas. „Pojmenuj to a odejdi.“

„Svého koně,“ zněla odpověď. „Ty, starce, přines všechny mé věci, ji-nak vás budu muset zabít.“

Nepohnul ani svalem a dál na ně hleděl s hrozivým mečem v ruce. Ani oni se nepohnuli. Jen její děd se opatrně šoural ke dveřím stáje, otevřel je a chystal se udělat to, co mu bylo nařízeno.

„Nech ji být,“ přikázal cizinec Fwarovi.

Fwar děvče pustil. Jhirun se otočila a třesouc se záští mu plivla do tváře. Fwar neudělal nic, jen dál upíral své vodnatelné oči na cizince v tiché ne-návisti. Jhirun od něj odešla tak ráda, jako ještě nikdy od ničeho neodchá-zela a přešla přes místnost k cizinci, který s ní zacházel jemně a neubližil jí.

Tam se otočila a podívala se na jejich tváře, tváře surových a ošklivých bratranců s tlustýma rukama a ochablým rozumem, lidí, co ztráceli odvahu, jakmile je mohla něco stát. Její děd býval kdysi jiný, nyní mu však nezby-valo než se spoléhat na tuto smečku lupičů, ničím se v hloubi duše neliší-cích od banditů, které za jejich zlato honili a věšeli lidé z bažin. Snad jen tím, že tamti olupovali živé.

Jhirun se zhluboka nadechla, odhrnula si z tváře zplhlé vlasy a při po-hledu na Fwara spatřila v jeho tváři slib pomsty za jeho hanbu - pomsty, jež bude vykonána na té, kterou Fwar už teď považoval za svůj majetek. Nenáviděla toho člověka s takovou silou, že se třásla a docházel jí dech při pomyslení na svou bezmocnost. Nebyla nic víc než oni a cizinec se posta-vil na její stranu jen kvůli své hrdosti, kvůli tomu, že právě tak se musel zachovat král. Neučinil to však proto, že by byla něco víc než její bratraci.

Aby mohl vzít meč do obou rukou, upustil dýku na podlahu. Jhirun se pomalu sehnula a sebrala zbraň ze země. Nikdo neprotestoval. Přešla do protějšího rohu místnosti a uřízla šňůru, na které viselo uzené maso a bílé sýry. Jinel zaječela zuřivostí. Shora se ozval výkřik vyděšeného dítěte a Ji-nel si přikryla kostnatýma rukama obličej a ztlumila jimi svůj nářek.

Jhirun posbírala uříznuté kusy jídla a donesla je zpátky k cizinci. „Tady máte,“ řekla a položila jídlo na kameny na jeho straně krbu. „Vezměte si, kolik chcete.“

Řekla to proto, aby je co nejvíc rozčilila.

Dveře do stáje se otevřely a starý Keln vyvedl černého koně zpátky do místnosti. Zvíře se neklidně rozhlíželo po místnosti a mužích kolem. Vá-lečník vzal do levé ruky uzdu, pravou zatahal za sedlo, přesvědčil se, zda je podpěnka utažená a ani na okamžik přitom nepřestal sledovat své protiv-níky. „Vezmu si tu příkrývku, jestli dovolíte,“ řekl klidně směrem k Jhirun. „Zabalte mi do ní to jídlo a přivažte ji na sedlo.“

Jhirun se sklonila a před pobouřenými zraky svých soukmenovců udě-lala přesně to, co jí řekl. Zabalila jídlo do příkrývky, svinula ji, svázala do úhledného balíku několika provázky od sýra a připevnila k sedlu tak, jak jí ukázal.

Musela se přitom hodně natahovat a měla strach z velkého koně, ale i tak to pro něj dělala ráda.

Potom ustoupila stranou, cizinec vzal koně za uzdu a vedl jej středem hloučku směrem k otevřeným dveřím, aniž by se ho někdo pokusil zadržet. Venku se na chvíli zastavil, ještě na dlažbě před domem, ale už napůl za-kryt mlhou, která obilila přicházející ráno. Jhirun viděla, jak vylézá do sedla, otáčí se a mizí v mlze, která zanedlouho zdusila i úder kopyt jeho koně.

Nic po něm nezůstalo a Jhirun věděla, že to tak muselo být. Zachvěla se a zavřela oči a vtom si uvědomila, že v ruce stále ještě svírá jednu památku na jejich setkání, jeden dar dávných čarodějů. V sevřené dlani držela kos-těnou rukojeť dýky, nože podobného těm, s jakými byli pohřbíváni dávní králové.

Podívala se na své přibuzné. Krváceli z utrpených ran, byli otrhaní a páchli špínou, kterou z něho necítila, třebaže měl za sebou těžkou jízdu povodní. V jejich očích byla nenávist, kterou v cizincových očích ani na chvíli nespátřila, přestože byl napaden a málem zabit. Viděla sinalou tvář své sestry Cil, která už byla na konci se silami, a své tety Jinel, z jejíž tváře všechen život a láska vyprchaly už před desítkami let.

„Pojď sem,“ vyštěkl Fwar, jemuž se najednou vrátila odvaha, a natáhl ruku, aby si ji přitáhl k sobě. Jhirun mu švihla dýkou po tváři, zasáhla hlu-boko do masa, uslyšela výkřik, který vyrazil ze zkrvavených úst, otočila se a utíkala.

Několikrát kolem sebe sekla nožem, spatřila Cilinu tvář staženou děsem nad jejím šílenstvím a dědovu ruku odtahující Cil do bezpečí, pře-stala útočit a vyběhla ven do studené mlhy.

Vláhák se cípem o něco zachytil a svezl se jí z ramenou - sebrala ho a pr-chala dál skrze černé křoví, které se před ní vynořilo z mlhy. Psi zuřivě štěkali. Jhirun našla roh hrubého kamenného přístřešku u západního rohu staré tvrze a tam uprostřed křoví klesla na zem, dýku sevřenou ve zkrva-vené dlani, předklonila se a cítila, že asi každou chvíli začne zvracet. Při vzpomínce na Cilinu tvář znetvořenou hrůzou se jí zvedal žaludek. V očích ji pálily slzy, které nyní neměly

před jejím zrakem co skrýt, neboť všechno kolem zakrývala bezvýrazná šedivá mlha. Odněkud k ní doléhal mlhou zdušený křik jejích bratranců, střídavě ji hledajících a proklínajících.

A bylo slyšet i hlas Cilin, hlas plný lásky a úzkosti.

Teprve teď začala doopravdy plakat. Vzpomněla si, jaká bývala Cil, když ještě byly tři sestry a svět byl širší. Tehdy by ji Cil možná pochopila, teď však už svoji volbu učinila a vybrala si děti a pocit bezpečí. Byla Ge-rovi věrnou ženou.

Jhirun dobře znala toho člověka, který sám nebyl věrný vůbec ničemu a který se dokonce na den Půlročí v opilosti pokusil vztáhnout ruku i na Jhirun samotnou, vůbec se nestaraje o to, jakou ránu způsobuje citům své ženy. Jhirun ten útek stále ještě čas od času působil noční můry a Ger nosil jako vzpomínku na ono Půlročí na tváři jizvu.

Potom tu byl Fwar. Věděla, že ho těžce zohyždila a že se jí za to pomstí. Zostudila ho přede všemi a Fwar by bez pomsty za něco takového vůbec nemohl žít. Seděla uprostřed studené bílé tmy, třásla se po celém těle a tiskla k prsům racčí amulet mrtvého krále a zkrvavenou dýku.

„Jhirun!“

Poznala hlas svého děda, nešťastný a rozhněvaný. Ani on by nedokázal pochopit, co vlastně učinila, proč pozvedla zbraň proti svým příbuzným a proč se chvěje při pohledu na svoji starší sestru. Je šílená, bude muset říct starý Keln, jemuž ostatní vždy bezezbytku uvěřili, potom nad ní třesoucíma se rukama udělá posvátné znamení, vyčistí dům a obnoví zlomená kouzla, chránící jeho dveře před zlem.

Vůbec nic to neznamená, pomyslela si Jhirun, všechna ta kouzla a zpěvy jsou úplně k ničemu. Všichni žili své životy ve stínu konce světa. A její děti, ať už by to měly být děti Fwarovy či potomci jakéhokoli jiného muže, se narodí do doby ještě horší. A děti těchto dětí se už možná ani ne-narodí. Snažili se žít tak, jako kdyby pranic nezáleželo na tom, že moře dál a dál ujíždá z močálů a že kameny ve zdech staré tvrze ustavičně otřásají zemětřesení. Žili tak, jako kdyby si za zlato mohli koupit čas právě tak, jako si za ně kupovali obilí. Hledali teplo, bezpečí a pohodlí, jako kdyby mělo trvat navždy, a neviděli nic z toho, co se kolem nich ve skutečnosti dělo.

Mír neexistoval. Jejich životy se jako nečekaný závan větru z mlhy pro-hnal barrowský král a s mírem byl konec, oni však vůbec nic nechápali.

Přijmout Fwara a žít, dokud v ní nevyhasne poslední jiskřička ducha či dokud ho nezabije nebo on nezabije ji, to byly všechny možnosti, které jí byly dány na výběr.

Vtáhla do plic velký doušek vzduchu, podobna tonoucím, zírala do bílé nicoty a věděla, že se zpátky nevrátí. Protáhla si rozbolavělé nohy, vstala a opatrně se vydala na cestu mlhou.

Její příbuzní byli dole u vody, volali jeden na druhého a pokoušeli se zjistit, jestli neutekla ve člunu. Brzy objevili zlato, které tam v noci nechala a jejich hlasy pronikla neskrývaná chamtivost. Už teď bojovali o cennosti, které Jhirun přivezla.

Bylo jí to lhostejné. Přestala toužit po zlatě a vůbec po všem, co měl její rod v úctě. Tiše proklouzla kolem tvrze k zadním dveřím do stáje a pootevřela je tak, aby viděla dovnitř a sama mohla zůstat nepozorována. Kozy ve “stáji zamečely, slepice na půdě znepokojeně kdákaly a Jhirun si byla jistá, že se dveře domu okamžitě otevrou a někdo ji ve stáji objeví. V domě se však nic neozvalo, jen zezdola od vody sem doléhaly vzdálené ozvěny roz-čilených hlasů. Lepší šance už se jí naskytnout nemohla.

Jhirun vklouzla dovnitř, přeběhla k poníkově stání a otevřela je. Z hrušky sedla sundala ohlávku, nasadila ji zvířeti na hlavu a vedla ho ven. Když došli ke dveřím ze stáje, složil uši na šíji, odmítl vyjít do nečasu venku a dal si říct, až když Jhirun pořádně zatahala za provaz na ohlávce. Byl to malý a těžkopádný poník s tlustým krkem, který nosil všechna těžší břemena a bavil děti. Za dveřmi se Jhirun chytla jeho sestřižené hřívy a neobratně se mu vyškrábala na hřbet. Její nohy našly útočiště na teplé srsti poníkových boků, pobídlý zvíře bosými patami a vedly ho dolů k vodě. Neobešlo se to bez boje, neboť Jhirun si nejdřív myslela, že poník zná cestu, kterou má jít, a když pak zjistila svůj omyl, musela paličaté zvíře přemluvit jinak.

Voda v kanálu k ránu opadla a držela se už jen v jeho středu. Jak si zvíře opatrně razilo cestu k protějším břehu, jeho kopyta za sebou zanechávala hluboké díry, jež je bezpochyby zradí, až slunce rozpustí mlhu, která je nyní zakrývala. Nevelký koník se narodil uprostřed močálů, dobře věděl, jak putovat povodní zaplaveným ostrovním krajem a byl na takové cestování připravený daleko lépe než stíhlý jezdecký kůň cizího krále. Když se dostali bez nebezpečí na druhý břeh, Jhirun jej poplácala po šíji, sama po kolena mokrá, a koník zvedl hlavu a mohutně si odfrkl vzrušením. Šel teď rychleji, neboť pochopil, že toto ráno není jako ta ostatní a že ten-tokrát nejdou do práce, ale někam úplně jinam. Putovali sem a tam mezi barrowskými kopci, údolími tak zrádnými, že Jhirun musela často sesednout, aby jimi konika provedla. Její bosé nohy byly černé od bahna a zmrtvělé zimou a jak tomu za chladných dnů často bývalo, nad bažinami se stále ještě válela mlha. Jhirun cítila únavu z beze-sné noci a včerejšího pronásledování, po odpočinku však nijak netoužila. Fwar stopy určitě najde a bude ji pronásledovat, Fwar to určitě udělá, i kdyby za ní měl jít sám. Při představě, že by ji někde dostihl samotnou a nebyl by s ním jeho otec a bratr, aby ho krotili, se jí opět strachy zvedl ža-ludek.

Konečně našla v mlze cestu, kterou hledala, kamenné dláždění staré Cesty, které zároveň jediné mohlo poskytnout pevnou půdu koňským ko-pytům. Zase se usadila na poníkově hřbetě, nohama sbírala teplo proudící z koňských boků a tělo měla pevně zabalené v navlhlem přeho-
zu. Poblaho-přála sama sobě k úspěšnému vyklouznutí pronásledovatelům, neboť právě v tu chvíli poprvé uvěřila, že se jí podařilo utéct, aniž by si toho kdokoli všiml. Dokonce i její koník už šel radostněji a jeho neokovaná kopyta bu-šila dutými údery o dlažbu a rozeznávala ozvěnu, odrážející se od neviditelných kopců.

Toto byla poslední Cesta, která zbyla v celém Hiujaji, Cesta vystavěná khály a daleko starší než králové. Kdyby se zastavila, musel by ji najít každý pronásledovatel, pokud se však za ní skutečně vydali, šli pěšky, za-tímco ona seděla na koni.

Jhirun věřila, že cizí král musí jet někde před ní, protože do Barrows přijel od jihu a směrem na sever nemohl žádný jezdec jet jinudy, než právě po Cestě. Pokud by oba jeli po Cestě, nebyla tu žádná naděje, že dohoní jeho krásného dlouhonožného koně, hluboko v sobě však skrývala naději, že by král mohl očekávat její příchod a že by na ni počkal - naději, že by ji provedl hrůzami nedohledných močálů.

Král se však už teď z její mysli zvolna vytrácel, vidina patřící noci uprostřed bílého a šedého dne. Jen racčí amulet na jejím srdci a dýka s kostěným jílcem zastrčená za páskem sukně dokazovaly, že vůbec kdy existoval a že její uvažování bylo nanejvýš zdravé a správné, daleko zdra-vější než rozum všech jejich příbuzných.

Prostá životní zkušenost jí ukazovala, že její cesta musí zase skončit v zármutku a že přinejlepším sama sebe vrhá do rukou lidí z močálů, kteří se nakonec dozvědí o jejích snech právě tak, jako se o nich dozvěděli její bratrance, a kteří ji budou nenávidět právě tak, jako ji nenáviděli Čádríové, bláznivou dceru Ewoninu. Všechny hrůzy jejích nočních můr, převalující se nad barrowskou tvrzí jako tlustá vrstva slizu znemožňující dýchání, se však toho rána zdály být daleko za ní. Přebývala tam smrt a Jhirun cítila, jak vyčkává opodál. Mimo barrowskou tvrz se ta tíseň ztrácela a stále slábla, jak Jhirun odjížděla dál a dál. Nepojede do Arenu, nechce žít v té otrhané bídě na dosah od Fwara. Chtěla věřit tomu, že cestuje do Šihuanu, kde jsou tvrze bohaté a bezpečné a kde lidé hromadí huiajské zlato. Nebylo tak důležité dosáhnout cíle, jako bylo důležité jet, teď a právě teď, jet po-řád dál, a v Jhirunině krvi tepalo nutkání jako žár horečky, vymykající se rozumu a veškerému chápání. Když je toho rána Socha opouštěla, usmívala se. Jhirun si vzpomněla na její postavu oděnou v slunečním svitu a na člun, pomalu klouzající z přístaviště a odnášející svou paní do pozlaceného jitra. Tak odešla Socha v čase Hnothu, kdy šilenství rostlo zároveň s vodou stoupající v kanálech. Jhirun se pustila i do těch temnějších úvah, které se předtím pokaždé úporně snažila vypudit z hlavy, úvah o tom, zda ještě So-cha žila dlouho poté, co ji uchvátilo mocné šedé moře, a o tom, jakou asi mohla prožívat noc, nesena tak nedozírnými spoustami vod, jaké děsné pří-šery asi vyskakovaly ve svých hrátkách okolo skořápky člunu a s jakou myslí Socha potkala svůj osud - zda prolévala slzy pro barrowskou tvrz a pro život, jaký si zvolila Cíl. Jhirun tomu příliš nevěřila. •

Vytáhla ze zánadří racčí amulet, protože si jej konečně mohla bez obav prohlédnout na denním světle a v bezpečí před každým, kdo by ji ho chtěl vzít. Pomyslela přitom na krále pod horou a na cizince, šťvaného vpřed noční mýrou právě tak, jako teď její vlastní noční můry hnaly ji.

Ten bílý jezdec, ta žena, co krále pronásledovala, to byla bílá mlha dne, a on sám patřil temnotám. V noci se třásla při jeho blouznění a myslela na bílá pírká a na to, co ji tlačilo na srdci, na onu sedmou a neblahou moc, co jej kdysi věznila, dokud jedno děvče z Barrows nevstoupilo tam, kam ni-kdy vstoupit nemělo.

V dlani se jí studeně třeptil racek s roztaženými křídly, věc dávná a po-čmurné krásy, symbol prázdnoty na okraji světa, oživované jen bílými racky podobnými ztraceným duším, symbol Morgen-Angharan, kterou lidé z bažin proklínali a králové následovali do záhuby, Bílé královny, jež byla Smrtí. Strach jí velel, aby odhodila amulet daleko do močálu. Přicházel Hnoth, jako si přišel pro Sochu, když země i moře i nebe zešilely a ji uchvátily sny, ženoucí ji tam, kam by se žádný rozumný člověk nikdy ne-vydal. Dívčina ruka však amulet pevně sevřela, chvíli jej nehybně držela a pak ho zase zastrčila zpátky na jeho místo v živůtku.

Co se skrývalo v mlze kolem ní, Jhirun nevěděla. Poníková kopyta chvílemi zvonila na holé kamenné dlažbě, jindy zase šplouchala vodou nebo dusala v kluzkém blátě. Z těžké mlhy čas od času vystupovaly roz-mazané obrysy kopců, pomalu ji mijející jako záhyby hřbetu obrovského hada, jednou na té a podruhé zase na oné straně Cesty.

Nedaleko Cesty strmělo cosi vysokého a stíhlého. Poník klusal dál smě-rem k té věci a Jhirunino srdce se prudce rozbušilo, její ruce křečovitě se-vřely uzdu a chvíli musela sama sebe přesvědčovat, že k nějaké nebez-pečné šelmě by se poník nikdy tak lehkovážně nepřiblížil. Pak se mlha protřhla a bylo jasně vidět obrys Kamene, užší stranou obráceného směrem k ní. Teď už ho poznala, třebaže do té chvíle vůbec netušila, jak velký kus cesty v mlze urazila.

Kolem ní teď bylo čím dál víc podobných sloupů a Jhirun dobře věděla, kde musí být. Na nedalekém Niově kopci stála rozbitá khálská tvrz, pozů-statky zdi, které stály dávno předtím, než se rozlomil Měsíc. Dojela až na samý okraj močálů.

Malý koník kráčel zarputile dál, drobná kopyta zvonila o kameny, čas od času jejich údery tlumila zem a všechno, co Jhirun viděla v tomto še-dém světě, byly nejbližší Kameny a nepatrný kousek země, po kterém krá-čel její poník, jako kdyby se samo stvoření rozmácelo v bílé mlze. Tak ně-jak by to asi mohlo vypadat, kdyby člověk zajel za okraj světa. Pak vjeli na kousek měkčí půdy, Jhirun se podívala na zem a spatřila otisky jiných, větších kopyt.

Od toho místa se Cesta zvedala, vrstva země se z ní opět ztrácela a od-halovala starou kamennou dlažbu. V mlze kousek od Cesty stálo jako houf stínů několik Kamenů a zvuk koňských kopyt se v jejich blízkosti zdvojo-val slabou, jakoby vzdálenou ozvěnou. Jhirun se to místo, které zestárlo dávno předtím, než začali stavět barrowskou tvrz, vůbec nelíbilo. Její ruce svíraly poníkovu krátkou hřivu i jeho uzdu a malý koník kráčel obezřetně kupředu s hlavou zvednutou a ušima nastraženými. Ozvěny přicházely znovu a znovu - najednou v nich zaznělo cvakání kovu o kámen, zvuk okovaných koňských kopyt.

Jhirun zaryla holé paty do poníkových tlustých boků, sebrala odvahu a přinutila vzdorující zvíře jít dál.

Před ní se objevil jakýsi stín a zvolna se proměnil do podoby černého koně a čekajícího jezdce v jeho sedle. Poník zaváhal. Jhirun jej znovu kopla patami do boků a přinutila k chůzi. Válečník stále čekal, temný stín v šedé mlze.

Rozpoznala už i jeho obličej a špičatou helmici kryjící mu hlavu. Okraj přilbice měl teď omotaný bílým šátkem. Jhirun zastavila po-níka.

„Přišla jsem za vámi,“ řekla a chladné uvítání už stačilo kolem jejího srdce rozhodit síť nejistoty. Něco jako by se zcela změnilo.

„Kdo jsi?“ zeptal se. To ji nadobro zmátlo a jen zírala na cizince, za-tímco ten pokračoval: „Odkud jsi přišla? Z té tvrze na kopci?“

Jhirun si pomyslela, že se musela určitě pomátnout na rozumu, přitiskla si na tvář studené dlaně a zachvěla se. Její huňatý poník stál jako trpaslík vedle vysokého vraníka.

Ozvalo se tiché zašplouchání čerčené vody, na kamenné dlažbě zacinkaly podkovy a z mlhy se vynořil šedý kůň. V jeho sedle seděla žena v bílém plášti, vlasy měla bleďé jako mlhavý den a bílé jako jinovatka za mrazi-vého rána.

Žena, šeptal válečník mučený noční můrou, jezdec celý v bílém, ta žena, co mě pronásleduje...

Žena však zastavila koně vedle bojovníka, bílá královna a černý král pohromadě. Jhirun strhla v hrůze poníka stranou a dala se před tím zjeve-ním na útěk.

Dohonil ji černý kůň a válečnickova ruka jí vytrhla uzdu z ruky. Poník ucukl před takovým zacházením a jeho krátká hřívá vypadla děvčeti z vy-čerpaných prstů. Poníkově tělo se pod ní zkroutilo, Jhirun sjela dozadu po jeho kluzké srsti, kolem sebe viděla jen mlhu a chvíli nevěděla, jestli padá nebo se vznáší vzduchem. Nakonec dopadla na tvrdou zem a pohltila ji tma.

KNIHA DRUHÁ

Kapitola čtvrtá

Dokonce ani v lesích se to tu nepodobalo Kurši nebo Anduru. Voda zde proudila pomalu a jen si nepřátelsky šeptala mezi kopci. Měsíc svítil skrz mlhu byl příliš velký, břemeno zatěžující nebe i duši, a ve vzduchu bylo cítit zápach rozkladu.

Vanye byl rád, že se mohl vrátit k ohni, náruč plnou posbíraných větví, a mohl si kleknout k horkým plamenům zahánějícím pryč mlhu a překrý-vajícíím hnilobný pach voňavým dýmem.

Zříceniny jim poskytovaly alespoň náznak úkrytu, třebaže se Vanyova kuršanská duše děsila dávných stavitelů, co na sebe navršili tyto prastaré kameny, které snad kdysi byly rohem nějaké rozlehlé místnosti a částí její klenby. Šedý i černý kůň se pásli na nízkém kopci, tyčícím se za zříceni-nami, huňatý poník stál kvůli vlastnímu bezpečí uvázan mimo jejich dosah. Černá zvířata se míhala mezi stromy, podobná stínům, a šedý Siptah se v mlze zdál být jen duchem někdejšího koně, jak se všichni tři v klidu pásli, oddělení od lidí clonou kapkami pokrytých větví.

Dívčín hnědý vlák se sušil na kamenech u ohniště. Vanye jej otočil, aby oschl i na druhé straně, a potom znovu přiložil na oheň několik větví, dřevo tak prosáklé vlhkostí, že v plamenech zuřivě praskalo a syčelo a va-lila se z něj oblaka štiplavého dýmu. Po chvíli se však oheň znovu rozhořel a Vanye se vděčně usadil v jeho teple. Sundal z hlavy helmici lemovanou bílým šátkem a shodil i koženou kapuci, uvolňuje tak své hnědé vlasy, rovně zastřižené u dolní čelisti - žádný cop válečníka, protože právo jej no-sit ztratil zároveň se ctí.

Seděl, rukama si objímal kolena a hleděl na dívku ležící na Morgainině bílém plášti a v její osobní péči. Teplý plášť, suché lůžko, sedlový vak místo polštáře - víc toho pro to dítě udělat nemohli. Děvče na jejich péči téměř neodpovídalo a Vanya napadlo, že ji asi pád navždy zbavil smyslů, protože se chvílemi ve svém mlčení křečovitě třásla a zírala na ně divo-kýma, šilenýma očima. Zdálo se mu však, že je o něco klidnější než byla předtím, co se vydal pro dříví - známka buď zlepšení, pomyslel si Vanye, nebo zhoršení.

Když se konečně zahřál, vstal a vrátil se k Morgain, odkud ho ona sama před chvílí odehnala. Bylo mu divné, že se Morgain tolik starala o to dítě, pro které toho mohli tak málo udělat, a byl si téměř jistý, že mu zase nařídí, aby se vrátil k ohni a zůstal u něj.

„Promluv si s ní,“ řekla tiše Morgain. Vstala a uvolnila mu místo a Va-nye si klekl k děvčeti, okamžitě upoután pohledem jejích očí, očí jemných, vyděšených a zároveň šilených, podobných očím divokého zvířete. Dívka cosi prosebně zašeptala a natáhla k němu ruce. Vanye jí podal dlaň a v rozpacích cítil, jak se její jemné prsty dotýkají a proplétají s jeho.

„Ona vás našla,“ zašeptalo děvče s přízvukem, kterému bylo stěží ro-zumět. „Ona vás našla - a vy se nebojíte? Myslela jsem si, že jste nepřá-telé.“

Pochopil a při těch slovech ho zamrazilo, když si uvědomil Morgaininu přítomnost. „Setkala ses s mým bratrancem,“ řekl. „Jeho jméno je Chya Roh - mimo jiné.“

Rty se jí zachvěly a upřený pohled jejích tmavých očí se pomalu začínal vyjasňovat. „Ano,“ zašeptala nakonec. „Jste jiný, teď už to vidím.“

„Kde je Roh?“ zeptala se Morgain.

Hrozba v jejím hlase vzbudila dívčinu ostražitost. Pokusila se pohnout, Vanye ji však stále držel za ruku. Její oči se obrátily zpátky k němu.

„Kdo jste?“ zeptala se. „Kdo jste?“

„Nhi Vanye,“ odpověděl, zatímco Morgain mlčela, protože on to byl, kdo ji srazil k zemi, a děvče mělo právo znát alespoň jeho jméno. „Nhi Vanye i Chya. Kdo jsi ty?“

„Jhirun, dcera Elova,“ odpověděla a dodala: „Jedu na sever, do Ši-huanu...“, jako kdyby byla se svým cílem nerozlučně spjata.

„A Roh?“ Morgain poklekla k dívce a chytila ji za ruku. Jhirun pustila Vanyovy prsty, zírala na Morgaininu tvář a znovu se roztrásla.

„Nechtě ji být,“ obrátil se Vanye ke své paní. „Liyo, nechtě ji být.“

Morgain odstrčila dívčinu ruku, vstala a odešla zpátky k ohni. Jhirun za ní ještě několik okamžiků hleděla, tvář staženou děsem. „Dai-khál,“ za-šeptala.

Dai-khál, urozený ghál. Tomu Vanye rozuměl.

Sledoval Jhirunin pohled směrem k Morgain, štíhlé ženě oblečené v černé kůži, sedící u ohně s vlasy sinavě zářícími v jeho svitu. I zde je znali a i zde se jich obávali.

Dotkl se dívčina ramene. Jhirun sebou polekaně trhla. „Jestli víš, kde Roh je,“ řekl,“ řekni nám to.“

„Nevím.“

Stáhl ruku. Neklid v něm stále rostl - mluvila s divným přízvukem a Vanye začínal nenávidět to místo, zříceniny kolem a celou tu neštěstím stíhanou zemi. Byl to sen, do kterého sám sebe polapil jako do pasti, přesto však udeřil do masa, když proti ní vyjel, a dívka krvácela. Vanye nepochyboval o tom, že by zde mohl zemřít, že to tu bylo docela dobře možné, zde pod nemocným a klesajícím nebem. První noc seděl nešťastně u ohně, rozhlížel se kolem a zpočátku se i modlil. Pak se ale do jeho duše začala čím dál silněji vkrádat obava, že modlit se v této zemi znamená rouhat se Bohu a že tyto holé a potápějící se kopce jsou Peklem, ve kterém ztracené duše poznávají jedna druhou. „Když sis mě s ním spletla,“ oslovil znovu děvče, „říkala jsi, že jsi za mnou přišla. Musí tedy být na této cestě.“

Zavřela oči, odvrátila obličej a odstrčila ho od sebe, přestože byla ze-sláblá a vyčerpaná a nad obočím se jí hrůzou perli pot. Vanye byl donucen takovou odvahu respektovat - byla to jenom prostá selská dívka a on přece jen kdysi byl válečníkem klanu Nhi. Ze strachu a hrůzy před tímto peklem zaútočil proti ní a jejímu malému koníkovi silou, jakou by užil proti bojovníkovi oděnému v brnění, a jen šťastnou náhodou si neroztříštila lebku, když místo na tvrdý kámen dopadla do měkké hlíny.

„Vanye,“ uslyšel za sebou Morgain.

Opustil dívku, přešel ke své paní a usedl na zem kousek od ohně, ruce složené na kolenou. Morgain se na něj mračila, nebyl si však jistý, jestli její nelibost patří jemu nebo něčemu jinému. V ruce držela nevelký před-měť, jakousi zlatou ozdobu.

„Mluvila s ním,“ procedila Morgain mezi hněvem staženými rty. „Musí tu někde být. A je docela dobře možné, že je tu s připravenou léčkou.“

„Nemůžeme hnát koně dál. Liyo, nikdo z nás neví, co nás tady může potkat.“

„Ona to může vědět. Určitě to ví.“

„Ona se vás bojí,“ namítla tiše Vanye. „Liyo, dovolte mi, abych si s ní ještě promluvil. Musíme nechat koně odpočinout. Máme čas, liyo, máme čas.“

„Čeho se Roh jednou dotkl,“ řekla, „tomu už není možné věřit, pamatuj si to. Podívej se - dárek na památku.“

Vanye natáhl ruku, protože se domníval, že myslí tu ozdobu, když vtom se jí v ruce zableskla jakási čepel. Podala mu ji a Vanya zamrazilo u srdce, když spatřil Meč cti, zbraň určenou k sebevraždě. Nejdříve si myslel, že to patří jí, protože to byla korijská práce, stejně jako její ostatní věci. Pak si uvědomil, že ta dýka jí patřit nemůže.

Patřila Rohovi.

„Vezmi si ho,“ řekla.

Neochotně nůž vzal a zastrčil jej do dlouho prázdného pouzdra u pasu. „Odstup,“ zamumlal a pokřivoval se.

„Odstup,“ zazněl ozvěnou její hlas, platící povinnou daň víře, o které si Vanye nikdy nebyl jistý, zda jí skutečně věří.

Poznamenala se zbožným gestem, které to vše završilo, odhánějíc od něj smutný a neblahý osud, který taková čepel mohla přinést. „Vrať mu to, jestli chceš. Nosilo jej to nevině vypadající dítě. Uděláš dobře, když si na to vzpomeneš, kdykoli k ní budeš chtít být milý.“

Vanye z podřepu usedl na zem s nohama zkříženými, myšlenky obtížené neblahou předtuchou. Nezvyklá tíha nože na jeho opasku byla krutým výsměchem, jistě nezamýšleným. Byl beze zbraně a Morgain měla smysl pro nutnost - i pro jiné věci.

Zab ho, jakoby mu říkala, je to na tobě. Vzal si od ní ten nůž, protože neměl odvahu odporovat. Zřekl se veškerého práva odporovat. Náhle cítil, jak se kolem něj všechno pevně zauzluje a splétá: Roh, podivná dívka, ztracená dýka - celá síť složitých a odporných intrik.

Morgain natáhla ruku podruhé a vložila mu do dlaně ten malý zlatý předmět, nádherně propracovanou sošku ptáka v letu. Sevrhel ho v dlani a zastrčil do opasku. Vrať jí ho, porozuměl jejímu gestu a souhlasil. Nalož s ní, jak uznáš za vhodné.

Morgain se natáhla k ohni a hodila do plamenů několik kousků dřeva, malých úlomků větví, které se v okamžiku proměnily na černé uhlíky s řeřavými okraji. Světlo ohně se odráželo na stříbrném okraji pancíře na jejím rameni a ozařovalo ji opálenou tvář, světlé oči a bílé vlasy, svítící nepříro-zeným světlem v houstnoucím soumraku. Byla celá ghálsky bledá, třebaže popírala, že by v sobě měla ghálskou krev. On pocházel ze vzdálených hor Andur-Kurše, z kantonu zvaného Morie, ona však nikoli. Možná právě zde, kam přišel její vinou, bylo místo, kde se narodila.

Neptal se na to. Cítil slaný vítr a všudypřítomný zápach rozkladu a vě-děl, že je ztracen, tak ztracen, jak jen člověk může být. Jeho milované hory, zdi jeho vlastního světa, byly pryč. Připadal si, jako by ho nějaká moc svrhla pod hranice světa a ukázala mu hnus a ošklivost panující pod ním. Slunce tu bylo bledé a vzdálené, hvězdy odešly ze svých přirozených míst a měsíce tohoto světa se vymykaly zdravému rozumu.

Plameny ohně se prodloužily, jak jej Morgain krmila dřívím. „Copak to nestačí?“ zeptal se, pokoušeje se nějak rozptýlit ticho přebývajícím mezi pra-starými cizími ruinami, ticho plné věkovitého zla a zášti. V záři takové hranice se cítil nahý, vydaný napospas každému nepříteli, který by této noci chtěl provozovat své spády, Morgain však prostě a jednoduše zavrtěla hlavou a hodila na oheň ještě jedno poleno, poslední a největší. Ona měla zbraní dost, dost na to, aby si myslela, že s takovým velkým ohněm riskuje spíš životy svých nepřátel než svůj vlastní. Ve své moci byla pyšná a aro-gantní, občas až šíleně troufalá a opovážlivá, i když byly chvíle, kdy ji po-dezířival, že takové věci dělá nikoli proto, aby lákala nepřátele, ale aby po-koušela sám Osud.

Vanyových nohou se bolestivě dotkl žár hranice, jak se přes ni přenesl slabý závan zvedajícího se větru, první náznak toho, že zde někdy může přijít vítr, který rozfouká válející se mlhy. Vánek však zase utichl a s ním odešlo i všechno teplo. Vanye se zachvěl, natáhl ruku a přibližoval ji k plamenům, dokud se horko nestalo nesnesitelným. Pak si ji přitiskl k hrudi a opakoval totéž s druhou.

Nad povodní zaplaveným krajem stál kopec, mezi Kameny na jeho vr-cholu čněla Brána a právě tou cestou sem přijeli, cestou temnou a nepříro-zenou. Vanye na to nerad vzpomínal, na ten okamžik zlých snů, v němž prošel odtamtud sem,

jako by spadl ve spánku z lůžka. Pouhá myšlenka na to jej dokázala roztřást.

Stejnou cestou sem přišla Morgain a před ní Chya Roh.

Přišli do země ležící na břehu mohutné řeky pod oblohou, jaká se nikdy neobjevila nad Andur-Kuršem.

Morgain rozbalila zásoby a společně povečeřeli. Bylo to skoro to po-slední, co měli, a až dojí i ty zbytky, budou muset hledat cestu, jak přežít v této prázdné a pochmurné zemi. Vanye jedl málo a přitom přemýšlel, jestli by neměl nabídnout Jhirun nebo jestli bude lepší nechat ji odpočívat. Po-chyboval, že by s tím Morgain souhlasila, takže se nakonec rozhodl nechat všechno při starém. Spláchl poslední sousto malým douškem dobrého bai-enského vína, nechal ho ještě trochu na později a seděl dál s očima upře-nýma do ohně, zaobíraje se stále znovu a znovu otázkou, co udělají se Jhi-run. Nechtěl to vědět. Morgain bylo pro lidi zlé jméno - a z valné části popravu.

„Vanye. Lituješ?“

Zvedl oči a spatřil Morgain, jak na něj v narudlé záři ohně upírá oči, jež byly v denním světle šedivé jako moře a celý svět, šedivé jako Ghál. Její jemný, starobylý přízvuk jej dokázal roztřást víc než studený vítr, neboť mu připomínal, že už poznala víc než jednu Bránu a že se naučila jeho ja-zyk od mužů dávno mrtvých. Někdy zapomínala, v jaké době vlastně žije.

Pokrčil rameny.

„Roh už není tvůj příbuzný,“ řekla. „Nepřemýšlej o tom.“

„Až ho najdu, zabiji ho,“ řekl Vanye. „Odpřisáhl jsem to.“

„Kvůli tomu jsi sem přišel?“ zeptala se ho nakonec.

Vanye zíral do ohně, neschopný říct nahlas cokoli o tísni, která v něm rostla, když ho Morgain zaplavovala takovými otázkami. Nebyla jeho krve. Opustil svoji zemi a zřekl se všeho, aby ji mohl následovat. Některé věci si Vanye nikdy nedovolil domyslet až k jejich logickému konci.

mlčení, k němuž ho donutila, leželo na Vanyovi jako těžké břemeno. Otevřel dlaň přetáou dvěma jizvami dokládajícími Vzetí krví a popelem. Podle Vzetí byl ílitem vázaným povinností ji sloužit, člověkem bez své-domí a cti, vyjma cti své paní, již sloužil. Takový byl dar, který mu dal na rozloučenou jeho klan, dar podobný ustríženým vlasům cejchujícím jej jako zločince a psance, člověka vhodného nanejvýš pro šibenici. Bastard a bratrovrah - žádný jiný pán by takového nechtěl za svého průvodce, jen Morgain, jejíž jméno bylo nadávkou všude, kde ji znali. Byla to krutá iro-nie, že jej ílitská služba, která měla být pokáním za vraždu, dovedla k vině za prolití daleko více krve, než kolik prolil předtím, než Morgain poznal.

A to se ještě musel vypořádat s Rohem.

„Přišel jsem, protože jsem vám přísahal,“ řekl.

Morgain prohrábla oheň dlouhou větví a do vzduchu se jako hvězdy unášené větrem rozlétly jiskry. „Jsi blázen,“ usoudila smutně. „Jako bych tě bývala nepropustila a neřekla ti jasně, že pro tebe není místo nikde mimo Kurs, mimo zákony a lidi, které znáš. Kéž bys tomu tehdy býval věřil.“

Přijal tu pravdu pokrčením ramen. Lépe než kdokoli jiný znal cesty, ji-miž se ubíraly Morgaininy myšlenky, znal Úkol, který mu byl uložen a který neměl pranic společného s jeho zjizvenou dlaní, i Úkol, který někdo neznámý uložil jí a který byl krutější, než jakákoli možná přísaha. Její po-vinnost se skrývala v pouzdře po jejím boku, meč s dračím jílcem, co ve skutečnosti žádným mečem nebyl, ale i tak byl zbraní. To bylo to jediné pouto, které si ji kdy přivlastnilo Vzetím, a ona jej za to nenáviděla víc než jakékoli jiné zlo, ghálské či lidské.

Nemám žádnou čest, varovala ho kdysi. Není možné, abych s tím bře-menem, které nesu, podstupovala jakékoli riziko.

Nemám už nic, co bych mohla obětovat ctnostem.

A řekla mu ještě jednu věc, o které nikdy nepochyboval.

Zabila bych i tebe, kdyby to bylo nutné.

Morgain pronásledovala Ghál, ona a její pojmenovaný meč Podvržený. Ghál, kterého lovila teď, nosil podobu Chya Roha i Chyi. Hledala Brány a vstupovala do nich, vedena nutkáním silnějším než poloviční šílenství, jež jí nedopřálo ani pokoje, ani štěstí. To vše Vanye dokázal alespoň zčásti po-chopit. Držel Podvrženého ve vlastních rukou, vládl jeho cizí mocí a na duši se mu potom usadilo takové břímě, že žádné pokání ílitské služby jej už nikdy od té vzpomínky nemohlo očistit.

„Zákon říká,“ řekl, „že mi sice můžete nabídnout, abych odešel z vašich služeb, ale nikdy mi to nemůžete nařídít.

Zůstanu-li, jsem stále ílitem, je to však z mé vůle a ne z vaší.“

„Nikdo nikdy neodmítl vystoupit ze služby.“

„Určitě museli být i přede mnou íliti,“ pokračoval Vanye, „kteří neměli na vybranou. Člověk může třeba být ve službách svého pána zmrzačen, mohl by zemřít hladu, ale pokud zůstane ílitem, jeho liyo musí přinejmen-ším živit jeho samotného i jeho koně, jakkoli zle může být s takovým íli-tem jinak nakládáno. Nemůžete mě donutit, abych vás opustil, a kromě toho vaše šlechtnost byla vždycky větší než milosrdenství mého bratra.“

„Nejsi ani slepý, ani chromý,“ odušila Morgain. Nebyla zvyklá na to, aby se jí místo odpovědi dostávalo kázání.

Vanye mávl rukou v odmítavém gestu, bylo mu však jasné, že zasáhl citlivé místo. Ve výrazu jejího obličeje bylo v tu chvíli cosi zmateného; a byl v něm také strach, připravující Vanya o uspokojení. Chtěl ještě něco říct, Morgain se však najednou zamračila a odvrátila tvář. Jeho příležitost byla pryč.

„Přinejmenším jsi měl čas rozhodnout sám o sobě,“ řekla. „A dala jsem ti ho já, Nhi Vanye. Jednou si na to vzpomeneš.“

„Možná,“ řekl opatrně Vanye. „Pokud mi prokážete tu stejnou laskavost ještě jednou. I tak ale pamatujte na to, liyo, že jsem si zvolil, co jsem chtěl.“

Morgain se ještě víc zachmuřila. „Jak chceš,“ řekla. „Může být.“ Chvilí hleděla do ohně, pak se neústupný výraz stal zamyšleným a jak se Morgain zahleděla směrem k jejich zajatkyňi, její oči prozrazovaly vnitřní zápas. Vanye začal tušit něco děsivého, a to Něco bylo určitě nějakým skrytým způsobem propletené s otázkami, které mu kladla. Musel to znát.

„Liyo,“ oslovil ji, „ta dívka nejspíš nebude nebezpečná.“

„Víš to určitě?“

Posmívala se jeho nevědomosti. Vanye pokrčil rameny a rukou udělal bezmocné gesto. „Nemyslím si,“ řekl, „že Roh měl dostatek času na to, aby nastražil nějakou léčku.“

„Čas Bran není totéž co čas světa.“ Morgain hodila do ohně kousek kůry a oprášila si ruce. „Běž, máme čas na to, aby jeden z nás spal, a my ho tady zbytečně ztrácíme. Běž spát.“

„Co ona?“ zeptal se Vanye a kývl hlavou směrem k Jhirun.

„Promluví si s ní.“

„Běžte si odpočinout,“ požádal ji po chvíli mlčení. Uvnitř se tiše připravil na výbuch zoufalého hněvu. Morgain byla ten večer rozrušená a vyčerpaná - to byli ostatně oba. Štíhlými rukama pevně obepínala kolena a tiskla je k sobě, až se jí ruce chvěly napětím. Jakkoli byl Vanye unavený, cítil, že se stalo něco zlého. „Liyo, dovolte mi, abych hlídal první.“ Oddechla si, jakoby z ní s tou nabídkou spadla všechna únava z těžké zbroje, pod jejíž vahou by se rozbolavěly kosti nejednoho silného válečníka, a z nekonečných dnů jízdy, které už utahaly i jeho samého, Kuršana zrozeného pro sedlo. Morgain si položila hlavu na kolena, zase ji zvedla a narovнала ramena. „Prosím,“ řekla tiše a chraptivě, „na to ráda přistoupím.“

Vstala, Podvrženého v ruce, a k Vanyovu zděšení mu meč podala, držíc jej jako kříž kousek pod jílcem.

Ještě nikdy ho nikomu nesvětila, ještě nikdy. I v noci spala s tou nebláhou věcí a nikdy neopustila místo, kde Podvržený ležel, když od něj po každé odešla nanevšlyš na šířku místnosti a už se obracela a brala ho zase k sobě. Pokud jela na koni, byl buď kousek pod jejím kolenem, přivázaný k sedlu šedého koně, nebo ho Morgain nesla na zádech, zavěšený na řemeni.

Vanye se ho nechtěl ani dotknout, přesto však meč vzal a opatrně si ho připjal k opasku, zatímco Morgain odešla a nechala jej u ohně samotného. Možná chtěla, pomyslel si Vanye, aby válečník, který má hlídat její spánek, nezůstal beze zbraně, možná tím sledovala zcela jiný, skrytý cíl, tak či tak mu ale připomněla, čím se ve skutečnosti řídí její rozhodnutí. Uvažoval o tom, dívaje se směrem k rohu zříceniny, kde kameny stále ještě vytvářely oblouk a kde se teď Morgain ukládala k spánku. Jako polštář a kryt před větrem jim posloužila jejich sedla, jako přikrývka rozbalené hrubé sedlové deky. Vanye přišel o svůj plášť stejným způsobem, jakým přišel o meč, ji-nak by teď jejich zraněná zajatkyň ležela na jeho plášti, ne na Morgainině. Náladu mu to vědomí nijak nezlepšilo. Přišel za ní bez čehokoli, co by jim mohlo pomoci, a jen si vypůjčoval z jejího.

Přesto mu Morgain důvěřovala. Věděl, jak pro ni muselo být těžké do-volit jiným rukám dotknout se Podvrženého, její posedlosti. Nemusela mu ho půjčovat, a přece to udělala. Vanye netušil proč. V trudném tichu, které nastalo poté, co Morgain nejspíš usnula, si až příliš dobře uvědomoval, jak skvělým cílem musí ve světle ohně být.

Pokud si jeho ruce ještě zachovaly staré dovednosti, býval Roh lučištníkem z korijských lesů, a každý chyjský lučištník byl v místech skýtajících sebemenší úkryt jen stínem a mihajícím se zjevením. A i kdyby je nehledal Roh, mohli být někde kolem příbuzní té dívky Jhirun. Možná - Vanya při té myšlence zamrazilo v zádech - možná Morgain tím jasným ohněm sama nastražila past, neohlížeje se na jeho život ani na svůj vlastní. V každém případě to byla schopna udělat a půjčit mu svoji nejmocnější zbraň, aby se zbavila výčitek svědomí, neboť věděla, že alespoň tu dokáže použít. Vanye sevřel meč mezi kolena a hrudí se opřel o jílec. Netroufal si leh-nout, aby si odpočinul od nesnesitelné tíhy pancíře na svých ramenou, třebaže byl nevyzpytlivě unavený a oči se mu zavíraly. Naslouchal pohybům koní pasoucích se ve tmě a tiché ozvěny jejich kroků ho uklidňovaly. Začaly se ozývat zvuky patřící noci, zvuky nesmírně podobné těm, co slýchal-val doma - kvákání žab a občasné zašplouchání vody, jak se nějaký oby-vatel močálu vydával na lov.

Potom tu byla ta záležitost s Jhirun, kterou Morgain nechala na něm.

Zastrčil prochladou ruku za opasek a ucítil drsný povrch jílece Meče cti. Pomyslel na to, jak se asi vede Rohovi, jestli je také tak nejistý a ztracený uprostřed nepřátelské noci. Praskání ohně v něm vyvolalo vzpomínky na jiný oheň za jednoho zimního večera v Ra-korii a na útočiště, nabídnuté mu ve chvíli, kdy pro něj žádné jiné neexistovalo.

Nabídnuté mu Rohem, který byl ochoten uznat své příbuzenství s ílitem, postaveným mimo zákon.

Kdysi měl všechny důvody pro to, aby Roha miloval, jeho jediného ze všech svých příbuzných, statečného a poctivého muže Chya Roha i Chyu. Člověk, kterého potkal v Ra-korii, však byl dávno mrtev a to, co nyní vládlo jeho podobou, bylo ghálské, prastaré a smrtelně nebezpečné.

Meč cti nebyl určen nepříteli, bylo to poslední útočiště válečnickovy cti. Kdyby býval měl tu možnost, Roh by ho býval použil. Nebyla mu však dána. V Branách mohly být duše vytrženy z těl a jeden člověk se mohl proměnit v druhého, umírající v živého. Takové bylo zlo, které uchvátilo Chya Roha, neboť Roh byl mrtev a to, co v něm přežívalo, chtělo zabít. Pro spásu Rohovy duše.

Vanye povytáhl dýku z poudra a stísněně se dotkl její strašlivé čepele. Neuměl si představit, jak se mohlo stát, že ze všeho, co Roh mohl ztratit, to nakonec byl právě tento nůž, který by žádný válečník nikdy neopustil.

Našla vás, řeklo to děvče, pletoucí si jejich tváře, tváře vlastních brat-ranců. Vy se jí nebojíte?

Napadlo ho, že Roh sám měl strach z Morgain a nenáviděl ji, ženu, která zničila jeho předky a sílu, která bývala Korií. Roh byl však mrtev. Morgain, která to sama viděla, říkala, že Roh zahy-nul.

Vanye sevřel ruce na Podvrženého studeném pouzdře, odvrátil oči od ohně a spatřil Jhirun, jak nespí a zírá na něj široce otevřenými očima.

Ona Roha znala. Morgain nechala tu věc na něm a Vanye teď z duše nenáviděl všechno, na co se ptal, protože si uvědomil, o co skutečně šlo - a že nechtěl znát odpovědi.

Jhirun najednou odtrhla oči od jeho pohledu, vyskočila na nohy a utí-kala do tmy.

Vanye se vrhl za ní, přeletěl vzdálenost mezi nimi dřív, než stačila udě-lat dva kroky, chytil ji za ruku a strhl ji zpátky na

Morgainin plášť. Podvrženého mezitím držel bezpečně mimo její dosah sevřeného v podpaží levé ruky. Nepříjemně ho udeřila pěstí do spánku a Vanye jí hněvivě zatřásl. Udeřila ho podruhé a tentokrát jí Vanye ránu vrátil. Jhirun však nevykřikla a kromě bolestivých vzdechů, jak lapala po dechu, z ní nevyšel ani hlásek, třebaže se jako žena mohla dovolat pomoci u jiné ženy - u Morgain by však pomoc nikdy nehledala. Vanye věděl, koho se děvče nejvíce bojí, a jakmile s ním přestala zápasit, uvolnil sevření. Počítal, že teď už se o útěk pokoušet nebude, a Jhirun skutečně zůstala stát na místě, těžce oddechující.

„Bud' potichu,“ zašeptal. „Nic ti neudělám a bude pro tebe lepší, když mou paní neprobudíš.“

Jhirun sebrala Morgainin plášť ze země a zabalila se do něho až po bradu. „Vraťte mi mé věci a mého poníka,“ řekla. Pro přívuk a třesoucí se hlas jí téměř nebylo rozumět. „Nechtě mě odejít. Nikomu o vás neřeknu, přísahám. Nikomu.“

„To nemohu,“ řekl Vanye. „Bez jejího svolení nemohu. Nejsme však zloději.“ Chvilí se přehraboval v opasku, pak vytáhl racčí figurku a podal ji Jhirun. Vytrhla mu ji, dávajíc přitom dobrý pozor, aby se ani nedotkla jeho ruky, a sevřela ji oběma rukama pod bradou. Stále na Vanya zírala a její rozčilené tmavé oči se leskly v záři ohně. Modřina pod okem jí tmavla jako černý stín.

„Vy jste jeho bratranec?“ zeptala se. „A jeho nepřítel?“

„V mém rodě to není nic neobvyklého,“ přiznal Vanye.

„Byl na mě hodný.“

Kysele zkrivil rty. „Dobře si tě prohlédl, takže bych se tomu ani nedi-vil.“

Cukla sebou. Pobouření v jejích očích bylo stejné, jako kdyby ho znovu uhodila, a připomnělo mu, že i selská dívka se může narodit se ctí, ctností, na kterou si on sám nemohl dělat nárok. Vypadala nesmírně mladě a zjevně se děsila jak jeho samotného, tak celé situace, ve které se ocitla. Po chvíli to však byl Vanye, kdo uhnul pohledem.

„Omlouvám se,“ řekl, a poté, co dlouho mlčela a stále ještě dýchala jako po namáhavém běhu, šeptem pokračoval: „Jak jsi se s ním setkala, a kdy?“

„Včera večer,“ odpověděla a ta slova ho v mnoha ohledech naplnila úlevou. „Přišel k nám zraněný a naši lidé se ho pokusili zabít a oloupit, jenže byl na ně příliš rychlý. Mohl nás všechny zabít, ale neudělal to. A byl na mě hodný.“

Hlas se jí zachvěl, jak se to slovo snažila vyslovit co nejdů-razněji, aby to konečně pochopil. „Odešel pryč a nic nám nevzal, přestože sám neměl vůbec nic. Vzal si jenom to, co mu patřilo a co jsem mu sama dala.“

„Je to dai-urt,“ řekl Vanye. „Šlechtic.“

„A velký pán.“

„Kdysi jím byl.“

Její oči si jej prohlížely odshora dolů a zase zpátky a vypadaly zmateně. A kdo jsi ty? četl Vanye její myšlenky a doufal, že se nebude na nic ptát. Hanba jeho ustrížených vlasů, význam bílého ilitského šátku - možná po-chopila a poznala rozdíl mezi ním a jeho urozeným bratrancem Chya Ro-hem. Nemohl by jí nic vysvětlit. Podvržený spočíval na jeho kolenou a Va-nye si jej uvědomoval stejně dobře, jakoby to byl živý tvor, součást Morgaininy hrozivé přítomnosti prikazující mu mlčet.

„Co s ním uděláte, až ho najdete?“ zeptala se Jhirun.

„Co bys s ním udělala ty?“

Stáhla kolena pod kožešinu a hleděla vyděšeně na Vanya. Vypadala na to, že očekává ránu a že je připravená ji pro Roha snést.

„Co jsi to vlastně dělala,“ zeptal se jí, „že jsi sem jela bez pláště a bez jídla? Nemohla jsi přece chtít jet někam daleko.“

„Jedu do Šihuanu,“ zašeptala. Oči se jí naplnily slzami, její brada však zůstala pevná a odhodlaná. „Jsem z Barrows, umím lovit a chytat ryby a měla jsem poníka, dokud jste mi ho nevzali.“

„Jak ses dostala k té dýce?“

„Zapomněl ji u nás.“

„Je to Meč cti,“ řekl drsně Vanye. „Muž by ho nikdy nemohl tak ne-dbale zapomenout.“

„Bojoval přece,“ řekla tichým hlasem. „Chtěla jsem mu to vrátit, až bych ho zase našla. Jenom jsem si ho do té doby vypůjčila.“

„Na kuchání ryb.“

Jhirun mimoděk ucouvla před záští v jeho hlase.

„Kde je teď?“ zeptal se znovu.

„Nevím, nevím, vůbec nic nevím. Nic nám neřekl. Prostě odešel.“

Vanye na ni hleděl, zvažoval její odpovědi a Jhirun před ním zase o kousek ucouvla, jako kdyby se jí nelíbil výraz jeho obličeje. „Běž spát,“ nařídil jí znenadání, vstal a nechal ji o samotě, i když se přece jen ohlédl, aby se přesvědčil, jestli se znovu nepokouší o nějaký zbrklý útěk. Ani se nehnula. Vanye se zase usadil na svém kameni u ohně, otočený tak, aby ji měl neustále na očích. Nějakou dobu na něj ještě hleděla skrz plameny, na-konec si ale přece jen lehla a zabalila se do pláště.

Vanye uchopil do dlaní kryt jílce Podvrženého a opřel si hlavu o ruce. To, co mu dívka řekla, zničilo i poslední klid v jeho duši.

Chápal její náklonnost k Rohovi, pro ni naprostému cizinci, protože dobře znal chování svého bratrance a způsob, jakým si získával přízeň každého, kdo s ním kdy jednal - jako si, navzdory svým chybám, kdysi získal i jeho samého. Bylo to smutné poznání, že tato stránka Rohova cha-akteru zůstala nedotčena a že si stále ještě uchovával svou někdejší upřímnost a poctivost - ctnosti, jež kdysi šlechtily Chya Roha.

Stejně to byla jen iluze. Nic z Rohovy duše ani z podstaty jeho bytosti nemohlo přežít. Morgain to říkala, takže to tak muselo být.

Vrať mu ho, řekla Morgain, vracejíc mu zbraň.

Představil si setkání s Rohem se zbraní v ruce a do mysli se mu vrátila stará noční můra, vzpomínka na nádvoří Morie, na záblesk mečů a brat-rovo umírání. Tím byl vinen. Bodnout Mečem cti tam, kam to bylo nutné a znovu zabít, když by tvář i hlas patřily Rohovi, na to by se snad i mohl při-pravit... Jestliže však, ó Nebesa, pomyslel si Vanye a v žaludku mu rostla nevolnost, je to něco víc než jen vnější zdání...

Byl na mě hodný, říkalo to děvče. Odešel pryč a nic nám nevzal, přes-tože sám neměl vůbec nic.

V ghálské bytosti, která usilovala o jeho život, aby si nakonec místo něj vzala Roha, nebyla žádná laskavost, nic tak prostého a tak lidského jako laskavost, jen sladká přesvědčivost, schopnost přesvědčovat falešnou logi-kou, hrát na nejhorší obavy a nejtemnější choutky lidí a slibovat to, co ne-měla nikdy v úmyslu dát. Nikdy v ní nebyla čest, chování válečníka z uro-zeného klanu, klanového šlechtice, který by se nikdy, ani když by to nejvíce potřeboval, nesnížil ke krádeži. Ne, to nebylo chování bytosti, která obelhávala, vraždila a okrádala tři generace lidí, jimž brala, co se jí zlíbilo, dokonce i samo tělo, ve kterém žila. Té byla šlechtnost naprosto cizí.

Nebyl to Ghál. Toto bylo chování Roha samotného, Chyi mnohem víc hrdého než praktického, byla v tom krev, jim oběma společná. Byl to Roh.

„Vanye.“

Otočil se tím směrem, odkud se ozvalo zašeptání a zvuk kroků tlumě-ných listů a srdce se mu málem zastavilo při pohledu na temnou postavu, i když dobře věděl, že to nemůže být nikdo jiný než Morgain. Na náladě mu nepřidalo, že ji neslyšel přicházet, ačkoli Morgain sama byla kdysi přijata do klanu Chyů a když chtěla, chodila téměř neslyšně. A ještě víc Vanya rozladily myšlenky, ze kterých ho vytrhl její příchod - porušil svou přísahu a zklamal Morgaininu důvěru. Chvilí se mu zdálo, že čte jeho myšlenky. Pak pokrčila rameny a usadila se u ohně. „Nemohu spát,“ řekla.

Tíseň, zklamání - z Čeho nebo z koho, to Vanye nedokázal poznat. Je-jich oči se setkaly a ve Vanyovi její pohled opět probudil strach. Morgain byla schopna i věci zdánlivě nesmyslných.

Přestože to věděl, stále zůstával u ní. V podobných chvílích si uvědo-moval, že není první, kdo tak činí - že na jejích rukou lpí daleko víc krve přátel než nepřátel a že zabila mnohem víc těch, kdo s ní šli do boje, než těch, kterým chtěla uškodit.

Roh byl jedním z těch prvních. Zasloužil by si za to soucit, pomyslel si o něm i o sobě Vanye a v tom okamžiku byla mezi ním a Morgain hluboká propast. Vypudil Roha z mysli.

„Pojedeme tedy dál?“ zeptal se Morgain. Riskoval, protože dobře věděl, jak to může Morgain v její špatné náladě rozčilit, a viděl, že se o ni hněv skutečně pokouší. Byl to však návrh a tak musela Morgain jednat rozumně.

„Vyjedeme brzy ráno,“ řekla. „Jdi si odpočinout.“

Přitom, v jaké byla náladě, byl Vanye víc než rád, že Morgain jeho na-bídku nepřijala. Jeho samotného pálily oči únavou. Vzal meč a podal ho spěšně Morgain, jen aby se ho co nejrychleji zbavil a ji zmírnil úzkost, se kterou se s Podvrženým loučila. Pomyslel si, že možná právě to ji probu-dilo ze spánku. Morgain objala zbraň rukama a sklonila se tiše k ohni, jako kdyby ji to zbavilo všech starostí.

„Nic se mezitím nestalo,“ řekl.

„V pořádku,“ odpověděla: Ještě než stačil vstát, oslovila jej znovu: „Vanye?“

„Ano?“ usadil se zpátky na své místo. Zároveň chtěl i nechtěl sdílet myšlenky, které ji připravily o spánek.

„Věříš tomu, co ti řekla?“

Musela to tedy slyšet, musela je celou dobu poslouchat. Vanye zneklid-něl a s výčitkami svědomí si pokoušel vzpomenout, co řekl nahlas a co zamlčel. Vrhhl jeden kradmý pohled směrem k Jhirun, která stále ještě spala nebo spánek alespoň předstírala. „Myslím, že mluvila pravdu,“ opatrně od-pověděl. „Nic neví, ani o nás, ani o ničem, co by se nás týkalo. Bude nej-lepší, když ji ráno opustíme.“

„S námi jí bude nějakou dobu bezpečněji.“

„Nebude,“ protestoval Vanye. Vzpomněl si na věci, o kterých se neod-važoval mluvit nahlas, smutné zkušenosti, které mu znovu připomněly, že jejich společnost nebývala pro jiné šťastnou.

„A i nám bude bezpečněji,“ řekla tónem, který nepřipouštěl žádné ná-mítky.

„Dobrá,“ řekl a musel to slovo pracně vynutit ze stísněného hrdla. Cítil prázdnotu a zmocnila se ho předtucha tak temná, že mu bránila v dýchání.

„Odpočiň si,“ řekla.

Odešel z teplého sousedství ohně a uložil se ve vyhřátém lůžku, jež Morgain před chvílí opustila. Když se konečně uložil mezi všemi jejich věcmi a přetáhl přes sebe drsné přikrývky, cítil, jak je každý sval v jeho těle bolestivě napjatý a chvěje se únavou.

Přál si, aby mu Elova dcera bývala unikla, když se pokusila o útěk, nebo ještě lépe, aby se bývali minuli v mlze a nikdy na sebe nenarazili.

Převalil se na druhý bok a hleděl do prázdné tmy. Vzpomínal na domov a na lesy někde daleko odtud a věděl, že si zvolil vyhnanství, ze kterého se už nikdy nebude moci vrátit.

Brána za jejich zády byla zavřená. Cesta odtud vedla jen kupředu a Va-nye si s rostoucí tísní uvědomil, že vůbec neví, kam vlastně jde, a že to už nikdy nebude vědět.

Morgain, jeho zbraň a ukradený andurský kůň - to představovalo svět, který znal.

Teď tu byl navíc Roh a dítě jdoucí za vidinou světa, který si Vanye vů-bec nepřál poznat, Jhirun, dcera Elova, jeho vlastní břímě, protože jen na jeho popud přichystali léčku, nebýt které by teď Jhirun jela svou cestou pokojně dál.

Kapitola pátá

„Vanye.“

Probudil se teprve poté, co mu Morgainina ruka bolestivě sevřela paži, vyrušen ze spánku mnohem hlubšího než

obvykle.

„Prived' koně,“ nařídila mu. Vítr se zuřivě prodíral ohýbajícími se vět-vemi nad jejich hlavami a Morgaininy plavé vlasy vlály tmou jako proud bílého světla. „Brzy bude svítat. Nechala jsem tě spát tak dlouho, jak to jen bylo možné, počasí se ale obrací proti nám.“

Vanye zamumlal nějakou odpověď, protřel si oči a vstal. Když se roz-hlédl po nebi, spatřil, jak nad severním obzorem za ustavičně se pohybujícími korunami stromů září blesky. Skrze listí vydechoval mrazivý vítr.

Morgain už sbírala příkrývky a hbitě je skládala. Vanye vyšel ze světla ohně a pomalu tápal mezi kameny zřícenin dolů po svahu, přes úzký kanál a zase nahoru do kopce, kde uvázali své koně. Jak se k nim blížil, koně za-čali poděšeně frkat na poplach. Siptah jej však brzy poznal a tiše zaržál - šedý Siptah, jemnější v chování a daleko moudřejší než jeho vlastní andur-ský hřebec. Vanye vzal šedáka a Jhirunina tlustého poníka za uzdu a vedl je zpátky stejnou cestou, jakou přišel, zase nahoru do kopce kolem roze-klaných zřícenin.

Jhirun už byla vzhůru. Vanye ji uviděl u ohně, otevřel ústa a chtěl jí říct něco alespoň trochu milého, Morgain mu to však překazila. „Postarám se o ně sama,“ řekla ostře, přebírajíc od něj koně. „Vrať se pro svého.“

Zaváhal, protože přes její rameno viděl Jhiruninu vyděšenou tvář a bylo mu víc než nepříjemné nechávat ji samotnou v Morgainině péči. Nebyl však čas na debaty a ani dost soukromí na hádku. Otočil se a vběhl zpátky do tmy. Hnal se jak nejrychleji mohl, nevěda, s čím vlastně závodí, jestli s bouřkou nebo s Morgaininými myšlenkami.

Svítalo. Našel černého hřebce jako stín ve tmě, která už nebyla úplně černá, přestože světlo zatlačovala zpět převalující se mračna. Vanye uvol-nil koně a pevně ho chytil za řemen na líci, když se jej nevděčné zvíře po-kusilo kousnout.

Vyskočil ve spěchu na neosedlaného koně a řítit se zpátky jen s uzdou v ruce, dolů přes vodu a zase nahoru kolem stromů a zřícených zdí.

Ulevilo se mu, když uviděl Jhirun klidně sedět u hasnoucího ohně, za-balenou ve svém hnědém vlnáku, jak pomalu jí kousek chleba. Morgain dělala přesně to, co slíbila, a zabývala se Siptahovým sedlem. Podvrženého měla na řemeni na zádech, jak bylo jejím zvykem, když se jí situace zdála být nepříliš bezpečná.

„Řekla jsem jí, že pojede s námi,“ ozvala se Morgain, když Vanye se-sedl a přehodil hřebci přes záda příkrývku. Neřekl nic, nešťastný z jejich plánů. Sehnul se, zvedl sedlo ze země, položil je koni na hřbet a sáhl po podpěnce. „Zdálo se mi, že s tím souhlasí,“ řekla Morgain, jakoby z něj mermomocí chtěla dostat jeho názor na věc.

Vanye se dál věnoval své práci a dával si dobrý pozor, aby se vyhnul jejím očím. „Mohla by aspoň jet se mnou,“ řekl Vanye, „je přece zraněná na hlavě. To bychom pro ni mohli udělat - pokud dovolíte.“

„Jak chceš,“ řekla po krátkém zaváhání Morgain. Zabalila svůj bílý plášť do vaku z olejem napuštěné kůže a přivázala ho za sedlo. Naposledy trhla za řemínek postroje, uchopila do ruky Siptahovu uzdu a vedla koně směrem k ohni, kde seděla Jhirun.

Děvče přestalo jíst a sedělo u ohně s nedojedeným soustem v ruce. S očima zúženými modřinami a s rozcuchanými vlasy se podobala malému zvířátku lapenému do pasti. I tak jí ale v očích stále zůstával vzdorný tpyt. Vanye stísněně pozoroval, jak se před ní Morgain zastavila.

„Jsme připraveni,“ řekla jí Morgain. „Vanye tě vezme za sebe na koně.“

„Můžu jet na poníkovi.“

„Dělej, co ti říkám.“

Jhirun neochotně vstala a vydala se směrem k Vanyovi. Morgain krad-mným pohybem sáhla dozadu k opasku. Vanye viděl a sedlo mu vypadlo z rukou.

„Ne!“ vykřikl.

Pohyb to byl náhlý a nečekaný, děvče šlo dál, Morgainina ruka švihla vzduchem a z její dlaně vytryskl purpurový oheň. Jhirun zaječela, jak se plamen dotkl stromu vedle ní, a Vanye strhl za udidlo plašícího se hřebce.

Morgain zastrčila zbraň zpátky za opasek. Vanye otřeseně vydechl a jeho ruce uklidňovaly vyplašeného koně. Jhirun se však ani nepohnula, za-stavila se v půli kroku, který nikdy nedokončila, a rukama svírala skloně-nou hlavu.

„Už mi neříkej,“ řekla Morgain tiše, přesto nesmírně zřetelně, „že ne-znáš tento kraj, Jhirun, dcero Elova.“

Jhirun klesla na kolena, ruce stále přitisknuté k hlavě. „Nikdy jsem po této cestě nedošla dál než sem,“ řekla třesoucím se hlasem. „Slyšela jsem, jenom jsem slyšela, že vede do Šihuanu, a to bylo ještě před povodní. Já to tu neznám.“

„Ale přesto cestuješ bez jídla, bez pláště a úplně bez přípravy. Lovíš a chytáš ryby. To si myslíš, že tě to v noci zahřeje? Proč tudy vůbec jedeš?“

„Hiuaj se potápí,“ rozplakala se Jhirun. „Potápí se od té doby, co se za-vřely Studny a rozbil se Měsíc, a už brzo se potopí úplně. Já se nechci uto-pit.“

Její šílená slova visela ve vzduchu, tichém až na skučení větru a neú-navné podupávání a frkání koní. Vanye udělal rukama zbožné gesto a na jeho duši jakoby dolehla tíha samotného nebe.

„Jak dlouho je to, co to potápění začalo?“ zeptala se Morgain.

Jhirun si však rukama utírala slzy, rozlévající se jí po tvářích, a vypa-dala, že není s to rozumně odpovídat.

„Jak dlouho to je?“ opakovala tvrdě Morgain.

„Tisíc let,“ vzlykla Jhirun.

Morgainin zrak na ní utkvěl jen na okamžik. „Ty Studny - když říkáš Studna, myslíš tím kruh kamenů, že ano? Jedna stojí nad tou velkou řekou a určitě tu bude směrem na sever ještě jedna, co vládne ostatním. Znáš její jméno?“

Jhirun přikývla a její ruce svíraly náhrdelník, který nosila u krku, kousky vodou nasáklého peří, kovu a kamenů. Bylo vidět, jak se chvěje. „Abarais,“ odpověděla slabým hlasem, „Abarais v Šihuanu. Dai-khálové, řekla jsem vám celou pravdu, všechno, co vím. Řekla jsem vám všechno.“

Morgain se zamračila, nakonec však došla k děvčeti a podala Jhirun ruku, aby jí pomohla vstát. Děvče však couvlo a znovu se dalo do pláče. „Vstávej,“ řekla netrpělivě Morgain. „Neubližím ti. Nezkoušej mi ale dělat potíže. Ukázala jsem

ti, že... a je lepší, že jsi to viděla teď, dokud od nás ještě mnoho neočekáváš.“

Jhirun by se její ruky nikdy nedotkla. I bez cizí pomoci se vyškábala na nohy, napřímila se a utáhla si kolem těla starý vlíák. Morgain se otočila, vzala do ruky Siptahovu uzdu a lehce se vyšvihla do sedla.

Vanye se zhluboka nadechl a pak zas pomalu vypustil vzduch z plic. Nechal svého koně stát na místě, došel k ohni, sebral tam helmici a posadil si ji na hlavu. Pod bradou si řemínky utáhl koženou kapuci. Nakonec se za-stavil u ohně, aby rozmetal zbylé uhlíky.

Otáčeje se uslyšel zvuk koňských kopyt a rychle uskočil, jak mu Siptah vběhl do cesty. Morgain koně trhnutím uzdy na místě zastavila. Vanye k ní vzhlédl a zůstal stát, vyděšen zuřivostí, s jakou na něj shlížela ze sedla.

„Už nikdy nezkoušej přede mnou někoho varovat,“ zasyčela.

„Liyo,“ řekl Vanye, vzpomínaje si na to, co vlastně udělal, jak ve stra-chu vykřikl. „Je mi to líto. Nevěděl jsem, že...“

„Neznáš mě, ilite. Neznáš mě ani zpola tak dobře, jak si myslíš.“

Drsný tón jejího hlasu mrazil. Chvilí na ni bezmocně zíral, šokován a přibit jejími slovy k zemi právě tak, jako před chvílí Jhirun, neschopen od-povědi.

Morgain pobídla Siptaha a projela kolem něj. Napůl oslepený hanbou a hněvem našel Vanye provaz, na kterém byl uvázan poník, utrl jej i s větví a připevnil k sedlu svého koně. „Pojď,“ nařídil Jhirun, pokoušeje se ztlumit hněv v hlase před tou, která si ho nezasloužila. Vyskočil do sedla a vytáhl nohu ze třmenu, aby i ona mohla vylézt nahoru, když ke svému znepoko-jení spatřil, jak Morgain mizí z paseky. Siptah už vypadal jen jako světlejší šmouha ztracená v šeru.

Jhirun se pokusila dosáhnout na třmen, byl však příliš vysoko. Vanye po ní netrpělivě hmátl, chytil ji za ruku a vytáhl ji tak vysoko, že mohla pře-hodit nohu koni přes hřbet a usadit se za Vanyovými zády.

„Chytni se mě,“ nařídil děvčeti, našel její váhající ruce, položil si je ko-lem pasu a zasadil hřebci ostruhy. Černý kůň vyrazil kupředu tak neočeká-vaně, že to muselo malému poníkovi bezpochyby způsobit bolest. Vanye sledoval stezku, po které odjela Morgain a jen matně vnímal větve, šleha-jící mu do obličeje. Zakryl si tvář pravicí a podruhé zasadil koni ostruhy. Jedině, co mezi stromy viděl, byl světlý bod, rychle získávající náskok.

Vázanost duší - právě to zakládala ílitská přísaha, kterou teď porušil. Morgainina věrnost patřila něčemu jinému, věci, kterou nechápal a ani ne-chtěl znát, ghálským válkám, které zničily říše, svrhly krále a v zemích lidí změnily jméno Morgain kri Chya na nadávku.

Morgain hledala Brány, čarodějné ohně, jež byly průchody z jednoho světa do druhého, a zavírala je za sebou, jednu, druhou, další a zase další. Vanyův svět se změnil a on sám dospěl v muže mezi dvěma údery jejího srdce, mezi dvěma kroky šedého koně procházejícího Branou. Toho dne, kdy jí dal svou přísahu, zahynula i část jeho bytosti, poklidný selský ro-zum, který dovoloval obyčejným lidem žít a stavět se slepými a hluchými k hrozným věcem, které se děly kolem nich. Teď patřil Morgain a nemohl ji opustit. Kvůli cizímu děvčeti zničil mír, který se mezi nimi vytvářel, a Morgain to nedokázala snést. Člověk byl buď bezvýhradně na její straně, nebo jej počítala mezi své nepřátele. Jinak s Morgain nikdo vycházet ne-mohl.

Stromy mu úplně zakryly výhled a Vanye se po několik hrůzných oka-mžiků bál, že ji v té divočině ztratil. Morgain se hnala o závod s časem; s časem, dělicím ji od Roha a od Bran, které se ve zkušených rukou mohly stát strašlivou zbraní. Nic ji nezdrží déle, než si tělo potřebuje odpočinout, ani o hodinu déle, ani o ten nejkratší okamžik. Hnala se proti povodni a proti bouři, až se dostala sem, stále štvána všepohlcujícím strachem, že by se Roh mohl ještě před nimi dostat k Velké Bráně, ovládající všechny ostatní Brány v této pochmurné zemi, přestože dlouho nevěděla, jestli se Roh vůbec dal touto cestou.

Teď už to věděla.

Jhiruniny paže se Vanyovi sevřely kolem boků, jak sjeli dolů po kluz-kém svahu. Mohutnou silou do nich narazilo ponikovo tělo, hřbec se pracně vyškábál na další kopec a konečně se dostal na dlážděnou cestu. Poník za jejich zády se namáhavě snažil udržet tempo.

A tehdy Vanye ke své nesmírné úlevě uviděl Morgain. Zastavila se, stěží rozeznatelná světlá postava na cestě pod obloukem sklánějících se holých stromů. Vanye zabodl ostruhy koni do slabin ve snaze co nejvíc se Morgain přiblížit a bezohledně šval koně po nerovné cestě.

Morgain se dívala do tmy a když Vanye zastavil koně vedle ní, jen oto-čila Siptaha a jela klidně dál po cestě dolů z kopce, ukazujíc mu záda. Nic jiného ani neočekával - nebyla mu povinována vůbec ničím.

Vanye pobídl koně a tváře mu hořely hněvem. Dobře věděl, že Jhirun byla všeho svědkem. Ruce děvčete ho objímaly kolem pasu a hlavu si mu opřela o záda. Teprve teď si ale Vanye uvědomil, jak křečovitě ho vlastně Jhirun svírá, a jemně se dotkl jejich pevně propletených prstů. „Už jsme v bezpečí,“ řekl. „Můžeš se zase pustit.“

Cítil, jak se dívka chvěje. „Jedeme do Šihuana?“ zašeptala.

„Ano,“ řekl. „Zdá se, že jedeme.“

Nad hlavami jim zaburácel hrom a koně se při jeho rachotu začali znovu plašit. Na sporém listí zapleskaly první kapky. Čas od času cesta klesala do prohlubní, kde se koně opatrně brodili mělkou vodou. Nakonec vyjeli ze stínu stromů a zamračené slunce před nimi osvětlilo širokou pláň, kde byla silnice tím nejvyšším vrcholem a vlastně jediným orientačním bodem. Na-levo i napravo od cesty byla široko daleko jen deštěm rozvlněná jezírka a trsy nemocné trávy. Místy byla i silnice zalita vodou, páchnoucí a hnilobně zelenou tam, kde mrtvé keře zastavovaly ozdravující proud.

„Jhirun,“ přerušila Morgain dlouhé ticho, „jak říkáte tomuto kraji?“

„Hiuaj,“ odpověděla Jhirun. „Všechno na jihu je Hiuaj.“

„Žijí tu ještě lidé?“

„Žijí, ale moc jich není,“ řekla Jhirun.

„Jak to, že jsme je ještě neviděli?“

Následovalo dlouhé mlčení. „Nevím,“ řekla nešťastně Jhirun. „Možná se bojí. A taky se blíží Hnoth, takže se teď“

nejspíš stěhují někam výš.“

„Hnoth?“

„Povodně,“ zašeptala Jhirun a sotva jí bylo slyšet. Vanye jí do tváře ne-viděl, cítil však, jak se její prsty dotkly sedla a pak se jejich sevření zase o kousek posunulo, a tušil, jak málo jsou jí Morgaininy otázky příjemné.

„Šihuan,“ řekl Vanye. „Co je to za místo?“

„Široká a krásná země. Pěstují tam obilí a jsou tam velké pevnosti.“

„To znamená i dobře bráněné.“

„Žiji tam mocní páni, a bohatí.“

„Potom máme štěstí,“ ušklíbala se Morgain, „že tě tu máme s sebou, Jhi-run, dcero Elova. Přece jenom asi tuto zemi znáš.“

„Neznám,“ trvala na svém Jhirun. „Neznám ji, paní. Říkám vám jenom to, co jsem sama slyšela.“

„Jak daleko sahá ten močál?“

Jhiruniny prsty se dotkly Vanyových zad, jako kdyby prosily o pomoc. „Ten močál roste,“ řekla. „Močál roste a země ubývá. Ještě si pamatuji, jak lidé ze Šihuanu přišli do Huiaje. Řekla bych, že teď už musí být široký as-poň na několik dnů cesty.“

„Ti ze Šihuanu už k vám nepřicházejí?“

„Nevím, jestli je cesta volná,“ řekla Jhirun. „Už nepřichází, ale lidé z močálů s nimi pořád ještě obchodují.“

Morgain b tom začala přemýšlet a oči měla zadumané, příliš potěšená však nebyla. Na celou dlouhou cestu už jí pro Jhirun nezbylo ani slovo.

K polednímu dojeli na místo, kde se kousek od cesty zelenalo několik stromů. Bouřka se už přehnala a jen je trochu pokropila deštěm, chystajíc se tentokrát vybit svou zuřivost někde jinde. Zadrželi koně a chvíli odpočí-vali u malé zátoky, vyhloubené proudem v náspu silnice. Tráva tu byla bo-hatá a zelená, vzácné zátiší klidu a krásy v hniající pustině kolem. Vodna-tné slunce se marně pokoušelo proniknout mraky a mlhou a malý měsíc kousek od něj byl téměř neviditelný.

Nechali koně pást se a odpočívat a Morgain rozdělila zbytek jídla. Tře-tinu nechala Jhirun, děvče se však od nich odtáhlo, jak daleko to na úzkém pruhu trávy jen šlo a zůstalo sedět s očima upřenýma do dálek nad močá-lem, dávajíc přednost samotě a truchlivé krajině kolem.

Morgain stále ještě nepromluvila. Vanye seděl se zkříženýma nohama, jedl a nakonec dospěl k přesvědčení, že už to není hněv, co ji nutí k mlčení. Morgain prožívala jednu z těch chvil, kdy se uzavírala do svých vlastních myšlenek.

Něco těžkého jí leželo na mysli a Vanye tušil, že by se mu s tím svěřila jen velmi nerada.

„Ta dívka,“ neočekávaně promluvila Morgain a Vanye se až vylekal překvapením, třebaže mluvila skoro šeptem, „ta dívka musela být naprosto zoufalá, když se sem vydala takto sama. Říká, že utíká proto, že se nechce utopit - Vanye, copak ti nepřišlo nikdy divné, proč utekla až teď, náhle a zcela bez přípravy?“

„Roh umí být přesvědčivý,“ řekl.

„Ten muž není Roh.“

„Ano,“ hlesl, vyvedený z míry tím odseknutím, a uhnul před jejím po-hledem.

„A navíc jí rozumíme, i když mluví s dost silným přízvukem. Vanye, přála bych si vědět, o co tu jde. To děvče se určitě včera v poledne nenaro-dilo z bláta a mlhy.“

„Řekl bych,“ uvažoval Vanye, dívaje se směrem k místu, kde seděla Jhi-run, a dál za ni, kde se kolem cesty znovu svíral les, velké tmavé stromy klenoucí se nad starou silnicí, „řekl bych, že její příbuzní musí žít v té tvrzi, které jsme se vyhnuli, a snad budou nebesa s námi a ti lidé tam také zůstanou.“

„Třeba ji budou hledat.“

„Pak bychom se kvůli ní mohli dostat do nesnází,“ řekl Vanye, „nebo co je ještě pravděpodobnější, my způsobíme potíže jí. Liyo, prosím vás, po-šlete ji pryč, dokud ještě není daleko od domova a zná cestu zpátky.“

„Nejede s námi přece proti své vůli.“

„To asi ne,“ souhlasil Vanye, třebaže nepříliš šťastně, „ale jedeme ces-tou, ze které tamti nemohou nikdy sejít.“

„Koně tady mohou jít jen po silnici,“ řekla Morgain, „a zatím nám tato země dala jen jednoho spolucestujícího, ostatní se ani neukázali. Kdyby byl Roh před námi, bylo by pro zdejší lidi víc než jednoduché počkat si na nás na nějakém pro ně výhodném místě. Kromě toho jsem si jistá, že jsem dnes ráno, ještě než jsi mne dojel, viděla pohybovat se kolem nějaký stín.“

U žaludku ucítil chlad a zároveň se rozzlobil sám na sebe. Vzpomněl si na svou zběsilou jízdu a na to, jak se k němu mlčky otočila zády, když ji pak konečně dojel. Považoval to za výčitku. „Máte lepší zrak,“ řekl, „já sám jsem nic neviděl.“

„Mohla to být jen hra světél. Nebyla jsem si jistá.“

„Ne, liyo,“ oponoval Vanye, „ještě jsem si nikdy nevšiml, že byste vi-děla přeludy. Přál bych si, abyste mi bývala dala alespoň nějaké znamení.“

„Nezdálo se mi v té chvíli vhodné o tom diskutovat,“ řekla Morgain, „ani později, dokud ti náš host seděl za zády.“

Uvědom si, že se s námi mu-sela setkat buď záměrně, nebo náhodou. Pokud k nám přišla úmyslně, musí mít spojení - možná samotného Roha - a jestliže k nám přišla náhodou, nechápu proč. To děvče se cítí být této odporné zemi rovným soupeřem a není ani trochu zhýčkané. V každém případě si hlídej záda. Máš příliš měkké srdce, Vanye.“

Zamyslel se nad tím, protože věděl, že se Morgain nemýlí, a cítil se za-hanbeně. Vlastně si celou dobu, co jeli touto zemí, připadal ztracený a opuštěný a zapomněl na všechno, co se doma naučil o přežití, jako kdyby se všechny světy z kamene a hlíny musely od sebe naprosto lišit.

Jel slepý a hluchý, podobný člověku připravenému o rozum, a byl jí jen pramálo užitečný. Důvodů ke hněvu měla víc

než dost.

„Ráno tam na kopci,“ řekl, „jsem byl příliš vyděšený. Jinak bych nevykřikl.“

„Už o tom nemluv.“

„Liyo, přísahám, že bych to jinak neudělal. Byl jsem překvapený, nepočítal jsem s tím - nemohl jsem uvěřit, že byste někoho mohla zavraždit.“

„Záleží na tom?“ zeptala se. „Ty mi nebudeš říkat, co je mým svědo-mím, Nhi Vanye. Nejsi k tomu určený a ani na to nemáš právo.“

Koně pocházeli po trávě a klidně se pásli, voda vzdychala pod nápořem větru. Tlukot jeho srdce zastínil vědomí všeho ostatního a dokonce i jeho vlastní krev jakoby se v něm zastavila, těžké bušení hněvu v jeho žilách. Aniž by chtěl, setkal se s pohledem jejích šedých očí. Neřekl se do nich v takových chvílích příliš rád.

„Rozumím,“ řekl po chvíli mlčení.

Neřekla na to nic. Neměla ve zvyku se s někým přit. Taková byla její neústupnost, že nedebatovala vůbec s nikým, dokonce ani s ním ne, s člo-věkem, který jí dal víc než jen svou přísahu. Přesto mu proti ní zbývala jedna zbraň. Vanye se uklonil, hlavu položil na ruce a ruce na zem a zase si sedl, prokazuje jí tak strohou formální úctu přesně podle ílitské přísahy, o kterou se opírala. Morgain neviděla ráda, když jí někdo odporoval, a Va-nye to udělal právě tak, aby už neměla co říct a nezbyl jí žádný argument.

Ještě víc se zachmuřila. Hodila do vody nějaký kámen a náhle vstala, popadla Siptahovu uzdu a vyskočila do sedla. Čekala a ve stisknutých rtech jejích úst se rýsoval hněv.

Vanye vstal a uchopil uzdu svého hřebce, k jehož sedlovému kruhu byl stále ještě přivázaný černý poník. Odvrátil oči od Morgain, vylezl do sedla a dojel k Jhirun, čekající na břehu.

„Pojď,“ řekl jí, „můžeš jet buď se mnou, nebo na svém poníkovi. Vyber si, co se ti víc líbí.“

Jhirun nahlédla směrem k němu, zuboženou a modřinami pokrytou tvář strhanou vyčerpáním, a bez jediného slova k němu natáhla ruku, aby jí pomohl na koně. Vanye si nemyslel, že se tak rozhodne, a konekanců si i přál, aby to neudělala, když však spatřil její tvář, pochopil, že je na konci se silami. Věděl, že pouhý výraz jeho tváře je s to nahnat děvčeti strach, proto potlačil hněv, který v něm stále ještě doutnal, a jemně jí pomohl do sedla. Když ho však Jhirun objala kolem pasu, jak se připravovala na prudké stoupání k silnici, vzpomněl si náhle na Morgaininu radu a na Meč cti ve svém opasku a raději jej zastrčil do sedlového pouzdra, kam na něj její ruce nemohly dosáhnout.

Pak obrátil koně do kopce směrem k cestě, kde na ně čekala Morgain. Vanye si myslel, že pohrdne jeho společností a pojedje kupředu, Morgain se však rozhodla jinak. Přitáhla Siptahovu uzdu, aby držel krok s černým hřebcem a jela Vanyovi po boku, ačkoli mu jinak nevěnovala pozornost a dívala se upřeně před sebe.

Vanye pochopil, že to mělo znamenat tiché usmíření, a chvíli se zaobí-ral tou uklidňující představou. I tak ale trvalo dlouho, než k němu zase promluvila, a mezitím už je opět pohltil chladný stín stromů.

„Jsou to jenom mé nálady,“ řekla náhle. „Zapomeň na to.“

Podíval se na ni, nenašel však nic, co by mohl říct. Kývl hlavou a dal si přitom pozor, aby to vypadalo jako nezávazné gesto, protože Morgain ta slova jen s obtížemi vypustila z úst a nevypadalo to, že by se tou záležitostí chtěla dál zabývat. Ve skutečnosti mu nebyla povinována vůbec ničím, ani omluvou a dokonce ani ne lidským zacházením, neboť takové bylo ílitské právo - to však nebylo právo, které mezi nimi opravdu panovalo. Něco ji trápilo, něco těžkého, co se jí zářvalo hluboko do srdce. Vanye by byl rád, kdyby to uměl pojmenovat.

Zároveň si byl jistý, že přízračnost té země doléhá na ně oba, neboť i on byl utahaný a nervy měl napjaté k prasknutí. A i jeho bolelo celé tělo, jak se do každé rýhy na jeho těle zlomyslně vrývala tíha zbroje, rozdírající kůži až na maso, kdekoli byl na oblečení pod ní byt' jen sebemenší záhyb. V zubožené krajině kolem bylo dost důvodů pro strach a Morgain se bála, bála se Roha, bála se léčky a Vanyeho zamrazilo při pomýšlení, že se možná bojí i věcí, které si on sám ani nedokázal představit.

„Zapomenu,“ zamumlal nakonec a už s lehčím srdcem se usadil v sedle. „Jsme oba unavení, liyo. To je všechno.“

Po mnoho dlouhých hodin pak putovali stále stejnou bažinatou krajinou, ve které se střídaly pásy pochmurného a chorobně vypadajícího lesa s ho-lými močály. Cesta tu byla dobře sjízdná a většinou vysoko nad vodou. Ghály postavená, pomyslel si Vanye, zbudovaná pomocí prastarých kou-zel. Ghálské stavby podivně a nepřírozeně vzdorovaly času, užívajícímu z děl lidí, když některé z nich se zdály být věčné, zatímco jiné se náhle hroutily, jako kdyby se nakazily smrtelností. Ještě přednedávnem by se snažil najít jakoukoli jinou cestu než byla tato, která je vedla přímo tam, kam chtěla Morgain. Ghálské silnice nemohly vést jinam, než ke ghálským místům, a takovým místem jistě byl Abarais v Šihuanu, kam Morgain nyní směřovala.

Bylo by lepší, mnohem lepší, kdyby mohli cestovat sami, nevidění a ne-poznání nikým ze zdejších lidí. Seděl zpřímá v sedle a cítil váhu Jhirunina těla, opírajícího se mu o záda. Zdálo se mu, že děvče občas usíná a po krátké chvíli se zase probouzí. Byl to hřejivý a pro něj zcela nezvyklý po-cit, mít tak blízko sebe jinou lidskou bytost, ílit, psanec a bastard, od naro-zení bez matky - Vanye si vzpomínal jen na velmi málo chvil, kdy na něj někdo vztáhl ruku jinak než ve hněvu. Teď mu to však nepřinášelo žádnou úlevu, spíš naopak - to tak neškodné a bezmocné bříbě, spočívající na jeho zádech a tížící mu ramena i mysl.

Vanye sledoval Morgain, neustále se kradmo rozhlízející po obou stra-nách cesty a zkoumající každý stín, a v té chvíli přišel na to, co ho tak zne-pokojovalo: bylo to zjištění, že i Morgain ve své pýše a aroganci má strach, že i ona, která nebrala ohled na jeho život ani na svůj vlastní, se něčeho obává a že uprostřed všeho toho strachu odpočívá dítě, spící za jízdou a opí-rající se mu o záda.

Pozdě odpoledne se les za nimi uzavřel a už je nepropustil. Cesta stále více a více temněla, jak v lese předčasně padal soumrak. Stromy byly v těchto místech ještě živé, prorůstaly jeden druhým v navzájem propletené zrněti, spouštěly kořeny do stojatých vod a spínaly větve nad hlavami jezdců, bezmocné proti hladce spojeným obrovským kvádrům,

tvořícím tu násep silnice. Na okrajích cesty se tísnila křoviska, která ponechávala ve středu silnice ani ne tolik místa, aby jím vedle sebe prošli dva jezdci.

Morgain, sedící na neobtěžném koni, teď jela první úzkou stezkou, stín uprostřed stínů vedoucí vpřed světlého koně. Její plavé vlasy svítily do tmy jako nepřátelská zástava pro oči každého, kdo nenáviděl Ghál. Jeli dál po-slepu, neschopni dohlédnout dál než k hradbě keřů, které zapustily kořeny v hlíně, nashromážděné za staletí na vzdorujících kamenech. Zakryjte si vlasy, chtělo se Vanyemu zavolat na Morgain, stále ještě v ní však cítil tu stejnou tíseň, ten stejný nedostatek rozumného uvažování, se kterým se už nikdy nechtěl setkat. Nebyl ani čas, ani místo na hádky. Mraky začaly znovu zakrývat oblohu, jejich závoj stále temněl a uvrhl les do příšeří, rozbíjejícího jakoukoli perspektivu a měnícího mezery mezi stromy na hluboké sluje pokryté mechem a úzkou stezku ve středu staré silnice na cestu bez začátku a konce.

„Mám strach,“ ozvala se najednou Jhirun a byla to první slova, co za celý den řekla. Její prsty sevřely Vanyovo rameno, jako kdyby ho prosily, aby něco udělal. „Mračí se a tady by to bylo v bouře zlé.“

„Co tedy radiš?“ zeptala se jí Morgain.

„Jedme zpátky. Cestu zpátky přece známe. Paní, prosím vás, vraťme se zpátky na kopce tak rychle, jak jen to jde.“

„Kopce jsou příliš daleko.“

„Vždyť ani nevíme, jestli ta cesta vůbec vede dál,“ naléhala Jhirun se zoufalstvím v hlase. Zatahala Vanya za rukáv.

„Prosím.“

„Také bychom zůstali na této straně povodně a Roh v bezpečí na té druhé,“ řekla Morgain.

„Roh se může utopit,“ řekl Vanye, zneklidněný zlou předtuchou, že Jhi-run teď uvažuje daleko rozumněji než jeho paní.

„A pokud by se Roh uto-pil, stačilo by nám jen přežít a jet pomalu dál. Liyo, myslím si, že to děvče nám radí dobře.“

Vraťme se zpátky.“

Morgain se ani neobtěžovala odpovědět, jen zasadila Siptahovi ostruhy a pobídla šedého hřebce k ještě rychlejšímu kroku, který na rovnějších místech téměř přecházel v cval.

„Drž se,“ zakřičel Vanye přes rameno na Jhirun a krev se mu pěníla bezmocným vztekem. Její ruce ho obejmuly kolem pasu a pevně se se-vřely, jak černý valach přeběhl přes rozbitý kus cesty a zase se dostal na rovné dláždění. Za sebou vlekl uštvaného poníka. Stačil by jediný chybný krok, jediná kaluž hlubší, než stačil prozradit letmý pohled - Vanye dostal strach z bezohledného tempa, jež Morgain nasadila, a stejnou hrůzu mu naháněla představa, že by je bouře mohla zachytit právě v tom nejnižším a nejtemnějším místě v celém kraji. Jeli dál a dál, stále však nic nevypadalo na to, že by se blížili k nějakému vyvýšenému místu, spíše naopak. Morgain však slepě trvala na svém rozhodnutí a zběsile se hnala hlubokým le-sem.

Mraky ještě více zhoustly a ztemněly a vítr zčeřil hladinu i těch nejmenších kalužin. Něco velkého a černého se do jedné z nich schovalo právě ve chvíli, kdy ji Siptah přeskakoval, a zmizelo pod páchnoucí hladinou* Z vr-cholků stromů vzlétávali s hlučnými údery křídel a zuřivými výkřiky ptáci, plašíce koně. Jezdci však zběsile tempo nezvolnili ani na okamžik.

Cesta náhle skončila na bahnitém břehu místa, které vypadalo, jako kdyby se kameny jedné strany silnice náhle odtrhly od druhé. Na dně prů-rvy proudila voda. Siptah se odvážil dál, kopyta mu klouzala v blátě a svaly na stehnech mu vystupovaly námahou, jak se škrábal na druhý břeh. Vanye popohnal valacha stejnou cestou, jakou se dal Siptah, a za ním sklouzl dolů i poník. Černý kůň se po nárazu na dno průrvy tak křečovitě zkroutil, že Jhirun stojící nahoře na břehu vykřikla zděšením, přece jen ale dokázal vylézt na druhou stranu, kdežto poník už neměl ani sílu, ani vůli vstát. Vanye sklouzl dolů, chopil se poníkovy uzdy, celou svou vahou za ni zatáhl a postavil zvíře na nohy, to však jen dál odevzdaně stálo, hledělo na něj s ušima sklopenýma a srstí slepenou blátem a jeho oči byly studnami utrpení.

Sundal mu ohlávku. „To ne,“ zaprotestovala Jhirun, Vanye však otočil zvířeti hlavu, plácl je po zabahněném zadku a poslal vrávorajícího a oře-seného poníka zpátky na břeh. Nemyslel si, že tím ubohému zvířeti dává velkou naději, přesto však ale jeho šťastné hvězdě věřil víc, než jejich vlastní.

Privázel teď už zbytečné lano a ohlávku k sedlu, vzal koně za uzdu a pomalu jej vyvedl na protější břeh. Když se dostal na vrchol, Morgain už zmizela z dohledu.

Vanye zaklel a neobratně vylezl do sedla před Jhirun, vyhýbaje se být jen letmému pohledu na dívčinu tvář. Jak pobídl vyčerpané zvíře, Jhirun se k němu pevně přitiskla a Vanye cítil, jak mu vzlyká na zádech. Jestli pláče pro poníka nebo ze strachu o vlastní osud, Vanye nevěděl. Na tváři ucítil první kapky deště a v jeho mozku začínala narůstat panika, jak ho ovládlo poznání neodvratitelnosti pomalu se blížící katastrofy.

V následujícím okamžiku opět zahlédl Morgain - teď už odmítla zasta-vit, pomyslel si Vanye, protože si uvědomila, že zde není bezpečno a že musí najít konec lesa, jako že předtím všechny podobné spleti křovin a stromů někdy skončily. Pleskající vodopád dešť-ových kapek pronikajících listím nabral na síle a zjizvil hladké tváře kalužin a jezírek. Prudce se ochladilo.

Netrvalo dlouho a na žádný cval už nemohlo být ani pomyšlení. Ka-mennou silnici v nižších místech zaplavila voda a koně si s námahou hle-dali cestu podrostem. Vichřicí hnaný déšť padal téměř rovnoběžně se zemí, oslepoval jezdce a plašil koně.

Valach zakopl o kořen a narovnal se s námahou, kterou Vanye cítil ve vlastních svalech, námahou podobnou smrtelné křeči. Vanye přehodil nohu přes sedlo, seskočil dolů a sám vedl černého koně a hledal mu cestu, aby se zvíře nakonec nezmrzáčilo. Kousek před ním pomalu kráčel Siptah.

„Liyo,“ pokusil se překřičet hučení vody, pohlcující všechny slabší zvuky. „Pusťte mě dopředu!“

Morgain ho zaslechla, zastavila se a nechala ho i s valachem projít. Když se Vanye ohlédl, uviděl Morgaininu špinavou a zbědovanou tvář str-hanou vyčerpaním a uvědomil si, jak málo vlastně spala. Teď už musela pochopit, že se ve své pýše a tvrdohlavosti rozhodla špatně a že místo toho měla poslechnout Jhirun, která tuto zemi znala. Ani teď jí však

ještě nepřišlo na mysl, aby se otočila a vedla je zpátky. Jhirun mlčela, nic neříkala a nic nenamítala, ba dokonce ani nezvedla hlavu, jen se křečovitě držela sedla, po vlasech jí stékaly proudy vody a její teplý vlnák se proměnil na vodou nasáklý cár, tížící jí ramena.

Vanye se znovu obrátil čelem proti větru a dešti a vedl je dál, nohy rychle tuhnoucí ve studené vodě, která se už dávno dostala skrz kůži jeho bot. Bořil se hluboko do bláta, pokoušejícího se mu vytrhnout nohy z kloubů, dral se však dál a šel jak nejrychleji mohl, těžce oddechuje vyčerpaním.

Snášela se noc a silnice se ztratila ve tmě. Před nimi byly už jen nepatrné hrbolky suché země podpírající jednotlivé stromy a někdejší potoky mezi nimi se změnilly na bouřící řeky. Jen kameny čas od času vystupující z vody nebo nepřítomnost velkých stromů v určitém pruhu lesa dávaly tušit existenci silnice, zaplavené povodní.

Podobná zbytku zborcené kosti se nedaleko od cesty objevila mohutná kamenná stěla pokrytá divokým vínem a stíněná stromem, který ji nejdříve napůl vyvrátil a pak sám odumřel. Na většině podobných kamenů už déšť zahladil vše, co do nich bylo vyryto, tento však byl tvrdší než ostatní. Morgain se u něj zastavila, předklonila se ve tmenech a strhla z kamene uschlé stonky vína. Pozorně četla staré runy, jako by doufala, že jí pomohou najít cestu do bezpečí.

„Arrhn,“ řekla. „Tady stávala osada jménem Arrhn. Víc nic se tady ne-píše.“

„Aren,“ ozvala se najednou Jhirun. „Tvrz lidí z močálů se jmenuje Aren.“

„Kde je ten Aren?“ zeptal se Vanye.

„To nevím,“ Jhirun se málem znovu rozplakala. „Paní, jestli je to blízko, jedme tam - oni nás neodmítnou, oni nás musí přijmout - nikdy by vás neodmítli.“

„Zdá se mi,“ řekla Morgain, „že pokud to místo bylo ghálské, mělo by být nějak spojeno s touto cestou.“

Chvilí bylo znovu slyšet jen skučení větru lámajícího větve a myšlenky ochromující hukot vody, ženoucí se ve zpěněném proudu kolem jejich nohou. Ty zvuky byly samy o sobě argumentem, schopným každého pře-svědčit o tom, že i podivný úkryt byl cestou k záchraně.

Morgain opět pobídla Siptaha a Vanye se s nadlidským úsilím pokoušel udržet před ním. Dech mu trhal plíce, proudící voda mu místy sahala až ke kolenům a Vanye cítil v třesoucích se svalch její sílu.

„Můžeš zase nasednout,“ překlíčela Morgain řev vody. „Vyměním si to s tebou a půjdu chvíli vpředu.“

„Nedokázala byste to,“ Vanye se obrátil směrem k ní a spatřil její uštvanou tvář, staženou úzkostí. „Liyo,“ dodal, dokud měl alespoň malou výhodu, „myslím si, že beze mě byste se rozhodovala rozumněji. Toto je to jediné, co pro vás mohu udělat.“ Vytřel si z očí vodu a sundal helmici, která teď stejně byla k ničemu a jen mu tížila ramena. „Vezměte mi ji,“ požádal Morgain. Kdyby na to byl čas, odložil by i pancíř, teď se s tím ale nemohl zdržovat. Morgain od něj vzala helmici a pověsila ji za podbradek k hrušce Siptahova sedla.

„Máš pravdu,“ řekla, dávajíc mu tím alespoň trochu útěchy.

Vanye se zhluboka nadechl, znovu vykročil, prsty zaklesnuté za vala-chovou ohlávkou, a po hmatu se prodíral v téměř naprosté tmě vířící čer-nou vodou. Ta už mu sahala až po stehna a proudila tak rychle, že se jen s obtížemi držel na nohou. Ještě před chvílí se bál o křehké nohy černého valacha, teď však už jen o své vlastní. Jednu chvíli zapadl až po prsa do nějaké díry a s hrůzou si uvědomil, že je se silami téměř u konce. Cesta před nimi však nevypadala o nic lépe - Vanye viděl před sebou jen temnou vodu, vířící mezi kmeny stromů.

Jak chvíli otálel, zíraje na pochmurnou scénu před svými očima, uslyšel za sebou něco spadnout do hučící vody.

Ohlédl se a spatřil Morgain brodící se po boky ve vodě a zápolící s proudem, jak se snažila vést Siptaha směrem k němu. Vanye zoufale zaklel, probojoval se k ní a snažil se Morgain domluvit, aby měla rozum. Ještě než ale stačil cokoliv říct, Morgain ho chy-tila za ruku a obrátila jeho pozornost směrem doleva, ukazujíc na nějakou věc, která se skrývala za temnou stěnou noci a bouře.

Zablýsklo se a blesk ozářil právě v tom směru se tyčící kopec, černou hromadu obrovských kamenů na vrcholu porostlou stromy, výšinu, kterou nemohla zaplavit jakákoli povodeň.

„Vidím,“ zachraptěl Vanye a znovu pocítil naději. V této zemi se však nedalo ničemu důvěřovat. Zatahal Jhirun za nohu, vzbudil ji a ukázal jí, co právě spatřil. Dívka se zahleděla přes jeho hlavu směrem k místu, na které ukazoval, stíníc si rukou oči. Obličej měla ve světle blesků bílý jako křídlo.

„Co je to za kopec?“ zakřičel na ni Vanye. „Co by to mělo podle tebe být?“

„Aren,“ odpověděla a hlas se jí zlomil uprostřed slova. „Vypadá to na Aren.“

Morgain o ničem nepochybovala a když se Vanye znovu otočil, spatřil ji, jak se pomalu prodírá oním směrem, brodí se po pás ve vodě a vede Siptaha povodní. Jeden druhého neslyšeli, neboť hučení vody přehlušilo všechno ostatní.

Vanye si protřel oči, dral se vodou v zoufalé snaze ji do-honit a už si ani nevzpomněl na strach ze starých ruin, démonů nebo koho-koli jiného, kdo ještě přežíval v těchto bažinách. Děsil se vody, cloumající jeho tělem a svírající mu kolena, vody, jež vřela kolem něj a pěníla se na straně vystavené proudem, chvíli hluboká po pás a pak už sahající až k hrudi.

Vanye viděl, jak se Morgain snaží přecházet od jednoho vyvýšeného místa k druhému, od stromu ke stromu, a už vůbec nedbá na přímou cestu. Do-honil ji, vytřel si z očí vodu, která jej téměř oslepovala a pokusil se jí vy-trhnout z rukou Siptahovu uzdu.

„Bězte dál,“ zakřičel na Morgain a měl o ni strach jako nikdy předtím. Její lehčí tělo bylo v proudu, který se do nich opíral, mnohem zranitelnější, když ještě ke všemu její síly vyčerpávala tíha zbroje. Morgain však rezo-lutně odmítla a Vanye si uvědomil, že po ní chtěl nemožné. Byla příliš lehká na to, aby se sama prodírala proudem, a už teď se musela pevně držet Siptahova sedla, alespoň trochu krytá jeho tělem. Vanye sám náhle zjistil, že už je ve vodě téměř až po ramena a že jejich koně museli začít plavat, vydávající ze svých vyčerpaných těl poslední zbytky sil.

„Pane!“ vykřikla Jhirun.

Vanye se ohlédl, otočil hlavu ve směru jejího pohledu a spatřil obrov-skou černou masu plující po bleskem ozářené hladině černé vody, strom vyvrácený povodní a hnaný proudem směrem k nim.

„Liyo!“ zařval Vanye.

Mohutné kořeny udeřily plnou silou do boku černého valacha, narazily Vanyovi do pancíře, odtrhly jezdce od koně a hnaly Vanya proti boku še-dého hřebce. Siptah zakolísal, strhl Vanya pod sebe a bil po něm zuřivými údery kopyt. Do Vanyova těla jako tupé oštěpy narážely nespočetné kořeny plujícího stromu, prolétající se s jeho kroužkovou zbrojí. Vanye s nimi zoufale zápolil a pomalu se probíjovaval po rozeklané masě směrem vzhůru, hledaje záchranu na samotném útočnickovi, když vtom se s ním celý kmen otočil a znovu jej stáhl pod hladinu. Následoval chlad, tma a náraz.

Vanye obejmul rukama překážku. Do zad ho bodaly kořeny stromu, za-chytávající se na jeho pancíři, a na tvář mu doléhal studený kámen. Na okamžik mohl dýchat a do plic mu pronikl mokrá vzduch smíšený s vodní tříští. Strom najednou povolil a odtrhl se od něj a Vanye kousek sklouzl, aby nakonec zůstal viset na kameni, přišpendlený k němu proudem a vde-chuje vodní pěnu, vířící mu kolem hlavy. Jeho prsty znovu sevřely pevnou skálu a s bolestivou námahou ho posunuly o kousek vzhůru. Vanye nabral do plic doušek čistého vzduchu a nedaleko od sebe zahlédl v tmě další ka-meny a za nimi břeh, slibující bezpečí.

V zoufalství se pustil kamene, třebaže neuměl plavat, a neobratně zápa-sil s proudem, obtížený zbrojí a vyčerpáním. Okamžitě však pochopil, že udělal chybu. Nemohl se proti proudu dostat tak daleko. Ženoucí se voda ho strhla, za vířila s ním jako s utrženým listem kolem výběžku kamen-ného břehu a vrhla jej břichem proti skále, připravujíc ho o dech. Vanye sklouzl na další balvan, znovu se udeřil do hlavy, nohy zkroucené pod tě-lem, a omámeně si uvědomil, že jsou tak ohnuté jenom proto, že se dotý-kají dna. Pomalu vstal. Šaty měl ztěžklé vodou a v nohou už mu nezbyvala ani špetka síly, přesto však dovrávoral mělčinou a změtí vysoké trávy ke břehu. Vyčerpáním upadl a jen silou vůle se doplazil mezi kameny nahoru na břeh, kam už voda nemohla dosáhnout. Chvilí tam bezvládně ležel a cí-til, jak mu do zad buší déšť, prudký a nepříjemný dokonce i přes silný pan-cíř.

Nějakou dobu byla tma a Vanyovi se zdálo, že i déšť už byl o něco méně prudký. Pohnul se, převálil se na záda a v náhlém záchvatu hrůzy poznal ve světle posledních blesků ve skalách kolem neblahé Kameny, ghálské ruiny, které zachytily jeho tělo a zachránily mu život. Obrovské pilíře se nad ním skláněly jako shromáždění obrů, scházejících se tu ve tmě a v bouři.

„Liyo!“ vykřikl do hukotu vod a skučení větru. „Morgain!“

Žádná odpověď.

Kapitola šestá

Začínalo svítat a na šedivých mracích se objevily první známky dne. Vanye se přebrodivl přes mělký kanál, došel ke břehu a opřel se o kmen stromu, spadlého do vody. Možná to byl ten, od kterého vyšel při tomto okruhu své bludné pouti, možná to byl jiný. Vanye nevěděl. Za úsvitu za-čínaly mít věci jiné tvary, než jaké měly v noci.

Kolem sebe slyšel jen vytrvalé hučení povodně a jemné šustění dešť-o-vých kapek v listí stromů, vodu a nic než vodu otupující smysly.

„Morgain!“ vykřikl. Kolikrát ji volal a jaký kus země prošel, to už Va-nye zapomněl. Hledal celou noc, nejdříve mezi zříceninami a pak od jed-noho ostrůvku k druhému, a přestával jediné tehdy, když už nemohl dál a musel si odpočinout. Hlas mu vypovídal poslušnost, pancíř nesnesitelně zatěžoval jeho ramena a nebylo nic snazšího, než aby se mu podlomila kolena a nechala jeho tělo klesnout do studeného bláta, kde by si ho nako-nec vzala voda.

Vanye se však nehodlal vzdát, dokud se nedozví, co se stalo s jeho paní. Ve svém životě už zklamal důvěru mnoha lidí, mezi nimi i svých přátel a příbuzných, a někteří z těch lidí teď byli mrtví, každý z nich však měl ně-koho jiného, na koho se mohl spolehnout. Morgain neměla nikoho, vůbec nikoho.

Předklonil se, zapřel lokty mezi břicho a kládu a vytáhl jednu a pak i druhou nohu z bláta, které napínalo jeho svaly a šlachy a toužilo polapit celé jeho tělo, kdykoli si jen na okamžik odpočinul. Vanye se vyšplhal po ztrouchnivělém kmene na vysoký břeh, rukama se přidržuje okolních keřů, a drápal se na vrchol kopce. Kolem sebe viděl jen temné šero, krev mu bila ve spáncích a v uších mu hučelo. Šel a jediné, co vnímal, byly drsné do-teky mokré kůry, pichlavá bodnutí listů a malých větví, které neviděl a tak se jim ani nemohl vyhnout a nakonec slizkost mokrého listů pod jeho prsty, když se škrábal vzhůru dalším svahem.

Vanye si znovu vzpomněl na Morii a myské lučištníky nebo snad na něco ještě horšího za svými zády. Ani si nebyl schopen vzpomenout, kde je a proč má vlastně tak trpět, zda je pronásledován nebo sám někoho proná-sleduje - podobalo se to tisícům dalších nočních můr jeho života.

A pak si vzpomněl, zatímco se démoni a běsi proháněli jeho pamětí, takže nebylo možné rozlišit představu od skutečnosti. Vzpomněl si, že je na druhé straně Brány a že se ztratil.

Napadlo ho, že Morgain je mrtvá, ale okamžitě tu možnost odmítl, ne proto, že to bylo logické, ale proto, že tomu nevěřil. Muži umírali a celé armády se ztrácely v nenávratnu, Morgain však zůstávala a přežila i tam, kde nepřežil nikdo jiný a kde si to ani sama nepřála. Morgain se mohla ztratit, mohla se zranit a mohla být uvězněná sama a bez koně na některém z těchto ostrůvků - to byly představy, které ho trápily. Nic jiného možné nebylo.

Určitě chránila před předmětem, který do nich narazil, především sama sebe, a nejspíš se jí pro to i něco podařilo udělat, zatímco on se jí snažil pomoci a zcela přitom zapomněl na Jhirun. Mezi Morgain a stromem přece byl jak Siptah, tak valach. Jakmile Vanye sám sebe přesvědčil o tom, že Morgain mohla přežít, mozek mu začal myslet alespoň trochu jasněji. Morgain ho musela instinktivně nechat vlastního osudu a musela se snažit co nejrychleji dostat ke břehu, protože nesla Podvrženého a její jedinou starostí tak byl boj o vlastní život. S takovými reflexy Morgain žila, pro-tože pro ni existoval jen jeden zákon - najít Brány, ať to stojí cokoli. Pa-nika ji musela donutit k tomu, aby snažila zachránit sama sebe a na nikoho jiného se přitom neohlížela.

Možná, že když panika pomínula, Morgain se zastavila a bude na něj čekat do té doby, dokud si bude myslet, že ještě

může být naživu. Nebude ho však hledat věčně, protože dobře ví, že neumí plavat. Vanye si ji před-stavil, jak uroní jednu nebo dvě slzy - zalichotil si tím - a když přijde ráno a po Vanyovi nebude ani vidu, ani slechu, stanoví si nový kurs a půjde tam, kam ji její posláním povede.

To znamená, že obrátí tvář směrem k Velké Bráně a opustí tuto smut-nou, potápějící se zemi.

Náhle si uvědomil, že Morgain zcela určitě věří tomu, že dostojí svým povinnostem a že udělá to, co je rozumné a nutné. Že se vydá co nejrych-leji k jedinému pevnému bodu v této třaslavé bažině, k místu, kde se setká-ly cesty všech poutníků.

Ke ghálské silnici. Morgain tam bude, věříc tomu, že její ilit udělá totéž a že ji bude následovat, bude-li toho ještě schopen.

Proklel sebe sama a od té chvíle už ho nehnalo nic jiného než šílený strach, že se Morgain dostala na cestu dříve než on a že v noci a v bouři na nikoho nečekala a pokračovala dál - mohla také zachránit některého z je-jich koní, zatímco on byl opěšalý a nemohl s žádným jezdcem držet krok.

Podle proudění vody odhadl, kterým směrem asi cesta leží a vydal se tam, prodíraje se kro vinami cestou tak přímou, jakou mu jen jeho ubýva-jící síly dovolovaly projít.

Na první kameny cesty narazil ještě brzy ráno. Silnice před ním ležela hladká a prázdná jako nepopsaná stránka a na nové vrstvě bahna, zaneseného na cestu povodní, nebyly žádné stopy kromě drobných otisků ještěř-čích nožek a klikatícího se svědectví o putování nějakého plaza.

Vanye s vynaložením všech svých schopností zkoumal cestu, jestli na ní nenajde byť jen ty nejmenší zbytky stop, které se odtékající vodě nepoda-řilo úplně zahladit, nenašel však nic. Zcela vyčerpán se opřel o nízkou vě-tev, oťřel si zabláčené ruce o promočené kalhoty a pokusil se rozumně uva-žovat. Teď, když jeho největší naděje byla zmařena, se v něm rodilo takové zoufalství, že nebýt na tomto místě, už by býval nahlas vykřičel svůj hněv a zámutek do naslouchajících lesů. Tady však nebylo pravděpodobné, že by ho Morgain uslyšela, a Vanye nenašel ani tolik odvahy, aby nahlas vy-slovil její jméno, protože věděl, že odpovědi mohlo být jen ticho.

Buď vstoupila na starou cestu o něco dál nebo měla teprve přijít. Po-slední možnost se tentokrát objevila s děsivou silou a Vanye ji co nejrych-leji vypudil z mysli.

Jeho jedinou nadějí, která vyhovovala oběma možnostem, bylo dostat se na místo, které hledala, tak rychle, jak jen to bylo v lidských silách a mod-lit se - pokud kdy jaké modlitby byly v tomto pekle vyslyšeny a pokud kdy mohly být vyslyšeny jakékoli modlitby, týkající se Morgain - že na něj Morgain buď počká nebo že jej časem dohoní. Kdyby se dostal k Abaraisu, bránil by pro ni Bránu proti lidem, proti Rohovi nebo proti jakékoli jiné hrozbě, dokud by nepřišla nebo on sám nezahynul.

Zvedl se na nohy, přemohl závrať, která ho oslepovala při každém rychlejším pohybu, zakašlal a v prsou ucítil palčivou bolest. Krk ho pálił a tělem mu cloumala horečka. Předtím už na útěku jednou onemocněl, tehdy však mohl horečku vypotit, protože se za ním hnali jeho příbuzní a on se musel neustále pohybovat, ale zároveň se také mohl spolehnout na to, že váhu jeho těla alespoň chvílemi ponese jeho kůň.

Teď musely nést tu tíhu jeho vlastní třesoucí se nohy a černá voda ko-lem a její obyvatelé jen čekali, až spadne pod temnou hladinu.

Vanye se vrávoravě vydal na pochod směrem k severu, stále hledaje na zemi nějaké znamení, když vtom si uvědomil, že by sám měl někde nechat svoje, jinak by Morgain mohla považovat jeho stopy za Rohovy a mohla by se držet zpátky. Ulomil proto kus větve, přelomil ji vpůli a zapíchl konce obou polovin do bláta tak, že se jejich opačné konce stýkaly. Každý, kdo někdy cestoval Andur-Kuršem, by znamení přečetl právě tak jako písmem napsaná slova „Následuj mne!“ Pod znamení nakreslil Vanye do bláta symbol klanu Nhi.

Znamení tam mohlo být, dokud by voda znovu nestoupila, což ho v této prokleté zemi předurčovalo k životu více než krátkému. S tou myšlenkou Vanye sebral ze země ulomený kus staré dlažby a tu a tam vyryl stejná znamení na stromy u cesty.

Každá zkušenost, kterou získal za dva roky života mimo zákon, prchaje před klanem Myyů, mu křičela v mysli, že tak po své stopě nemůže vést nikoho jiného než nepřítele. I v této zemi žili lidé, byli však bázlíví a schovávali se před cizinci. Muselo zde tedy být něco, čeho se lidé mohli popravu obávat.

Přesto se však Vanye raději držel uprostřed cesty, obávaje se daleko víc toho, že by byl přehlédnut, než že by byl nalezen.

Nakonec přišla chvíle, kdy mu došly síly, a to, co předtím bylo jen sla-bým tlakem v hrudi, nyní oteklo a bránilo mu v dýchání. Vanye se posadil na zem, opatrně se nadechl a přešel si rukama po žebrech ve snaze zjistit, zda nejsou zlomená. Čas od času se mu myšlenky opět zamlžily a jednu chvíli zjistil, že si vůbec nepamatuje, co se s ním posledních pár minut dělo. O něco později si uvědomil, že je zase na nohou a jde dál, nevěda, jak vstal a jak daleko vůbec došel.

Potom následovala ještě celá řada takových chvil, delších či kratších bezvědomí, kdy nevěděl, kam jde, a kdy jeho tělo pokračovalo dál, vedeno povinností a dávnou silnicí.

Zastavil se až před širokou průrvou v silnici, kde jeden z kanálů protrhl prastaré zdivo. Vanye na ni upřeně zíral a pak prostě usedl na kraji vody a dumal, jakou má šanci, že se v ní neutopí, pokusí-li se přes ni dostat. Síla ho však opustila a vyčerpání z noci beze spánku ho uložilo přímo na bah-nitý břeh. Bylo mu zima a svět ho přestal zajímat.

Na hlavu mu padl stín a Vanye uslyšel zašustění látky. Bleskurychle procítl a poslepu udeřil. Kousek od očí uviděl holé nohy a kousek hnědé látky a v následujícím okamžiku ho do ruky udeřil těžký klacek - kdyby jeho ruka byla méně rychlá, udeřil by ho do hlavy. Vanye se vrhl na útoč-níka, mohutná tíha těla zakovaného v železe a drobná dívčí postavička se srazily a děvče spadlo na zem. Ještě se mu sice pokusila zarýt prsty do tváře, Vanye však v zuřivosti odrázil předloktím útok s takovou silou, že jeho ruka zasáhla dívčin spánek. Jhirun. Uvědomil si to, až když šok z

neo-čekávaného útoku odezněl a zase se mu vyjasnil zrak.

Přestože Vanye v poslední chvíli zadržel ruku a úder nebyl tak silný, dívka na okamžik ztratila vědomí a Vanya zachvátil strach, že ji zabil, po-sledního člověka, který mohl něco vědět o Morgain. Zvedl Jhirunino tělo ze země a zoufale ji zatřásl.

„Kde je Morgain?“ zeptal se hlasem, ze kterého zbýval už jen chraptivý šepot. Jhirun se rozvzlykala, pokusila se mu vytrhnout a jen znovu a znovu opakovala, že nic neví.

Vanye se po chvíli vzpamatoval a pochopil, že by se mu děvče neodvážilo lhát. Hrůza jej přemohla natolik, že pro něj bylo těžké být jen povolit ruce. Třásl se. Když nakonec uvolnil sevření, dívka se zhroutila na bahnitý břeh, lapala po dechu a z očí jí tekly slzy.

„Já nic nevím, já nic nevím,“ opakovala pořád dokola skrze slzy. „Ne-viděla jsem ani ji, ani koně, jenom jsem plavala a plavala, až jsem se do-stala na břeh. To je všechno.“

Vanye se pevně chytil těchto slov, ztělesňujících jedinou naději, která mu ještě zbývala. Věděl totiž, že Morgain uměla plavat, dokonce i ve zbroji, a že přežila Jhirun a přežil i on sám, který plavat neuměl vůbec. Zvolil si naději a zvedl se na nohy, v ruce upuštěnou Jhiruninu hůl. Pomalu se vydal na opačnou stranu kanálu, hledaje holí nejmělkčí cestu proudem. Než se dostal na mělčinu při protějším břehu, voda mu dostoupila až k pasu, potom však zase opadla a Vanye vylezl zpátky na silnici, opíraje se v prudkém svahu o dlouhou hůl.

Za ním se ozvalo šplouchání vody a když se Vanye ohlédl, spatřil Jhi-run, brodící se přes kanál se sukněmi rozprostřenými po hladině jako okvěti mokrého vodního květu. Uprostřed bylo pro ni až příliš hluboko, Jhirun se však přesto dostala přes vodu a začala šplhat na druhý břeh. Sotva popadala dech vyčerpáním.

„Vrať se zpátky,“ vykřikl Vanye. „Jdu dál. Běž domů, ať už je to kde-koli, a buď ráda, že jsi zůstala naživu.“

Jhirun se dál škrábala do strmého svahu. Na tváři jí ke starým modřinám přibyla čerstvá červeň nad obočím - další stopa jeho těžké ruky. Ušpiněné vlasy jí smutně visely ve splených chuchvalcích. Jhirun vylezla na cestu a pohybem ruky je odhodila zpátky na ramena.

„Jdu do Šihuanu,“ řekla a brada se jí třásla. „Jděte, kamkoli se vám zlíbí. Toto je moje cesta.“

Vanye pohlédl do jejích očí lesknoucích se slzami, napůl ji nenáviděl a napůl toužil po její přítomnosti, protože se cítil ztracený a zoufalý a pro-tože jednotvárné hučení ženoucích se vod bylo s to připravit osamoceného člověka o rozum.

„Jestliže Abarais leží v Šihuanu, pak je to i moje cesta,“ řekl. „Čekat na tebe ale nebudu.“

„Na ni také ne?“

„Ona přijde,“ odsekl Vanye. Opět ho ovládla nutnost co největšího spě-chu. Otočil se a šel dál. S holí se mu šlo po rozbité dlažbě mnohem snáz a Vanya ani nenapadlo vrátit ji Jhirun, ať už hůl sama potřebovala nebo ne. Děvče bylo bosé a navíc napadalo na nohu, bolest ve Vanyových nohou, do krve rozedřených vodou nasáklými botami, které nebyly určené ani vhodné k tomu, aby se v nich chodilo, však byla nejspíš daleko horší. Na-víc si v noci někde ve tmě podvrtl kotník. Nijak se jí nesnažil pomoci - celé tělo ho bolelo, byl zoufalý a navíc se po celou dlouhou cestu utvrzoval v přesvědčení, že děvče vlastně nemá žádný důvod mu přát štěstí. Kdyby ji opustil, mohla by ho ve spánku najít a udělat to, o co se už jednou poku-sila, a pokud by spal v její přítomnosti, nemusela by si ani lámat hlavu tím, jak jej potichu překvapit. Otřásl se hanbou při představě, že by to dítě chy-til, přivázal v této povodněmi sužované zemi ke stromu a pak odešel - bý-val přece dai-urtem, jehož čest mu bránila takto zacházet třeba i s nepřite-lem. Čas od času se na ni podíval a přál si, aby se bývala nenarodila. A když se jeho oči střetly s jejími, ještě víc ho rozrušil dívčin vydešený po-hled. Je šilená, pomyslel si Vanye, její vlastní příbuzní ji vyhnali, protože je šilená. Jaká jiná by sama putovala touto cestou za podivným cizincem?

Najednou přišla dalších z těch chvil, kdy ztrácel vědomí, a Vanye pro-cítl uprostřed kroku, aniž by si vzpomínal na cokoli, co předcházelo. Opět ho zachvátila panika, neboť mu vyčerpání oslabilo nohy natolik, že už mohl dávno padnout v bezvědomí na zem. I Jhirun spíš jen vrávorala než šla.

„Měli bychom si odpočinout,“ řekl slabým a poničeným hlasem. Jinak mu už chlad mluvit nedovolil. Objal ji rukou kolem ramen a okamžitě uci-til odpor. Nevšímal si toho a odvedl ji ke kraji cesty, kde jim kořeny stromů mohly poskytnout úkryt přece jen o něco teplejší než kámen či hlína. Pokusila se mu vytrhnout, mylně si vykládajíc jeho úmysly, Vanye ji však chytil a ulehl ke kmeni stromu, Jhirunino tělo pevně sevřené v náručí. Třásla se.

„Nic ti neudělám,“ řekl. „Klidně lež. Odpočiň si.“ Položil hlavu na zkroucený kořen, zavřel oči a pokusil se na chvíli usnout s rukou obtoče-nou kolem Jhiruniných ramen, aby mohl ucítit každý její pohyb. I tak se ale bál, že usne příliš tvrdě.

Jhirun mu tiše ležela na hrudi a teplo jejich těl jim poskytovalo vítanou úlevu od ledového chladu mokrých šatů. Po chvíli se dívčino tělo uvolnilo a Jhirun si položila hlavu na Vanyovo rameno. Vanye nějakou dobu spal, náhle se však probрал a naznačil jakýsi pohyb. Jhirun zděšeně vykřikla.

„Tiše,“ napomenul ji, „zůstaň ležet.“ Reflexivně stiskl sevření a pak ruku zase uvolnil s pocitem hojivé únavy, proti které se všechno, ať už to byly věci sebezhorší, zdálo být vzdálené a nevýznamné. Jhirun zavřela oči a Vanye ji následoval. Když se probudil podruhé, spatřil Jhirun, jak se na něj upřeně dívá s bradou opřenou o jeho hrud'. Pohled to byl pro svou přímost až nepříjemný, tělo měla napjaté a pravou ruku, kterou se dotýkala Va-nyovy hrudi, držela sevřenou v pěst. Vanye jí přešel dlani po zádech, spíš z obavy než záměrně, a zřetelně cítil, jak se děvče chvěje.

„To nemáš nikoho,“ zeptal se jí, „kdo by věděl, kde jsi nebo komu by dělalo starost, co se s tebou stane?“

Neodpověděla a Vanye si uvědomil, jak asi ta otázka musela znít.

„Měli jsme tě poslat zpátky,“ řekl.

„Nešla bych.“

Věřil jí. Odhodlání v tom tichém, chraptivém hlase bylo absolutní. „Proč?“ zeptal se. „Říkáš, že Hiuj se potápí, to je ale jen domněnka; a na této cestě se utopit prostě musíš.“

„Má sestra se už utopila,“ řekla Jhirun. „Já tak nechci umřít.“ Tělem ji proběhlo další zachvění a její oči se zadívaly někam daleko za Vanyovu hlavu. „Přichází Hnoth, zvedne se příliv a na nebi budou všechny měsíce - já už to nechci zažít. Nechci být v Hiuai, až to přijde.“

Její slova mu na náladě nepřidala. Nerozuměl jejich smyslu, přesto ho však znepokojila - ta hrůza z měsíců, které ani on neviděl rád nad svojí hlavou. „Šihuan je lepší?“ zeptal se Vanye. „Ty to přece vůbec nevíš. Možná je to tam ještě horší.“

„Není.“ Jejich oči se znovu střetly. „Do Šihuanu odchází všechno naše zlato, roste tam obilí a nikdo tam nehladoví a ani se nemusí dít jako lidé z Barrows.“

Poté, co viděl Hiuj, o tom Vanye dost pochyboval. Připadalo mu však nevhodné i zbavovat nešťastné děvče jeho iluzí, navíc když bylo pravdě-podobné, že ani jeden z nich se nedožije toho, aby mohl zjistit celou pravdu. „Proč potom ale neodejdou všichni?“ zeptal se. „Proč i tvoji pří-buzní neudělali to, co jsi udělala ty, proč neodešli z Hiuj?“

Jhirun se zamračila a z očí ji zmizela všechna radost. „Myslím si, že oni pořád ještě nevěří tomu, že to postihne i je. A nebo si myslí, že na tom ne-záleží, že je stejně konec. Celý svět zahyne a všechno zaplaví voda. Ale ona...“ Oči se jí znovu zaleskly a její rty se zachvěly potlačovanou otázkou.

Na chvíli ztichla a váhala v obavách, že mu položí nějakou otázku, na kterou Vanye nebude moci odpovědět. „Ona musí umět ovládat Brány.“

„To umí,“ přiznal Vanye, protože takovou zřejmou věc už si děvče mu-selo dávnou domyslet.

„A vy?“

Pokrčil rameny.

„Vy nejste z této země,“ řekla.

„Nejsem,“ řekl Vanye.

„Barrowští králové přišli stejnou cestou. V písničkách se zpívá, že na druhé straně Studen jsou vysoké hory.“

Vanye si znovu vzpomněl. „V mé zemi byly takové hory.“

„Vezměte mě tam.“ Jhirunina ruka, teď už otevřená, mu ležela na srdci a v jejích očích byla taková touha, že to Vanya až zabolelo. Děvče se třásl po celém těle. Vanye ji přejel dlaní po ramenu a přál si, aby to, o co jej Jhirun žádala, bylo přece jen možné.

„Bez Morgain jsem ztracen,“ řekl smutně.

„A proto věříte tomu, že přijde ke Studni do Abaraisu,“ řekla Jhirun.

Neodpověděl, jen pokrčil rameny a toužebně si přál, aby toho Jhirun o nich tolik nevěděla.

„Co sem přišla udělat?“ vyhrkla ze sebe Jhirun a Vanye ucítil, jak se její tělo napjalo očekáváním. „Proč sem přišla?“

Skrývala před ním nějakou naději a možná také strach - Vanye jí to vi-děl v očích, které na něj hleděly tak upřeně, že se od nich nemohl odtrhnout. To děvče si myslelo, že za čarodějnými ohni Bran je bezpečí, ačkoli pro ni a pro celý tento svět to bylo zdání oprávněné.

„Zeptej se Morgain, až se s ní znovu setkáme,“ řekl Vanye. „Já jí jen chráním záda, jdu tam, kam jde ona a neptám se na ni a neodpovídám na otázky, které se jí týkají.“

„U nás se jí říká Morgen,“ řekla Jhirun, „nebo také Angharan. Barrowští králové, moji předkové, ji znali a čekali .na ni.“ Ucítil chlad. Čarodějnice, říkali Morgain v zemi, odkud pocházel. Zů-stala mladá, zatímco žily a zemřely tři generace lidí, a všechno, co o ní vě-děl, bylo to, že se nenarodila v jeho zemi a nebyla vychována jemu rov-nými.

Kdy se to stalo? chtěl se mu zeptat, nakonec se ale neodvážil. Byla tehdy sama? Morgain nepřišla do Andur-Kurše sama, ale její přátelé tam nakonec zahynuli. Ghál, říkali o ní lidé, ona však přísahala, že nemá s ghály nic společného. Podle legend byla nesmrtelná, Vanye se však roz-hodl jim nevěřit, stejně jako se rozhodl nevěřit všemu tomu zlu, co jí bý-valo připisováno, a nikdy se jí na nic neptal.

Následoval ji, jako ji následovali ti, ze kterých už zbyl jen prach. Mlu-vila o čase jen jako o jednom z prvků světa, podobněm vodě nebo vzdu-chu, jako by mohla přicházet a odcházet s jeho proudem, porušujíc zákony přírody.

Srdce mu sevřela panika. Nepřála si, aby se jeho mysl pouštěla do tako-vých úvah. Zároveň neznala tuto zemi a musela se ptát Jhirun na její jméno a zákony. Vanye se často chytal této myšlenky, neboť mu jediná poskyto-vala alespoň trochu útěchy.

Potřebovala průvodce, napadlo ho Kdesi na dně myslí, průvodce tímto stoletím, právě tak jako tehdy v Anduru, když ji zmátl les, kterým od té doby, co těmi místy projížděla naposledy, zarostly cesty.

„Vstávej,“ řekl ostře Jhirun a sám se začal zvedat z kořenů. „Vstávej.“ Pomohl si holí, postavil se a zvedl Jhirun za ruku, pokoušeje se setřást myšlenky, které mu neodbytně vířily hlavou.

Jhirun se jeho ruky nepustila, ani když už byli zpátky na rovné cestě. Vanya to zanedlouho unavilo, pevně ji objal kolem boků a vedl ji dál ve snaze zaplašit dotekem jiného lidského těla trudné myšlenky.

Zdálo se, že to Jhirun vyhovuje, neříkala však nic a nechávala si své myšlenky pro sebe. V pohledech, které na něj vrhala, však teď bylo něco nového, byla v nich naděje, kterou jí dal on sám. Vanye si to uvědomoval s bolestným pocitem viny. Dívala se teď na něj častěji než předtím a občas se přitom dotkla - podvědomě a ze zvyku, odhadoval Vanye - náhrdelníku u krku, z něhož visel kříž a několik předmětů, které Vanye neznal. Někdy jí ruka zabloudila i ke středu jejího živůtku, kde spočívala Vanyem vrácená zlatá figurka - prostá selská dívka schovávající před světem malou zlatou sošku, podivně se nehodící k jejím hrubým šatům a upracovaným rukám.

Moji předkové barrowští králové, řekla tehdy.

„Patříš k nějakému klanu?“ zeptal se jí bez přípravy a bylo dobře vidět, jak ji tím překvapil. Její oči se na něj zadívaly, doširoka otevřené údivem.

„Jsme Mijové,“ řekla. „Ilové vymřeli a zůstali už jen Mijové.“

Myyové. Myyové a Ylové. Vanyovi se zdálo, že se mu na okamžik zasta-vilo srdce a pak se zase klopotně rozběhlo.

Ruka mu sklouzla z Jhirunina ramene, jak si vzpomněl na Morii a na klan, který byl jeho osudem a jeho smrtelným nepřítelem, a na ztracené Yly, vládnoucí Morii před dobou Nhiu.

„Myya Geraine, dcera Elova,“ zamumlal její jméno s přízvukem lidí z Erdu, země mezi horami, na které její příbuzní už téměř zapomněli.

Jhirun na něj zírala neschopna slova, vlasy spleené do ušpiněných pra-menů, tvář pokrytou modřinami, nohy bosé a oblečená v šatech z té nej-hrubší vlny. Nerozuměla mu. Ať už mezi ním a klanem Myyů panovala ja-kákoli zášť, neměla nic společného s Jhirun, dcerou Elovou. Krevní msta, kterou s klanem Myyů vedl, nemohla nikdy platit proti osamocené ženě kdesi v potápějících se pustinách Hiujaje.

„Pojďme,“ řekl, přitiskl si ji ještě pevněji k boku a znovu vykročil. Každý z klanů byl znám svou rodovou povahou a právě tak jako Chyové byli impulsivní a Nhiové tvrdohlaví, lidé klanu Myya byli chladní a uza-vření - lidé, jejichž krutost přebývala po Vanyově boku po celý jeho život, neboť jeho nevlastní bratři byli Myyové, stejně jako ta, která byla jejich matkou, ne však už matkou jeho samého.

Myyové nenáviděli zuřivě a dokázali dlouho čekat na chvíli pomsty, Vanye však odmítl spojovat takové věci s Jhirun, nyní jeho jedinou společ-nicí na cestě jinak zcela cizí a snad nekonečné a v tichu vyplňovaném jen vytím větru a hučením vod.

Existovaly věci horší než nepřítel a byly všude kolem.

Večer, když světlo skomíralo v posledních záblescích zlaté a rudé, došli na místo, kde se močál rozšířil a stromů bylo jen málo. Cesta byla po obou stranách lemována rákosím, ze kterého před nimi vyletovala nespočetná hejna bílých ptáků, vyplašených jejich příchodem. Svými křivolakými cestami putovali hnijícími vodami hadi, jemně rozechvívající stonky rá-kosu.

Vanye se zahleděl na posmívající se ptáky a toužebně zaklel, neboť se hlad v jeho břiše změnil na hryzavou bolest.

„Dejte mi nějaký provázek,“ požádala ho Jhirun. Ze zvědavosti ji posle-chl a odvázel si od kruhu na opasku jeden z řemínků, ze kterých mohl v případě potřeby vyrobit ohlávku. Pozoroval, jak ho její hbité prsty na ně-kolika místech nejrůznějším způsobem zauzlily, a když se sehnula pro ká-men, pochopil, o co se pokouší. Půjčil jí další kousek kůže, aby mohla svůj výtvar ještě vylepšit, a prak byl na světě.

Potom dlouho kráčeli mlčky, dokud ptáci nezačali poletovat přímo ko-lem nich. Ještě chvíli a Jhirun náhle roztočila prak a vrhla kámen. Rána to byla přesná a z nebe sletěl zasažený pták, dopadl však až za okraj rákosí, kde se téměř okamžitě cosi vynořilo z kalné vody a sebralo ptáka z hla-diny. Jhirun zůstala stát na břehu a vypadala tak zničeně, že jí Vanyovi za-čalo být líto.

„Příště,“ řekla.

Ptáci se však už neobjevili. Nakonec, to už se snášela noc, Jhirun vy-trhla ze země několik stonků rákosu, oloupala je až ke kořenům a snědla, poté co jeden nabídla Vanyovi.

Ztišilo mu to bolest v žaludku, chutnalo to však hořce a Vanye příliš ne-věřil tomu, že by člověk mohl s takovou stravou dlouho přežít. Před nimi se táhla plochá a otevřená krajina, ve své jednotvárnosti porušená jen sta-rou silnicí, a na nebi se rozzářilo pět měsíců.

Rozbitý měsíc, říkala mu Jhirun cestou jejich jména, mocná Anli a dé-mon Sith, tančící kolem ní. Jen ten největší měsíc, Li, ještě nevyšel. Obje-voval se až pozdě v noci, měsíc tak pomalý a obrovský, že to vypadalo, jako kdyby spolu jednotlivé kusy Rozbitého měsíce závodily v zoufalé snaze mu uniknout.

„Za starých dob byl jen jeden,“ řekla Jhirun.

Měsíc byl celý a také zem

Bohatství Studny dávaly

Pak přišli Tři a Měsíc rozbili

Studny se navěky zavřely

To si u nás zpívají děti.“

„Tři co?“

„Tři měsíce,“ řekla. „Démon, Paní a Li. Starý měsíc se rozbil a svět se začal potápět. Někteří lidé říkají, že až tady bude jenom samé moře, spadne Li a svět se rozbije zrovna tak, jako se rozbil Měsíc. To už tady ale nebude nikdo, kdo by to mohl vidět.“

Vanye se podíval na nebe, po kterém putovalo to, čemu Jhirun říkala Anli, s nepatrným průvodcem Sithem po boku. Za tmy bylo vidět jakýsi oblak, ve kterém se měsíce pohybovaly - měsíční prach, říkala tomu Mor-gain. Vanyovi se to zdálo být nanejvýš příhodným kouzlem hynoucího světa, toužícího alespoň zemřít v nádheře pod rozzářeným obloukem světla, jež bylo cestou neskutečným měsícům. Vzpomněl si na Lia, jak před dvěma dny visel jako nesmírná záře nad mraky, a otřásl se hrůzou při pomyslení, že by ten měsíc někdy spadl. Nezdálo se to být až tak nemožné.

„Brzy přijde Hnoth,“ řekla Jhirun, „Li předhoni ostatní a moře vystoupí z břehů. Už se to blíží. Za Hnothu bude celá tato cesta pod vodou.“

Dobře si to zapamatoval a chvíli o tom přemýšlel. Po Morgain nebylo ani stopy, nikde žádné znamení ani šlépěje a Jhirunino varování ho ještě víc znepokojilo. Morgain by se však v nízko položených místech nikdy dlouho nezdržovala a v té chvíli nemusela být dál než za stromy rysujícími se na obzoru.

Pak si všiml, jak Jhirun klopýtá únavou, snažíc se mu udržet po boku. Sotva šla a bolestivě oddechovala, přesto si však ani jednou nepostěžovala. I jemu se už kolena podlamovala vyčerpáním a brnění mu mučivě rozdí-ra-lo záda.

A Morgain přitom mohla být kousek za nimi.

Zastavil se u místa, kde se travnatý břeh skláněl k mělkému výběžku močálu, vzal Jhirun za ruku, dovedl ji na břeh a složil se na zem, spoko-jený být jen s tím, že z jeho ramen a zad zmizela tíha zbroje. Jhirun se ulo-žila k němu, hlavu položila na jeho hrud' a přetáhla přes ně svůj potrhaný vlák tak, aby je zakrýval, jak nejvíc to jen bylo možné.

„Za svítání půjdeme dál,“ řekl.

„Ano,“ souhlasila.

Zavřel oči a úleva od bolesti byla taková, že spánek přišel téměř vzápětí, nepřemožitelná síla odnášející jeho myšlenky kamsi pryč.

Jhirun vykřikla.

Vanye sebou trhl, probudil se, odhodil dívku od sebe a teprve až se roz-hlédl kolem, zjistil, že jsou stále sami. Jhirun plakala a její nešťastný nářek mu znovu připomněl, jak zoufalá je jeho situace. Vanye se dotkl jejího ra-mene, ucítil, jak se dívka chvěje a přitiskl si ji k hrudi. Srdce mu stále ještě neklidně bušilo.

Něco se jí zdálo, domyslel si. Ubohé děvče už toho cestou vidělo tolik, že mělo víc než dost důvodů k tomu, aby je tížily noční můry. „Spi,“ nalé-hal a sevřel ji v náručí tak, jak by jindy mohl držet vyděšené děcko. Znovu se uložil ke spánku, rukama pevně objímal Jhirunina ramena a na duši mu jako kámen ležel strach, že Morgain už nikdy nenajde. Nepřišla, nedoho-nila je a Vanye začínal vážně uvažovat o tom, že na tom místě jeden den počká, aby měl jistotu, že měla dost času jej dohonit.

A možná zabije sebe i Jhirun, ztracený uprostřed nekonečné nízké sil-nice, jestliže přijde další bouře a voda znovu stoupne. Vanye si uvědomil, že už jen kvůli Jhirun by měli jít dál, dokud se nedostanou do bezpečí, po-kud tedy v této zemi kde bylo.

Pak, už bez Jhirun, bude moci usednout a čekat, pozorovat cestu a dou-fat.

Morgain nebyla nesmrtelná a mohla se utopit, stejně jako se mohl utopit Roh. A byla-li mrtvá - ta představa v něm začínala zapouštět kořeny - ne-mělo smysl, aby přežil a stal se znovu tím, čím byl, než jí přísahal.

Nejspíš by byl zase loven Myyi, tentokrát ale kvůli Jhirun.

Morgain viděla růst les - na jeho hrudi dýchal něco daleko hroznějšího.

Jhirun stále plakala a její tělo sebou cukalo v dlouhých křečovitých zá-chvěvech, jak to, co ji děsilo, bylo pořád ještě pevně usazené v její mysli. Vanye se uvolnil a zkusil usnout, protože by ji snad mohl svým příkladem utěšit, Jhirun se však nebyla schopna svého děsu zbavit a její tělo bylo stále ztuhlé strachem.

Spánek jej zase odnesl do tmy. Probudil jej jakýsi neklid a první, čeho si všiml, bylo měsíční světlo, zalévající krajinu kolem. Potom si uvědomil, že Jhirun nespí a její oči upřeně hledí přes močál. Otočil hlavu a spatřil Liův vycházející kotouč, obrovský a podobný tváři znetvořené malomocen-stvím. Ten pohled se mu vůbec nelíbil.

Světlo měsíce ozářilo celou krajinu a bylo tak silné, že jejich těla vrhala stíny.

„Nemůžeš spát?“ zeptal se Jhirun.

„Ne,“ odpověděla, aniž se na něho podívala. I po tak dlouhé době byly svaly v jejím těle napjaté a bylo znát, že má strach.

„Je dost světlo,“ řekl. „Půjdeme dál.“

Neprotestovala.

Kolem poledne se na nebi začaly objevovat první chuchvalce mraků, které zvolna temněly a zakrývaly čím dál větší část oblohy. Odpoledne se už mraky prostíraly od obzoru k obzoru a koruny tu a tam se objevujících stromů se ohýbaly ve větru, jenž věstil bouři.

Už se ani nezastavovali, aby si odpočinuli. Jhirun se podlamovala ko-lena a dívka těžce dýchala, jak se pokoušela udržet Vanyovo tempo. Vanye jí pomáhal, jak jen mohl, protože věděl, že jakmile už nebude moci dál, on sám už v sobě nenajde dost síly na to, aby ji nesl dál po cestě, která snad ani neměla konce.

V myšlenkách se nepřestával vracet k Morgain, jak ale mraky stále tem-něly, i ta poslední naděje ho začínala opouštět. Jhirun po jeho boku mu za-čala chraptivě vyprávět o svých vlastních nadějích a o útočišti, které našli ti, co utekli z její země a odvážili se vydat po dávné cestě do Šihuanu. Je tam bohatství, opakovala pořád dokola, je ho tam dost pro všechny a je tam bezpečí před povodněmi. Mluvila, jako kdyby chtěla sama sobě dodat od-vahy a její hlas Vanya alespoň odvedl od jeho pochmurných myšlenek a dával mu něco, čím se mohl zabývat a nemyslet přitom na vlastní beznaděj.

Náhle se Jhirun mlčky zhroutila k zemi, stahujíc ho za ruku. Vanye se na ni podíval, aby zjistil, co Jhirun tak vyděsilo, její oči však jen vyděšeně zíraly a neupíraly se k ničemu konkrétnímu.

Ozval se jakýsi rachot, který náhle otřásl zemí. Vanye ucítil, jak se mu země chvěje pod nohama, chytil Jhirun a padl k zemi, nejsa ničím upro-střed takové hrůzy. Ještě ji stačil popadnout za ruce a odtáhnout od vody, když vtom to bylo pryč a kolem se znovu rozhostilo ticho.

Leželi hlavami proti sobě. Jhirunina tvář byla stažená hrůzou a její nehty se mu zarávaly do zápěstí, zatímco jeho prsty svíraly dívčinu ruku silou, která jí musela působit bolest. Vanye cítil, jak se Jhirun třese, a i jeho vlastní ruce se chvěly. Oči měla plné slz. Pak konečně popadla dech a od-hodila rukou z čela špinavé vlasy. Vanye teprve teď poznal hrůzu, ve které Jhirun musela žít celý život, Jhirun bez ustání opakující, že se její země potápí, Jhirun, jejíž země byla stejně vratká jako bouří zmítané nebe.

Vanye vstal, zvedl dívku ze země a přitiskl ji pevně k sobě, jednou pro-vždy už bez pocitu hanby pro svůj vlastní strach. Pochopil. Utřel jí bláto z odřených loktů a uslzené tváře a viděl, jak zoufale se snaží být statečná.

„Obvykle se země třese jen málo,“ řekla. „Jiné to bylo jen tehdy, když se protrhla hráz a moře zaplavilo půl Hiuaje. Tohle tomu bylo hodně po-dobné.“ Bezútešně a hořce se zasmála a pokusila se zažertovat: „Jak se říká u nás, jsme jenom zase o půl dlaně blíž k moři.“

Nebyl schopen se smát, pevně ji však přitiskl k boku na důkaz obdivu k její statečnosti a zachvěl se zimou, jak se na ně snesl studený vítr, přináše-jící těžké kapky deště.

Znovu se vydali na cestu, bok po boku. Místy byla i dávná silnice roz-bitá a její mohutné kameny vyházené ze svých míst chvějící se zemí. Va-nye se stále ještě úplně nevzpamatoval z přestálé hrůzy a v hloubi duše mu přetrvávalo

přesvědčení, že se země nemohla natrvalo uklidnit. Náhlý ra-chot hromu, valící se od pólu k pólu jakoby se samo nebe trhalo, je oba znovu roztrásl strachy.

Děšť se spustil s plnou silou, nebe ztemnělo do chorobně zelené šedi a zvuk padajících kapek v sobě utopil všechno ostatní. Vlna za vlnou se že-noucí liják je oddělil od zbytku světa za kamennou cestou, po které puto-vali, a kouskem travnatého břehu lemujícího silnici. Stoupající voda mnohdy zalévala dlážděnou silnici po kotníky hluboko a Vanye musel zkoumat cestu tyčí, aby náhodou nespadli do průrvy v silnici a neutopili se.

Přišel večer a dešť už nebyl ani zdaleka tak prudký, přšlo však vytrvale dál. Jakoby přivolány kouzlem je obklopily kopce, které se snad zhmotnily z šedozeleného soumraku a valících se závojų deště. Náhle tu byly, celá řada kopců po Vanyově pravici, snový reliéf v hasnoucím světle, a zane-dlouho se před nimi objevily další, šedé a rozmazané, podobné přeludu.

„Šihuan,“ vydechla Jhirun a její ruka sevřela Vanyovu paži. „Prošli jsme, dostali jsme se do Šihuanu!“

Vanye neodpověděl, protože si okamžitě vzpomněl na Morgain a myš-lenka na ni mu zkalila radost z vlastní záchrany, měl-li jakou. V poslední zatvrzelé naději ujišť-oval sám sebe, že povodeň bylo možné přežít a že ne-přicházela bez varování. Že ještě bylo proč doufat. I tak ale bylo příjemné vidět Jhiruninu radost a Vanye dotek opětoval.

Putovali dál a jak den přecházel v noc, kopce se kolem nich svíraly čím dál tím těsněji. Silnice se vinula po úbočí jednoho kopce a pak zas druhého a už se nikdy znovu neztratila pod vodou. Vedle ní se hnal rozvodněný potok, valící se přes balvany a dál mezi kopci v toužebném spěchu směrem k močálu.

Vanye se zastavil, jak na se na nejvyšším kopci v dohledu objevilo cosi podivného - mohutná kamenná masa pomalu se vynořující z deště, šedé věže jen o něco málo světlejší než mračna, která se nad jejich hlavami hnala šedým nebem utopeným v bouři.

„To musí být Ohtij-in,“ zakřičela na něj Jhirun skrz hučení deště. „To musí být Ohtij-in, první z šihuanských pevností.“ Při pohledu na to pochmurné místo se jí hlas naplnil radostí. Jhirun vy-razila kupředu, Vanye však zůstal stát na místě. I ona se po několika kro-cích zastavila, ramena pevně zabalená ve vlhák, a znovu ji roztrásl chlad, přicházející nesmírně rychle, kdykoli se přestali pohybovat.

„Jsou dobře opevnění,“ řekl Vanye. „Možná - možná bychom je raději měli potmě obejít.“

„Ne,“ zatvrdila se Jhirun, „to ne.“ V jejím hlase byly slzy. Vanye by ji docela rád poslal pryč a řekl jí, ať si dělá, co sama uzná za vhodné; a má-lem to také udělal, vědom si toho, že pro ni by to místo mohlo být dosta-tečně bezpečné.

Pak si vzpomněl, kolik toho Jhirun ví o Morgain a kde by měl Morgain hledat, a také kolik toho ví o něm samém a kam bylo jeho povinností jít.

„Nedůvěřoval bych jim,“ řekl.

„Lidé z močálů a lidé z Ohtij-inu spolu obchodují,“ naléhala, trásla se chladem a snažila se co nejvíc zabalit do vlhák, ačkoli byl skrz naskrz promočený. „Tady jsme v bezpečí, opravdu v bezpečí - pane, musejí nám dát jídlo a střechu nad hlavou, nebo zemřeme zimou. Je to bezpečné místo, pane. Dají nám najíst.“

Jhiruniny lehké šaty se jí lepily na kůži. Děvče krutě trpělo, zatímco on měl na sobě několik vrstev brnění, které ho přece jen chránily, ačkoli byly zároveň těžkým břemenem. Žaludky měli prázdné a týrané křečí a i Vanye cítil, že klopýtá vyčerpáním. Jhirun se jen stěží vlekla. Dívka, která znala tuto zem a její obyvatele lépe než on, mu nabízela rozumné východisko, a unavený Vanye přestal důvěřovat svým vlastním instinktům a zvířecímu strachu, který ho nabádal, aby se tomu místu vyhnul, aby se vyhýbal všem místům, která ho mohla uvěznit a už nepustit ven. Dobře věděl, jaké to je být mimo zákon, a znal zoufale úteky a občasné štěstí, která mu zachraň-ovala život - život člověka ozbrojeného, sedícího na koni a znajícího kraj stejně dobře, jako ho znali jeho nepřátelé. Kraj se zvířím, kterou mohl lovit, a se zvyky, které dobře znal. Tady nevěděl, co ho může potkat jen o pár kroků dál, byl ztracen mimo cestu a zranitelný na ní a každý nepřítel ho v této zemi mohl snadno najít.

Podvolil se tahu její ruky. Došli blíž k hradu a Vanye spatřil, že celou osadu zvanou Ohtij-in tvořila jediná pevnost, mohutný válec obklopený vysokou hradební zdí sledující tvar kopce, na kterém pevnost stála. Kolem hlavního paláce vyrůstala z hradby řada věží podepřených věncovím zdí, jako kdyby každá z opor byla výtvozem náhlé geniality a zoufalství a nikdy se jich nedotklo úsilí pozdějších generací. Prostranství kolem hradeb bylo porostlé keři a černými stromy, které nesly listy jen na samých koncích větví, sklánějících se k jihu a nyní ještě víc ohýbaných bouřlivým větrem, takže se až dotýkaly lišejníkem porostlých zdí. Celá pevnost se zdála být poničena zubem času, byla to stavba bez ostrých rohů, stavba, na které byl už zdaleka vidět úpadek a která začínala snít svůj sen o smrti.

Vanye si protřel oči oslepané deštěm a pokusil se ještě jednou po-řádně si celé to místo prohlédnout.

„Pojďte,“ prosila ho Jhirun a zuby jí jektaly zimou.

Možná, pomyslel si znejistěle, že tudy Morgain také projede. Musela tou cestou přece projet - jiná tu nebyla.

Jhirun ho zatahala za rukáv a Vanye vykročil. Jakmile sešli ze silnice a dali se po úzké odbočce vedoucí ke kopci, spatřil v klenutém oblouku před sebou pevnou dřevěnou bránu, daleko mladší než kameny zdi a vůbec první věc v této pustině, která vypadala nová a pevná.

Bude nejlepší, pomyslel si, když půjdeme klidně a sebevědomě a při-jdeme k nim jako nevinní lidé, kteří se ničeho neobávají a pro nikoho ne-představují nebezpečí.

„Hej!“ vykřikl do zachmuřených zdí ve snaze překřičet vítr a zjistil, že jeho hlas je jen unavený a přiškrcený sípot, který nemá nic společného se sebedůvěrou, o kterou se pokoušel. „Hej! Otevřete bránu!“

Ve věži hned vedle brány zasvítlo světlo, otevřelo se okenicemi zakryté okno, aby se někdo mohl na ně podívat do téměř naprosté tmy, a ozvalo se vyzvánění zvonu, pronikavé a naléhavé. Proti otevřenému oknu viděli, že si je postupně prohlédlo víc než jen jeden pozorovatel, neboť se v osvětle-ném okně objevoval a zase mizel celý zástup černých postav.

Okenice se znovu zavřela, zvon utichl a nebylo slyšet nic než šumění vody stékající po zdech a crčící na kamennou

dlažbu před branou. Ubohá Jhirun se znovu roztřásla.

Ozvalo se zaskřípění otevíraných dveří a vedle vysoké brány se otevřela malá dvířka. Nějaký muž vystrčil hlavu, aby si je prohlédl. Na sobě měl černé šaty a plášť s kápí, takže byly vidět jen jeho ruce a tvář. Bázně se pohnul kupředu, jednou rukou otevřel dveře, druhou si přidržoval plášť a zůstal stát tam, odkud by se jediným krokem zpět dostal na dosah dveří.

„Pojďte,“ řekl. „Přistupte blíž.“

Kapitola sedmá

„Kněz,“ zašeptala Jhirun. „Šihuauský kněz.“

Vanye ulehčeně vydechl. Černý hábit sice nepatřil žádnému řádu, který znal ze svého domova, kde vyzvánění zvonů, svolávajících k ranním či ve-černím pobožnostem, patřilo k dobře známým a milovaným zvukům, přesto to však byl kněz. V celé této umírající zemi se Vanyovi nemohl naskyt-nout pohled vítanější, pohled, který ujišťoval, že i zde jsou lidé dobří a bohabojní. Stále však ještě váhal, má-li vejít tam, kam byl pozván, protože ve tmě na hradbách se pravděpodobně skrývali lučištníci s tětivami napjatými a šípy mířícími přímo na jejich srdce. Alespoň by tak vítala noční příchod každá pohraniční tvrz Andur-Kurše, otevírajíc jim jen vedlejší branku v obavě před armádou útočníků, číhající v záloze, když by předtím poslala na hradby všechny své lučištníky pro případ, že by události nabraly nevídaný směr.

I tak ale platil v celém Andur-Kurši, dokonce i v těch nejhorších letech, zákon ohně, zákon pohostinství, a všechny pevnosti byly povinny poskytnout přístřeší pocestným, buď přímo v paláci nebo v malém domku pro hosty vně hradebních zdí. Vanye držel ruce tak, aby je kněz mohl mít stále na očích, zastavil se několik kroků před ním a stál nehybně na místě, zatímco na ně kněz užasle zíral a jeho překvapená bledá tvář lemovaná kápí svítila jako jasný bílý bod do snášející se noci.

„Otče,“ řekl Vanye a hlas mu téměř selhával ochraptěním a nedočkavostí. „Otče, cestuje tudy jedna žena, jede na šedém nebo černém koni nebo možná jde pěšky - neviděli jste ji, prosím vás?“

„Nikoho takového jsme neviděli,“ řekl kněz. „Opravdu ne. Pokud však bude kolem Ohtij-inu kdokoli procházet, budeme to vědět. Pojďte dál, pojdte dál a buďte vítáni.“

Jhirun vykročila kupředu. Vanye na okamžik znovu ucítil nedůvěru, pak ji ale připsal na vrub vyčerpání a podivnosti toho místa. Stejně už bylo pozdě. Kdyby se obrátil na útěk, lehce by jej dostali, a pokud jej nemají v úmyslu zabít, je tu jídlo a střecha nad hlavou a byl by blázen, kdyby to odmítl. Zaváhal. Jhirun ho zatahala za rukáv a Vanye ji následoval skrze dveře do prostoru mezi dvěma pásy hradebních zdí, kde plály pochodně a kapky deště se se sykotem měnily v páru na jejich měděných krytech.

Druhý kněz zavřel dveře a zajistil je závorou a Vanye si s rostoucím neklidem všiml síly obou bran, vnější i vnitřní. Dvě hradby chránily tento přístup k Ohtij-inu. Kněz, co zavíral dveře, zatahal za jakousi šňůru, roze-zněl zvon a vnitřní brána se záměrně otevřela. Objevilo se světlo pochodní, valící se déšť a zástup ozbrojených mužů.

Jejich zbraně se však nepozvedly k útoku, byla to jen podivně silná es-korta, četa kopiníků stojící v záři pochodní trhané větrem. Světlo se odráželo od mokřích bronzových helmic, sahajících do půli obličeje a vyzdobených rytinami groteskních tváří, od jemně zdobené dlouhé plátové zbroje, od hrotů kopí se složitým a krutě vyhlížejícím ozubením. Byla to síla mnohem větší, než jakou by za deštivé noci držela ve zbraní jakákoli jiná pevnost. Na Vanyův žaludek studeně dolehl pocit, že se události řítí zcela nesprávným směrem* strach z podivné zbroje a mohutných příprav k obraně uprostřed pustiny. Dokonce se zdálo, že i samu Jhirun důvěra v to místo zcela opustila, jak se křečovitě tiskla k Vanyově boku.

Nějaký kněz se dotkl hole, kterou Vanye stále ještě držel v ruce. Vanye nepustil, pokoušeje se zjistit, co znamená toto uvítání a zda bude lepší sta-vět se na odpor nebo se snažit dovolat jejich pána. Nakonec ale nechal hůl být, protože si až příliš dobře uvědomoval, že by mu k obraně tak jako tak nebyla mnoho platná.

Kopí se rozestoupila a četa otevřela své rady, aby mohli vejít do středu eskorty. Knězi zůstali s nimi, ze všech stran obklopení kopiníky, a za řadou stráží se i navzdory dešti objevil mlčenlivý zástup mužů a žen v dřevěných a roztrhaných pláštích. Ticho trvalo jen okamžik, než se jeden z lidí vrhl s divokým výkřikem kupředu, následován ostatními. Nádvoří se naplnilo křikem. Skrze hradbu pík se po nich natahovaly ruce mnoha lidí, pokouše-jící se na ně dosáhnout. Jhirun vykřikla strachem a Vanye ji pevně sevřel kolem ramen, v tu chvíli šťasten, že jde tam, kam ho groteskně vypadající strážní vedou. Užasle zíral na rozběsněné tváře a otevřená ústa, křičící cosi v jazyce, kterému nerozuměl, a cítil ruce těch lidí na svých zádech a rame-nou. Do hysterických tváří udeřila násada kopí a vytryskla krev. Tak zde zacházeli s vlastními lidmi. Vanye s hrůzou sledoval ten čin, proklínaje sebe sama za to, že sem vůbec kdy zamířil.

Vedli je k hlavnímu paláci, mohutné válcovité stavbě, která podírala celý zbytek pevnosti. Nad divokými tvářemi a natahujícími se dlaněmi bylo vidět lišejníkem obrostlé věkovité zdi, ke kterým byly dole u země mezi spleť opěrných zdí přilepené ubohé chatrče. Kamenná dlažba nádvoří byla zprohýbaná a rozpukaná, trhlinami proudila voda a uličku mezi vě-žemi a chatrnými příbytky, opírajícími se o stěny paláce, pokrývaly kaluže špinavé vody, bičované deštěm. Ve stínu hlavní budovy stály také dobytčí chlévy, skrývající stáda krav a koz, a špína z nich se slévala se špínou z okolí, volně protékající nádvořím a chatrčemi.

Když se přiblížili ke vchodu do paláce, uviděli u rohu schodiště ležet promáčený chuchvalec kožešiny, utopenou velkou krysu nebo potkana, hnus vyplavený z děr vytrvalými dešti.

V takové neskutečné bídě tu žili lidé. Žádný pán v Andur-Kurši, jehož pověst za něco stála, by se takto nestaral o svůj lid - nikdy by nedovolil, aby se kolem něj rozmáhala zchátralost a špína, dokonce ani v čase války ne. V tomto paláci vládlo šílenství a utrpení a stráž musela použít zbraně mnohem vícrát než jen jednou, jak se jim snažily proklestit cestu scho-dištěm.

Před sebou uviděli mřížovou bránu, zajištěnou řetězy a strážnou ze-vnitř. Nějaký ozbrojenec odemkl, odstranil řetězy a vpustil je všechny do paláce. Každý pán pobývající uprostřed takové bídy svých vlastních lidí musí potřebovat řetězy a mříže, pomyslel si Vanye. Pokud ale pán tohoto domu neměl dost ani pro své vlastní, pak to slibovalo tím méně pohostin-ství cizincům. Vanye si v té chvíli přál, aby nebyl nikdy spatřil toto místo, mříže se však před nimi otevřely, pohltily je a zase se za nimi s třeskotem zavřely. Jhirun se ohlédl a Vanye to udělal po ní. Ještě stačil zahlédnout, jak dveřník zamyká bránu a zajišťuje ji řetězy, zatímco se na ni začal tlačit dav lidí, prostrkujících ruce skrz mříže a řvoucích na ně cosi, čemu nero-zuměl.

Vnitřní dveře se otevřely, přijaly je a ihned poté se s hromovým úderem zabouchly. Došli k točitému schodišti a doprovázeni knězem a čtyřmi muži z eskorty, nesoucími pochodně, začali stoupat nahoru. Schodiště zvolna obtáčelo střed paláce, po obou stranách se tu a tam objevovaly dveře a ozvěny jejich kroků se dutě odrážely od klenby vysoko nad jejich hlavami. Všude bylo cítit pach plísně a zatuchliny, svědectví stáří, stojaté vody a vlhkých zdí. Podlaha chodby byla nerovná, na mnoha místech rozpukaná a ve stěnách zely trhliny, vyplněné tu a tam kousky kamene smíchanými s maltou. Stráže se držely těsně vedle nich, dva muži s pochodněmi vpředu a tři vzadu a jejich stíny se míhaly v divokém zmatku po stěnách paláce. Za jejich zády se pomalu ztrácel zvuk hlasů u brány a jak stoupali výš a výš, začaly k nim tiše doléhat tóny hudby, podivné a divoké.

Hudba stále sílila, zvláštní doprovod k dunění železem okovaných no-hou ozbrojenců kolem nich, vzduch byl čím dál teplejší a příjemnější a pronikala jím jemná sladká vůně. Jhirun oddechovala, jako kdyby celé ho-diny běžela a i Vanye sám cítil, jak se mu hlava točí vyčerpáním, hladem a náhlým pocitem tepla. Na chvíli si přestal uvědomovat, co se kolem něj děje a začal pomalu procítat teprve ve chvíli, kdy se muži kolem něj setkali s jinými a rozestoupili se. Zaznělo několik tlumených slov a dveře před nimi se otevřely.

Hudba utichla v posledním smutném zakvívání - zlaté postavy mužů a žen v lesklých oděvech se zastavily uprostřed pohybu, vysoké, štíhlé a se stříbrnými vlasy.

Ghálové.

Kdyby mu Jhirunina ruka nesevěla paži, byl by se vrhl proti strážím a dveřím a ihned zahynul - její vyděšená postava tisknoucí se mu k boku ho však zadržela a přinutila ho stát pevně na svém místě, jak k němu přistoupil pán těch vysokých, bledých mužů a prohlížel si ho klidným a šedým očima.

Zazněl rozkaz v řeči, kterou neznal, strážní ho uchopili za ruce a vedli jej směrem doleva, kde byly další dveře. Několik jiných světlavých pánů se také zvedlo ze svých míst a odešlo z velkého sálu do vedlejší míst-nosti.

Byla to místnost mnohem menší než předchozí, v krbu zde plápolal oheň a kousek před ním ležel velký bílý pes. Jak spatřil příchod, zuřivě se rozštěkal a děsivé ozvěny jeho štěkotu se nesly palácem, zcela přehlušující hudbu, která se znovu rozezněla ve velkém sále, dokud ho jeden ze stráž-ných nešvihl bičem. Vanye jen s nevolí hleděl na to, jak se zvířetem zachá-zejí, a pak se rozhlédl po bohatství a přepychu kolem, díval se na bronzové lampy, vyřezávané dřevo, krásné koberce - a na ghálské pány, shromážděné u dveří a tiše o něčem debatující.

Tři z nich vykročili do středu místnosti a usadili se do křesel u dlouhého stolu. Mezi nimi byl i ten starý muž oděný v zeleni a stříbře, který si je první prohlížel. Protože šel první a byla na něm znát léta, Vanye si do-myslel, že je to pán tohoto paláce. Po jeho pravici usedl mladík v černém a stříbrném, po jeho levici další mladý muž v modrých a zelených šatech ne-skutečného vzhledu, jehož podivné matné oči setrvaly chvíli zadumaně přímo proti Vanyovým, když se mu podíval do tváře. Vanye ucukl a cítil, jak Jhirun o krok ustoupila. Dokonce i teď cítil nutkání dát se na útěk, opustit ji a běžet pryč, přestože mezi ním a svobodou stály stráže, řetězy a dvojité brány. Nic z toho, co v tomto paláci mohlo postihnout Jhirun, se nezdálo být ani zpoloviny tak hrozným jako to, že by tito muži pochopili, kdo je a odkud přišel. Morgainini nepřátelé. Přišel s ní a dostal se do cesty jejím nepřátelům - to byl konec všeho. Stáli na svých místech, zkoumavě si ho prohlíželi a tiše si mezi sebou šeptali řeči, kterou ještě nikdy neslyšel. Pak tou bledou a oblečením zářící skupinou a strážemi v plátovém brnění pronikla černě oděná postava a úlisně se naklonila k sedícím pánům - kněz, příslušující ghálským mocnostem.

Ztratili své bohy, řekla mu kdysi Morgain, přesto však mezi sebou měli kněze. Vanye nehybně stál, naslouchal jejich rozhovoru a pozoroval šep-tem hovořící muže. Musel to být kněz sloužící démonům, sloužící Ghálu - tomu Vanye nezlomně věřil a vydal se jim zcela na milost a nemilost. Místnost jakoby se mu vzdálila a šelest jejich tlumených hlasů, debatujících o něm, se podobal bzučení včel nad kuršskými loukami, zlobnému bručení muších křídel, poletujících nad hnilobou a zároveň vytrvalému bu-šení deště do okenic. Přemáhala ho závrať, připadal si ztracený v proudu zvuků a jedině, na co myslel, bylo neztratit vědomí.

„Kdo jste?“ zeptal se ostře starý muž, dívaje se mu přímo do očí. Vanye si uvědomil, že už se ptá podruhé.

Kdyby to byl lidský pán, kdo se ho takto ptal ve svém domě, cítil by povinnost se mu uctivě uklonit. Jako ílit měl dokonce povinnost padnout na kolena a skrýt svou tvář na důkaz úcty pánu klanu.

Teď však stále zpřímá a tvář se mu zatvrdila. „Pane,“ řekl šepem, který zbyl z jeho hlasu, „Jsem Nhi Vanye i Chya.“

Dotkl se ruky děvčete, opíra-jícího se mu o rameno. „Toto je Myya Jhirun i Myya, dcera Elova, z jedné z tvrzí Hiua-je. Nazývá toto místo dobrým a tvrdí,“ dodal s pochmurnou opovážlivostí, „že vás vaše čest přiměje k tomu, abyste nám poskytl na noc přístřeší a ráno nás propustil s jídlem na cestu.“

Následovalo mlčení. Nižší páni se dívali jeden na druhého a stařec se usmál vlčím úsměvem, oči stejně bledé a chladné jako oči Morgaininy.

„Já jsem Bydarra,“ řekl, „pán Ohtij-inu.“ Gestem ruky ukázal nalevo a napravo na mladého muže v černém a toho v modrém, jehož neproniknu-telné chladné oči se podobaly očím člověka snícího v bdění. „Moji sy-nové,“ řekl Bydarra, „Hetharu a Kithan.“ Zhluboka se nadechl a zase vy-pustil vzduch z plic, úsměv zmrzlý na vrásčité tváři. „Z Hiua-je,“ zamumlal nakonec. „To mají ty povodně vyplavit ještě víc takových ztracenců, kteří nás tu budou obtěžovat? Ty jsi z Barrows,“ ukázal na Jhirun, „ty ale ne.“ To patřilo Vanyovi.

„Nejsem,“ potvrdil Vanye. Nic jiného mu nezbývalo - už jen jeho jazyk ho stačil prozradit.

„Z dalekého jihu,“ řekl Bydarra.

V místnosti se ozval šum. Vanye pochopil, kam stařec míří, protože na dalekém jihu byla jen voda a mohutný kopec s kruhem Kamenů na vr-cholu.

Neříkal nic.

„Co je zač?“ obrátil se náhle Bydarra k Jhirun. Vanye cítil, jak mu její ruka tiskne loket - ruka prosté dívky s bosýma nohama, stojící uprostřed nádherně oblečených cizích pánů.

V tom okamžiku jej však napadlo, že ačkoli patří k lidem, patří i k nim - k jejich knězi, k jejich bohům a k jejich panství.

„Je to velký pán,“ řekla slabým, bezdechým hlasem. Byla v tom trocha prostomyslnosti, která se v tu chvíli zdála být nebezpečnou ironií, Vanye ji však znal, a oni ne. Bydarra se na ni ještě chvíli znechuceně díval, zatímco Vanye žehnal její bystrosti.

„Cizinče,“ promluvil náhle Hetharu, ten mladý muž v černém brokátu. Vanye se na něj podíval a okamžitě si uvědomil něco, co ho nanejdříve zne-pokojilo - oči toho muže byly navzdory mrazivě bílým vlasům lidsky tmavé, v jeho hlase a pohledu však nebyla ani stopa po shovívavosti. „Mluvil jsi o ženě,“ řekl Hetharu, „ženě na šedém nebo na černém koni, nebo možná cestující pěšky. Kdo je ta žena?“

Srdce se mu zastavilo. Pokusil se najít odpověď, proklínaje svoji zbrklost, a nakonec prostě pokrčil rameny a neodpověděl. Doufal, že Jhirun také odmítne cokoli říct, neměla však prázdný důvod k tomu, aby se kvůli nim i nadále odvážně pokoušela předstírat nevědomost. Jistě přijde čas, a to asi hodně rychle, kdy se už nebudou ptát jen slovy. A Jhirun - Jhirun vě-děla dost na to, aby je oba zničila.

„Proč jste sem přišli?“ zeptal se Hetharu.

Abychom zde našli úkryt před bouří, málem by drze a neuváženě odpo-věděl Vanye, to by jim však mohlo naznačit, že se jim Jhirun před chvílí jen skrytě vysmívala. Mlčel dál.

„Vy nejste khálové,“ ozval se z druhé strany měkkým, téměř ženským hlasem Kithan, zasněné oči napůl zavřené. „A nejste ani polovičníci. Oblé-káš se stejně tak, jako se oblékali králové z jihu. To je zajímavá maska, a na některé působí. Jestliže ale umíš zacházet se Studnami, ó cestovateli, proč pak stojíš u našich bran a žádáš o pohostinství? Moc by měla být přece jen lépe živěná a lépe oblečená.“

„Můj pane...“ pokusil se namítnout kněz.

„Ven,“ řekl Kithan nezvyšuje hlas. „Běž se předvádět před tou chamradí na nádvoří... člověče.“

Bydarra se pohnul a ztěžka vstal, jednou rukou se opíraje o křeslo. Po-díval se na kněze, pootevřel rty, jako by se chystal něco říct, pak si to ale rozmyslel. Jeho pohled přeletěl ostatní pány, pak stráže a nakonec se vrátil k Hetharuovi a Kithanovi.

Hetharu se mračil. Kithan se znovu pohodlně usadil v křesle, oči upřené do dálky, a mdle pohnul rukou v apatickém gestu.

Kněz zůstal v místnosti, mlčel a byla na něm vidět tíseň. Bydarra se pomalu a se stařeckou váhavostí otočil k Vanyovi. Oči mu lemovaly hlu-boké vrásky vyryté do jeho obličejce stářím a zlobou, mezi kterými byla je-dinou nehybnou čarou pevná linie jeho úst. „Nhi Vanye,“ oslovil ho tiše. „Přeješ si odpovědět na některou z otázek, které ti položili moji synové?“

„Ne,“ řekl Vanye, uvědomuje si přítomnost ozbrojenců za svými zády, přítomnost těch děsivých příleb, které bezesporu skrývaly další Bydarrovy soukmenovce. V Andur-Kurši byli ghálové uprchlíky a báli se odhalení, v této zemi však vládli. Vzpomněl si na nádvoří, kde žili skuteční lidé, kteří křičeli a natahovali po nich ruce, zatímco oni slepě důvěřovali ghálům.

„Je-li tím, co hledáš, přístřeší,“ řekl Bydarra, „máš ho mít. Jídlo, oble-čení, cokoli budeš potřebovat. Ohtij-in ti poskytne pohostinství, o které žá-dáš.“

„A ráno otevřenou bránu?“

Bydarrova vrásčitá tvář zůstala nezúčastněná, ani nevyjadřovala poba-vení nad tou nepatrnou ironií, ani hněv. „Jsme nesmírně překvapení,“ řekl. „Dokud toto překvapení potrvá, naše brány zůstanou zavřené. Nemůže být však pochyb o tom, že ta záležitost bude rychle vyřešena. Budeme sledovat cesty a čekat na tu ženu, o které jsi se zmínil, a tobě - tobě poskytneme při-střeší, o které žádáš.“

Vanye se nepatrně uklonil. „Můj pane Bydarro,“ řekl a jeho slova téměř postrádala zvuk.

Šli dál tou točitou chodbou a stále ještě stoupali. Vanye pevně držel Jhi-run kolem pasu, aby stráže náhodou nenapadlo, že je budou moci od sebe bez odporu oddělit. Jhirun kráčela s hlavou odevzdaně svěřenou a zdálo se, že se jen málo stará o to, co se s nimi bude dít. Chodbou se mihla skupina hnědě oděných sluhů, nesoucích prádlo a podnosy s jídlem. Jak kolem nich procházeli s ozbrojenou eskortou, někteří z těch lidí prchali pryč chodbou a jiní zase utíkali zpátky a tiskli se ke stěnám, odvracejíce tváře v hrůze, o jaké v Andur-Kurši nikdy neslyšeli ani v těch nejhorších lupičských tvr-zích.

Každý z nich měl na tváři hnědou jizvu. Vanye si jí všiml na jedné tváři za druhou, jak jej sluhové míjeli v přízračném světle pochodní, aby si nakonec uvědomil, že je to znamení vypálené do masa, podle kterého bylo možné odlišit domácí služebnictvo od otrhaných lidí venku. Hrud' se mu chvěla pobouřením nad tím, že se páni Ohtij-inu opovazují vpalovat lidem cejch proto, aby poznali jejich tváře, jako by to bylo to jediné, podle čeho jsou schopni si zapamatovat tváře těch, kdo jim sloužili v jejich vlastním domě.

A ti lidé s tím souhlasili, nejspíš proto, aby unikli nepředstavitelné bídě za zdmi paláce. Nic lidského v této zemi nebylo schopno Vanyovi nahnat takovou hrůzu jako tohle. Od spirály, po níž stoupali, se oddělila další chodba, kterou se nyní vydali, aby o chvíli později zabořili do jiné stáječící se chodby a vystoupili jí ještě o kousek výš, jako kdyby se dostali do jedné z vnějších věží. Uvítaly je tam otevřené dveře a stráže je zavedly do ne-velké místnosti, kde v krbu hořel oheň,

podlaha byla pokrytá koberci a na dlouhém stole uprostřed místnosti ležel čistý bílý ubrus a na něm jídlo. Sluhové, kteří ještě zůstali v místnosti, se jim uctivě uklonili a neslyšně odběhli, nohy obuté v bačkorách z hadrů, pronásledovaní štekavými roz-kazy velitele eskorty. Strážní, kteří předtím vešli do místnosti, je nakonec takej opustili. Dveře se zavřely.

Venku se mnohonásobnou ozvěnou rozezněl zvuk zaklapávané závory, pravdivé svědectví o skutečné tváři ghálské pohostinnosti. Vanye zíral na pevné dveře komnaty a hluboko v něm se hněv mísil se strachem. Potlačil zaklení a místo toho objal Jhirunina křehká ramena, dovedl ji k ohništi, kde bylo z celé místnosti nejtepleji, a uložil ji tam, kde si mohla co nejpohodlněji odpočinout, opřená o kameny. Jhirun si přitáhla vlnák co nejtěsněji k tělu, hlava jí klesla na prsa a znovu se po celém těle roztrásla.

Vanye by se víc než rád uložil ke krbu, aby si trochu odpočinul, hlad však byl přece jen o něco silnější a pohled na jídlo a pití přichyštěné na stole nepřemožitelný.

Vzal ze stolu podnos s masem a sýrem, odnesl ho ke krbu a postavil vedle Jhirun. Pak sebral ještě láhev vína a dva poháry, klekl si u krbu proti Jhirun a postavil víno i poháry na kameny mezi nimi. Ruce se mu třáslly vyčerpáním a přestálou hrůzou, přesto se mu podařilo nalít do obou pohárů kouřící víno a vnutit jeden z nich do Jhiruniných odevzdaných rukou.

„Pij,“ řekl s hořkým úsměvem. „Zaplatili jsme za to dost drazé a otrávit nás je to poslední, co nám tak chtějí udělat.“ Jhirun zvedla oběma rukama pohár k ústům a polkla velký doušek ná-poje. Vanye usrl ze svého a zkrivil tvář odporem, jak bylo víno kyselé, byl to ale nápoj a přece jen mu uvolnil stažené hrdlo. Jhirun dopila svůj pohár a Vanye jí nalil další.

„Ó pane Vanye,“ zašeptala Jhirun hlasem téměř stejně chraptivým, jako byl jeho. „To je strašné, to je strašné - to je horší, než kdy byla naše tvrz. Ti, kteří sem přišli, by na tom byli lépe mrtví.“

Místo, kam směřovali ti, kteří prchli z Hiuaže... Vanye si vzpomněl na její sny o bezpečném útočišti, o krásné a slunečné zemi, ve které by unikla smrti, hrozící Hiuaži. Byl to pro ni krutý konec, a stejně tak i pro něj sa-motného.

„Pokud budeš mít tu možnost,“ řekl, „běž a přidej se k těm, kteří žijí venku na nádvoří.“

„Ne,“ tiše protestovala, hrdlo stažené hrůzou.

„Venku máš alespoň nějakou naději. Vzpomeň si na ty, kteří slouží v domě - copak sis jich nevšimla? To už je daleko lepší nádvoří. Uvědom si, že se brány mohou během dne otevřít - že se někdy otevřít prostě musí. Přišla jsi sem po cestě a po stejné cestě se zase můžeš vrátit. Vrať se do Hiuaže, vrať se zpátky ke svým příbuzným. Mezi ghály pro tebe není místo.“

„Polovičníky, ne khály,“ řekla suše Jhirun a odplivla si odporem. Odhr-nula si z obličejce spletnice světlých vlasů a silou vůle se uklidnila. „Jsou jen poloviční a možná ještě horší krve a jestli je pravda to, co se říká o mě babi-čce, můžu o sobě říkat to stejné. Byvali jsme barrowskými králi a po-lovičníci žebráky. Nebyli o nic lepší, než lidé z nížin. A teď okrádáme své předky o jejich zlato a prodáváme ho polovičníkům. Stejně se ale nebudu plazit v té špině na nádvoří. Ti páni - jenom ti vyšší páni, třeba Bydarra - ti opravdu patří ke starým khálům. Bydarra a jeden z jeho synů...“ Jhirun se zachvěla nevyslovenou hrůzou. „Ti dva mají ghálskou krev - jako ona. Ale ten kněz...“ Chvění jejího obličejce se změnilo na posměšné popotáhnutí nosem. Jhirun významně pokrčila rameny. „Jeho oči jsou tmavé a vlasy má odbarvené. Hodně z těch ostatních to samé. Nejsou o nic lepší než já. Ne-bojím se jich a zpátky nepůjdu.“

Všechno, co říkala, se Vanyovi studeně vrývalo do duše. Mlčel. Nechá-pal, jak může někdo z klanu Myyů mít za čest, že mu v žilách koluje ghál-ská krev. Náhle zaklel, možná to byla napůl modlitba, opřel se o kamennou desku nad krbem, čelo položené na rukou, zíral do ohně a snažil se přijít na to, co by mohl udělat sám pro sebe.

Na rameni ucítil dotek její ruky, jemný a plachý. Otočil se k Jhirun a je-diné, co spatřil, byla vyděšená dětská tvář. Žár ohně u jeho nohou začínal být bolestivý, Vanye však úmyslně neuhýbal, protože se mu vůbec ne-chtělo soustředěně přemýšlet o možnostech, které se mu nabízely.

„Nevrátím se,“ opakovala.

„Odejdeš odtud,“ řekl Vanye, ačkoli věděl, že to nemůže být pravda. Domníval se však, že Jhirun potřebuje nějaký slib, cokoli, o co by mohla opřít svoji statečnost. Řekl to ze svého vlastního strachu, řekl to, protože dobře věděl, jak snadno by mohla pánům Ohtji-inu říct všechno, co věděla. Tím slibem si Vanye chtěl koupit její mlčení. „Musíš jenom dál předstírat, že nic nevíš, a pak už určitě najdeme cestu, jak opustit toto hrozné místo.“

„A půjdeme k Abaraisu,“ řekla. Její hlas, jakkoli ochraptělý, náhle ožil a v očích se jí zase objevil záblesk naděje.

„Půjdeme ke Studni a odejdeme do hor, do vaší země.“

Znovu zalhal, tentokrát tím, že mlčel. Byly to ty největší lži, jaké kdy řekl, on, který byl kdysi morijským dai-urtem, bojujícím o svou čest. Cítil se nečistý, jak si vzpomněl na její odvalu ve velkém sále, a přísahal sám sobě, že pokud bude v jeho silách tomu zabránit, nesmí za to Jhirun dojit úhony. Nejpravděpodobnější však bylo, že za to úhony stejně dojde a že on nebude moci udělat vůbec nic.

Byl ilitem vázaným povinností služby a obával se, že Jhirun tuto jedi-nou a základní pravdu nedokáže pochopit. Jinak by totiž nikdy nesvětila svůj život do jeho rukou. To jí také neřekl. Všechno, co teď cítil, byla hanba a smutek nad sebou samým.

Jhirun mu nabídla jídlo a druhý pohár vína a sama se pustila do jídla s chutí, kterou on postrádal. Jedl jen proto, že to bylo nutné. Pokud v sobě mohla síla skrývat ještě nějakou naději, nesměl se jí vzdát. Věděl, že musí a že pokud v sobě může síla skrývat ještě nějakou naději, nesmí se jí vzdát. Nutil se polknout každé sousto jídla, stěží vnímaje jeho chuť, a zapíjel je mohutnými doušky kyselého vína.

Potom se zase opřel o stěnu krbu, ramena spalovaná horkem a nohy zmrtvělé chladem, a začal se konečně zabývat sám sebou, svojí vodou pro-sáklou zbrojí a zničenými botami. Začal od řemínků u krku, když některé z nich musel přetrhnout, a pokračoval přes spony na bocích až k těm na ra-meni, pomalu se propracovávaje vlhkou kůží.

Jhirun popošla k němu a pomáhala mu rozvazovat řemínky na zbroji. Vanye ze sebe nejdříve stáhl kožený kabátec a pak i mučivou tíhu kroužkového brnění. Vzdychl úlevou, jak mu těžké železo spadlo z ramen a chvíli se spokojil jen s tím, že volně oddechoval. Na těle měl už jen plátěnou spodní košili bez rukávů, promočenou a ušpiněnou a místy potřísněnou krví.

„Ach můj pane,“ zamumlala soucitně Jhirun. Vanye se na sebe podíval a konečně spatřil, jak mu zbroj rozedřela vodou týranou kůži. Z košile zbyl jen zmačkaný hadr, rozdírající mu kůži do krvavých ran, kdekoli byl na ní sebenepatrnější záhyb. Vstal a sykáje bolestí strhl starou halenu z těla, odhodil ji na podlahu a zůstal stát jen tak, jektaje zuby ve studeném průvanu.

Mezi oblečením na stole našel několik košil, jemných a tenkých, vyrobených z látky, kterou neznal. Dotek příliš jemné tkaniny se mu vůbec ne-zamlouval, když si však jednu z nich natáhl na tělo, ležela v měkkých záhybech na jeho rozedřených ramenech a Vanye už byl vděčný jen za to, že má konečně na sobě něco čistého a suchého.

Jhirun se také zvedla, bázně popošla ke stolu a začala si mezi ghál-skými dary hledat něco, co by se jí mohlo hodit. Nakonec našla tu správnou hromádku, rozložila po stole hnědé šaty, co ležely nahoře a zůstala stát, oči upřené na látku, rozhozenou na desce stolu, jako by byla živá a nepřátelská - hrubá hnědá halena, stejná jako ty, co nosili sluhové.

Vanye to spatřil, zaklel, vytrhl jí ten cár z rukou a mrštil ho do kouta. Jhirun vypadala vyděšeně, ve svých mokřích šatech drobná a ubohá.

Vanye vytáhl z hromádky jednu košili a plátěné kalhoty. „Vezmi si tohle,“ řekl. „Tvoje šaty za chvíli uschnou.“

„Pane,“ řekla chvějícím se hlasem, tisknouc si k prsům nabídnuté oblečení. „Pane, prosím vás, nenechávejte mě tu.“ „Běž se obléct,“ řekl a úmyslně odvrátil oči stranou. Nenáviděl její strach a prosby v jejím hlase, hlase dívky, která k němu vzhlížela a která by bezpochyby byla svolná se vším, jen aby se jí dostalo potvrzení jeho lži.

A která by mu mohla tím víc věřit, kdyby se jí takového potvrzení do-stalo.

V Andur-Kurši byly neprovdané venkovské dívky běžnou kratochvílí úrtů z urozených klanů - selské dívky, jejichž jedinou touhou bylo porodit nějakému urtovi dítě, aby o ně potom musel pečovat. Což byla pro takového urta povinnost a věc cti. V Andur-Kurši však obě strany věděly, jak se věci mají. Něco takového nemohlo být založeno na lži nebo na strachu.

„Pane,“ ozvala se z druhé strany pokoje Jhirun.

Otočil se a spatřil, jak stále ještě stojí ve svých hrubých selských šatech a suché oblečení svírá v náruči.

Venku se ozvaly těžké kroky přicházejících mužů, hrozivý a válečný zvuk. Vanye to slyšel a slyšel také, jak se kroky zastavily. Jhirun se rozběhla k němu, jako by jí mohl ochránit před nebezpečím.

Závora na dveřích se s třesnutím uvolnila. Vanye viděl, jak se dveře otvírají, vpouštějíc do pokoje studený průvan vířící plameny ohně, a jak se v nich objevuje muž v zeleném a hnědém, opírající se o dlouhý meč skrytý v pouzdře a hledící na něj s výrazem upřímného překvapení v tváři.

„Bratranče,“ řekl Roh.

Kapitola osmá

„Rohu,“ odpověděl Vanye a po levici zaslechl zašustění nějaké látky - Jhirun popošla zase o krok blíž k němu. Vanye se ani neotočil, aby se na ni podíval, jenom doufal, že zůstane alespoň neutrální. Stál uprostřed pokoje jen v košili a plátěných kalhotách, kdežto Roh měl na sobě brnění. Byl beze zbraně, zatímco Roh držel v nice pouzdro s těžkým mečem.

V místnosti nebyla ani jediná zbraň, ani nějaký nůž mezi jídlem nebo pohrabáč u krbu. Vanye začal v zoufalství uvažovat, co by mohla zmocí obratnost šermíře bez meče proti muži s mečem, jehož hlavní zbraní byl luk.

Roh se ještě pevněji opřel o hlavici meče, nedbalým rozkazem křiknu-tým jen tak přes rameno poslal strážce pryč a nakonec se napřímil a natáhl k Vanyovi na znamení míru otevřené ruce.

Vanye se nepohnul. Roh chytil meč za pouzdro, nadhodil jej do vzduchu a zachytil jej jednou rukou uprostřed pouzdra. S posměšnou lehkostí jej odhodil na stůl u dveří. Pak popošel o několik kroků směrem doprostřed místnosti. Lehce kulhal a na tváři měl ten střízlivý, lehce ustaraný výraz, který k Rohovi vždy neodmyslitelně patřil.

Pohled jeho očí přeskočil z Vanya na Jhirun, naprosto zmatený a vyvedený z míry.

„Děvče,“ řekl tiše, zavrtil hlavou, došel k nejbližšímu křeslu a usedl do něj, lokty položené na jeho opěradlech. Tiše a bez pobavení se zasmál. „Myslel jsem si, že to bude Morgain. Kde je?“

Přímá a jednoduchá otázka pronikla vším zmatkem kolem a dávala ko-nečně smysl - Rohova přítomnost dávala smysl mnoha věcem ve zdech Ohtij-inu. Vanye se na něj upřeně zahleděl. Byl rád, že alespoň jednomu nepříteli rozumí, a víc než cokoli jiného si přál, aby Jhirun i nadále mlčela.

„Je někde tady,“ řekl Roh.

Byla to návnada, kterou měl Vanye spolknout - hořel touhou se zeptat, co všechno Roh ví, přesto se však ovládl a jen přesunul váhu na druhou nohu a zhluboka vydechl, když si uvědomil, že stále ještě napětím zadržuje dech. „Vypadá to, že se ti od tvých příbuzných dostalo docela přívětivého přivítání,“ odsekl.

„Podle mého názoru jsou vcelku přátelští,“ řekl Roh. „A pokud bys byl ochoten naslouchat rozumu, mohli by se zdát přátelští i tobě.“

Vanye odstrčil Jhirun směrem k nejvzdálenějšímu rohu místnosti. „Vrať se, kde jsi byla,“ nařídil jí. „Ať už se tady stane cokoli, nechtěj se toho účastnit.“

Jhirun však neodešla, jen uhnula před jeho hrubostí, mnila si ruku po-hmožděnou Vanyovým sevřením a pozorně je sledovala.

Vanye si jí už dál nevšímal a vydal se ke stolu, na kterém ležel meč, zvědavý na to, zda se ho Roh pokusí zastavit. Ani

se nepohnul. Vanye vzal meč do obou rukou a stále Roha sledoval. Pak jej povytáhl z pochvy, stále čekaje na Rohovu reakci. Roh se nehýbal, jen se pohledem jeho hnědých očí mihlo něco jako obava.

„Jsi lež,“ řekl Vanye. „Jsi jen přelud.“

„Vůbec nevíš, co jsem,“ odpověděl mu Roh.

„Zří... Liell... Roh... Kolik jmen jsi nosil předtím?“

Liell, sardonický pán Lethu, jehož posměšný humor a vábívé lži dobře znal: nedočkavě na ně čekal, čekal, až na něj ta zpučná a nepředstavitelně stará bytost vyhlédne Rohovým lidským očima - čekal na dobře známé pánovité pohyby Liellových rukou, na gesto, které by prozradilo cizího vetřelce v těle jeho bratrance.

Nic takového nespáčil. Roh klidně seděl a jeho bystré oči sledovaly každý Vanyův pohyb. Báł se, to bylo zřejmé. A pohrdal nebezpečím právě tak, jako jím pohrdal Roh.

Vytáhl meč úplně. Ted', pomyslel si. Ted' nebo nikdy, ted', dokud se ne-vzmůže svědomí a soucit. Ruka se mu napjala. Roh však klidně seděl, díval se na něj a jen se při každém Vanyově pohybu nepatrně zachvěl.

„Ne!“ místností zazněl Jhirunin výkřik. Málem už máchl napjatou ru-kou, aniž by se k tomu vlastně rozhodl. Ted' ale ránu zadržel, ucukl od Roha a náhle si vzpomněl na jedno ráno na jednom nádvoří v Morii, na krev a na nevolnost, která mu zkroutila útroby a zbavila jej síly.

Se zakletím vrazil meč zpátky do pochvy, poznávaje znovu sebe sama, právě toho člověka, kterého tak dobře znal Roh, Zbabělec, říkaly jeho ustřížené vlasy. V Rohových očích zahlédl zá-blesk uspokojení.

„Jsem rád, že tě vidím,“ řekl Roh bezvýrazným, opatrným hlasem. „Nhi Vanye, jsem rád, že v této ztracené zemi vidím známou duši. Je mi však líto tvého osudu. Myslel jsem si, že použiješ svůj zdravý rozum a pojedíš domů. Nikdy bych si býval nepomyslel, že ji budeš následovat, dokonce i kdyby ti to bývala přikázala. Nhijská čest - to je to, co tě sem donutilo jít. Je mi to líto. I tak tě ale velmi rád vidím.“

„Lháři,“ procedil mezi zuby Vanye, Rohova slova však řála do živého. Cítil na své duši ránu, zoufalství vyhnanství, v kterém byl Roh - a vlastně kdokoli, kdo mu mohl potvrdit, že věci, na které si vzpomínal, skutečně existovaly - něčím nesmírně cenným. Jazyk domová byl nevýslovně krásný i na rtech nepřítele.

„Nemá smysl hádat se před svědky,“ řekl Roh.

„Nemá smysl se s tebou bavit.“

„Nhi Vanye,“ řekl tiše Roh, „pojď se mnou. Pojď se mnou ven. Poslal jsem strážu pryč. Pojď.“ Roh vstal z křesla a pomalu se vydal ke dveřím, dívaje se přitom na Vanya. „Sám.“

Vanye váhal. Ty dveře byly tím, po čem ted' nejvíce toužil, nedovedl si však představit žádný důvod, pro který by s ním Roh měl mít dobré úmysly. Pokusil se vzpomenout, zda by jej Roh potřeboval nějak uvěznit, nevzpomněl si však vůbec na nic.

„Pojď,“ naléhal Roh.

Vanye pokrčil rameny a vrátil se ke krbu, kde ležela jeho odložená zbroj. Přehodil si přes rameno závěsný řemen a připjal k němu meč tak, aby ho měl pohotově po ruce, jako by tím Roha vyzýval na souboj.

„Může být,“ řekl Roh. „Je ale můj a jednou ho budu chtít zpět.“

Jhirun přešla ke krbu, vyděšené oči tékající z jednoho na druhého. Mnoho, více než mnoho věcí neřekla, připomínal její pohled Vanyovi.

„Nenechám ji tu samotnou,“ obrátil se k Rohovi.

„Nic se jí nestane,“ řekl Roh. Podíval se Jhirun do očí, vzal ji za nebrá-nici se ruku a z jeho hlasu zmizela všechna opatrnost a strohost. „Neboj se ničeho v Ohtij-inu. Pamatuji si prokázané dobro a pokud mohu, vracím je dvojnásob právě tak, jako vracím všechno ostatní. Nic se ti nemůže stát. Naprosto nic.“

Jhirun stála nehybně na místě a zdálo se, že z toho nevěřila vůbec ni-čemu. Vanye otálel, báł se ji opustit samotnou a měl strach z toho, co mohlo být Rohovým záměrem - co nejrychleji je od sebe oddělit. Na druhé straně se obával toho, jaké zlo by jí mohl způsobit, když by ji neustále dr-žel u sebe - on, který měl v Ohtij-inu jen samé nepřátele.

„Nemyslím si, že mám na vybranou,“ řekl jí, nevěda, jestli pochopila. Otočil se k ní zády a jak mířil ke dveřím, cítil na sobě její pohled. Roh ote-vřel dveře a vystrčil Vanya do temné chodby, kde se do jeho lehkého oble-čení opřel studený vítr a celého jej roztrásl zimou.

Žádné strážu nebyly v dohledu a v chodbě ani nebylo vidět žádný po-hyb.

Roh zavřel dveře a zastrčil závoru. „Pojď,“ řekl a vydal se nalevo smě-rem ke stoupající točité chodbě.

Kráčeli vzhůru kruh za kruhem, Roh o půl kroku vpředu. Vanye už byl tak vyčerpaný, že se musel rukou opírat o středový sloup, aby navrátil rov-nováhu vrávorajícím nohám. Roh stoupal stále výš a výš, mírně kulhaje. Vanye zíral na jeho záda, ruku na jílci meče, a čekal na okamžik, kdy Roh projeví přirozený strach a ohlédne se. Nedočkal se však. Pyšný a aro-gantní, pomyslel si Vanye a v srdci se mu zvedla vlna vzteku. Jak podobné to bylo Rohovi.

Konečně se dostali do rovné chodby, kde se nad krátkým schodištěm ty-čily jakési dveře. Roh je otevřel a dovnitř vnikl poryv studeného větru, skučícího ve věži a mrazícího až do morku kostí. Venku byla noc a vůně nedávného deště.

Vanye následoval Roha ven, na vrchol nejodlehlejší věže v celém Ohtij-inu, na který skrze rozervaná mračna dopadalo kalné světlo měsíců. Anli a Sith byly přímo v nadhlavniku, nedaleko za nimi se hnalý úlomky Rozbi-tého měsíce a těsně nad obzorem zářila Liova obrovská bílá tvář, jakoby zohyzdění neštovicemi a pokrytá jizvami. Na otevřeném prostranství se volně proháněl vítr. Vanye se držel zpátky v bezpečí u středového sloupu věže, zatímco Roh se postavil až k okraji, svíraje kolem sebe plášť v záva-nech zuřivého vichru.

„Pojď sem,“ přikázal mu Roh, a Vanye šel, přestože už ted' bylo šílené, že se pustil tak daleko, sám s tím Ghálem v lidské masce. Došel k okraji, podíval se dolů a omráčen pohledem na kamenné zdi věže, sklánějící se dolů ke kamenné dlažbě nádvoří, se jednou rukou chytil pevného zdiva cimbuří a druhou sevřel těžký jílec meče.

Uvědomil si, že pokud bylo Rohovým cílem jej zabít, nabízela se zde přehršel možností, jak to udělat. Na chvíli si ho přestal všimnout, rozhlédl se po okolní krajině a spatřil odraz měsíčního světla na temných vodách po-vodně, tkajících stále pevnější pavučinu kolem potápějících se kopců. Jako rafinované mučidlo se mu do srdce zaryl pohled na cestu, táhnoucí se mezi kopci, po níž cestovat mu teď bylo odepřeno.

Rameno se mu dotkla Rohova dlaň, přitahující jeho pozornost zpět k ne-příteli. Jeho druhá ruka opsala kruh nad krajinou kolem a nad pevností sa-motnou.

„Chtěl jsem, abys to viděl,“ pronesl Roh do vytří větru. „Chtěl jsem, abys viděl, jaký osud čeká toto místo. A ona jej dovrší a vezme jim jejich poslední naději. Proto sem přišla.“

Vanye odpověděl Rohovi vzdorným pohledem, opíraje se o kameny zdi, protože se v chladném větru začínal křečovitě třást. „Nemůžeš mě přesvědčit,“ řekl a nastavil v měsíčním světle svou zjizvenou dlaň. „Ať už jsi Roh nebo Liell, měl by sis alespoň pamatovat, kdo jsem já.“

„Ty o mně pochybuješ,“ řekl Roh.

„Pochybují o všem, co má s tebou něco společného.“

Na Rohově tváři stíněné větrem rozevlátými vlasy se objevil výraz bo-lestivého úsilí. „Vím, že by mě dostala. Vždycky byla naším nepřítelem. Od tebe, Nhi Vanye, jsem však očekával přece jen víc vděčnosti. Poskytl jsem ti přístřeší. Spal jsi u mého krbu. Copak to pro tebe nic neznamená?“

Vanye několikrát pohnul prsty na provazem omotaném jílcí meče, jak se mu z nich začínal chladem ztrácet cit. „Myslíš asi to,“ řekl chraptivě, „co bylo mezi mnou a Rohem, a o čem určitě všichni Chyové dobře věděli. A já nepochybují o tom, že jsi mezi nimi měl svoje špehy. Pokud chceš, abych ti věřil, zopakuj mi, co mi Roh naposledy řekl v Ra-korii, když ko-lem nebyl nikdo, kdo by to mohl slyšet.“

Roh zaváhal. „Aby ses vrátil,“ řekl, „ale bez ní.“

Byla to pravda a její neočekávanost ho připravila o řeč. Opřel se o zeď, dokonce se i přestal třást a náhle obrátil tvář směrem k Rohovi. „Mohlo to být ale také tak, že než mi to Roh řekl, poradil se o tom s ostatními.“

Roh ho chytil za rameno, tvář křečovitě staženou v bodavém větru.

„Vanye, to stejné bys mi mohl říct na všechno, co bys vymyslel, abys mě vyzkoušel. Nikdy si nemůžeš být jistý, a ty to víš.“

„Na jednu otázku stejně nemůžeš odpovědět,“ řekl Vanye. „Nikdy mi nebudeš schopen vysvětlit, proč jsi tady. Roh by nikdy neodešel ze své země tou cestou, kterou jsme odešli my - neměl k tomu žádný důvod. Liell jich měl víc než dost. Liell by býval utíkal, aby spasil duši - Roh k tomu neměl žádný důvod.“

„Je tady,“ řekl Roh, ruku položenou na srdci. „Je tady. Já jsem tu také. Všechny mé vzpomínky jsou vzpomínkami Rohovými a patří teď oběma.“

„Ne,“ řekl Vanye. „To nemůže být pravda. Morgain říkala, že tak to být nemůže - a já se budu vždycky raději držet jejího slova než tvého.“

„Jsem tvůj bratranec. Mohl jsem tě zabít, ale jsem stále tvůj bratranec. Máš meč a není tu nikdo, kdo by mohl podat svědectví o tom, že to nebyl čestný boj - pokud by to ši-huanské pány vůbec zajímalo. Už teď jsi znám jako mnohonásobný vrah svých příbuzných. Buď ten meč použij a nebo mě poslouchej.“

Vanye odstrčil Rohovu ruku, otočil hlavu a slepě tápal kolem, jak mu oči zastínily jeho vlastní ustrížené vlasy. Odhodil si je rukou z obličeje, vylezl na okraj cimbuří a zůstal tam stát s pohledem upřeným do bídý a špíny na nádvoří. Do zad se mu opíral vítr, dost silný na to, aby ho v kaž-dém okamžiku strhl z okraje věže a shodil dolů.

„Nhi Vanye!“ vykřikl Roh. Vanye se ohlédl a spatřil Roha, jak leze za ním. Tvrdohlavě otočil hlavu zpátky a znovu se zahleděl směrem ke stře-chám ubohých příbytků, tísících se u zdi paláce. Síla větru opírajícího se mu do zad polevila, jak mezi ně vstoupila Rohova vysoká postava.

„Jestli jsi můj příbuzný,“ řekl Vanye, „vyveď mě odtud. Teprve pak budu věřit tvému příbuzenství.“

„Já? A ta dívka, co s tebou přišla, je ti úplně lhostejná?“

Vanye se ohlédl. Na takový přesně mířený zásah nedokázal odpovědět, jen pokrčil rameny. „Jhirun? Je tam, kam se chtěla dostat, je v Šihuani, v Ohtij-inu. Toto je země, po které toužila. Co má se mnou vůbec společ-ného?“

„Měl jsem o tobě lepší mínění,“ řekl po krátké pauze Roh. „A ona určitě také.“

„Jsem lílit, nic víc. Žijí tady lidé a kde přežijí oni, přežije i ona.“

„Tam žijí lidé,“ řekl Roh a ukázal na nádvoří topící se ve špíně, kde vedle sebe žili lidé i zvířata. „Toto je osud lidí v Ohtij-inu. Toto je jejich život od narození do smrti. Teď jsou to lidé, Vanye, a zítra se ve stejné bídě ocitnou všichni, co v této zemi ještě přežijí. Ghálští páni to vědí. Nhi Vanye, jen ze svého milosrdenství nechali tyto páni lidi, aby se usadili za jejich hradbami. Jen ze svého milosrdenství jim dávají jídlo a ošacení. Ne-byli jim povinováni vůbec ničím, přesto je nechali žít za svými branami. Ty sám nejsi ani zdaleka tak milosrdný, protože ty bys je nechal zemřít, tu dívku i všechny ostatní. To stejné bys udělal i mně. Bratranče, čepel toho meče je mnohem laskavější, než celá tato země. I vražda je laskavější.“

„S osudem těch lidí nemám vůbec nic společného. Nemohu jim uškodit a ani jim nemohu pomoci.“

„Že nemůžeš? Vanye, jejich jedinou nadějí jsou Studny. Je to jediná na-děje všeho, co žije a bude žít v této zemi.“

Neumějí je používat, ale mohli by díky nim přežít. Já bych to mohl udělat, a Morgain určitě také. Sám ale dobře víš, že ona to neudělá. Vanye, kdyby se ta stará moc používala stejně tak, jako kdysi, jejich osud by byl úplně jiný. Dobře se na to podívej, brat-ranče, a zapamatuj si to.“

Přinutil se ještě jednou podívat dolů. Nechtěl si však ten pohled zapa-matovat, stejně jako si nechtěl zapamatovat divoce rozružené tváře za pí-kami stráží a zoufalé ruce, natahující se skrz mříže. „Všechno je to lež,“ řekl. „Právě tak, jako jsi lež ty sám.“

„Zbývá ti ještě meč,“ vybědl ho Roh, „pokud tedy jeho ostří důvěřuješ bez výhrad.“

Vanye zvedl oči směrem k Rohovi a toužebně si přál, aby spatřil pravdu a našel něco, co by mohl nenávidět. Nespatřil však nic, co by mu přikázalo záutočit, jen Roha, zrcadlový obraz sebe sama, podobající se mu daleko víc, než se mu podobali jeho vlastní bratři.

„Jestli si myslíš, že mne můžeš přesvědčit,“ vyzval toho, kdo se skrýval za Rohovou tvář, „pošli mě odtud. Přinejmenším ti musí být jasné, že vždy dodržím své slovo. Pokud máš pro Morgain nějaký vzkaz, dej mi ho a já ho věrně doručím - jestliže ji ale budu schopen najít, o čemž pochybuji.“

„Nepotřebuji se tě ptát, kde je,“ řekl Roh. „Vím, kam směřuje a vím, že bys mi už nic víc stejně neřekl. Možná se tě ale budou ptát jiní, Vanye, možná se tě budou ptát jiní.“

Vanye se otřásl při vzpomínce na shromáždění ve velkém sále, na pány a paní, kterým byli lidé víc než lhostejní. To už by byl daleko jednodušší pád na kamenné dláždění dole pod ním. Popošel až k samému okraji, po-koušeje se zjistit, zda by v sobě našel odvalu skočit.

„Vanye,“ vykřikl Roh a znovu k sobě obrátil jeho pozornost. „Vanye, ona bude mít jen málo práce s tím, aby ty lidi zničila. Uvidí ji, seběhnou se kolem ní a budou ji důvěřovat, protože je krásná - a ona je zabije. Už se to přece stalo. Copak si myslíš, že má v sobě nějaký soucit?“

„Měla,“ hlesl a to slovo se mu téměř vzpříčilo v hrdle.

„Ale ty znáš jeho meze,“ řekl Roh. „Sám jsi je poznal.“

Vanye hlasitě zaklel, seskočil z cimbuří a vrhl se ke dveřím, hledaje za nimi úkryt před ledovým větrem. S námahou je proti tlaku větru otevřel, vběhl dovnitř a Roh jej následoval. Dokud se dveře znovu nezabouchly, pochodně v chodbě divoce plápolaly. Roh zavřel závoru a zůstal stát tvář v tvář Vanyovi na opačné straně krátké chodby.

„Řekni jim, že se ti mě nepodařilo přesvědčit,“ řekl Vanye. „Snad ti to tví hostitelé prominou.“

„Vanye, poslouchej mě,“ řekl Roh.

Vanye odepjal od řemení poutadlo s mečem a hodil ho napříč chodbou. Roh zbraň chytil a zadíval se na Vanya s výrazem naprostého úžasu.

„Bůh mi odpusť,“ řekl Vanye.

„Za to, že jsi nespáchal vraždu?“ zeptal se Roh. „To je nesmysl.“

Vanye ještě chvíli na Roha hleděl, pak od něj odtrhl oči a rychlými kroky scházel dolů točitou chodbou. O kousek níž narazil na stráže a za-stavil se, když se proti němu napřáhla jejich kopí.

Roh jej dohnal a položil mu ruku na rameno. „Nebud' zbrklý, bratranče, a poslouchej mě. Navzdory bouři už byli vysláni poslové, kteří roznosou zprávu o ní po celé zemi. Brzy se o Morgain dozvědí i v té nejzapadlejší tvrzi nebo vesnici. Mezi těmito lidmi nebude uvítána s láskou.“

Vanye se mu pokusil vytrhnout, Roh jej však znovu chytil za ruku. „Ne,“ řekl. Stráže nehybně vyčkávaly, tváře zakryté helmice, zbraně připravené k úderu. „Dovolíš jim, aby s tebou zacházeli jako se sedlákem, kterého vedou na šibenici, nebo půjdeš klidně se mnou?“ zašeptal Roh Vanyovi do ucha.

Jeho ruka tiskla Vanyovu paži čím dál naléhavěji. Vanye se podvolil je-jímu sevření a Roh jej provedl středem stráží a vedl jej dál zákruty chodeb. Nezastavili se ani u dveří místnosti, která skrývala Jhirun, a šli dál větvící se chodbou, která jako by vedla zpátky do hlavního paláce.

Za jejich zády kráčeli strážní, svíce jim na cestu dvěma pochodněmi.

„A co Jhirun?“ připomněl Vanye Rohovi, jak vcházeli do oné chodby.

„Měl jsem pocit, že ti na ní vůbec nezáleží.“

„Je to dívka, kterou jsem náhodou potkal,“ řekl Vanye. „Nic víc. Vydala se na cestu jen proto, aby tě našla, neboť si myslela, že se jí od tebe do-stane něčeho lepšího, než co musela snášet doma. A ty bys měl vědět lépe než já, co to bylo. Říkala, že jsi na ni byl hodný.“

„Nic se jí nestane,“ řekl Roh. „I já držím slovo.“

Vanye se zamračil a odvrátil oči. Roh už nic neřekl a mlčel, zatímco vstoupili do třetí chodby, zakončené slepou zdí. Na levé straně byl malý výklenek a dveře, zapuštěné hluboko do zdi. Po stěnách se zamíhaly stíny, jak je pomalu došly stráže. Roh otevřel dveře.

Vstoupili do prosté místnosti, kde v krbu hořel oheň a před krbem stála dřevěná lavice, stůl a několik židlí. Na jedné z nich seděl Hetharu, Byd-arrův tmavooký syn, a kolem něj několik dalších - všichni byli světlovlasí, zdálo se však, že přirozeně bílé jsou jediné vlasy Hetharuovy, spadající mu na ramena v jemných, jakoby hedvábných kadeřích. Hetharu se lokty opí-ral o kolena a ohříval si ruce nad ohněm. Kousek od něj stál nějaký kněz, napůl holou hlavu lemovanou kruhem vybělených vlasů, podobajících se svatozáři.

Vanye se zastavil ve dveřích, zmatený situací, ve které se ocití, přítom-ností tak důležitého muže a tak podivné společnosti. Roh mu položil ruku na rameno a jemně ho postrčil kupředu. Dveře se za nimi zavřely a na je-jich vnitřní i vnější straně zaujaly postavení stráže. Sešlost byla neprodyšně oddělena od okolního světa a helmice sejmuty.

Objevily se bledé a hubené tváře podobné tvářím nejvyšších pánů a oči tmavé jako oči Hetharuovy. Až na kněze to byli všechno mladí muži, záludní a nebezpeční ve svém ml-čení. Brokátový přepych pánů se nyní v komnatě snoubil s plátovým brně-ním válečníků a s prostotou jednoduchého nábytku. Jak uvnitř, tak vně místnosti byly rozestavené stráže. To všechno plodilo ve Vanyově duši hluboký neklid, neboť si dobře uvědomoval, že tady musí jít o něco mno-hem důležitějšího, než jen o snahu jej zastrašit. Ze shromáždění bylo cítit něco úplně jiného, něco příšerného, něco, co se týkalo samotných Ghálů a intrik v jejich vlastních řadách.

A on teď byl vtažen přímo doprostřed něčeho takového.

„Nedostal jsi z něho nic?“ zeptal se Hetharu Roha. Roh poodešel od Vanya a sedl si na prázdnou lavici u ohně, nohy ve vysokých jezdeckých botách ležérně přehozené přes sebe. Pohodlně se usadil a nechal Vanya bez obav za zády, jako by byl zcela neškodný.

Vanye náhle netrpělivě přešlápl a ruce všech v místnosti se okamžitě natáhly k jilcům mečů a dýk. Vanye napjal rty v úsměvu, který se hněvem proměnil na jemný a výsměšný úšklebek. Obklopen jejich nerozhodností se pomalu vydal k Rohovi a usedl vedle něj na lavici u ohně. Roh se nepatrně napjal a obě nohy položil na podlahu. V Hetharuových očích se objevil hněv. Vanye čelil jeho pohledu se zatvrzele zachmuřenou tváří, třebaže mu hluboko v duši nebylo ani zdaleka do zpěvu. Toto je muž, pomyslel si, který by neváhal použít sílu, muž, který by si v tom přímo liboval.

„Můj bratranec,“ začal Roh, „je muž, který drží své slovo, a považuje slovo, které kdysi dal... Ačkoli to se může změnit. Teď to vypadá tak, že nechápe, co je rozumné, a uznává jen příkazy své paní. Takový je to člo-věk.“

„Nebezpečný člověk,“ řekl Hetharu a jeho temné, hypnotické oči se pl-nou silou zadívaly do Vanyových. „Jsi nebezpečný, člověče?“

„Myslel jsem si,“ řekl pomalu a rozvážně Vanye, „že pánem Ohtij-inu je pán Bydarra. Co má znamenat tohle?“

„Vidíte, jaký je,“ řekl Roh. Tváře mužů kolem byly ztuhlé šokem - byla v nich vina a strach. Hetharu se zachmuřil. Vanye dobře rozuměl plánu, který byl v jeho tváři vepsán, a líbil se mu čím dál tím méně,

„A co jeho paní?“ zeptal se Hetharu. „Co může říct o ní?“

„Nic,“ řekl Roh. V dlouhém mlčení, které následovalo, se Vanyovo srdce prudce rozbušilo. „Nemá cenu jej v té věci vyslýchat,“ dodal Roh. „Nedovolím, aby se mu něco stalo, můj pane.“

Vanye slyšel, ale ani nechápal, ani nevěřil tomu, že jej Roh brání. Dobře si ale všiml náznaku obezřetnosti, který se v té chvíli objevil v Hetharuově chování - nejistoty, která mu bránila, aby Rohovi cokoli přikázal.

„Ty,“ oslovil Hetharu náhle Vanya, „ty tedy tvrdíš, že jsi sem přišel skrze jednu ze Studní.“

„Ano,“ odpověděl Vanye, protože věděl, že to nemůže popřít.

„Umíš je ovládat?“ zeptal se tichým, chraptivým hlasem kněz. Vanye pohlédl do jeho tváře, četl v ní touhu a nevěděl, jak se má vyrovnat se vzrůstajícím očekáváním a touhou mužů kolem, soustředujících se na něj a na Roha. Vůbec se mu nechťelo zemřít a zvláště ne v této místnosti, rozse-kán ghálskými řezníky kvůli něčemu, co nechápal s čím neměl pranic spo-lečného.

Neodpověděl.

„Jsi ale člověk,“ řekl kněz.

„Jsem,“ přisvědčil Vanye a všiml si, že muž v černém má u pasu dýku - nepříliš obvyklou pomůcku kněze - a že i všichni ostatní jsou ozbrojeni. Kněz měl u krku náhrdelník, na kterém visely dobře známé předměty - kus kosti, lastura a kámen - a Vanye si okamžitě uvědomil, kde takové denně vídal, navíc ve společnosti malého kamenného kříže, v jeho očích poněkud zneuctěného jejich blízkostí. Hleděl na starého kněze a vztek, který se v něm nahromadil tvář v tvář ozbrojené hrozbě, pomalu opadával, jak se zamyslel nad zlem kolem sebe a nad těmi, kdo mu sloužili - a také nad sta-vem své vlastní duše, duše člověka, co sloužil Morgain a cestoval společně s lidskou dívkou, nosící u krku takové předměty.

Ať jen k němu nepouštíj toho kněze. Odtrhl zrak od černě oděného muže, aby jim jeho strach nenapověděl a nedal jim proti němu do ruky zbraň.

„Člověče,“ oslovil jej znovu Hetharu, v jehož očích setrval známý upřený pohled, „je toto skutečně tvůj bratranec?“

„Polovina toho muže byla mým bratrancem,“ odpověděl k jejich napro-stému úžasu Vanye.

„Tady vidíte, jak říká pravdu,“ řekl měkce Roh a zvuk jeho hlasu se po-dobal šustění hedvábí na ocelovém brnění.

„Nepřináší mu to vždycky uží-tek, ale nikdy nemluví jinak - je to poctivý člověk, tento můj bratranec Va-nye. Dokáže tím zmást mnoho lidí, ale on je Nhi - tomu vy nemůžete rozumět, ale on je prostě Nhi a není schopen se zbavit této trochu příliš krásné náklonnosti k pravdě. Dělá si tím ne přátele. Ve své poctivosti jim ale teď, bratranče, řekni, proč tvá paní přišla do jejich země. Co sem přišla udělat?“

Teď už pochopil, proč tu mezi nimi stojí a jak byl už od začátku při vši své chytrosti veden k odpovědi na tuto otázku. Dobře si uvědomoval, že měl raději mlčet, mlčení by teď ale samo obviňovalo a bylo by stejně pře-svědčivé jako přiznání. Svaly se mu křečovitě napjaly a mysl ochabla právě v okamžiku, kdy ji nejvíc potřeboval. Neměl na to co říct. „Přišla zavřít Studně jednou provždy,“ řekl Roh. „Řekni mi, můj po-ctivý a čestný bratranče - je to pravda, nebo není?“ Stále ještě mlčel a zoufale se snažil najít nějakou lež, zcela nezkušený v umění lhát. Nemohl přijít na žádnou, kterou by byl schopen podat tak, aby ji ihned nevyvrátili.

„Pak to tedy popři,“ řekl Roh. „Můžeš to popřít?“

„Popírám to,“ vyrazil ze sebe, jak mu Roh nabídl to, po čem nejvíc tou-žil, a už v okamžiku, kdy ta slova opouštěla jeho rty věděl, že jej Roh do-stal právě tam, kam potřeboval.

„Odpřísáhní to,“ řekl a v okamžiku, kdy Vanye začal odříkávat přísahu, dodal: „Při tvé přísaze Morgain.“

Přísaha na vlastní duši, nic jiného to nebylo. Jejich oči se na něj upíraly jako oči vlků, sedících v kruhu a zírajících na kořist. Jeho rty začaly proná-šet ta slova, Vanye však věděl, že se namáhá zbytečně - mluvit mu nařizo-valo jen to, že už předtím při své vlastní duši přísahal Morgain.

Vtom mu Roh položil ruku na rameno a soucitně ho zastavil. Vanye se odmlčel a trásl se nevolností. „Ne,“ řekl Roh, „ušetři se viny, Vanye, ne-nesla by se ti dobře. Tady vidíte, jak se věci mají, můj pane Hetharu. Uká-zal jsem vám, jaká je pravda. Můj bratranec je poctivý muž a vy, můj pane, mi odpřísáhnete, že na něj nevztáhnete ruku. Cítím k tomuto svému brat-ranci určitou náklonnost.“

Do Vanyovy tváře čím dál víc stoupal hněv. Zdálo se však, že nemá smysl proti té posměšné obhajobě cokoli namítat. Jeho oči se setkaly s Hetharuovými - tmavé oči mladého muže byly plné odporu. „Souhlasím,“ řekl Hetharu po chvíli mlčení. „Je váš. Nemohu však mluvit za svého otce.“

„Nikdo na něj nevztáhne ruku,“ opakoval Roh.

Hetharu se podíval na špičky svých bot, pak směrem ke zdi, zamračil se a vstal. „Nikdo,“ zazněl jako ozvěnou jeho nevrly hlas.

„Moji pánové,“ řekl Roh a i on vstal, „přeji vám klidnou a bezpečnou noc.“

Následovalo opět mlčení a bylo vidět, jak v ghálském šlechtici vře hněv. Zjevně tu nebylo zvykem, aby Bydarrův syn přijímal rozkazy od nějakého tmavovlasého návštěvníka. Když se však Roh rozhlédl po místnosti a na jednoho po druhém se upřeně zadíval, bylo cítit, jak se místností plíživě rozlézá strach. Jejich oči se odvracely tím či oním směrem, předstírajíce, že nalezly zalíbení v kamenné podlaze místnosti nebo v pečlivě strážných dveřích.

Hetharu pokrčil rameny v hrané bezstarostnosti. „Moji pánové,“ obrátil se ke svým společníkům. „Knězi.“

Vyhrnuli se ven s šustěním brokátu a řinčením kovu o kov, štihlí světlo-vlasí páni i stráž je doprovázející, napůl lidé a napůl něco jiného, dokud v místnosti nezůstal jediný Roh, který dveře zase zavřel a znovu jim dopřál soukromí.

„Dej mi zase ten meč, bratranče,“ řekl Vanye.

Roh se na něj zkoumavě zadíval, ruku na jílci. Zavrtěl hlavou a nijak se nezdálo, že by chtěl popojít třeba jen o krok blíž k Vanyovi. „Připadá mi, že pořád ještě nechápeš,“ řekl. „Ochránil jsem tvůj život a tvou osobu před dost značným nebezpečím. Dokud se mne bojí, mám tu určitou moc, a tvé věci vůbec neprospěje, když budeš bojovat proti mně.“

„Chráníš jsi svůj vlastní život,“ řekl Vanye, vstal a obrátil se zády k ohni, „protože jinak by mě vyslyšeli příliš tvrdě a brzy by zjistili, že tvůj příbuzný je jenom člověk.“

„V něčem máš pravdu,“ řekl Roh. Pootevřel dveře, pak ale zaváhal a ohlédl se směrem k Vanyovi. „Kéž bych tě byl schopen přesvědčit, abys používal zdravý rozum.“

„Vrátím se zpátky do toho pokoje, kde jsem byl předtím,“ řekl Vanye. „Je přece jenom o něco pohodlnější.“

Roh se usmál. „To bezpochyby je.“

„Nedotýkej se jí,“ varoval ho Vanye. Úsměv na Rohově tváři pohasl. Byl teď k Vanyovi obrácený celým obličejem a znepokojeně ho pozoroval.

„Řekl jsem ti přece, že bude v bezpečí. A čím dál bude od tebe, v tím větším bude bezpečí. Myslel jsem si, že to chápeš.“

„Chápu,“ povolil Vanye.

„Kdybys mi k tomu dal možnost, pomohl bych ti.“

„Dobrou noc,“ odsekl Vanye.

Roh stále ještě vyčkával, tvář teď zase napůl zachmuřenou. Natáhl ruku a pak ji zase nechal klesnout v bezmocném gestu. „Nhi Vanye, jestliže tvá paní zničí Studny, je se mnou konec. Samozřejmě nepřijde okamžitě, ale tak jako tak budu muset zemřít. A zároveň se mnou zemře i celá tato zem. Pro ni to ale vůbec nic neznamená. Je možné, že se nemůže změnit a skončit s tím, co dělá - alespoň si to myslím. Ty si však přinejmenším můžeš vybrat. Ti lidé kolem zemřou, a přitom by nemuseli.“

„Musím dodržet svou přísahu. Ani já nemám na vybranou.“

„Kdybys přísahal d'áblovi,“ zeptal se Roh, „bylo by zbožné takovou pří-sahu dodržet?“

Vanye bezmyšlenkovitě pohnul rukou, aby se poznamenal znamením. Uprostřed pohybu se náhle zastavil a pak opatrně dokončil zbožné gesto, stoje na půdě Ghálu, v místech, kde knězi velebili d'ábla. V duši ho mra-zilo.

„Vanye, je vůbec schopná toho, co děláš ty?“ zeptal se Roh. „Existuje nějaká země, ve které kdy cestovala a kde by ji dnes neproklínali? Víš v'ubec, jestli v této válce sloužíš straně lidí? Složil jsi přísahu a kvůli tomu jsi sám sebe učinil slepým a hluchým a zabíjel lidi svého rodu, kteří se ti po-stavili do cesty. Čemu jsi ale přísahal? To jsi vůbec nikdy neuvažoval o tom, co jsi za sebou nechal v Andur-Kurši? Už se nikdy nedozvíš, co jsi tam způsobil, a možná jen to může zachránit tvé svědomí. Tady však vidíš, co děláš, a budeš v tom také žít. To si myslíš, že ti lidé kolem žijí v bídě kvůli Studnám? To si myslíš, že Studny jsou jen zlo? Byla to ztráta Studen, co zničilo tuto zem. A Morgainino dílo vypadá právě tak, jako všechno kolem. Jen toto po ní zůstává, kamkoli vstoupí, jen toto lidem dává. Ne-může tě potkat nic horšího, než zůstat tam, kudy ona prošla. Vím to já a víš to i ty, oba jsme se narodili uprostřed chaosu, který způsobila v Andur-Kurši. Pod jejím vedením padla království a zahynuly celé klany. Kam přijde, tam přinese jen neštěstí a zkázu, Nhi Vanye. Ona zabíjí. Takový je její úkol a ty jí v tom nemůžeš zabránit, protože jejím jediným životním cílem je ničit.“

Vanye odvrátil tvář a hleděl na holé zdi a úzkou škvíru okna, zakrytého okenicemi.

„Rozhodl ses neposlušovat,“ řekl Roh. „Možná se z tebe stává něco po-dobného, jako je ona.“

Vanye se prudce otočil, tvář staženou hněvem. „Lielli,“ oslovil Roha jménem toho, kdo byl jeho posledním já a kdo zabil člověka Roha. „Vrahu dětí. Už jednou jsi mi nabízel útočiště, tehdy v Ra-Lethu, od té doby jsem však už poznal, co to mělo být za dar a jakou budoucnost nabízíš těm, kdo se ti dostanou do rukou.“

„Já už nejsem Liell.“

Já.

Vanye cítil, jak se mu cosi stáhlo kolem srdce. Zůstal nehybně stát, ja-koby spoutaný tím klidným a vyrovnaným pohledem tmavých očí. „Kdo to se mnou vlastně mluví?“ zeptal se slabým hlasem. „Kdo jsi, ghále? Kým jsi byl předtím?“

„Rohem.“ Do krku mu stoupla žluč a Vanye se znovu odvrátil. „Odejdi odtud. Běž pryč ode mě. Alespoň to pro mne udělej a nech mě být.“

„Bratranče,“ zeptal se tiše Roh, „to jsi vůbec nikdy nepřemýšlel nad tím, co je Morgain zač?“

Otázka skončila v tichu, v mlčení, ve kterém bylo slyšet jen praskání ohně v krbu a vytí větru za pevně zavřenými okenicemi.

„Takže jsi o tom přemýšlel,“ řekl Roh. „Asi nebudeš úplně slepý. Zeptej se sám sebe, proč ti tvé oči říkají, že patří ke ghálům, a proč ti to neříká tvá hlava. Zeptej se sám sebe, zda říká jen pravdu. ... A věř mi, že ona pravdu neříká, alespoň ne tehdy, když jde o to nejpodstatnější, tehdy, když by mohla vydat svou věc všanc. Zeptej se mě, co ze mě je Roh, a já ti odpo-vím, že Roh je sama podstata mé bytosti. Ptej se, proč jsi tu v bezpečí, ač-koli jsi mým nepřitelem, a já ti řeknu,

že jsme - a skutečně jsme - bratřenci. Cítím to břemeno a jednám podle toho jen proto, že musím. Zeptej se však sám sebe, čím se stala tvá paní. Mé myšlení je lidské. Zeptej se jí, nakolik je lidská její vlastní bytost. Méně lidská než bytost kohokoli v této pevnosti, protože to všechno jsou jen polovičníci. Nhi Vanye, ptej se sebe sama, čemu jsi vlastně přísahal.“

„Ven!“ vykřikl Vanye tak silně, že se rozlétly dveře a dovnitř vběhly strážé s tasenými meči. Roh je však gestem ruky zastavil.

„Přeji ti dobrou noc,“ zamumlal Roh a zmizel.

Dveře se zavřely. Zaklapla závora.

Vanye tiše zaklel a praštil sebou na lavici u ohně.

V krbu zapraskala zuhelnatělá troska polena, vyšlehl osamocený jasný plamen, přeletěl po celé délce v prach se rozpadajícího štěpu a zase zhasl. Vanye hleděl na hru světla a stínů na uhlicích, když vtom se mu srdce prudce rozbušilo, jak se jeho umdlévajícím smyslem zazdalo, že se pod-laha místnosti nepatrně posunula v pádu podobném tomu, co se dělo mezi hranicemi Bran.

Venku mečely kozy a z dálky bylo slyšet zvuk vyděšených hlasů. Po-chopil, že to nebyl sen, ale skutečnost, a po třesoucích se údech se mu vy-daly na cestu kapičky studeného potu. Země se však už nepohnula.

Vanye uvolnil zadržovaný dech a zíral do ohně, dokud světlo a teplo neunavilo jeho oči natolik, že se mu samy od sebe zavřely.

Kapitola devátá

Brzy ráno se náhle ozvalo dupání několika nohou, bouchání závor a ot-víraných dveří a do místnosti vstoupily strážé a služebníci, přinášející vodu a jídlo. Nad mísami v jejich rukou se vznášela silná kořená vůně.

Vanye vstal ze svého místa u dohasínajícího ohně. Bolelo ho celé tělo a oteklé a odřené nohy mu zkroutila náhlá křeč.

Zavrával a ztěžka se opřel o římsu krbu. Píky v rukou stráží se proti němu hrozivě napřáhly. Sluhové na něj vyděšeně zírali, muži v botách z hadrů poznamenaní na tváři vypá-leným znamením přet'atého kruhu - a více než zřetelně poznamenaní také hlubokým a trvalým strachem v očích.

„Pošlete pro Roha,“ požádal sluhy a strážné hlasem stále ještě napůl ochraptělým. „Pošlete pro Roha. Chci s ním mluvit.“ To ráno si totiž vzpomněl na ztracenou dýku, ztracenou zároveň s Morgain, na to, co slíbil udělat a na to, co v noci řekl a také neřekl.

Nikdo mu neodpověděl. Sluhové odvraceli tváře hrůzou a oči polovič-nických stráží stínily démonické helmice, pod kterými se jejich tváře zdály být všechny stejné a bez výrazu.

„Potřeboval bych jiné šaty,“ řekl sluhům, ti však od něj utekli, jako kdyby byl sám d'ábel, skryli se za záda stráží a začali couvat směrem ke dveřím.

„Dřevo už je skoro pryč,“ zařval na sluhy v náhlé panice, která ho za-chvátila při představě tmy a chladu, jež by zavládl v místnosti poté, co by dřevo došlo. „Na celý den nevystačí!“

Sluhové utekli a za chvíli odešla i stráž, zavíraje za sebou dveře. Za-klapla závora.

Vanye se třásl po celém těle v šíleném vzteku. Ani nevěděl, proti komu jeho hněv směřuje - zda proti Rohovi, nebo proti pánům tohoto hradu, nebo proti jemu samému, který dobrovolně vstoupil do jeho bran. Stál teď pevně na nohou, díval se na masivní dveře a věděl, že silou by proti nim nic ne-zmohl a křik by mu svobodu nepřinesl. Dokulhal ke stolu, sedl si na kraj lavice a snažil se chladně uvažovat a zapamatovat si každé dveře, každý záhyb chodby a každý detail pevnosti. Někde uvnitř Ohtij-inu, v místnosti, kterou se také snažil vrýt si do paměti, byla Jhirun, sama a bez pomoci. Napil se z toho, co mu sluhové přinesli, pil však opatrně a šetřil nápo-jem, jak jen mohl, neboť když mu jeho hostitelé nebyli ochotni dát dřevo, aby se zahřál, nebudou už mu nejspíš ochotni dát ani další jídlo a pití. Snědl pár soust jídla, neustále přitom obraceje v mysli obraz pevnosti, je-jích bran, chodeb a mužů, kteří je strážili, a znovu a znovu docházel k jed-nomu a tomu samému závěru: není schopen překonat tolik překážek a vést život uprchlíka v zemi, kterou neznal, bez koně a s jediným bodem v celém kraji, který by ho mohl vést - silnicí, na níž by ho jeho nepřátelé museli bez obtíží najít.

Jen Roh přicházel a odcházel, jak se mu zlíbilo.

Roh by ho mohl dostat ven na Cestu. Taková svoboda by ho však něco stála. Jídlo mu v zhořklo v ústech, když si uvědomil, jaká by mohla být cena, kterou by musel zaplatit, aby si získal Rohovu důvěru a dostal se do Abaraisu.

Zničit Roha - tak zněl poslední úkol, který mu dala, věc stejně jednodu-chá jako slovo, kterým se jí zaručil a proti němuž teď nebylo ani odvolání, ani úniku, jakkoli čestný nebo nečestný mohl takový čin být. Čest mezi ilitem a liyou nehrála žádnou roli.

Nebylo třeba přemýšlet o tom, co by následovalo, protože počínaje tím okamžikem už nezáleželo na tom, komu přísahal. Jeho závazek by tím byl splněn a jeho svědomí by už nic nemuselo tížít.

Vanyovi se v té chvíli podivně ulevilo. Poznal meze své existence a po-chopil, že už není nutné zápolit s Rohovou logikou. Poprvé v životě viděl všechny možnosti, které před sebou měl, a rozuměl všemu, čemu bylo nutné rozumět.

Po celý den se k jeho pokoji nikdo nepřiblížil. Ještě ráno přešel Vanye k oknu, o němž doufal, že je projevem milosti jeho vězňitelů, kteří mu ve své povýšené laskavosti alespoň dovolí pohlédnout na nebe, jakkoli nepatrné a úzké to okno bylo. Pak ale otevřel okenici, která jej zakrývala, a ne dál než na dosah ruky spatřil šedivou kamennou zeď. Když se nahnul přes okraj a podíval se dolů, uviděl jen širokou kamennou římsu. Na levé straně mu za-krývalo výhled cimbuří věže a na pravé straně byla další zeď, opět tak blízko, že se jí mohl dotknout.

Přestože bylo slepé a občas se jím dostal do místnosti závan studeného větru, nechal Vanye okno otevřené. Už si dávno zvykl na to, že má nad hlavou jen nebe, a stísněnost čtyř holých zdí mu připadala nesnesitelná. Pozoroval, jak denní světlo stále sílí, dokud slunce nesvítlo přímo do šachty, a viděl, jak zase klesá do stínů, zatímco se slunce

sklánělo k ob-zoru. Naslouchal dětskému pláči, zvukům zvířat ve stájích a vrzání kol, které jako by znamenalo, že se brány Ohtij-inu znovu otevřely a uvolnily cestu pravidelnému chodu koní a vozů. Lidé po sobě křičeli v podivném nářečí, kterému nerozuměl, přesto však byl rád, že slyší hlasy, znějící pro-stě a lidsky. Mnohem rychleji než obvyklý soumrak pohltil pevnost stín a zaduněl hrom. Nevelký čtverec římsy pod oknem zalily první kapky deště, na chvíli zmizely a pak se zase vrátily, dopadaly na římsu se stále větší silou a jemná přepřška se změnila v déšť.

Všechno dřevo bylo spáleno a Vanye se marně snažil co nejpečlivěji posbírat všechny třísky a kousky kůry. V místnosti se ochladilo. Šachtou za oknem se valily dolů proudy deště.

V paláci zařinčel kov o kov, zvuk kroků ozbrojených mužů stoupajících vzhůru chodbami. Nebylo to poprvé - během dne bylo občas slyšet z nitra věže podobné zvuky, vzdálené a bezvýznamné. Vanye se pohnul, až když si uvědomil, že se zvuk stále blíží. Vstal do téměř úplné tmy, doufal, že se mu dostane takových nepatrných a přitom nesmírně cenných věcí, jakými bylo jídlo, pití a trocha dřeva na oheň, a v hloubi duše se zároveň bál, že přicházejí kvůli něčemu úplně jinému.

Kéž by to tak byl Roh, pomyslel si a tělo se mu roztřásl neklidem a očekáváním. Všechno bylo možné - víc mu blížíci se kroky neřekly.

Závora se otevřela. Vanye zamrkal v záři pochodní, která vyplnila me-zero v otevírajících se dveřích a měnila strážce a muže, co s nimi přicházeli, na černé stíny. Vstoupili do místnosti a světlo se zalesklo na brokátu, bron-zových helmicích a bílých vlasech.

Bydarra, poznal Vanye staršího z nich. Po jeho boku stál Hetharu. To spojení se prudce srazilo s Vanyovými nočními vzpomínkami - vzpomínkami na spiklenecká jednání v jeho vězení, na mladé ghálské pány a jejich tajemství.

Stál nehybně u krbu, zatímco strážce zasadily do stojanů nové pochodně namísto těch, co už dávno dohořely. Vně proplétajících se kruhů jejich záře se místnost zdála být úplně temná, jen v hlubokém výklenku okna ještě zů-stával zbytek deštěm zkaleného denního světla, matného a nevýrazného ve srovnání se září pochodní. Vanyovi připadalo, že se vzhled místnosti náhle změnil a stal ze z ní neznámý pokoj, do kterého náhle proti všem jeho plá-nům vstoupil Ghál. Podíval se na strážce čekající u dveří a spatřil jen demo-nické tváře a bizarní plátovou zbroj, ozářenou plameny pochodní. Hleděl na ně se stále rostoucím strachem, vědom si toho, že existují věci, které ani Roh nemůže ovlivnit.

„Nhi Vanye,“ oslovil jej zdvořile Bydarra.

„Pane Bydarro,“ odpověděl. Lehce se uklonil, aby se zachoval v sou-ladu s dobrými mravy, ačkoli strážce u dveří a Hetharuova úzká, vlčí tvář vyhlížející za zády jeho otce nijak nesvědčily o tom, že má jít o nějakou zdvořilost. Znovu se napřimil a pevně se podíval do světlých očí starého ghálského pána. „Myslel jsem si, že pro mě necháte poslat, abych za vámi přišel.“

Bydarra se lehce usmál a přešel Vanyovu nepatrnou opovážlivost mlče-ním. Náhle se do místnosti znovu vrátila lest a spikleneckví, neboť bylo zřejmé, že pán Ohtij-inu spřádá intriky ve zdech vlastního domu a nikterak si nepřeje, aby jeho vězně vodili sem a tam po paláci se vším tím hlukem, který by to muselo způsobit.

Bydarra se na nic neptal, nic nenavrhoval, jen čekal, co udělá jeho vě-zeň, čekal s cílem temným a hrozivým, který se ponuře vznášel mezi pány Ohtij-inu.

Vanyovou duší však znovu probleskla naděje - naděje na zničení Roha, protože teď k tomu byla ta pravá příležitost. Nebyl to čin válečníka a Va-nye se za něj předem styděl, pomyslel si však, že se nesmí žít pro-středků, které se mu nabízejí, ať už byly jakékoli, a donutil se nevšímát to, co říká.

„Přišli jste,“ zeptal se ghálských pánů, „abyste se ode mne dozvěděli to, co vám Roh zamlčel?“

„A co by to podle tebe mělo být?“ zeptal se s lehkým úsměvem Byd-arra.

„Že mu není možné důvěřovat.“

Bydarra se znovu usmál, tentokrát o něco spokojeněji než předtím. Jeho tvář byla zestárlou kopií tváře Hetharuovy, vyhlížející za jeho ramenem - štíhlé tváře s jemně se rýsujícími lícními kostmi - Bydarrovy oči však byly světlé.

Morgainina tvář, pomyslel si Vanye a kdesi uvnitř se zachvěl úle-kem, vyděšený tím, jak se ta dobře známá tvář podobá tvářím jejích ne-prátel. V celém Andur-Kurši nezůstal jediný čistokrevný ghál. Vanye teď poprvé viděl jednoho z nich a podvědomě si přitom vzpomněl na Morgain.

Zeptej se sebe sama, vysmíval se mu Roh, čemu jsi přísahal.

„Jděte,“ nařídil Bydarra strážím. Odešly a zavřely za sebou dveře, He-tharu však ke starcově nelibosti zůstal.

„Skutečně oddaný syn,“ zamumlal Bydarra znechuceně směrem k němu a obrátil se s výsměšným úšklebkem na jemných rtech k Vanyovi. „Můj syn,“ řekl a významně ukázal bradou na Hetharu, „je muž nepřiliš vytrí-beného vkusu a velmi výrazných ambicí. Náhlých a zničujících ambicí, nutno dodat.“

Vanye se podíval na Hetharuovu pevnou tvář za Bydarrovým ramenem a cítil uraženou hrdost toho muže, který musel stát za zády svého otce a poslouchat, jak je ponižován před vězněm. Na okamžik přestal uvažovat a zaplavila jej vlna soucitu s tím člověkem - sám byl přece bastard, muž nízké krve, kterým jeho vlastní otec pohrdal. Pak ho napadlo, že to asi ne-bude náhoda. Bydarra musel vědět, že svému synovi nemůže důvěřovat a měl své důvody pro to, aby přicházel ke svému vězni a kladl mu otázky.

A Hetharu měl zase dobrý důvod pro to, aby se držel co nejbliž svému otci, protože jinak by se starý Bydarra musel záhy dozvědět o návštěvách a setkáních, ke kterým došlo té noci v Ohtij-inu. Aniž by to měl v úmyslu, setkal se Vanye s jeho očima a Hetharu pohled opětoval, pohled tmavých lidských očí neslibujících nic než násilí a překypujících zlobou.

„Roh nás žádá,“ řekl Bydarra, „abychom s tebou zacházeli slušně, ovšem nazývá tě svým nepřítelem.“

„Jsem jeho bratranec,“ opáčil Vanye, opíraje se o Rohova vlastní tvr-zení.

„Roh,“ povzdychl si Bydarra, „dává velké a nesplnitelné sliby - sliby, které jsou bezmezně opovážlivé. Někdo by si

mohl myslet, že má moc spravit Měsíc a obrátit moře na ústup. Přišel tak náhle a tak horlivý je jeho zájem o nás - obléká se jako staří králové lidí a tvrdí, že má moc nad Bra-nami. Hledá naše záznamy, vysedává nad mapami a zkoumá zápisy o dáv-ných událostech, které mohou zajímat jen náhodného zvědavce. Co chceš ty, Nhi Vanye i Chyo? Budeš se podobným způsobem ucházet o přízeň Ohtij-inu? Co ti máme nabídnout k tvému potěšení, jestliže se ti zachtělo nás všechny zachránit? Máme tě uctívat jako boha?“

Jedovaté žihadlo Bydarrova sarkasmu padlo na mlčení a chlad. Vanye si představil Roha, chyjského lučištníka, pána lesnaté Korie, jak se probírá plesnivými ghálskými záznamy, psanými runovým písmem, které ze všech lidí uměla číst jen Morgain. „Roh vám lže,“ řekl. „Neví ani zdaleka všechno, ale vy ho to učíte. Nepouštějte ho k těm knihám.“

Bydarrovo stříbrné obočí se překvapeně zvedlo, jak uslyšel odpověď podstatně se lišící od toho, co očekával. Stařec letmo pohlédl na Hetharua, přešel do nejvzdálenějšího kouta místnosti a postavil se pod štěrbinu okna. Slábnoucí denní světlo dalo jeho vlasům a šatům stříbrné obrysy. Na oka-nžik vyhlédl ze slepého okna, jako by se zamyslel nad něčím, co nevyža-dovalo zrak, pak se zase otočil a zvolna se vrátil do světla pochodní.

„Jen my,“ řekl Bydarra, „jsme dědici skutečných khálů. Nikdo z nás není čisté krve, i tak jsme ale jejich dědici. A nikdo z nás nemá jejich moc. Z těch knih se to nelze naučit a ty staré mapy už dávno neplatí, protože celá ta země je pryč. Je to všechno bezcenné.“

„Doufáte, že se nemýlíte,“ řekl Vanye.

„Ty jsi jen člověk,“ řekl pohrdavě Bydarra.

„To jsem“

„V těch knihách není vůbec nic,“ řekl Bydarra. „Staří khálové byli tvo-rové z masa o kostí a pokud je dnes lidé zbožňují, sami se pro to rozhodli. „A ti knězi...“ starý šlechtic pohrdavě pokrčil rameny a kývl bradou smě-rem ke zdi a k nádvoří dole pod ní. „Jsou to jen parazité, ti nejnížší z nás polovičníků. Klaní se lžím a blábolí nesmysly. Jsou přesvědčení o tom, že kdysi vládli Studnám a že dělají něco nanejvýš prospěšného, když se o ně starají. Jenže do časů Studen nesahají ani naše nejstarší záznamy. Ty knihy jsou úplně bezcenné. Hiujští králové byli mor, který ze sebe Studny vy-plivly. Zahrávali si nimi a házeli do nich oběti, neměli však nad nimi větší moc než šiuanští knězi. Nikdy jim nevládli - Studny je sem jenom při-nesly. Pak začalo Hiuj pohlcovat moře. A nakonec přišel Roh a přišel jsi ty. Tvrdíš, že jsi přišel ze Studen. Je to pravda?“

„Ano,“ téměř neslyšně odpověděl Vanye. Všechno, co Bydarra říkal, až příliš dobře souhlasilo s mnoha jinými věcmi. Kdysi v Andur-Kurši se je-den muž vyptával na cosi Morgain: ta slova dlouho odpočívala ztracená hluboko v jeho mysli a čekala na nějaké rozumné vysvětlení. Svět se rozvi-nul do šířky kolem stáječící se cesty, odpověděla tehdy tomu muži, já jsem však šla stále dál. A náhle začal vnímat neklid ghálského šlechtice a ucítil, že v něm, v Rohovi, se střetly věci, které se nikdy neměly setkat... Že kdesi v Ohtij-inu, daleko, nepředstavitelně daleko od hor Erdu a Morie, byla myjská dívka.

„A co ta žena na šedém koni?“ zeptal se Bydarra.

Neodpověděl.

„Mluvil o ní Roh a mluvil jsi o ní i ty,“ řekl stařec. „To hiujské děvče to potvrdilo. Nádvořím jdou všelijaké pověsti - někdo mluvil neopatrně před služebnictvem. Roh se o jejich záměrech zmiňuje jen mlhavě a to děvče do toho plete nějakou hiujskou legendu.“

Vanye pokrčil rameny, aby se nezdálo, že se ho celá věc týká, srdce mu však divoce bušilo do žeber. „Poslali ji za mnou lidé z Hiujaje. Nejspíš ji asi vyhnali, protože mluví o podivných věcech. Možná je šílená. Tak jako tak bych příliš nedůvěřoval tomu, co říká.“

„Angharan,“ řekl Bydarra. „Morgen-Angharan. Sedmá a neblahá moc. Hiujští králové a arenské pověsti jsou vždycky nějak spletené dohromady. Bílá královna. Pokud ale nepocházíš z Hiujaje, nemůžeš tomu rozumět.“

Vanye zavrtěl hlavou. Pravou rukou za zády křečovitě svíral zápěstí levé. „Nevím, o co jde.“

„Jaké je její skutečné jméno?“

Další pokrčení rameny.

„Roh o ní říká, že je hrozbou všemu živému, že prý přišla zničit Studny a s nimi i celou zemi,“ řekl Bydarra. „Roh nám tedy nabízí své schopnosti, aby nás zachránil - ačkoli nevíme, jaké jeho schopnosti skutečně jsou. Ně-kterí z nás,“ dodal starý muž a přejel Hetharua takovým pohledem, že se jeho syn vztekle odvrátil, „někteří z nás jsou ochotni padnout mu k nohám. Všichni ale nejsou tak naivní.“

Následovala chvíle ticha, ve které se Vanye neodvážil pohlédnout ani na Hetharua, ani na Bydarra, promyšleně svého syna ponižujícího.

„Je možné,“ téměř šeptem pokračoval starý muž, „že žádná taková žena neexistuje a že ty i ta hiujská dívka jste s tím Rohem spolčení. Je také možné, že jdete za nějakým cílem, o kterém my v Ohtij-inu nemáme ani ponětí. Lidé nás vyhnali z Hiujaje a jejich králům bylo lhostejné, jestli ži-jeme v přepychu nebo umíráme hladu. Nikdy však neměli moc, o které Roh tvrdí, že ji má.“

Vanye se na něj upřeně zadíval, počítal a zoufale vážil všechna možná východiska. „Jmenuje se Morgain,“ řekl. „A být vámi, poskytl bych jí po-hostinství daleko raději než Rohovi.“

„Ach tak,“ pronesl zamyšleně Bydarra. „A co by nám za to chtěla dát? Co by nám nabídla?“

„Varování,“ řekl Vanye a jen s námahou vyslovoval jednotlivá slova, protože věděl, že nemohou být přijata příznivě.

„Já sám vám mohu jedno dát: pusťte mne i jeho na svobodu a nechtějte ani s jedním z nás mít cokoli společného. V tom je vaše bezpečí. Všechno bezpečí, které vám ještě zbývá.“

Z Bydarrovy vráscitě tváře se vytratil posměšný úšklebek. Popošel o několik kroků blíž, hubený obličej naprosto chladný a střízlivý, ve světlých očích upřený pohled. Byl vysoký, jako ostatně všichni polovičníci, takže si s Vanyem hleděli přímo do očí. Jeho štíhlé prsty se dotkly Vanyova před-loktí, spiklenecké a naléhavé. Koutkem oka Vanye

zahlédl, jak se Hetharu složenými rukama opřel o stůl a chladně ho pozoruje. „Brzy přijde Hnoth,“ řekl Bydarra, „vody se zvednou a nebude možné nikam cestovat. Ten Chya Roh se chce vydat k Abaraisu ještě dnes, dokud ještě voda ne-stačí cesty zaplavit. Rovněž velmi touží po tom, abychom tě za ním poslali, jakmile tam dorazí, a to tak rychle, jak jen to bude možné. Co na to říkáš, Nhi Vanye i Chyo?“

„Jenom tolik, že pokud ho necháte dojít k Abaraisu, jste ztraceni právě tak, jako jsem ztracen já,“ odpověděl Vanye. Srdce mu prudce bušilo, jak hleděl do té staré ghálské tváře a přitom si představil, že by se Roh zmocnil Velké Brány se vši její ničivou silou a s mocí oživit ostatní Brány, použít jejich moc a zabít. „Dovolíte-li, aby se tam dostal, získáte pána, od kterého se už nikdy neosvobodíte, ani za života této generace, ani té další a ani té, co přijde po ní. Říkám vám jenom pravdu.“

„Pak tedy ale dokáže to, co slibuje,“ řekl náhle Hetharu.

Vanye pohlédl směrem k němu. Hetharu opustil své místo u stolu a po-stavil se po bok otcí.

„Jeho moc by byla taková,“ řekl Vanye, „že z celého Šihuanu a Hiuaie by se stalo to, co by si přál - co by si on přál, můj pane. Nevypadáte jako muž, který by si liboval ve službě jinému.“

Bydarra se usklíbl a podíval se na Hetharu. „Zdá se mi,“ jedovatě za-syčel, „že se ti dostalo právě té odpovědi, kterou jsi potřeboval.“

„Od dalšího, na kterého se také může dostat,“ řekl Hetharu a popadl Vanya za ruku s takovou arogancí, že ho na chvíli oslepl hněv. Vanye se mu vytrhl a jen poslední zbytek rozumu mu zabránil v tom, aby se nevrhl po princově krku.

Pomalů a trhaně se nadechl a podíval se směrem k Byd-arrovi, směrem k autoritě.

„Být vámi, nesnažil bych se pomoci Rohovi dosáhnout Abaraisu,“ řekl. „Obávám se, že v okamžiku, kdy vám skutečnost ukáže, že jsem měl pravdu, bude už příliš pozdě na to, abyste změnil svá rozhodnutí.“

„Dokážeš sám ovládat Studny?“ zeptal se Bydarra.

„Dovedte mě do Abaraisu a nechte mě tam, dokud nepřijde má paní. Pak si žádejte, jakou odměnu chcete, a já vám zaručuji, že se vám i vaší zemi povede lépe. „

„Dokážeš sám ovládat Studny?“ zeptal se ostře Hetharu a podruhé se-vřel Vanyovu paži.

Vanye se podíval do té hezké vlčí tváře a spatřil na okrajích bílé chřípí, tmavé oči žhnoucí násilím a vlnité bílé vlasy, které nebyly, na rozdíl od vlasů nižších pánů, dílem umělým.

„Dejte ty ruce pryč,“ vypravil ze sebe Vanye a znovu se obrátil k Bydar-rovi. „Můj pane,“ řekl s nuceným a zoufalým klidem, „můj pane, právě v této místnosti byla uzavřena jakási dohoda - dohoda mezi vaším synem, Rohem a ostatními mladšími pány. Zeptejte se na ni.“

Bydarrova tvář ztuhla překvapením. Odstrčil Hetharu a zadíval se na Vanya pohledem nahánějícím hrůzu, aby se pak obrátil se stejným výra-zem v tváři ke svému synovi a načal slovo, které už nikdy neměl dokončit. Zableskla se čepel, Bydarra cosi zasípěl, otočil se pod druhou ranou Hetha-ruovy dýky a z úst a krku se mu řinula jasná krev. Skácel se čelem k zemi, Vanye zavrával pod vahou jeho umírajícího těla a nechal je v hrůze spadnout na zem. Po rukou mu stékala starcova horká krev.

Vyděšeně vzhlédl přes ostří dýky k obličejí syna, který bez jakýchkoli výčitek svědomí právě zabil svého otce. V té bledé tváři byl strach - strach a nenávisť. Vanye se setkal s pohledem Hetharuových očí a rázem pochopil hloubku té hrůzy, která pro něj byla přichystána.

„Nazývej mne pánem,“ zašeptal Hetharu, „pánem Ohtij-inu a celého Ši-huanu.“

Náhle se ho zmocnila panika. „Strážte!“ vykřikl. Hetharu znovu pozvedl zkrvavenou dýku a bodl se do ruky. Další gejzír krve. Dýka proletěla míst-ností a spadla k Vanyovým nohám do zvětšující se temné kaluže kolem Bydarrova těla. Vanye vrávoravě couvl, dveře se otevřely a dovnitř vběhla celá horda ozbrojenců s napřaženými píkami. Hetharu se opíral o řimsu krbu v nepředstíraném šoku a mezi prsty tisknoucími poraněnou ruku k hrudi mu vytékala krev.

„To on...“ vykřikl Vanye a zavrával pod úderem těžké násady kopí, který ho připravil o dech a srazil na zem.

Výskrábal se na nohy a vrhl se ke dveřím - cestu mu zahradili další ozbrojenci. Odhozen stranou Vanye chňapl po dýce válející se v kaluži krve a vrhl se Hetharuovi po krku.

Čepel se zastavila o nějaké tělo v brnění, obličej nad Vanyovou hlavou se zkrivil bolestí a šokem a po jeho rukou opět proudila horká krev. Zavá-hal a ostatní ozbrojenci se ho okamžitě chopili a praštili s ním o lavici. Na jeho tělo se snesla smršť úderů a kopanců a Vanye zůstal ležet napůl v bezvědomí v kaluži krve, nevěda, jestli je to Bydarrova nebo jeho vlastní. Pak ho popadli za potlučené ruce a do zápěstí se mu zařizly provazy.

Vyděšené výkřiky se nesly dál palácem, vysoký nářek žen a hlubší mužů. Vanye je slyšel na pokraji bezvědomí jen jako součást mučivého chaosu, který se kolem něj rozpoutal.

Ležel na podlaze a nikdo se jej nedotýkal. Muži přišli pro Bydarrovo tělo a odnesli jej v zámutkách na nosítkách. Pak vynesli ještě jednu mrtvolu, tělo jednoho z ozbrojenců, a Vanye si v hloubi duše uvědomil, že tento muž skutečně padá na jeho vrub. Potom, když už byla místnost prázdná a strážé přinesly více pochodní, jej několik mužů chytilo za vlasy a ruce a donutilo jej pokleknout k Hetharuovým nohám.

Hetharu seděl v křesle a nějaký kněz mu omotával kolem zraněné paže kus čisté látky namočené v oleji. V Hetharuově pobledlé tváři byl výraz napjatého očekávání. Kolem něj stáli ozbrojenci a jeden z nich, muž bez helmice a s hrubými vybělenými vlasy svázanými vzadu do uzlu, mu podal pohár s nějakým nápojem, ze kterého se Hetharu žíznivě napil. Pak si uleh-čeně oddechl, vrátil muži pohár a pohodlně se opřel v křesle, zatímco kněz dokončoval obvaz na jeho paži. Přicházeli další a další páni, elegantní a zahalení v jemných látkách po-krytých drahokamy. V místnosti bylo ticho, jen do ní z chodby neustále doléhal vzrušený šepot. Jak každý z pánů přistoupil k Hetharuovi, lehce se mu uklonil na výraz poslušnosti, někteří více, někteří jen nepatrně. Bylo to předání moci, nástup nového pána uprostřed krví potřísněné místnosti - starší páni se klaněli jen chladně a váhavě a jejich úklony provázely opa-trné pohledy na strážé, varovně rozestavené kolem místnosti, kdežto mladší z mužů neskrývali své vlčí úsměvy a ani je nenapadlo projevit zá-rmutek.

Jako poslední přišel Kithan, tvář měl voskově bledou a bez výrazu a do-provázeli jej tři ozbrojenci. Sklonil se, aby Hetharuovi políbil ruku a pak odevzdaně strpěl bratrův polibek na tvář. Jeho obličej se v té chvíli podo-bal masce, tak byl chladný a nepřítomný. Pokusil se vstát, zavrával a jen s pomocí strážných se postavil na nohy. Omámeně zamrkal a zahleděl se ze své výšky na Vanya.

Z jeho široce otevřených bledých očí se zvolna vytratila nepřítomnost a odevzdanost a místo nich se tam objevilo prohlédnutí a šilená nenávisť, hrozící v každém okamžiku vybuchnout násilím.

„Neměl jsem žádnou zbraň,“ vypravil ze sebe Vanye. Ze zármutku mla-dého muže šla stejná hrůza jako z Hetharuových intrik. „Jedinou zbraň...“

Přes ústa ho udeřila ruka v okované rukavici a znovu jej téměř připra-vila o vědomí. Nikoho nezajímalo, co říká, dokonce ani Kithana, který nad ním jen sklíčeně stál, oči prázdné a vzdálené, a vůbec se nezajímal o to, co mu Vanye chtěl říct. Po chvíli ho někdo vzal za ruku a odvedl jej jako zmatené dítě pryč.

Přicházely ženy, světlovlase a lhostejné, klaněly se před Hetharuem, lí-baly mu ruce a tiše se vracely do chodby, šelest brokátu a vůně parfémů vznášející se mezi olejem a železem stráží.

Pak se mezi odcházejícími pozůstalými mihl náhlý a rychlý pohyb a objevil se Roh, sám doprovázen strážemi, jedním mužem po pravici i po levici. Byl v brnění, přes ramena měl plášť a meč i luk měl připjatý na zá-dech, jako by se chystal na cestu.

Vanyovo srdce na okamžik poskočilo v zoufalé naději, která tiše odešla, jakmile si připomněl, jakým preludem Roh je a jakmile spatřil, že si jej Roh nevšímá a obrací se k otcovrahovi, Bydarrovu synovi a nyní mocnému pánu paláce.

„Můj pane,“ zamumlal Roh a uklonil se, nepolíbil však Hetharuovi ruku ani se nesnížil k žádné jiné zdvořilosti. Tváře mužů kolem se zachmuřily, ta Hetharuova nikoli nejméně ze všech. „Koně jsou osedláni,“ řekl Roh. „Podle toho, co mi řekli, má příliv přijít po západu slunce, takže by bylo nejlepší, abychom si poněkud pospíšili.“

„Vyrazíme ihned,“ řekl Hetharu.

Roh se znovu uklonil, zase ne víc, než bylo nutné, otočil se a poprvé se podíval na Vanya, klečícího mezi dvěma ozbrojenci. „Bratranče,“ řekl za-mouceně, asi takovým tónem, jakým by stařec napomínal mladíka, příliš se stavějícího nevinným. Do Vanyovy tváře vtrhlo horko a stejně tak od-povědělo na Rohova slova i něco hluboko v jeho duši. Pohlédl do Roho-vých hnědých očí a jeho hubené, sluncem sežehnuté tváře, hledal v ní Li-ella a snažil se v sobě vzbudit nenávisť. Napadlo ho, že jen oni dva znají Andur-Kurš, který už nikdy neuvidí, a že když Roh odejde, zůstane tu sám mezi ghály.

„Ne že bych ti záviděl společnost, kterou sis vybral,“ řekl.

Rohův pohled přeskočil na okamžik k Hetharuovi a zase se vrátil zpátky. Roh se sehnul, chytil Vany a za ruku a navzdory strážím jej posta-vil na nohy. Jeho ruka lehce, téměř bratrsky tiskla Vanyovu paži.

„Přísahaj,“ řekl tiše Roh, protože ta slova byla určena jen Vanyovi, „že vstoupíš do mých služeb a že opustíš její, a já tě vezmu s sebou a dostanu tě odtud.“

Vanye odmítavě trhl hlavou a pevně zaťal zuby, aby nebylo vidět, jak nesmírně po tom touží.

„Nic ti neudělají,“ řekl Roh něco, co říct nemusel.

„Pro ně ale tvá vůle není slovo boží,“ řekl Vanye. „Já jsem Bydarru ne-zabil - přísahám, že jsem to neudělal. Udělali to jen proto, aby ti co nejvíce uškodili. Já pro ně nejsem nic - jen ruka, kterou tě mohou bít.“

Roh se zamračil. „Uvidíme se u Abaraisu. S ní nebudu dělat žádné kompromisy - ani nemohu - ale s tebou...“

„Jestli mě odtud chceš dostat, vezmi mě s sebou hned teď. Přísahu po mně ale nežádej - dobře víš, že ti ji nemohu dát. Chceš raději důvěřovat tady těm? Budeš s nimi sám, a až dostanou to, co chtějí...“

„Ne,“ řekl Roh po chvíli přemýšlení, kdy se důvěra a pochyby zdály být v rovnováze. „Ne. To by ode mne nebylo moudré.“

„Alespoň odtud dostaň Jhirun.“

Roh znovu zaváhal a zdálo se, že mu jen málo chybí k souhlasu. „Ne,“ řekl. „Neudělám nic, co by tě potěšilo. Mám takový pocit, že příliš nedou-fáš v můj dlouhý život. Ta dívka zůstane tady.“

„A bude zavražděna zároveň se mnou.“

„Nebude,“ odsekl Roh. „Dohodli jsme se na tom, že se ti tu nebude žít špatně a já se postarám o to, aby tu dohodu dodrželi. Uzavřeli jsme ob-chod, já a tady ti kolem. Setkám se s tebou u Abaraisu.“

„Neřekl bych,“ opáčil Vanye.

„Bratranče,“ řekl měkce Roh.

Vanye zaklel a odvrátil se. Do hrdla mu vystoupila žluč. Probil se lokty mezi strážemi, kterým nikdo nic nerozkázal a tak jen zmateně stály jako ovce - nikdo se jej ani nepokusil zadržet. Vanye došel k oknu, zadíval se na kameny, lesknoucí se v dešti, a nevěnoval nejmenší pozornost lidem ko-lem, připravujícím se s mohutným řinčením zbraní a zmateným křikem k odjezdu.

Skupinka za skupinkou se shromáždění rozcházelo za svou prací. Roh odešel mezi prvními a Vanye se ani neohlédl, aby se s ním rozloučil. Sly-šel, jak se místnost pomalu vyprázdnila, dveře se pevně zavřely a nakonec k němu už jen zdálky doléhaly ozvěny těžkých kroků ozbrojených mužů.

Na nádvoří propukl rozruch a bylo slyšet údery kopyt o kamennou dlažbu. Na okamžik pronikly zmatkem mužské a ženské hlasy, chvíli ostré a jasné a pak zase tlumené.

Jeden pán opouštěl Ohtij-in, zatímco ten bývalý snad ještě ani nemohl být pohřben. Až takový byl Hetharuův spěch, šilená touha jet s Rohem a získat moc, kterou mu Roh dozajista slíbil zároveň se sliby, hrozbami a přímým varováním, že je nezbytně nutné, aby se dostal k Abaraisu ještě než přijde povodeň a uzavře cesty. Bydarra možná té cestě bránil a zdržo-val ji, ten však už nyní nemohl odporovat vůbec ničemu - možná na Ro-hovu žádost. Byl to jen Hetharuův krutý humor, co svalilo vinu tam, kde to Roh nejméně potřeboval.

Vanye poslouchal, kolik koní se shromáždilo na nádvoří, a tušil, že Oh-tij-in opouští většina bojovníků. Pokud byla Morgain naživu, čekalo ji na cestě tohle. Samozřejmě za předpokladu, že už Ohtij-in neminula a jsouc mnohem moudřejší a opatr-nější než její ílit už dávno nebyla na cestě k Abaraisu. Byla to jeho poslední naděje. Jestliže by se to Morgain podařilo, byl by Roh bezmocný a u konce. Jen toho se Roh mohl bát a jen to muselo být příčinou, proč způsobil chaos v Ohtij-inu a spokojil se se spojenci, kteří by se při první příležitosti obrátili proti němu. Kdyby Roh přišel pozdě, když už by Morgain stačila odejít a Studny byly mrtvé a zavřené, ti samí spo-jenci by ho zcela jistě připravili o život. A pak by následovalo další hrozné účtování, tentokrát v Ohtij-inu a s rukojmím za mrtvého nepřítele.

Kdyby však Roh nepřišel pozdě a Morgain se opravdu ztratila, byly by tu jiné jistoty. Musel by odjet k Abaraisu a sloužit Rohovi - jako ílit bez pána, donucený podstoupit další Vzetí.

Nic jiného už nezbývalo, žádná jiná možnost - jen možnost usilovat o Rohův život. A konec této cesty znal víc než dobře.

Někde jinde se zavřely dveře a jejich bouchnutí se dutě rozlehlo palá-cem. Zvenku bylo slyšet šoupání nohou o kamennou podlahu a zvuk kroků, blížících se chodbami. Až do poslední chvíle si Vanye myslel, že míří jinam, závora na dveřích se však prudce odsunula.

Ohlédl se a krev v žilách mu ztuhla, když spatřil Kithana, obklopeného ozbrojenými muži.

Kithan došel pevným krokem ke stolu a jeho jemný obličej byl klidný a chladný.

„Odjíždějí,“ řekl tiše.

„Já jsem tvého otce nezabil,“ protestoval Vanye, „byl to Hetharu.“

Žádná odpověď. Kithan klidně stál, pohled upřený do Vanyových očí, zatímco se zvenku ozýval dusot koní, vybíhajících z bran Ohtij-inu. Pak se brány s třesknutím zavřely, vnitřní i vnější.

Kithan se zhluboka a rozechvěle nadechl a zase pomalu vypustil vzduch z plic, jako kdyby si ho vychutnával. Zavřel oči a znovu je otevřel. Ledový klid v nich zůstal. „Můj otec bude zanedlouho pohřben - nebýváme při po-hřbívání příliš obřadní. Potom se rozhodnu, co s tebou.“

„Nezabil jsem ho.“

„Opravdu?“ do Kithanových olověně šedých očí se vrátila ona ospalá malátnost, která jim předtím vládla, teď se však zdála být jen ironickou pó-zou. „Hetharu by toho měl k vládnutí víc, než jen Ohtij-in. Myslíš si, že mu to bude moci dát i Roh z rodu Chyů?“

Vanye neodpověděl. Netušil, kam Kithan míří, i tak se mu to ale vůbec nelíbilo. Kithan se usmál.

„Pomstil by tě ten tvůj bratranec?“

„Možná ano,“ odpověděl Vanye. Kithan se nepřestával usmívat.

„Hetharu byl vždycky nudný,“ řekl.

Vanye se zhluboka nadechl, protože jej konečně pochopil. „Jestliže ti jde o tvého bratra, pak mě pusť na svobodu.

Nejsem Rohův spojenec.“

„Ne,“ zašeptal Kithan. „Je mi to jedno. Možná jsi vinen, možná ne. Pro mne to nemá význam. Ani pro jednoho z nás nevidím žádnou budoucnost a nevěřím ti o nic víc, než měl Hetharu věřit tvému soukmenovci.“

„Hetharu zabil tvého otce,“ připomněl mu Vanye.

Kithan se unaveně usmál, pokrčil rameny a otočil se k Vanyovi zády. Mávl na jednoho z mužů, kteří ho doprovázeli, a ukázal ke dveřím. Ten muž přivedl další, kteří mezi sebou vedli drobnou a otrhanou postavičku.

Jhirun.

Vanye jí nemohl pomoci. Popošel do světla pochodní a Jhirun ho oka-mžitě poznala. Na tváři se jí objevil úlek, neřekla však nic a ani nevykřikla. Vanye sklopil oči v omluvném gestu za všechno zlé, co jí kdy způsobil, a zase je zvedl. Neměl, co by řekl, aby zmenšil její utrpení, a mnoho z toho, co říct mohl, by situaci ještě zhoršilo, když by vyšel najevo slib, který jí dal.

Odvrátil se od ní i od Kithana a vrátil se zpátky k oknu. „Zapalte oheň ve velkém sále,“ nařídil Kithan jednomu z ozbrojenců.

S tím odešli a dveře se zavřely.

Kapitola desátá

Hrom burácel téměř bez ustání. Pochodně bičované větrem, volně se prohánějícím po místnosti, zanedlouho jedna po druhé zhasly a Vanye se ocitl ve tmě. Seděl u okna, opíral se o kamennou zeď a nechával studený déšť a bodavý vítr, aby jeho obličej připravily o cit, jak už to dlouho před-tím udělaly jeho rukám. Chlad zaháněl bolest z ran ve tváři - Vanye tušil, že by nejspíš dostal horečku, kdyby ho trápily ještě o něco déle, a nijak se mu nebránil. Zamrkal, aby mu voda vytekla z očí, a pozoroval, jak se na dešťových kapkách klouzajících po kamenné stěně přímo proti oknu odrá-žejí blesky. Soustředil se na ten pomalý a neuspěchaný pohyb tak pevně, jak jen to bylo možné, a cítil, jak se v něm sám zvolna ztrácí.

Kdesi u brány začal vyzvánět zvon, monotónně a naléhavě. Do rachotu hromů zazněly výkřiky. Pohřební průvod se vrátil, odhadl Vanye a v duši se mu začal usazovat ještě větší strach. Vztekle se s ním pustil do boje, čím víc s ním však zápolil, tím víc mu jeho úsilí hořklo v ústech. Vztekal se především sám na sebe, na to, že je ve svém utrpení ztracen bez cíle, zotro-čen plány jiných a předurčen k tomu, aby tak také zemřel - jako dítě ne-vinný a jako dítě nevědomý, ten, co důvěřoval, očekával a měl za samo-zřejmé.

A stejně jako on se i Roh pomalu dostával do pastí, pečlivě a obezřetně manévrován a máje za spojence lidi neznající zákony, mistry takových lstí a zrádcovství, jaké Andur-Kurš nikdy nepoznal. Bylo by nejlepší, aby Roh zahynul, ačkoli si to však Vanye až tak docela nepřál, než aby Hetharu překvapil a splatil mu vše i s úroky.

Jiná možnost neexistovala.

Zvon stále ještě vyzváněl. Chodby se náhle rozezněly kroky mnoha mužů, odrážejícími se ozvěnou od stěn sálů - v chodbě za dveřmi se ozvalo zaškrábání kovu o kámen a závora vyletěla ze závěsů.

Stály tam stráže a na jejich ďábelských přilbách a plátech jejich brnění se ve světle pochodní třpytily kapky deště.

Vanye se na druhý pokus vy-škrábal na nohy a šel s nimi z vlastní vůle až do velkého sálu, kde mohl spočítat, kolik jich vlastně přišlo.

Bylo jich osm, deset, dvanáct ozbrojených mužů. Tolik? zeptal se hořce sám sebe Vanye, šokovaný tím, jaký z něj měli strach, třebaže měl ruce svázané a nohy ho sotva nesly.

Surově se jej chopili a táhli ho pryč chodbou a potom dolů po svažující se spirále, dál a dál kolem zděšených bílých tváří jemných ghálských dam a odvrácených očí sluhů. Do tváře jej udeřil závan studeného vzduchu, jak se otevřelo dno spirály a před nimi byla už jen železná mříž a dvevník, od-straňující před nimi řetězy, aby mohli projít.

Venku byl déšť a světlo pochodní, dopadající na dav otrhané lůzy, masu špinavých tváří, která překřičela i jasný zvuk zvonu.

Vanye se zapřel patami a zoufale se bránil, aby jej nemohli vyvést ven do té děsivé vřavy. Stráže však kolem něj utvořily kruh, píky skloněné k zemi, a ti vzadu donutili Vanya sejít se schodů. Obklopily je šílené tváře a přiletěly kameny. Vanye ucítil, jak ho jeden udeřil do ramene, a prudce ucukl, jak ho kdosi chytil za košili a pokusil se ho vytrhnout strážím. Nějaký muž klesl na zem s břichem probodnutým píkou, svíjel se v křečích a křičel bolestí. Četa ozbrojenců se dala do běhu a konečně si prorazila cestu davem. Vanye už nekladal odpor - zuřícího davu se bál daleko víc než stráží.

Zvon u brány stále svolával do zbraně, přidávaje svůj vlastní hlas k cha-osu kolem. Dveře ve věži se otevřely a vyběhlo z nich několik dalších strážných, připravených je vpustit dovnitř. Kolem dveří vyrostla zubatá hradba napjatých zbraní.

Jeden z kopiníků klesl k zemi, sražen kamenem, a dav se rozběhl ke dveřím. Vanye uskočil pod ochranu svých stráží, jak se po něm natáhlo několik rukou a tentokrát se jim už téměř podařilo jej chytit. Následovala krátká šarvátka, prudká a krvavá, rolníci proti kopiníkům zakovaným v těžkém brnění. Stráže vykročily kupředu přes těla raněných a umírajících. Šílenost toho všeho se vymykala lidskému chápání, ten útok a ta nená-vist, ať už byla namířena proti němu nebo proti jejich vlastním pánům... u vědomí toho, že zabili Bydarru a že větší část vojáků opustila pevnost. Stráží se náhle zdálo být zoufale málo. Síla, kterou měl Kithan v Ohtij-inu, jen tence obepínala násilí zuřící na nádvoří před jeho branami. Té zběsi-losti už bylo jedno, na co útočila.

Náhle se ozval jakýsi příšerný zvuk, hluboký a dunivý rachot, který vy-razil zděšené výkřiky z hrdel prchajících lidí a zastavil stráže, které jim byly v patách.

S děsivým hřmotem padajícího kamení se zřítíla brána a zhroutil se ob-louk klenoucí se nad ní. Obrovské kusy zdíva proletěly vzduchem jako listy ve vichřici a zmizely ve tmě. Na místě zůstaly jen nepatrné zbytky. Brána zmizela. Zástup se rozprchl hrůzou a zbyly po něm jen jeho ubohé zbraně, hromada klacků a kamenů rozházených porůznu po nádvoří. Stráže při tom neskutečném pohledu sklonily k zemi teď už zbytečné píky.

Tam, kde kdysi stávala brána, se ve tmě cosi zablesklo - objevil se jez-dec v bílém plášti sedící na šedém koni a jeho bílé vlasy zazářily ve světle pochodní. Ten záblesk patřil tasenému meči.

Čepel toho meče zůstala nezakrytá a nad jeho hrotem se hrozivě černala ponurá tma zastiňující světlo pochodní, kdekoli se ho dotkla. Šedý kůň vy-kročil kupředu a dav ustoupil.

Morgain.

Přišla sem, přišla si pro něj. Vanye se pokusil osvobodit a ucítil divokou touhu smát se. V tom okamžiku ho stráže hodily na zem a utekly.

Chvilí ležel bez hnutí, omámený nárazem na mokrou dlažbu. Kousek od své hlavy spatřil Siptahova zablácená kopyta, jak k němu Morgain přijíždě-la, aby ho kryla, koně se však nebál. Zato vysoko na sebou spatřil Mor-gaininu napjatou ruku, ve které držela obnaženou čepel Podvrženého, zářící namodralým svitem a u hrotu nesoucí tu vražednou prázdnotu - za-pomnění mnohem nečistší, než do jakého mohl uvrhnout kterýkoli ghál.

Dokud se toto vznášelo nad jeho hlavou, bál se byť jen pohnout. „Roh...“, pokusil se ji varovat, jeho ochraptělý hlas se však ztratil v bouři a křiku.

„Dai-khál“, slyšel jakoby z dálky, „Angharan, Angharan!“ Výkřiky se opakovaly, odrážely se ozvěnou od zdí paláce, varování roznášené větrem. Na nádvoří se rozhostilo ticho a hlasy ghálů i lidí se kamsi ztratily.

Siptah uhnul před ležící postavou. Vanye se pokusil postavit na nohy a nakonec se mu to i podařilo, v boku však ucítil mučivou bolest, která ho na chvíli připravila o dech. Když se mu zrak zase vyjasnil, spatřil Kithana a ostatní pány stát u otevřené bráně paláce. Stráže je už dávno opustily. Ghálové se nehýbali a mlčeli. Ve světle pochodní bylo vidět bledý shluk jejich tváří, chvílemi zakrývaných větrem rozfoukávanými bílými vlasy.

„Toto je můj společník,“ pronesla Morgain do šumění deště. Na celém nádvoří nemohlo být místa, kde by ji neslyšeli.

„Nedostalo se mu od vás nejlepššího uvítání.“

Chvilí bylo slyšet jen vytrvalé pleskání dešť-ových kapek do špinavých kaluží na nádvoří a podupávání Siptahových nohou. Pak se ze tmy ozval zvuk kopyt a zborcenou branou vjel na nádvoří další jezdec - neznámý muž v sedle černého valacha. Seskočil z koně a čekal.

Vanye donutil své nohy k Chůzi, opatrně se vyhýbaje kruté záři Podvr-ženého, planoucí nebezpečně blízko jeho ramene. „Liyo,“ řekl, s bolesti-vým úsilím se pokoušel vymoci zvuk z vyschlého hrdla a snažil se křičet. „Roh vyjel před západem slunce na sever. Nemá velký náskok...“

Morgain vytrhla levou rukou z opasku Meč cti a přiměla Siptaha, aby klidně stál. „Otoč se,“ řekla, naklonila se k Vanyovým žádům a přeřízla provazy, které mu svazovaly ruce. Cítil, jak mu dlaně bezvládně klesly k bokům, ztěžklé a

bolestivé. Vanye se otočil a podíval se na Morgain. Uká-zala na jeho koně a na muže, který ho držel.

Vanye se zhluboka nadechl, doběhl jak mohl nejrychleji k čekajícímu koni a vyškřábal se do sedla. Hlava se mu točila a ruce měl příliš ztuhlé na to, aby cítily uzdu, kterou mu do nich ten muž strčil. Pohlédl do jeho zjiz-vené tváře a ucítil prudkou nelibost, hněv nad tím, že tento muž dostal jeho věci a jel po jejím boku. Venkovany tmavé oči a pevně sevřené rty ne-voli opětovaly.

Zarachotilo padající kamení. V hustém dešti se objevily temné postavy šplhající po masivním zdivu rozbité brány a zřícené dvojité hradby - lidé, možná méně než lidé. Vanye stál, viděl a s mrazením v zádech sledoval, jak se temné stíny rojí jako mravenci mezi zřícenými balvany.

Morgain na něj cosi vykřikla, otočila koně a vyřítla se ven otvorem, který zbyl po bráně, odhazujíc stranou křičící nájezdníky. Vanye trhl ma-látně uzdou a černý valach, zvyklý běžet po Siptahově boku, se sám od sebe vydal za sedákem. Projeli mezi troskami a Vanye konečně nabyl ztra-cenou rovnováhu, jak se rozběhli pravidelným krokem po rovné cestě, mí-jejíce skupinu těch tmavých, skrčených lidí. Ujížděli dolů z kopce, pod-kovy jejich .koní bušily do dláždění a jeli stále rychleji a rychleji, jak před sebou koně cítili rovnou a bezpečnou cestu. Morgain jela první a meč, smrtelně nebezpečný všemu kolem, stále ještě svírala v napřažené ruce. Vanye nijak netoužil po tom, aby jel po jejím boku, když se jí v ruce leskla obnažená čepel té věci.

Kameny uvolnily cestu blátu, potom křoví a pak zase kamenům, trhané pohyby koňského hřbetu mu působily palčivou bolest v břiše a plicích, déšť oslepoval a síla blesků se zdvojnásobila. Vanye už dávno nevěděl, kudy jede, věděl jen to, že ji musí následovat, děj se co děj. Do boku se mu zahryzla bolest, mučivé utrpení mu sevřelo svaly a rozlezlo se po celé jeho mysli, zatemňujíc všechno kromě posledního zbytku vědomí, které mu dr-želo ruce na uzdě a tělo v sedle.

Koně se zadýchali a zpomalili. Vanye spatřil, jak se Podvržený vrací do pouzdra a slyšel, jak se Morgain ptá na věci, na které mohl dát jen mlhavé odpovědi, neznaje kraj kolem ani čas přílivu. Morgain zasadila šedákovi ostruhy a Siptah se vrhl vpřed s dvojnásobným úsilím. Černý kůň se mu držel v patách. Vanye ho bez milosti týral ostruhami, kdykoli zvíře začí-nalo zaostávat, sužován hrozným strachem, že ji ztratí z očí, neboť dobře věděl, že by se nikdy nezastavila. Jeli poslepu, sledující záhyby cesty, na-horu a zase dolů, mělkou vodou a zase po suché zemi.

Najednou vyjeli na jakýsi hřeben, kopce se před nimi otevřely a pod se-bou spatřili široké údolí, černou vodu táhnoucí se kam až oko dohlédlo a bílou pěnu s příšerným rachotem se vrhající proti skalám a pohlcující ka-meny cesty.

Morgain se zakletím zastavila a Vanye zarazil černého koně vedle ní. Oba koně se třáslí a boky se jim namáhavě zvedaly. Byl to konec, všechno bylo ztraceno. Vanye se opřel o hrušku sedla a dovolil dešti, aby mu bičo-val lehce oděná záda, dokud bolest v jeho boku nepolevila a zase se mohl narovnat.

„Ještě se může utopit,“ řekla třesoucím se hlasem.

„Může,“ odpověděl bez nadšení, rozkašlal se a znovu se opřel o sedlo, dokud křeč neustoupila.

Siptahův teplý bok se posunul blíž k jeho noze a Vanye ucítil na rameni dotek Morgaininy dlaně. Zvedl hlavu. Blesky ozářily její ztrápenou tvář a na obočí se jí jako jemně broušené drahokamy zatřpytily kapky deště.

„Myslel jsem si,“ zašeptal, „že jste buď odjela, nebo že jste se nadobro ztratila.“

„Měla jsem své vlastní potíže,“ řekla a vztekla se udeřila pěstí do nohy. „Kéž bys tak našel způsob, jak jej zabít...“

Výčitka zasáhla cíl. „Až přestane pršet...“ provinile zamumlal.

„Tohle je Suvoj,“ řekla rozčileně, „alespoň tak tomu tady říkají, a není to žádná řeka, ale moře. Je to příliv. Až po Hnothu, Vanye, až potom, co zmizí měsíce...“

Zhluboka se nadechla. Na Vanya těžce dolehlo vědomí zlovolné síly ob-rovského světla, visícího kdesi nad blesky a dodávajícího podivnou záři valícím se mračnům. Když mu blesky znovu ukázaly Morgaininu tvář, spatřil, jak hledí na povodeň s výrazem vlka ženoucího se za kořistí. „Možná,“ řekla, „na něj čekají překážky, které ho mohou zadržet, i když se mu podaří Suvoj přejít.“

„Mohou tam být, liyo,“ povzdechl si, „ale nevím o nich.“

„Pokud tam nejsou, za pár dnů se to dozvíme.“ Ramena jí povolila a Morgain si těžce povzdechla vyčerpáním. Sklonila hlavu a zase ji prudkým trhnutím zvedla, odhazujíc z vlasů kapky deště. Obrátila Siptaha zpátky.

Blesk jí možná poprvé Vanya jasně ukázal, protože se na její tváři náhle objevil starostlivý výraz. „Vanye?“ zeptala se a natáhla k němu ruku. Její hlas k němu dolehl jen slabě a vzdáleně.

„Mohu jet dál,“ řekl, ačkoli by stačilo jen velmi málo a ochotně by to popřel. Vyhliídka na další takovou šílenou jízdu byla téměř víc, než mohl snést, a bolest v jeho žebrech se s každým nadechnutím stupňovala. Její soucitné gesto v něm však znovu probudilo sílu. Vanye se zachvěl zimou, jak zmizelo teplo pohybu, které jej do té doby hřálo. Morgain si odepjala plášť a přehodila mu ho přes ramena. Vanye zvedl ruku v odmítavém gestu.

„Obleč si to,“ řekla. „Nebud’ zbytečně tvrdohlavý.“ Vanye se vděčně zabalil do pláště a sál teplo z hřbetu černého koně a kůže pláště, spočívají-cího do té doby na Morgaininých zádech. Na chvíli se ještě víc roztrásl, jak jeho tělo začalo bojovat s chladem. Morgain odepjala od sedla láhev s ně-jakým nápojem a strčila mu ji do ruky. Vanye usrkl doušek nechutného místního dryáku, který se mu zakousl do rozbitého rtu a téměř ho donutil zvracet, přece jen mu však uvolnil stažené hrdlo, když si konečně propálil cestu do žaludku a odporná chuť trochu zeslábla.

„Nech si to,“ řekla Morgain, když jí chtěl láhev vrátit.

„Kam jedeme?“

„Zpátky do Ohtij-inu,“ odpověděla.

„Ne,“ protestoval v záchvatu hrůzy, která se náhle objevila i v jeho hlase a přiměla Morgain, aby se na něj pátravě zadívala. Zahanbeně otočil vraníkovu hlavu k Ohtij-inu a pobídl zvíře kupředu. Vedle něj pomalu krá-čel Siptah. Vanye neříkal nic, snažil se nedívat na Morgain a jen si pod pláštěm tiskl ruku k pohmožděným žebrům a pokoušel se nevnímat paniku, která mu ležela hluboko v břiše jako ledový balvan - Roh bezpečně směřo-val k Abaraisu a oni dva se vraceli do sevření Ohtij-inu, na dosah zrady a nenávisti.

V dalším záchvatu hanby si vzpomněl na hiuajské děvče, které zanechal v pevnosti, aniž by na ně jen pomyslel. Plnil svou přísahu a jinak to ani být nemohlo, přesto cítil hanbu, když si uvědomil, že na ni úplně zapomněl.

„Jhirun tam byla se mnou,“ řekl. „Také ji uvěznil.“

„Zapomeň na ni. Jak to bylo s Rohem?“

Ta otázka zamrazila. Ve Vanyově duši se náhle vina smísila se strachem. Zahleděl se dopředu a jeho oči bloudily bezcílně kdesi nad valacho-výma ušima. „Pán Hetharu z Ohtij-inu,“ vypravil ze sebe, „odjel s Rohem směrem k severu, aby se dostali k Abaraisu ještě předtím, než přijde příliv. Přišel jsem do té pevnosti s tím, abych požádal o přístřeší. Není to však Andur-Kurš, liyo. Neudělal jsem to dobře - omlouvám se.“

„Co bylo dřív - Rohův odjezd nebo tvůj příchod?“

Vanye to předtím úmyslně zamlčel a Morgainina ostrá otázka zasáhla přímo střed cíle. „Můj příchod,“ řekl. „Liyo, já...“

„Nechal tě žít.“

Vanye se na ni nepodíval a snažil se znovu najít ztracený klid, zdálo se mu však, že se mu všechna krev tlačí kamsi k žaludku. „Copak se vám zdá, že jsem si tam žil v přepychu? Co jsem asi mohl dělat? Neměl jsem proti němu žádnou šanci!“ Téměř ta slova vykřikl a hned poté si toužebně přál, aby je býval neřekl, protože tu náhle mezi nimi byla lež. A víc než jen to - Vanye zahlédl v jejích očích podezření, tichou a hroz-nou nedůvěru. V dlouhém mlčení, které následovalo, přerušované jen od-dechováním koní, volně kráčejících bok po boku, si Vanye nepřál nic ji-ného, než aby mu něco začala vyčítat, aby na něj křičela a připomínala mu, jak byl neopatrný a co vlastně bylo jeho povinností, aby řekla něco, s čím by se mohl přit. Morgain mlčela.

„Co byste vlastně chtěla?“ vykřikl nakonec do ticha. „Abyste přijela ještě později?“

„Ne,“ řekla podivně tichým hlasem.

„Nebylo to kvůli mně,“ náhle se dovtipil Vanye. „Přijela jste kvůli Ro-hovi.“

„Nevěděla jsem, kde jsi,“ řekla téměř šeptem. „Slyšela jsem jenom to, že se Roh skrývá v Ohtij-inu, nic jiného.“

Pak se zase odmlčela. Dlouho poté jeli mlčky dál ve valícím se dešti, Vanye svíral kolem ramen její teplý plášť a nešťastně si uvědomoval, že mu vlastně jen řekla pravdu, o kterou ji žádal - mnohem poctivější vůči němu, než byl on k ní. Roh o ní říkal, že lže, ona však přesto nelhala, do-konce ani ne tam, kde by nějaká malá lež byla daleko laskavější.

„Liyo,“ zeptal se nakonec, „kde jste byla celou tu dobu? Hledal jsem vás.“

„V Arenu,“ odpověděla Morgain a Vanye hořce zaklel. „Jsou to velmi prostí lidé,“ řekla. „Je snadné na ně udělat dojem. Báli se mě a to mi vyho-vovalo. Čekala jsem tam na tebe, nakonec mi ale řekli, že po tobě nenašli ani stopy.“

„To ale museli být slepi,“ řekl hořce. „Držel jsem se silnice a nikdy jsem z ní nesešel. Jediné, co jsem si dokázal představit, bylo, že jste se ne-zastavovala, jela stále dál a věděla, že za vámi přijdu.“

„Pak to tedy museli vědět,“ řekla Morgain a tvář se jí zachmuřila. „Ur-čitě to věděli.“

„Možná se vás báli až příliš,“ řekl.

Morgain zaklela svým vlastním jazykem, nebo to alespoň tak znělo, po-třásla hlavou a nebylo příliš radno se dívat na to, co se objevilo v její blesky ozářené tváři.

„Jhirun a já,“ řekl Vanye, „jsme šli dál společně a ta cesta nás dovedla k Ohtij-inu. Neměli jsme co jíst a ztratili jsme všechnu naději. Netušil jsem, co nás tam čeká; a ze všeho nejméně jsem čekal Roha. Liyo, té pevnosti vládnou ghálové a jsou tam záznamy, nad kterými Roh strávil většinu času.“

Morgain procedila mezi zuby jakousi kletbu. Otevřela ústa, jako by chtěla něco říct, když vtom objeli jeden z kopců a z dálky se ozval jakýsi zvuk, nesený větrem - hluk bitvy a třeskot zbraní. Morgain se zastavila a zírala na ponurou zář mezi kopci.

„To je Ohtij-in!“ vykřikla, zasadila Siptahovi ostruhu a řítila se dolů z kopce. Černý valach sklonil šíji a vyrazil za sedákem. Vanye se předklonil v sedle a nedbaje bolesti ve zraněném boku se hnál po známých zákratech cesty za Morgain, nalevo a hned zas napravo, a křik se vytrvale blížil.

Náhle se jim postavila do cesty výšina Ohtij-inu. Z vnitřního nádvoří pevnosti šlehal plameny, rozbitými branami se valil dým a mezi ohni spolu zápolily nepatrné černé postavy.

Po stranách cesty se k sobě choulily skrčené stíny, ve kterých poznávali ženy a otrhané děti, vlekoucí hromady špinavých ranců. Šedý kůň kolem nich proletěl jako ženoucí se vítr a jen o krok za ním se hnál černý valach. Ubožáci se rozprchli s výkřiky hrůzy.

Vjeli do zmatku na nádvoří, kde už oheň stačil pohltit většina chatrčí, zaplavuje nebe kotouči štiplavého dýmu, a kde se na zemi válela mrtvá zvířata a množství těl padlých bojovníků. Leželi tam vedle sebe muži s vlasy černými i bílými, v jedné řadě lidé i polovičníci. U brány paláce se bránil poslední zbytek stráží, obklopený rolníky, a mrtvol tam bylo mno-hem víc než kdekoli jinde.

Muži uskakovali před těžkými kopyty šedého koně a náhle jednohlasně vykřikli hrůzou, neboť z pouzdra vyletěl čarodějný meč, zazářil světlem mnohem hroznějším než palčivá zář plamenů a nad jeho hrotem příšerně kvílela ta propastná tma. Vyletěla jakási zbraň - prázdnota ji pohltila a zbraň zmizela.

Strážný, který ji hodil, se dal na útěk a zemřel na oštěpech otrhaných útočníků. Odpor ustal. Zbývající ozbrojenci odhodili zbraně a v tu chvíli byli srazeni davem svých nepřátel tváří k zemi do krví prosáklého bláta nádvoří.

„Morgen!“ zdravila ji armáda oblečená v cárech a zvedala zbraně na pozdrav, „Angharan, Angharan!“ Vanye seděl na dosah ruky od ní v sedle černého valacha, obklopen davem vyděšených a hysterických tváří, a jeho i jeho nervózního koně se dotýkaly desítky lidských rukou. Ti stejní lidé se pokoušeli dotknout i Siptaha, zbrkle se přibližující hrozivé čepeli Podvr-ženého. Pak si uvědomili nebezpečí a couvli, tím víc se však shlukovali kolem Vanya, Morgainina společníka. Vanye se nebránil, protože dobře věděl, že od této chvíle bude nerozlučně spjat s legendou opřádající po-stavu Morgain kri Chyi, že i on sám se stal příznakem, který bude zahánět spánek dětem a znepokojovat poctivé lidi, že ho sami odsoudili ke všemu, co musel protrpět, odmítnuvše jeho paní prozradit to, co museli vědět, a že ti v Ohtij-inu

by ho ještě přednedávnem byli zabili.

Neudeřil, ačkoli se mu ruce chvěly touhou to udělat. Stále se jich ještě bál, ačkoli jej alespoň pro tuto chvíli radostně zdravili a zahrnovali ho šile-ným nadšením.

„Angharan!“ volali. „Morgain! Morgain! Morgain!“

Morgain opatrně zasunula Podvrženého zpátky do pouzdra, uhasila jeho oheň a sklouzla na zem mezi mačkající se dav.

Muži se před ní rozestupo-vali, tlačíc se jeden na druhého. „Odved' koně,“ nařídila Morgain tomu, který se jí bál nejméně, a obrátila svou pozornost k paláci. Na nádvoří ko-nečně zavládlo ticho, vyčerpané a bázlivé mlčení. Prošla jejich středem ke schodišti před branou a Podvrženého držela tak, aby ho mohla kdykoli ta-sit. Vyšla do schodů a obrátila se čelem k zástupu, aby jí všichni mohli vi-dět. Otrhaní a zkrvavení muži k ní jeden po druhém přicházeli a bojácně a neobratně se jí klaněli na důkaz úcty a poslušnosti.

Vanye sesedl, odvázal ze Siptahova sedla její brašnu, kterou nikdy neo-pouštěla, a prudkým pohybem ruky odstrčil ty, kteří se mu snažili pomoci. Poradil si sám a muži kolem zděšeně couvli před jeho hněvem.

Morgain čekala na vrcholu schodiště, dokud se jeho noha nedotkla schodů, pak se otočila a vešla dovnitř. Vanye si přehodil brašnu přes ra-meno a šel za ní, nejdříve nahoru po schodech a pak otevřenou branou, uhýbaje před očima mrtvého dveřníka, jehož tělo leželo ve tmě za mříží.

Několik mužů popadlo pochodně a vedlo je palácem. Vanye se zachvěl při pohledu, který se mu otevíral v sálech paláce, při pohledu na mrtvá těla mužů a žen, ghálů i jejich nešťastných služebníků, a na zpustošené poklady Ohtij-inu, lesknoucí se v přítmí sálů. Stoupal stále dál, kulhaje za svou paní spirálovou chodbou, kterou měl od té doby vídat ve zlých snech. Morgain svírala v rukou meč. Ona bude konec všeho, prorokoval kdysi Roh, a vezme jim všechnu naději. Proto sem přišla.

Kapitola jedenáctá

Chaos vládl i v komnatě samotného pána Ohtij-inu. Mrtví leželi tam, kde padli, a dokonce i ten bílý pes ležel u svého krbu v kaluži krve, která se rozlila po kobercích a kamenné podlaze a zvolna se mísila s krví jeho pána a paní. V koutě se skrývalo před nebezpečím několik sluhů, klečících s hlavami skloněnými.

V opačném rohu místnosti se shromáždila skupina drsně vyhlížejících otrhaných válečníků, kteří tam zajali tři muže z palácové stráže, světlovlasé polovičníky nyní zbavené helmic, svázané a obklopené hradbou improvi-zovaných zbraní. Když to Vanye uviděl, zastavil se. Náhle ho zachytila vlna teplého vzduchu, proudícího od ohně, ve kterém bylo obtížné být se jen nadech-nout. Vanye se chytil rámu dveří, aby znovu získal ztracenou rovnováhu, zatímco Morgain vešla rozhodným krokem do místnosti a rozhlédla se ko-lem.

„Vyneste mrtvé z paláce,“ přikázala otrhaným mužům čekajícím na její rozkazy. „Něco s nimi udělejte. Je mezi nimi jejich pán?“

Nejstarší z mužů rozhodl ruce v bezmocném gestu. „Nevíme, paní“ řekl. Mluvil nářečím, kterému bylo stěží rozumět.

„Liyo,“ ozval se ode dveří Vanye, „Ohtij-inu teď velí muž, kterému ří-kají Kithan. Je to Hetharuův bratr. Vím, jak vypadá.“

„Zůstaň tu se mnou,“ nařídila stroze. Kývla na ostatní: „Najděte ho. Se-berte všechny papíry, co najdete, a doneste mi je.“

„Dobrá,“ řekl ten, na kterého se dívala.

„A co dál?“ zeptal se ten nejstarší, shrbený a vetchý muž. „Co to ostatní? Můžeme tu zůstat, paní?“

Morgain se zamračila a rozhlédla se kolem, zlověstná a bojovná postava uprostřed jejich ubohých kůží a hadrů.

Podívala se na vězně, na mrtvé a na malé lidi v hrubém oblečení, kteří se v tomto zmatku řídili jejími rozkazy, a pokrčila rameny. „Co to má se mnou společného?“ zeptala se. „Co zde chcete dělat, to je vaše věc, pokud se to ovšem nepříčí mé vůli. Postavte mi ke dveřím stráž a dejte mi nějaké sluhy, aby se o nás starali.“ Její oči se ob-rátily ke koutu, kde se křčili sluhové, poznamenaní muži v hnědých hábi-tech, kteří předtím sloužili Ghálu. „Ti tři budou stačit. Hazi, dej mi tři ze svých synů, aby drželi stráž u naší komnaty, a víc už od tebe nebudu pro dnešek chtít.“

„Dobrá,“ řekl stařec, na znamení úcty neobratně napodobil zdvořilou poklonu pánů a mávl rukou na několik z mladších mužů. Všichni byli malé postavy a přibližovali se k Morgain s očima sklopenýma. Nejvyšší z nich jí sahal jen po ramena, i tak to ale byli silní a pevně stavění mladí muži.

Lidé z močálů, pomyslel si Vanye, lidé z Arenu. Hovořili mezi sebou ja-zykem, kterému nerozuměl. Byli to nade vši pochybnost lidé, nepatřili však k žádnému z kmenů, který kdy obýval Andur-Kurš, malí a tiše se po-hybující a také, přepadlo Vanya náhlé podezření, nectící žádné ze zákonů, které ctili lidé jeho země. Byly jich tu celé zástupy, rojili se v chodbách, křičeli a povykovali. Úmyslně svedli Morgain z jeho stopy a ta se k nim přesto vrátila, jako by jim naprosto důvěřovala. Vanye si uvědomil, že on sám je beze zbraně, ačkoli jí má chránit záda, a že jejich životy spočívají bezezbytku v rukou těch malých, lstivých lidí, kteří spolu mohou mluvit, aniž by jim kdokoli rozuměl.

Kolem se mihla nějaká postava vyšší než ostatní a oblečená v černém. Vanye překvapeně ucukl a pak poznal kněze, mřícího k Morgain. Vydě-šeně vyskočil, chytil muže za černý hábit a strhl jej k zemi.

Morgain se zahleděla na plešatějšího bělovlasého kněze. Tvář měl sta-ženou hrůzou a jen se bezmocně zmítal a třásl ve Vanyově sevření. Jak se k němu Morgain přiblížila, kněz se v náhlé panice pokusil vstát a snad i utéct, Vanye ho však držel pevně.

„Vyhod'te ho na nádvoří,“ řekl Vanye při vzpomínce na to, jak ho tentýž kněz vlákal do Ohtij-inu, slibuje bezpečí, a jak potom stál za Bydarrovými zády. „Nechtě ho, ať zkusí své štěstí tam venku mezi lidmi.“

„Jak se jmenuje?“ zeptala se Morgain kněze.

„Ginun,“ vydechl drobný polovičník. Zkroutil se, aby dohlédl na Vanya, stárnoucí tmavooký muž - možná daleko víc člověk než Ghál. Na rtech se mu chvěl strach. „Velký pane, mnoho z nás by vám bývalo pomohlo - mnoho, mnoho. I já

sám bych vám býval pomohl. Naši páni se mýlili.“

„Kde jsi se schovával?“ zeptal se Vanye a do hrdla mu vnikl takový vztek, že mohl jen stěží mluvit. Odstrčil toho muže od sebe. „Ty jsi znal svého pána a dobře jsi věděl, co se se mnou stane, pokud mně k němu dovedeš.“

„Vezměte nás s sebou,“ zakvílel Ginun. „Vezměte nás s sebou. Nenechávejte nás tady.“

„Kam si myslíš, že odtud půjdeme?“ zeptala se Morgain hlase, který mrazil.

„Skrze Studny - do té jiné země.“

Bylo nesnesitelné vidět naději v knězových očích, přeskakujících z jed-noho na druhého. Brada se mu třásla a oči měl zalité slzami. Zvedl ruku, aby se dotkl Morgain, ztratil však odvahu a místo toho sáhl po Vanyově paži, jen letmý dotek prstu, nic víc. „Prosím vás,“ žadonil.

„Kdo ti to řekl?“ zeptala se Morgain. „Kdo?“

„Čekali jsme,“ zašeptal chraptivě kněz. „Starali jsme se o Studny a če-kali jsme na vás. Provedte nás Studnami. Vezměte nás s sebou.“

Morgain odvrátila tvář. Dál s ním mluvit nehodlala. Knězova ramena povolila a starý muž začal nešťastně vzlykat. Celý se přitom třásl. Když se ho Vanye dotkl, stařec k němu obrátil obličej s výrazem odsouzení k smrti. „Sloužili jsme khálům,“ protestoval, jako kdyby mu to mohlo u do-byvatelů Ohtij-inu získat přízeň. „Čekali jsme, čekali jsme. Pane, pro-mluvte s ní. Pane, byli bychom vám pomohli.“

„Zmiz,“ zasyčel Vanye a postavil muže na nohy. V srdci mu vzrostl ne-klid, jak se podíval do tváře kněze, který sloužil ďáblu a který se modlil za úspěch díla ghálů. „Ona nemá s tebou ani s tvými soukmenovci nic společ-ného,“ obořil se Vanye na kněze. „A ani já ne.“

„Barrowští králové ji znali,“ zašeptal kněz, jeho oči přelétly Vanyův obličej a zase se upřely kamsi za něj. Křečovitě sevřel amulety, které mu visely mezi záhyby roucha. „Pán Roh přinesl pravdu. Byla to pravda.“

Kněz se rozběhl ke dveřím, Vanye jej však chytil a otočil ho zpátky. Lidé v místnosti mu uskočili z cesty. Kněz se marně snažil osvobodit, zou-falý slabý stařec. „Liyo,“ řekl tiše Vanye a útroby mu sevřel strach z těch, co naslouchali kolem. Byl připravený kněze okamžitě udeřit, aby mlčel. „Liyo, nepouštějte ho. Tento kněz vám uškodí, jakmile mu jen k tomu dáte možnost. Prosím vás, abyste mne poslechla.“

Morgain se na něj podívala, potom na kněze. „Statečný kněz,“ řekla pevným a jasným hlasem do ticha, které najednou zavládlo v místnosti. „Fware!“

Z kouta, kde stály zajaté stráže, vyšel nějaký muž, člověk mnohem vyšší než ostatní a skoro tak vysoký jako Morgain. Jeho hranatý obličej přetínala hojící se rána, táhnoucí se z pravé tváře přes oba rty až na levou polovinu brady. Vanye v něm okamžitě poznal muže, který vjel na nádvoří na jeho valachovi - byla to stejná tvář, jaká se na něj tehdy zlobně zadívala. I teď se mu dostalo téhož nevrlého pohledu - ten člověk se nejspíš ani jinak dívat neuměl.

„Ano, paní?“ řekl Fwar. Jeho přízvuk byl slabší než přízvuk těch ostat-ních a muž stál směle zpřima.

„Shromáždi své příbuzné,“ řekla Morgain, „a najdi všechny khály, co přežili. Fware, nechci, abyste je zabíjeli. Chci je mít zavřené v jedné míst-nosti a hlídané stráží. A ty bys už měl vědět, že to myslím vážně.“

„Jak si přejete,“ řekl zachmuřeně Fwar. Jeho tvář možná kdysi byla obyčejná - ne však teď. Ted' už to byla jen jakási maska, na které si člověk většinou všiml jen očí - očí žhavých a násilnických. „Pro některé z nich je už pozdě.“

„Je mi jedno, kdo je vinen,“ řekla Morgain. „Ty jediný mi za to odpoví-dáš.“

Fwar zaváhal, potom se uklonil a měl se k odchodu.

„A ještě něco, Fware...“

„Paní?“

„Ohtij-in je od této chvíle lidskou pevností. Dodržela jsem své slovo. Kdokoli tu krade nebo rabuje - krade z vašeho.“

Fwar se nad tou představou na chvíli zamyslel. Ostatní muži pozorně stáli a čekali.

„Dobrá,“ řekl Fwar.

„Paní,“ ozval se někdo jiný s těžkým přízvukem, „co se zásobami obilí? Máme je rozdělit...?“

„Copak Haz není váš kněz?“ zeptala se Morgain. „Ať zásoby sám roz-dělí. Je to vaše obilí a jsou to vaši lidé. Už se mne na takové věci neptejte. S tímto místem nechci mít nic společného. Odejděte.“

Následovalo ohromené ticho.

Jeden z arenských postrčil ghálské strážné směrem ke dveřím. Za nimi šli další a nakonec odešli i Fwar a Haz. Zůstali jen tři Hazovi synové, které si Morgain vyžádala jako stráž, naříkající kněz Ginun a tři sluhové, klečící schouleně v nejvzdálenějším koutě místnosti.

„Ukažte mi,“ oslovila je Morgain, „kde jsou ty nejlepší pokoje s pev-nými dveřmi a nějakou bezpečnou místností opodál, kde bychom mohli ubytovat tohoto kněze, aby se mu nic nestalo.“

Mluvila s nimi mírně a tiše. Jeden z nich se pohnul a zbývající dva sbí-rali odvahu, klečíce tvářemi k ní s očima sklopenýma k zemi. „Tam,“ řekl nejstarší z nich, sám ještě mladík, a ukázal na dveře vedoucí dovnitř pa-láce, opačným směrem než byla hlavní chodba.

Naproti panské komnatě byla malá místnost bez oken, kam se nejspíš ukládaly zásoby. Tu Morgain určila knězi za příbytek, protože na dveřích byla závora zajištěná řetězem a dveře samy byly v dohledu stráží, které měly hlídat jejich vlastní komnaty. Na Vanyovi bylo, aby zavedl kněze do-vnitř - udělal to klidně a bez hrubosti.

Vůbec se mu nelíbil pohled knězových očí, kterého se mu dostalo, když starce zavíral do tmavé místnosti. Světlo mu zůstalo odepřeno, aby s ním nemohl způsobit škodu ani sobě, ani ostatním. Knězova hrůza mu připo-mněla jeho vlastní noční můry a Vanye jen váhavě zavřel dveře.

Ďáblův kněz, který by bez váhání klesl k Morgaininým nohám. Nečistý člověk, který se zaprodal zlu a říkal věci, které nebylo radno slyšet. Vanye toho muže nenáviděl - že se ale bál tmy a nechtěl v ní být zavřený o sa-motě, to chápal víc než dobře.

„Bud' zticha,“ varoval Ginuna, když už ho stráže nemohly slyšet. „Tady jsi v bezpečí a pokud budeš mlčet, nic se ti nemůže stát.“

Kněz za ním hleděl, ještě když Vanye zavíral dveře, a jeho vyděšená tvář bíle svítila do tmy. Vanye zasunul závoru, provlékl jí řetěz a zajistil jej zámek. Potom se spěšně otočil ke dveřím zády, jako by to byla některá z jeho vlastních nočních můr, protože si vzpomněl na střechu věže nad jeho vězením a na Rohova slova, která se teď skrývala v tomto knězi a jen če-kala na chvíli, kdy budou moci vyrazit ven. Bolestně si pomyslel, že by se asi měl postarat o to, aby kněz už nikdy nepromluvil - aby on, ílit, vzal to zlo na svou vlastní duši, nikdy o něm své paní neřekl a nezatížil její čest tím, že by je znala.

On ale nebyl takový člověk - nikdy by to nemohl udělat. A nevěděl, jestli to jeho duši vládne ctnost nebo zbabělost. Hazovi synové zaujali svá postavení u dveří. Morgain jej očekávala v komnatě. Vanye vešel do pokoje, který kdysi nepochybně patřil nějakému velkému pánovi, položil brašny, které nesl na rameně, na kameny u krbu a rozhlédl se po místnosti.

Čekalo tu na ně ještě více těl, než v předchozích komnatách. Tapisérie na stěnách byly roztrhané a na zemi se mezi rozbitým křišťálovým nádobím a převrácenými židlemi válely mrtvoly strážných a někdejších pánů. Vanye je poznal. Jedna z nich byla mrtvola nějaké staré ženy a druhá patřila jednomu z vyšších pánů, tomu, který se Hetharuovi klaněl s největším odporem.

„Postarejte se o to,“ obrátila se Morgain ostře ke sluhům. „Odneste je.“

Zatímco sluhové dělali, co jim bylo nařízeno, Morgain postavila na nohy těžké křeslo a přistrčila je ke krbu, ve kterém stále ještě hořel oheň pro bývalé pány hradu. Natáhla k němu nohy, kotníky ve vysokých botách ledabyly zkřížené, a nevěnovala nejmenší pozornost pochmurné práci, kte-rou se zabývali sluhové. Podvrženého postavila Špičkou na zem a jílcem si jej opřela o bok. Dlouze vzdychla.

Vanye odvrátil oči od toho, co se dělo v místnosti. Bylo toho příliš mnoho, příliš mnoho nešťastných mrtvých. Sám byl válečníkem, bojoval však v zemi, kde lidé bojovali s jinými lidmi, kteří se rozhodli pro boj, při-cházeli ozbrojeni a dali o svých úmyslech předem vědět. Nejráději by za-pomněl na všechno, co se stalo v Ohtij-inu, ať už u toho Morgain byla či nikoli.

A někde v pevnosti byla stále ještě Myya Jhirun, ztracená v tomto cha-osu, schovávající se, mrtvá nebo kořist nějakého drsného člověka z mo-čálů. Pomyslel na to s bolestí v srdci, uvědomil si vlastní vyčerpání a sílu davu venku, mluvícího jazykem, kterému nerozuměl, bylo to však jeho po-vinností. Nebylo v jeho moci udělat totéž i pro ostatní ubožáky z pevnosti, pro množství žen stejně nešťastných, mohl to udělat jen pro Jhirun, pro tu, která na k němu byla laskavá a která mu věřila, když jí slíbil, že ji dostane z Ohtij-inu.

„Liyo,“ poklekl u krbu kousek od Morgain. Hlas se mu třásl vzpomínkami na všechno, co se stalo, Vanye se ale za to vůbec nestyděl - oba byli unavení. „Liyo, Jhirun je někde tady. S vaším svolením odejdu a udělám, co bude v mých silách, abych ji našel. Hodně jí toho dlužím.“

„Ne.“

„Myo...“

Morgain hleděla do ohně, její opálená tvář byla pevně stažená a bílé vlasy měla stále ještě mokré deštěm. „Vyjdeš na nádvoří a nějaký ši-huan-ský blázen ti v té chvíli zapichne nůž do zad. Ne. Nesmysl.“

Vanye se zvedl na nohy, rozzlobený její starostlivostí a vyčerpání nato-lik, že nebyl ochotný o svých pocitech s nikým diskutovat. Odhadl, že jen vyjádřila své výhrady a vykročil ke dveřím. Stejně ho nemohla zastavit. O její vlastní bezpečí se už postaral, a ona to musela vědět.

„Ílite,“ zazněl za ním její hlas, „dala jsem ti rozkaz.“

Zastavil se a překvapeně se po ní ohlédl. Byl to hlas cizince, studený a neznámý. Obklopila se lidmi, které Vanye neznal, a sledovala cíle, kterým nerozuměl. Zíral na ni a u srdce se mu začala usazovat tíseň. Vypadalo to, jako by se změnila nejen země, ale i Morgain.

„Nejsem povinna s tebou diskutovat,“ řekla.

„Někdo by ale měl diskutovat s vámi,“ odsekl Vanye.

Dlouho mlčela, seděla a dívala se na něj a Vanye cítil, jak v ní narůstá chlad.

„Nechám ti najít tvé věci,“ řekla, „a pak si můžeš vzít svého koně i tu huiajskou dívku, pokud je vůbec ještě naživu, a můžeš si jít, kam se ti zlíbí.“

Myslela to vážně. Vanyem zabloumal hněv a nechybělo mnoho, aby se otočil na patě a zakřičel na ni - v jejím hlase však nebylo ani stopy po hněvu, nebylo v něm vůbec nic, s čím by se mohl přit, ani stopa po tom, že by to tak nemyslela nebo nechtěla říci. Znělo jím jen naprosté vyčerpání, prázdnota vymykající se lidskému chápání - pokud by ji opustil, nezbyl by tu nikdo, kdo by jí byl schopen porozumět. Vůbec nikdo.

„Nevím, čemu jsem přísahal,“ řekl. „Nepoznávám vás.“

Její oči se stále upíraly kamsi za něj, jako by ho už byla propustila.

„Nemůžete mne poslat pryč,“ vykřikl a jeho ochraptělý hlas se zlomil uprostřed věty, zbavuje ho vší důstojnosti.

„To nemohu,“ souhlasila, aniž by se na něj podívala. „Dokud ale budeš se mnou, nesmíš odporovat mým rozkazům.“

Rozechvěle vydechl a vrátil se k ní. Poklekl na kameny před krbem, strhl si z ramen plášť, který mu půjčila, položil jej na podlahu a zíral se do prázdna, dokud si nebyl jistý, že je znovu schopen mluvit, aniž by se při-tom přestal ovládat. Potřebovala ho. Vanye přesvědčil sebe sama, že to stále ještě platilo a že její potřeba byla ve své nesmírnosti tak zoufalá a nečestná, že by mu nikdy neporučila zůstat, nebo by si přitom alespoň nekladla podmínky. Věděl, že mu Jhirun bude tížit svědomí, dokud bude živ, ale Morgain - Morgain opustit nemohl.

„Mohl bych,“ zeptal se nakonec tiše, „poslat jednoho ze sluhů, aby se po ní podíval?“

„Ne.“

Zoufale se rozesmál, protože mu to připadlo jen jako jakási bezmyšlenkovitá odpověď, kterou musí sama okamžitě popřít, naděje a úsměv se však ztratily, jakmile se jí podíval do přímo do tváře a nespátřil v ní nic než chlad.

„Nerozumím,“ řekl, „já vám nerozumím.“

„Když jsi mi přísahal,“ řekla Morgain tichým, tlumeným hlasem, „žádal jsi mne o jednu laskavost, kterou jsem se ti snažila dát, jak jen to bylo možné. Chtěl jsi zůstat nedotčený věcmi, které používám, i tím, co dělám. Ty bys té dívce takovou laskavost neposkytl?“

„Liyo, vy mi nerozumíte. Oni ji uvěznili a pak ji odvedli někam jinam. Může být zraněná a navíc - všechny ženy tam venku jsou vydané napospas mužům z močálů a té lúze z nádvoří. Jste přece také žena, ať už jste jinak cokoliv. Copak pro vás neexistuje žádný způsob, jak jí pomoci?“

„Nejspíš bude zraněná. Jestli jsi schopen ji uzdravit, pak odejdi z mých služeb a postarej se o ni. Jestli ne, měj s ní slitování a nech ji být.“ Morgain se na chvíli odmlčela a její šedé oči bloudily po pokoji plném roztrhaných závěsů a rozbitých cenností. Z nádvoří se stále ještě ozývaly výkřiky a nářek. Morgainin pohled zabloudil k oknu a teprve potom se zadívala zpátky na Vanya. „Udělal jsem, co jsem udělat musela,“ pronesla nepřítomným, pochmurným hlasem. „Zvedla jsem do zbraně Barrows a močály Šihuanu, protože to byl ten nejvhodnější způsob, jak se sem dostat, navíc se silou, která je tu schopna vydržet. Nevedu je, jenom jsem s nimi přišla. Budu zde jen do té doby, dokud nebude možné jít zase dál. Já se neohlížím po tom, co za sebou zanechávám.“

Vanye poslouchal a něco hluboko v něm se zachvělo.

Ne před jejími slovy, ačkoli by to bylo pochopitelné, ale před tónem, kterým je vyslovila. Morgain lhala. Vanye doufal, že jí alespoň v této je-diné věci porozuměl, protože jinak by už nerozuměl vůbec ničemu. A to, aby teď vstal, vyšel z těch dveří a opustil ji, to vyžadovalo něco, co v sobě neměl. Ani teď si však nebyl jistý, jestli je to odvaha nebo zbabělost.

„Zůstanu,“ řekl.

Morgain se na něj upřeně dívala a neřkala nic. Vanye zneklidněl, tak podivný a ztrápený byl najednou ten pohled. Pod očima měla trnavé kruhy a Vanye si domyslel, že asi v posledních dnech mnoho nespala a jen málo odpočívala, nemaje s sebou nikoho, kdo by hlídal její spánek uprostřed ne-známych lidí a kdo by zaplnil to ticho, kterým se obklopovala, jdouc neú-prosně za svým cílem, aniž by se jakkoli zajímala o touhy těch ostatních.

„Nechám po ní tajně pátrat,“ řekla nakonec. „Může se stát, že budu moci něco udělat, abych zjistila, kde je a přitom ji vlastně vůbec nehle-dala... Jenom proto, abys věděl, jak se věci mají.“

Vanye v jejím hlase slyšel nedůtklivost a chlad, věděl však, co tím Mor-gain zakrývá. Vděčně se uklonil, dotkl se čelem kamenů před krbem a zase se narovnal.

„Zbývá už jen uložit se ke spánku,“ řekla, „a tak hodina nebo možná o něco víc, než to budu opravdu potřebovat.“

Podíval se přes její rameno do zšeřelého vedlejšího pokoje, kde se dali do práce sluhové, kteří už stačili odnést těla jeho někdejších obyvatel. V místnosti zazářilo světlo a bylo slyšet zvuk otevíraných skříní a šustění lá-tek. Teplé lůžko.

Vanye po něm vyčerpaně zatoužil, po přepychu, kterého mu bylo jen zřídka dopráno a který se tak lišil od všeho, co od konce toho děsivého dne očekával.

Pomyslel si, že se to musí také velmi lišit od toho, co tu noc zakoušeli jiní: Jhirun, pokud vůbec ještě byla naživu, Kithan zbavený moci a Roh, který té noci prchl do bouře a povodně před svou vlastní noční mûrou, v jejímž středu stála Morgain, Roh s Abaraisem před sebou a blízko naděje na vítězství.

Morgain k němu konečně obrátila tvář, kterou tak dobře znal - tvář střízlivou a nevýslovně unavenou.

„Běžte spát první,“ řekl. „Zůstanu u ohně a dohlédnu na ty lidi.“

Prohlédla si ho přimhouřenýma očima a zavrtěla hlavou. „Udělej, co jsem řekla,“ vybídla ho. „Pomohla jsem tvému svědomí, jak jen jsem mohla nejvíc. Běž spát. Už jsi mi dal dost věcí k přemýšlení, o které se teď budu muset postarat.“

Vanye se zvedl, zavrával a téměř spadl, jak se jeho nohy už dávno uložily k spánku. Zachytil se krbové římsy a omluvně se podíval na Mor-gain. Její zamyšlené a ztrápené oči mu daly požehnání a Vanye se znovu vděčně uklonil. Občas ji obklopovaly noční mûry. Tu noc se jedna proháněla nádvořím a druhá se usadila někde v paláci. Zastavte to, chtělo se mu prosit. Postavte se jim do čela a zastavte to. Vy to můžete udělat, ale neuděláte to.

Jednu armádu už kdysi vedla. Deset tisíc lidí ji následovalo dávno před-tím, než se Vanye narodil, a všichni se ztratili, uvrženi do nenávratna. Klany a království zanikly, dynastie se náhle octly u konce a Andur-Kurš se potopil do staletí bídy a zkázy.

Klan Yľ padl v jejich službách do posledního muže, ztracen v prázdnu mezi Branami. Stejný osud potkal většinu Chyů a mnoho mužů z klanů Nhi, Myya a Ris. Vanyovi se zabodlo do duše příšerné podezření.

Ohlédl se směrem k místu, kde seděla, a spatřil jen osamělou postavu choulící se u ohně. Otevřel ústa, aby k ní promluvil, a chtělo se mu vrátit se k Morgain, povědět jí, Čeho se v této zemi bál a slyšet její hlas, jak mu říká, že to tak není.

Stále ještě tu však byli ti sluhové, kteří by mohli jeho slova zaslechnout a někde jinde opakovat. Před nimi se Vanye mluvit neodvážil. Otočil se a zamířil k vedlejšímu pokoji.

Tam na něj čekala měkká, nově nacpaná matrace a přepych jemných a hladkých látek - přepych čistoty, který cítil ze všeho nejvíc.

Vanye předpokládal, že ho Morgain za chvíli zavolá zpět - koneckonců z noci už mnoho nezbývalo. Uložil se do postele z větší části oblečený do čistých šatů, které našel v jedné ze skříní. Mrtvý pán byl stejně vysoký jako on a nebyl o nic hůře stavěný, snad měl jen o něco užší ramena a kratší ruce. Jemná látka mu lehce doléhala na rány a Vanye s uspokojením odpočíval s vlasy vlhkými po důkladném umytí a s tváří zbavenou strniště, které mu na ní vyrostlo za několik dní bez břitvy. Klidně ležel v teplé a měkké posteli dýchající ženskou péčí, ať už tou ženou byla služebná nebo zavražděná ghálská paní.

Raději však nechal pochmurných úvah o svých předchůdcích a pevně se rozhodl zapomenout na to, kde je a co viděl venku. Byl v bezpečí. Jeho spánek hlídala Morgain, jako bude on hlídat její, až na něj přijde řada. Va-nye uvrhl sebe sama do důvěřivého zapomnění a rozhodl se, že ho už nic nepřipraví tak těžce zasloužený odpočinek.

Tu a tam jej vyrušil nějaký šramot a jednou ho vyděsily otevírané vnější dveře. Znovu se uklidnil, když uslyšel Morgainin klidný hlas, jak s někým tiše hovoří. Dveře se po chvíli zavřely a ve vedlejším pokoji už byly slyšet jen Morgaininy lehké kroky. Pak ji Vanye spatřil, jak se probírá skříňkami a šatníky v pokoji, ve kterém ležel. Tušil, že jej zanedlouho zavolá, aby přebíral hlídku, proto rychle zavřel oči a zabodil hlavu do polštáře, aby ur-val času ještě alespoň pár chvil drahocenného spánku.

Uslyšel šplouchání vody v koupeli, doléhající k němu z vedlejší míst-nosti. Obklopovala jej už téměř úplná tma, v pokoji svítila jen jedna malá lampa a vedle žhnulo uhlí v krbu. S pocitem vděčnosti za čas, který mu dala, a potěšení z toho, že si našla čas i na takový přepych, jaký si dopřál on, Vanye znovu zavřel oči.

Probudilo ho šustění látky a pohled na ghálskou ženu v bílých šatech, mlčenlivé zjevení ve tmě pokoje. Nejdřív ji nepoznal, srdce mu v panice prudce udeřilo do žeber a hlavou mu proletěly myšlenky na vraždu a na mrtvé. Morgain však odhrnula přikrývku na své straně postele a Vanye se váhavě začal chystat k tomu, aby ji opustil, než mu to sama nařídí.

„Spi dál,“ řekla a naprosto ho tím zmátla. „Sluhové jsou pryč a dveře jsou z naší strany zavřené na závoru. Není třeba, aby někdo z nás bděl, sa-mozřejmě pokud nemáš nějaké mravní zábrany. Já tedy ne.“

V ruce držela Podvrženého, kterého neodkládala ani ve spánku. Položila jej na pokrývku, věc zlou a nebezpečnou, do mezery, která měla být mezi nimi. Vanye se nehýbal, tiše ležel a cítil, jak matrace povolují pod Morgai-niným tělem, uléhajícím ani ne na dosah ruky od něj. Přetáhla si přes sebe pokrývku a Vanye slyšel její tichý dech.

A cítil obrovskou tíhu Podvrženého, ležícího mezi nimi.

Už se mu nechtělo spát a srdce mu stále splašeně bušilo. Zpočátku se snažil sám sebe přesvědčit, že je to jen kvůli tomu, že ho Morgain tak pře-kvapila - ještě stále se nebyl schopen vyrovnat s tím, že ji v tom jediném okamžiku nebyl schopen poznat. Jako mráz bílá a jako sníh krásná, zpí-valo se o ní v jedné staré baladě. Jako mráz, spalující při doteku. Bylo to od ní milé, že ho neposlala ke krbu; a bylo jí to podobné, protože Morgain nikdy nebyla malicherná. Možná by se jí dobře neodpočívalo, kdyby ho poslala spát na tvrdý kámen. Možná to byla náhrada za ostrá slova, která od ní předtím musel snést.

Nebylo to však totéž, jako spát u táborového ohně, kdy se dělili o teplo, oba v brnění, společníci na cestě tmou, a jeden z nich vždy bděl ve strachu před léčkou. Vanye naslouchal jejímu dechu, cítil nepatrné pohyby jejího těla a marně se snažil odvést své myšlenky k něčemu jinému, zíraje na černé trámy ve stropu pokoje. Tiše zaklel, napůl to byla prosebná modlitba, a snažil se domyslet, co by Morgain řekla, kdyby se skutečně vydal ke krbu.

I když byla ženou, nemusela by si o takovém gestu myslet příliš mnoho. Možná nepochopila.

A nebo si možná přála, aby cítil nutkání vzdorovat překážce, kterou mezi ně postavila, a promyšleně ho mučila.

Tehdy se ho zeptala, proč ji následoval. Vaše štědrost, odpověděl bez rozmyslu, byla vždycky větší než štědrost mého bratra. Ta hloupá po-známka ji zranila a Vanye si přál, aby se tehdy býval zeptal proč, aby vě-děl, proč ji rozzlobil a proč se po celý ten nešťastný den zdálo, jako by mu něco nemohla odpustit.

On byl člověk. Už si ale nebyl tak docela jistý, co je ona. On byl boha-bojný muž. Jaká byla ona, to nevěděl. Tak blízko ní se zdála být všechna logika zbytečnou. Tak blízko ní selhávaly všechny Rohový argumenty. Vanye viděl zcela jasně, co ho přivedlo na tuto stranu Bran, ačkoli se stále ještě trásl, když se měl podívat do jejich šedých, cizích očí, nebo jí lhát, tak blízko ní. Rozechvělost se měnila na úplně jiný pocit a Vanye se zděsil sám nad sebou, jak jím může takto pohnout Morgain, jeho paní, tisícíná-sobná vražedkyně a žena, patřící už svým vzhledem Ghálu.

Pomyslel si, že je ztracen, a jediné východisko, které našel, našel v tom, že se pokusil zapomenout, že je Kuršan a Nhi a že ona je v této zemi pro-kletá. Polovina toho, co si o ní lidé povídali, byly lži, on sám však viděl mnoho věcí ještě horších.

A také se snažil zapomenout, že uvažovat nemá smysl.

Nakonec pochopil, že mu v cestě nestojí ani rozum, ani ctnost, ale po-znání, že kdyby se jednou pokusil překonat tu chladnou bariéru, která mezi nimi stála, mohla by v něj ztratit veškerou důvěru. Víš, kde je tvé místo, ilite, řekla kdysi. Dala jsem ti rozkaz, ilite, řekla dnes v noci.

Hrdost mu bránila. Takto s ním nemohla zacházet a Vanye se děsil jen pomyslet na to, jaká muka byl jim oběma schopen způsobit, když se s ním ona snažila zacházet jako s mužem a on se pokoušel být zároveň mužem a sluhou. Morgain měla společníka staršího než on, věc neodbytnou a zlou, která mu teď tížila bok. Nic mu nemohlo být blíž. Vanye si uvědomil, že pokud na něj Morgain brala nějaké ohledy, mu-sela cítit trýzeň, kterou mu mohla způsobit, a držela ho v povzdálí, dokud ho této noci, příliš praktická a příliš laskavá, zapomněla poslat na jeho místo.

Vanye by docela rád věděl, proč mezi ně položila ten meč - jestli to bylo pro klid její duše nebo té jeho.

Kapitola dvanáctá

Něco těžkého spadlo na zem.

Vanye se probudil, natáhl ruku a zjistil, že Morgainino místo je prázdné a studené. Do vedlejší místnosti zářilo denní světlo.

Stále ještě napůl slepý vyskočil, strhal ze sebe pokrývku a vrávoravě doběhl ke dveřím. Jeho první pohled patřil Morgain, stojící u otevřených dveří do chodby a oblečené v dobře známé černé zbroji. U stěny krbu le-žela hromada výstroje - brnění - která tam večer nebyla. Na podlaze zapla-vené denním světlem se válely rozházené mapy a knihy, většinou otevřené a ležící jedna na druhé. Přes ně klopytali sluhové, přinášející jídlo v mí-sách, ze kterých se valily kotouče voňavé páry. Na dlouhý stůl prostřeli zlaté podnosy a poháry.

Přede dveřmi teď stáli a rozmlouvali s Morgain jiní strážníci - muži vyšší a štíhlejší, než byli ti z močálů. Morgain s nimi tiše hovořila - buď jim dávala rozkazy, nebo přijímala jejich hlášení.

Vanye si prohrábl vlasy a zhluboka si oddechl, když poznal, že jim ne-hroží žádné nebezpečí. Tělo měl rozbité a ztuhlé a každý pohyb zápěstí ro-zedraných provazy mu působil bolest. Podíval se na nohy a hořce se ušklíbl při pohledu na ošklivé odřeniny. Potom odkulhal zpátky do ložnice, našel si v šatníku čistou košili a vyndal z něj boty, které si tam večer odlo-žil. Posadil se na postel, pomalu si na bolavé nohy natahoval příliš těsné boty a naslouchal Morgaininu hlasu a hlasům těch ostatních, se kterými mluvila ve vedlejších pokoji. Vůbec jim nerozuměl - byli od něj příliš da-leko a hovořili s příliš těžkým přízvukem. Připadalo mu hloupé do té míst-nosti náhle vstoupit a přerušit jejich rozhovor. Raději počkal, dokud neu-slyšel, že je Morgain poslala pryč a že i sluhové skončili s přípravou snídaně a odešli. Teprve potom vstal a vydal se zjistit, jak to mezi nimi vy-padá za denního světla.

„Posad se,“ vybídla ho Morgain, ukazujíc směrem ke stolu. Potom za-chmuřeně a s pokrčením ramen dodala: „Je poledne. Pořád občas prší a zvědové se vrátili s tím, že povodeň z brodu stále ještě o nic neustoupila. Dávají nám však určitou naději, že se to buď dnes odpoledne, nebo přinej-horším zítra ráno zlepší. Alespoň jim to tak zdejší lidé řekli.“

Vanye došel k židli, kterou mu nabídla, když ji však odtahoval od stolu, aby se posadil, všiml si temné skvrny na koberci a zastavil se. Morgain se na něj překvapeně podívala. Vanye zastrčil židli zpátky, obešel stůl a usedl na protější straně. Pod sebe se už nedíval, pokoušeje se co nejrychleji vy-pudit z mysli vzpomínky na minulou noc. Tiše si přesunul svůj talíř přes úzký stůl.

Morgain se posadila naproti němu. Vanye počkal, až se sama obslouží, naskládal si lžící jídlo na zlatý talíř a usrkl doušek neznámého horkého ná-poje, který mu příjemně svlažil vyschlý krk. Jedl beze slova a sdílet s Mor-gain společný stůl mu připadalo ještě nepříro-zenější, než s ní sdílet lože. Zdálo se mu nesprávné sedět u stolu v její přítomnosti - něco takového pat-řilo do jiného jeho života, do toho, ve kterém byl synem pána a znal jen dvorské způsoby, ne popel krbu nebo psancova ohně.

I Morgain mlčela. Neměla příliš velké sklony ke společenské konver-zaci, kolem nich však bylo v Ohtij-inu příliš mnoho podivného, než aby Vanya její mlčení netížilo.

„Nezdá se mi, že by tě nějak dobře živili,“ poznamenala Morgain, jak se Vanye vyrovnal s třetí porcí, zatímco ona sama snědla jen jednu.

„Neživil,“ odpověděl Vanye.

„Spal jsi mnohem tvrději, než jsem tě kdy viděla spát.“

„Mohla jste mne probudit,“ řekl Vanye, „když jste vstávala.“

„Zdálo se mi, že si potřebuješ odpočinout.“

Vanye pokrčil rameny. „Jsem vám za to vděčný,“ řekl.

„Vidím, že jsi tu vůbec nežil v přepychu.“

„To tedy ne,“ souhlasil Vanye, odstrčil talíř a vzal do ruky pohár. Necí-til se dobře, když měla takovou náladu, že se jí s ním chtělo neustále o ně-čem diskutovat.

„Pokud tomu dobře rozumím,“ řekla Morgain, „zabil jsi tu dva muže - včetně pána Ohtij-inu.“

Vanye překvapeně položil pohár zpátky na stůl, sevřel jej v prstech a otočil jím kolem dokola, pozoruje vířící se nazlátlou tekutinu. Srdce mu bušilo, jako kdyby celé hodiny běžel. „Ne,“ řekl. „To není pravda. Jednoho muže jsem zabil, to přiznávám, ale pokud jde o pána Bydarru, tak toho za-bil Hetharu, jeho vlastní syn, když byli se mnou sami v tom pokoji. Včera večer by mě za to bývali pověsili, a možná bych dopadl ještě hůř. Druhý syn, Kithan, možná ví, jak to ve skutečnosti bylo, ale jistý si s tím nejsem. Udělali to ale chytře, liyo. Kromě mě a Hetharu neví nikdo, co se v tom pokoji opravdu stalo.“

Morgain odstrčila židli kousek od stolu a otočila ji tak, že se na něj dí-vala od rohu stolu. Pohodlně se usadila, loktem se opírajíc o stůl, a pozoro-vala Vanya zachmuřeným, přemítavým pohledem, který mu na klidu nijak nepřidal. „Potom Hetharu společně s Rohem odjeli a vzali s sebou většinu zdejších bojovníků,“ řekla Morgain. „Proč odjeli? Proč s takovou silou?“

„To nevím.“

„Muselo to tady pro tebe být hrozné.“

„Bylo,“ řekl po chvíli váhání, protože Morgain čekala na odpověď.

„Jhirun, dceru Elovu, se mi najít nepodařilo. Když jsem ji však hledala, Vanye, slyšela jsem jednu podivnou věc.“

Vanye věděl, že mu barva musela už dávno zmizet z tváře. Napil se, aby si uvolnil sevřené hrdlo. „Ptejte se,“ řekl „Říká se, že ona i ty jste byli pod Rohovou osobní ochranou,“ pokračo-vala Morgain, „a že až do Bydarrovy smrti vám podle jeho příkazů posky-tovali bezpečí a slušné pohostinství.“

Vanye znovu postavil pohár na stůl a podíval se na Morgain. Vzpomněl si, že pro ni je i pouhé podezření důvodem k zabíjení. Morgain s ním však usedla ke snídani a sdílela s ním jídlo i pití, přestože to všechno musela vědět už večer.

Ještě předtím, než se vedle něj uložila k spánku.

„Kdybyste si myslela, že mi nemůžete důvěřovat,“ řekl, „bez váhání byste se mě zbavila. Na nic byste nečekala.“

„Odpovíš mi, Vanye, nebo přede mnou budeš dál uhýbat? Ve svém vy-právění jsi mnoho věcí vynechal. Při tvé přísaze, Nhi Vanye, při tvé při-saze - už ani jedno takové slovo.“

„Roha tu vřele uvítali - alespoň tedy jedna část rodu. Je pravda, že se postaral o mé bezpečí, neměl jsem se ale ani zdaleka tak dobře, jak si mys-líte, liyo. Když Hetharu převzal moc, tak... Roh se za mne znovu přimlu-vil.“

„Viš proč?“

Vanye svěsil hlavu a mlčel. Dohady a domněnky mohly vést do mnoha směrů, které se mu s ní ani v nejmenším nechtělo zkoumat.

„Mluvil jsi s ním?“

„Ano.“

Následovalo dlouhé mlčení. Vanye cítil, že by neměl sedět v kresle a dívat se jí do očí, protože jejich vztah nikdy nebyl a ani teď neměl být ta-kový, aby to bylo možné.

„Pak o tom musíš něco vědět.“

„Říkal, že to dělá kvůli našemu příbuzenství.“

Morgain mlčela.

„Říkal,“ s obtížemi pokračoval Vanye, „že pokud byste se ztratila, tak... Myslím si, že by se pokusil o Vzetí.“

„Navrhl jsi to?“ zeptala se Morgain. Odpor byl asi zjevný i na jeho tváři, protože se v jejím pohledu okamžitě objevil místo hněvu soucit. „Ne,“ usoudila, „to bys nikdy neudělal.“ Chvilí na něj hleděla s děsivým soustředěním v očích, jako by pro něj připravovala něco, k čemu se dlouho nemohla odhodlat. „Jsi nevědomý,“ řekla, „a v té nevědomosti jsi pro něj nesmírně cenný.“

„Nikdy bych mu proti vám nepomáhal.“

„Nemáš, čím by ses bránil. Jsi nevědomý a bezbranný.“

Do obličeje mu vstoupilo horko a hněv. „Bezpochyby,“ řekl.

„Vanye, vím, jak to napravit.“

Staň se tím, čím jsem já. Přijmi to, čemu sloužím. Nes to, co nesu.

Horko se ztratilo a zůstal chlad. „Ne,“ řekl, „ne.“

„Vanye, pro spásu tvé duše - poslouchej mě.“

V jejích očích byla naděje. Ještě nikdy se nesnížila k tomu, aby jej přemlouvala. Možná právě tehdy, když za ní prošel Branou, začala Morgain doufat v to, co od něj nikdy nezískala. Vanye si znovu vzpomněl na po-znání, jež načas zapomněl, na rozdíl mezi Morgain a tím, co se skrývalo za tváří Chya Roha. Morgain měla právo přikázat, nikdy ho však nevyžila.

Byla to věc, po které toužila nejvíc a která jediná mohla do její duše vnést alespoň trochu klidu - a ona přesto nepřikázala.

„Liyo,“ zašeptal Vanye, „udělám cokoli, co mi uložíte. Žádejte ode mne, co chcete.“

„Jen tamto ne,“ konstatovala Morgain tónem, který mu probodl srdce.

„Liyo, cokoli jiného.“

Morgain sklopila oči, jako kdyby mezi nimi navždy zatáhla oponu, a znovu je zvedla. Nebyla v nich ani stopa po hněvu, jen hluboký smutek.

„Buďte ke mně poctiví,“ řekl, hluboce zasažen. „Málem jste se utopila v povodni. Nechybělo mnoho a byla byste mrtvá a ať už je vaším úkolem cokoli, zůstal by nesplněn. Jen to vám nedá spát. Nechcete to kvůli mně, paní, chcete to kvůli sobě.“

Znovu sklopila oči a zase je zvedla. „Máš pravdu,“ řekla beze stopy studu. „Také však dobře víš, Vanye, že mí nepřítelé tě nikdy nenechají na pokoji. Nevědomost tě před nimi nemůže uchránit. Dokud tě budou mít na dosah, nebudeš nikdy v bezpečí.“

„Je to tak, jak říkáte. Vždycky jste mi prokazovala tu laskavost, že jste se mne nesnažila seznámit s vaším ghálským uměním. Jen proto a pro nic jiného jsem vám dával víc, než co mi kdy má přísaha přikazovala dát. Chcete teď všechno? Můžete mi rozkázat, jsem jen ilit. Přikážete a já udělám, co mi řeknete.“

Hluboko v jejích očích se strhla krutá bitva, ano a ne stejně silné a zou-fale vyrovnané. „Ach Vanye,“ řekla tiše, „žádáš mne o ctnost a přitom dobře víš, že žádnou nemám.“

„Pak tedy přikážete,“ řekl.

Morgain se zachmuřila a dívala se kamsi mimo něj.

„Pokusil jsem se,“ prolomil dlouhé ticho Vanyův hlas, „dojít k Abaraisu a čekat tam na vás. A kdybych býval mohl použít Roha, aby mne tam do-stal, šel bych s ním, abych ho zastavil.“

„Čím bys ho tak zastavil?“ zeptala se posměšně Morgain. Otočila se však k němu a její oči ho stále ještě naléhavě žádaly. „Co bys udělal, kdy-bych zahynula?“

Vanye pokrčil rameny a ze své paměti vybral tu nejhroznější věc, jakou si byl schopen představit. „Hodil bych Podvrženého do Brány - to by přece stačilo.“

„Jenomže to bys ho musel dostat do ruky. Navíc by to strhlo i tebe a zničilo jen jednu Bránu.“ Morgain zvedla meč a položila ho přes opěradla svého křesla. „Byl vyroben ke zcela jinému účelu.“

„Prosím vás,“ zaprosil nešťastně Vanye, když Morgain nepatrně povy-táhla Podvrženého z pochvy. Pak se ale uklidnil, protože nedůvěřoval jen té čarodějně čepeli, nikoli jejímu rozumu, a navíc neměla ve zvyku jej ta-sit, pokud to nebylo doopravdy nutné. Morgain se zastavila uprostřed po-hybu. Meč před ní ležel napůl vytažený z pouzdra, daleko spíš úlomek křišťálu než kov, a jeho krutá kouzla ležela zkrocená, dokud by se celá jeho čepel nesetkala se světlem.

Morgain jej držela plochou proti Vanovým očím a na ghálských runách na povrchu meče zvolna vířily opálové ohně.

„Pro každého, kdo to umí přečíst,“ řekla Morgain, „je zde zapsáno, jak postavit a zničit Brány. A já si myslím, že už začínáš chápat, čeho bychom se museli obávat, kdyby se tato věc dostala do Rohových rukou. Donést tuto věc tam, kde by na ni mohl dosáhnout, by byla ta nejnebezpečnější věc, jakou bys vůbec mohl udělat.“

„Dejte to pryč,“ požádal ji.

„Vanye, jen číst ty runy - naučil by ses aspoň tolik? Nic víc - jen umět číst v ghálském jazyce a hovořit jím. Nebo od tebe žádám příliš mnoho?“

„Žádáte to kvůli sobě?“

„Ano,“ odpověděla.

Vanye odvrátil oči a přikývl.

„Je to nutné,“ řekla Morgain. „Vanye, já tě to naučím a kdybych zahynula, převezmeš Podvrženého. S tím, co budeš vědět, tě meč bude učit dál - dokud už nebudeš mít na vybranou, jako ani já nemám.“ Po chvíli dodala: „Samozřejmě pokud bych zahynula, a já si vůbec nemyslím, že by se něco takového mělo stát.“

„Udělám to,“ řekl a od té chvíle někde tam, kde bývalo jeho srdce, ležel studený kámen. Byl to konec toho, co začalo v okamžiku, kdy za ní prošel Branou - vždycky tušil, že to nějak tak musí skončit.

Morgain zarazila meč zpátky do pouzdra, sevřela jej v podpaží a kývla směrem k ohni, kde leželo brnění, zabalené do pláště. „To je tvoje,“ řekla. „Sluhové pracovali celou noc. Běž se obléct. Nedůvěřuji tomuto místu. To ostatní vyřešíme později. Promluvíme si o tom.“

„Jak si přejete,“ souhlasil Vanye, potěšený takovým pořadem věcí, protože kdyby pokračovala, mohla by z něj kousek po kousku dostat ještě mnohem víc. Možná to sama věděla.

V jejím chování se objevila lehkost, která se z něj na mnoho dní vytrátila, a znovu z ní začal vyzařovat klid a rozvaha. Vanyovi to přinejmenším zlepšilo náladu. Vstal od stolu a přešel ke krbu. Slyšel, jak se i Morgain zvedla a věděl, že mu stojí za zády, když si klekl na podlahu a začal roz-balovat plášť, který chránil jeho znovu nabytý majetek.

Objevila se úplná zbroj a nejdříve ze všeho Vanyova stará přilbice, kte-rou Morgain po celou dobu opatrovala. Vanya překvapilo a potěšilo, že si ji Morgain nechala, jako by se v ní hnuly city a jako by nikdy nepřestala doufat, že se s ním ještě někdy setká. Pod helmici bylo kroužkové brnění, vyčištěné a zachráněné před rzí, kožené části vyměněné za nové.

Vanye zbroj převzal s nesmírným ulehčením, protože to byl kromě koně a sedla vlastně veškerý jeho pozemský majetek. Zvedl ji a tíha železa mu připadala stejně známá, jako tíha jeho vlastního těla.

Z brnění vypadla dýka s kostěnou rukojetí - Rohova dýka, navracející se zlý sen. Ležela na kamenech, obviňujíc. V mysli mu na jeden příšerný okamžik zůstala jen otázka, kolik Morgain ve skutečnosti ví o tom, co se stalo.

„Příště se ji rozhodni použít,“ ozvala se mu zády.

Ruka mu vylétla k obočí v započatém zbožném gestu.

Zaváhal, aby pak pohyb spěšně dokončil a cítil tím větší neklid a rozčilení. Sebral ze země uzel se zbrojí, dýku a všechno ostatní a odnesl to do vedlejšího pokoje, kde mohl mít soukromí a kde se mohl alespoň v klidu převléknout. Už od začátku bylo jasné, že zemřu v této opuštěné zemi na druhé straně Bran, pomyslel si Vanye, zatímco třesoucími se prsty neobratně utahoval řemínky na svém oblečení. To však už teď bylo mnohem méně hrozné než perspektiva, která se před ním právě otevřela - vyhlídka na to, že bude sám sebe kousek po kousku ztrácet, až ho Morgain nakonec získá celého. Vražda jí ho vydala do rukou, vražda spáchaná na vlastním bratru, a ilitská služba byla jen trestem, ke kterému byl odsouzen. Vanye však nyní zvážil sebe sama, zkoumaje to, čím kdysi byl a čím se potom stal, a ten muž, kte-rým byl nyní, by už nebyl schopen zločinu, který tehdy spáchal. Nebylo to spravedlivé, jaká budoucnost se před ním otvírala.

Navlékl na sebe zbroj, kůži a kovové kroužky, ve kterých strávil většinu svého mládí. Ačkoli bylo brnění nově opravené a většinu kožených sou-částí vyměnili za jiné, usadilo se mu na těle jako druhá kůže, železná tíha, obklopující jej bezpečím a zvyky, které ho udržely při životě i tam, kde to nebylo příliš pravděpodobné. Ted' už se mu však nezdálo, že by ho zbroj mohla ochránit.

Dokud nebudeš mít na vybranou, varovala ho Morgain, jako ani já ne-mám.

Do pouzdra u pasu zastrčil Rohovu dýku. I její tíha se mu usadila u srdce, tentokrát však přišla společně s nezvratným rozhodnutím zbraň použít.

Na práh pokoje padl stín. Vanye zvedl hlavu a spatřil, jak mu Morgain přináší ještě jeden dar, těžký meč i s pouzdrém. Otočil se, vzal zbraň z jejích natažených rukou, hluboce se uklonil a dotkl se čelem meče, jak bylo povinností každého muže, přijímajícího od své paní takový dar. Vanye přitom ani na chvíli nezapochyboval o tom, že ten meč je ghálský, mnohem ghálsťější než sám Podvržený, kterého ales-poň vyrobili lidé. S tou zbraní ve svých rukou však poprvé v této zemi uci-til trochu pýchy a hrdosti, pocit, že jeho schopnosti jí mohou být alespoň trochu užitečné. Povytáhl zbraň z pochvy a spatřil dobrý oboustranný meč, neposkvrněný ghálskými runami. Byl o něco delší než meče používané v Kurši a jeho čepel byla o něco tenčí, i tak to ale byla zbraň, kterou dovedl používat.

„Děkuji vám,“ řekl.

„Zůstávej vždy v brnění. Nechtěla bych, aby se ti někdo z těch lidí sápal po nahých zádech. U nich by to určitě byla záda. Jsou to vlci, náhodní spojenci, toužící se s námi podělit o zisk.“

Vanye zavěsil meč k řemeni zbroje, zatáhl za kruh na ramenním pásu a připoutal jej k řemeni u pasu. Meč teď visel v daleko pohodlnější pozici na Vanyově levém rameni. Její slova se dotkla něčeho hluboko v jeho duši, plodíce náhlou a nesnesitelnou předtuchu něčeho zlého, když už i Morgain považovala za nutné říct to, co řekla. Pohlédl jí do tváře.

„Liyo,“ řekl ti-chým, neklidným hlasem. „Jediné pryč. Odjedme jen my dva, společně... Odjedme z tohoto místa.

Zapomeňte na ty lidi, zbavte se jich. Odjedme odtud.“

Morgain ukázala bradou směrem k vedlejšímu pokoji. „Ještě tam pořád prší a je mlha. Pojedeme, ale až večer, až budeme mít nějakou naději, že by ta povodeň mohla ustoupit.“

„Ne,“ trval na svém Vanye a když viděl, že Morgain váhá, pokračoval: „Liyo, dal jsem vám, co jste chtěla, tak mi dejte aspoň tohle. Hned teď pů-jdu a seženu nějakého koně, který by nám nesl zásoby a také něco jako stan, abychom se nemuseli třást zimou. Dnes v noci bude lepší, když nad sebou budeme mít jen zimu a déšť, než kdybychom byli pod střechou to-hoto paláce.“

Morgain vypadala, jako by ji to víc než lákalo a jen těžce tomu rozu-mem vzdorovala. Vanye dobře viděl neklid, který v ní rostl tím víc, čím déle byla zde, sevřená zdmi a vodami vystoupivšími z břehů. Sám cítil to nutkání, neprekonatelný instinkt hnaný temnotou, která se jím tlačila na záda. Znovu ukázala směrem k vedlejšímu pokoji. „Ty knihy... Zrovna mi začínaly dávat smysl...“

„Nevěřte těm lidem.“ Náhle se v jeho mysli všechno poskládalo dohro-mady a nabylo zřetelný tvar - něco z toho bylo v

těch knihách na podlaze a něco se skrývalo v podobě kněze, zamčeného v tmavé místnosti kousek dál v paláci. Mohlo jí to ublížit, všichni lidé kolem jí mohli ublížit. Lidský příval odrážející se od zdí Ohtij-inu jí přitom nebyl o nic méně nebezpečný než ghálská páni.

„Běž,“ vybídla ho náhle Morgain. „Běž a postarej se o to. Bud' opa-trný.“

Vanye sebral plášť a helmici, pak se ale ještě na chvíli zastavil a podíval se na Morgain.

Necítil se dobře, když ji měl na takovém místě zanechat samotnou, i tak se ale zdržel toho, aby ji ještě jednou před těmi lidmi varoval a řekl jí, že by jim ani neměla otevírat dveře - nebyl tu od toho, aby ji rozkazoval. Přetáhl si přes hlavu kápi, nasadil si helmici a už se ani nezdržoval s oblékáním pláště. Prošel dveřmi a mezi novými strážemi, podíval se se zlou předtuchou na ty tři a podíval se také směrem k místnosti, kde byl zavřený Ginun, aniž by zatím dostal něco k jídlu nebo k pití.

I o to bylo třeba se postarat. Vanye si netroufal nechat strážce, aby toho muže dál hlídaly, svého vlastního kněze, se kterým bylo tak špatně zacházeno. Něco se s knězem muselo udělat, co to ale mělo být, Vanye nevěděl.

Chvatně si přehodil přes ramena těžký plášť a připevnil si jej kolem krku. Mezitím vyšel ze dveří chodby a v duši mu rostla tíseň, když procházel kolem pokojů, které dobře poznal za poněkud jiných okolností - když procházel kolem lidí z močálů, kteří se za ním otáčeli, zírali na něj a dělali rukama posunky, kterým nerozuměl. Potom se dostal na spirálu ve středu paláce, minul další a v zádech cítil jejich upřené pohledy, scházejí dolů točitou chodbou. Ačkoli byl ozbrojený, necítil se zde ani svobodný, ani v bezpečí. Palác osvětlovaly pochodně, svítící zcela zbytečně u každých dveří. Malí muži z Arenu chodili zcela volně a svobodně nahoru a dolů, mnoho jich bylo opilých a mezi jejich roztrhanými cáry se prapodivně vyjímaly kusy jemných ghálských šatů. Tu a tam se mihli jiní muži, vysocí a zarputilí, kteří se s lidmi s močálů nijak nepřátelili - lidé Fwarova rodu, muži s tvrdými očima. Bylo v nich cosi děsivého, cosi důvěrně známého. Barrows a močálů, říkala Morgain a pro ty, kteří ji následovali, používala jméno lidé z Barrows, uvědomil si Vanye. Myyové.

Jhirunini soukmenovci.

Vanye zrychlil a spěšně scházel dolů točitou chodbou - hrůza visící nad palácem náhle dostala jméno.

Na nádvoří bylo větší ticho než v paláci, ticho omámené děsem. Na kamenné dlažbě se leskly kapky deště a kolem se pohybovalo několik postav zabalených v pláštích a vlnících, u kterých nebylo jasné, zda to jsou zdejší nebo lidé z močálů. Nedaleko od sebe uviděl ženu se dvěma dětmi, pletoucími se jí kolem sukni, a náhle si překvapeně uvědomil, že mezi Ghály nebyly žádné děti, nebo že si alespoň žádných nevšiml. Proč, to nevěděl.

Žena, děti i všichni ostatní se zastavili a hleděli na Vanya. Chvilí se bál, protože si vzpomněl na násilí, které zuřilo na stejných kamenech, ti lidé však vůbec nevypadali na to, že by na něj chtěli zaútočit. Jen se dívali.

Vanye zamířil k ohradám a stájím, kde čekali jejich koně. V ohradách po jeho pravici bučely krávy, dobře živěná zvířata, mnohem lepší než ši-huanská. Střechy chatrčí na levé straně byly zčernalé a okna vyhlodaná ohněm. Stále v nich však žili lidé, kteří teď Vanya kradmo sledovali, skrývajíce se za dveřmi.

Když došel ke stáji, ohlédl se, protože měl strach, že by se jich mohlo víc shromáždit za jeho zády. V dálce stála tatáž malá skupinka nespouštějící z něj oči. Vanye se těmi lidmi přestal zabývat, pomalu otevřel dveře stáje a vstoupil do tmavé prostory, příjemně vonící senem a koňmi.

Byla to velká, nepravidelná stavba, která, jak se zdálo, obepínala v mnoha záhybech zeď paláce. Větší část stání byla prázdná, až na ty úplně vpředu. Na pravé straně napočítal devět, deset koní, většinou hnědých, na levé spatřil kromě jiných zvířat i Siptahovu světlou hlavu s ušima vztyčenými a chvějícími se nozdrami, jež cítily přítomnost člověka, kterého šedý kůň dobře znal. O kousek dál stál v jinak prázdném stání stín, ve kterém Vanye poznal svého andurského valacha.

Všechny postroje visely na háčích na konci uličky. Vanye uviděl ten, který patřil Siptahovi, a domyslel si, že postroj jeho vlastního koně bude u něj. Chvilí ještě otálel ve stání, natáhl dlaň k Siptahovu zvědavému čeni-chu a poplácal ho po široké tváři a pak se vydal dál, aby zjistil, jak je na tom jeho vlastní kůň. Vraník ho zatahal zuby za rukáv. Vanye chytil zvíře za hřív a jemně ho poplácal po krku. Zjistil, že někdo byl dostatečně zkušeným jezdcem na to, aby nezapomněl koně vyfíť, když to on sám neudělal. Vany a to potěšilo - byl přece jen Kuršan a nerad nechával svého koně v péči cizích lidí. Zkusil koni kopyta a nenašel na nich žádné zranění. Jedna podkova byla překovávána a ne jeho rukou, bylo to však v pořádku a Vanye nenašel nic, na co by si mohl stěžovat, přestože právě něco takového hledal. Potom začal připravovat koně na cestu. Obilí pro koně potřebovali právě tak, jako se neobešli bez zásob pro ně samotné - jejich cesta byla vždy příliš nejistá na to, aby putovali bez obilí. Vanye se rozhlédl po místech, kde by tak mohly být sudy se zásobami, a po chvíli je také našel. Po-tom se mezi zbývajících výstrojí pokusil najít nějaké soumarské sedlo, ne-bylo tam však nic, co by se mu mohlo hodit. Nakonec vrchovatě naplnil sedlové vaky u svého vlastního sedla, vzal jak svoje, tak Morgainino a přehodil je přes zábradlí stání, aby mohli koně kdykoli osedlat.

Někde ve tmě zaustila sláma. Nejdřív si myslel, že je to některý z koní, bylo to ale příliš blízko. Náhlé napřímení vraníkových uší a opakované za-šustění v něm zazvonilo na poplach - bleskurychle se otočil, sáhl k pasu pro Meč cti a snažil se zjistit, kolik jich tam je a kde.

„Pane,“ ozval se ze tmy slabý a třesoucí se ženský hlas.

Vanye ten hlas poznal, přesto však zůstal stát, záda opřená o pažení stání. Po chvíli se postava pohnula a Vanye zahlédl ve tmě pod háky na postroje něco bílého.

„Jhirun,“ pozdravil ji tiše.

Opatrně se k němu vydala, jako by si jím nebyla příliš jistá. Stále ještě měla na sobě tu stejnou potrhanou sukni a blůzku a ve vlasech měla stébka slámy. Jednou rukou se přidržovala nejbližšího pažení, jako by ji její nohy nebyly s to unést, a bázkivě se držela opodál.

Vanye zastrčil nůž zpátky do pouzdra a protáhl se pod pažením do uličky. „Hledali jsme tě,“ řekl.

„Zůstala jsem tady, u koní,“ řekla tiše Jhirun. „Věděla jsem, že přišla, ale nevěděla jsem, jestli jste naživu.“

Vanye zhluboka vydechl úlevou. Jedna noční můra se rozplynula. „Jsi v bezpečí. Pevnost ovládli lidé z Hiuaie, tvoji vlastní příbuzní.“

Jhirun se nadlouho odmlčela. Oči jí sklouzly na sedla na pažení a pak přeskočily zpátky na Vanya. „A vy odjíždíte.“

Vanye pochopil, co tím myslí, a stísněně zavrtěl hlavou. „Všechno je ji-nak. S námi bys nebyla v bezpečí. Nemohu tě s sebou vzít.“

Jhirun na něj zoufale hleděla a oči jí zaplavily slzy. Najednou se v nich však objevil takový odhodlaný pohled, že Vanya zamrazilo. Vzpomněl si, jak se to děvče samo vydalo na cestu přes močály.

A také si uvědomil, že až osedlá koně, bude se buď muset vrátit k Mor-gain a nechat zvířata v Jhiruniných rukou, nebo se o ni bude muset nějak postarat.

„Aspoň mě dostaňte z Ohtij-inu,“ řekla.

Nebyl schopen se jí podívat do očí. Vzal jedno ze sedel a otočil se zpátky ke koním.

„Prosím vás.“

Vanye se ohlédl a položil sedlo zpátky na pažení. „Nemám právo sliby dávat ani přijímat,“ řekl. „Jsi sice Myya, už jste toho ale v Hiuaie hodně zapoměli, protože jinak bys při prvním pohledu na mě poznala, že už nejsem urt a že nemám žádnou čest. Řekl jsem, co jsem říct musel, protože jsi mi nedala na vybranou. Nemohu tě vzít s sebou.“

Jhirun se k němu otočila zády a odešla. Na okanzík si myslel, že se vrátí do svého zšeřelého kouta, bude tam chvíli sedět a plakat a on si zatím bude moci rozmyslet, co s ní.

Jhirun se však na své místo nevrátila. Místo toho šla k hákům, sundala z nich sedlo a uzdu a zavravorala pod jejich tíhou, svírajíc je pevně v náručí. Vanye zaklel, když viděl, jak k němu přichází uličkou, zakopává o pod-pětku, kterou vleče hničící slámou a těžce dýchá námahou a pláčem.

Postavil se jí do cesty, vytrhl jí sedlo z rukou a hodil je do slámy. Něco na ni zakřičel. Jhirun před ním stála s prázdnými rukama a zoufale se na něj dívala očima plnými slz.

„Když už musíte jít,“ zašeptala, „mohli byste mi pomoci dostat se k Cestě. Nebo mě alespoň nezastavujte. Nemáte na to právo.“

Vanye se nehýbal. Jhirun se sehnula a pokusila se zvednout sedlo ze země, v roztřesených rukou však už neměla sílu.

Vanye vztekle zaklel, sebral sedlo ze země a přehodil ho přes nejbližší pažení. „To by stačilo,“ ustoupil. „Já ti toho koně osedlám, co ale budeš dělat potom, to už je jen na tobě. Vyber si jednoho.“

Jhirun se na něj chvíli dívala se sevřenými rty, pak se vydala k jednomu stání na půl cesty k východu a položila ruku na pažení kolem malé hnědky. „Vezmu si tuhle.“

Vanye přišel blíž a podíval se na kobytku, která sice měla hlubokou hrud', ale byla přece jen příliš malá. „Určitě tu jsou lepší koně,“ řekl.

„Chci tuhle.“

Svěsil hlavu, protože si uvědomil, že Jhirun jinak nedá. Koneckonců bylo možné, že to děvče, jehož zkušenosti s koňmi se omezovaly více či méně jen na malého černého poníka, své schopnosti odhadlo docela dobře. Udělal, co si přála.

Jakmile byla Jhirunina hnědka osedlána, vrátil se ke svému vlastnímu koni a potom k Siptahovi. Nesmírně pečlivě upravil jejich sedla, která bu-dou nejspíš muset vydržet dlouhou a těžkou jízdu jen s několika málo za-stávkami. Pro jistotu si přivlastnil ještě svitek postrojové kůže a kus lana ze spletených kožených řemenů. Nakonec za sebou zavřel dvířka stání a měl se k odchodu.

„Musím se jít poradit s mojí paní,“ obrátil se k Jhirun, která čekala u své hnědky. „Vrátíme se tak rychle, jak jen to bude možné. Může se stát, že nás něco na chvíli zdrží, rozhodně to ale nebude trvat dlouho.“

Její tvář zastínila úzkost. Vanye se zamračil a obrátil se ke dveřím. Sám sebe přesvědčil, že dokud bude Jhirun mít nějaký prospěch z toho, že jim pomáhá, budou koně v bezpečí.

„Ne,“ zašeptala za jeho zády, přiskočila k němu a chytila Vanya za ruku. Ohlédl se a zůstal stát jako solný sloup při pohledu na hrůzu v její tváři. Kolem sebe ucítil léčku.

„Pane,“ zoufale ze sebe vyrazila Jhirun, „schovává se tady nějaký muž. Neodcházejte, prosím vás, nenechávejte mě tady.“

Vanye sevřel její ruku takovou silou, že se zkroutila bolestí. „Kolik je vás tady? Co jste na mě připravili?“

„Ne,“ vydechla. „Je sám. On...“ ukázala bradou kamsi daleko do tmy za stánými, „je tam. Nenechávejte mě tady s ním - teď, když jsou koně osed-laní. Je to Kithan.“

Jhirun potlačila výkřik. Vanye si uvědomil, že jí málem zlomil ruku, a uvolnil sevření. Dívka zůstala stát, nepokoušela se o útěk a jen si mmla poraněné zápěstí.

„Přišel sem, když začal útok,“ řekla, „a už se nemohl dostat ven. Potom usnul - vzala jsem vidle a chtěla jsem ho zabít, ale pak jsem dostala strach. Určitě nás tu slyšel chodit a přijde sem, až si bude myslet, že jste odešel a že se mu tedy nemůže nic stát.“

Vanye sundal z jílce meče obroučku a pomalu jej vytáhl z pouzdra. „Ukaž mi, kde je,“ řekl. „Ale jestli se mýlíš, Myyo Jhirun...“

Zavrtěla hlavou. „Myslela jsem si, že odjíždíme,“ zašeptala skrze slzy. „Myslela jsem si, že by to tak bylo lepší, že není nutné nikoho zabíjet, ne-chtěla jsem...“

„Tiše,“ řekl Vanye, chytil ji za zápěstí a postrčil děvče kupředu. Tak tiše, jak jen to bylo možné, ho vedla dál a dál do tmy.

Malými čtvercovými okny pronikaly do stáje tu a tam kužely zapráše-ného světla, dopadajícího na spleť uliček a stání, otepi slámy a prázdné háky na postroje. Čas od času se budova různě stáčela kolem zdi paláce a stejně tak se stáčely i klikaté uličky, vedoucí mezi řadami prázdných čtver-cových stání - byl to už jen seník, hnízdiště nejrůznějších ptáků,

neklidně poletujících zšeřelou stáji.

Na lokti ucítil varovný dotek Jhiruniny ruky. Ukázala na řadu stání, kde byl stín nejtemnější, a Vanye se bez váhání vydal tím směrem. Jhirun při-tom táhl za sebou a neustále se rozhlížel po stáních na obou stranách uličky, vědom si toho, jak snadno se může ukázat, že to přece jen byla léčka.

Na konci řady stání se mihla běžící bílá postava. Vanye chytil Jhirun za zápěstí a vrhl se do uličky vedoucí napříč k další řadě.

Muž se hnál dál směrem k oknům a kolem hlavy mu vlály bílé vlasy. Vanye nechal Jhirun být a vyřít se za ním právě včas, aby viděl, jak Ki-than přeskočil jedno z pažení a začal se škrábat k otevřenému oknu. Ná-skok však byl příliš velký a právě v okamžiku, kdy se Vanye dotkl pažení, muž prolezl oknem a ztratil se venku.

Vanye se zastavil, tiše zaklel a bleskurychle se otočil, jak za sebou uslyšel nějaký zvuk - Jhirun běžela za ním. Nechal ruku s mečem klesnout.

Zvenku se ozvalo volání na poplach a výkřiky - psi v lidské podobě se rozběhli za kořistí. Kithan se vydal napospas celé smečce, protože celý Ohtij-in už byl na nohou. Dlouho jim unikat nemohl.

Vanye procedil mezi zuby kletbu, kterou ještě nikdy nevyslovil, hrubě setřásl Jhiruniny prsty ze své paže a vyrazil ke dveřím. Děvče se mu drželo po boku, těžce oddechující.

„Zůstaň tady,“ řekl. „Postarej se o koně a já zatím dojdou pro Morgain. Odjedeme, jak nejrychleji to jen bude možné.“

Kapitola třináctá

Na nádvoří panoval chaos. Ze všech dveří vybíhali lidé. Vanye se pro-dral k paláci a lokty si prorazil cestu davem, tlačíc se z brány. Lidé před ním vyděšeně uhýbali. V levé ruce držel pouzdro s mečem a konečně se dostal do chodeb paláce, pohybuje se tak rychle, jak jen mohl, ale přitom neběžel. Nechtěl běžet, protože kolem už bylo dost paniky na to, aby ne-zvladatelně propukla a začala běsnit. A navíc ho znali jako Morgainina společníka.

Nakonec se dostal do panských pokojů vysoko ve věži, prošel jimi k vnitřním komnatám a vyplašil stráž, které je hlídaly. Sáhly po zbraních, potom se mu ale zmateně klidily z cesty, neboť uznaly jeho právo projít. Vanye prudce otevřel dveře, zase je za sebou zapráskl a poprvé se odvážil zhluboka nabrat dech, který mu už téměř docházel.

Morgain se k němu otočila, stojíc u okna s rukou položenou na okenním rámu. V jejím pohledu byla úzkost a neklid. Z nádvoří dole pod oknem byly slyšet vzdálené výkřiky.

„Něco jsi vyplašil?“ zeptala se ho.

„Kithana,“ řekl Vanye. „Liyo, koně jsou osedláni a zbývá nám jen odjet, teď hned, co nejrychleji. Pokud budeme čekat příliš dlouho, někdo určitě přijde do stáje a uvidí naše věci připravené - a já nemám ten pocit, že by se k tomuto místu hodila nějaká dlouhá loučení.“

Zvenku k nim dolehl zoufalý výkřik. Morgain se otočila, nahnula se přes okenní rám a chvíli se dívala dolů na nádvoří.

„Už ho chytili,“ řekla klidně.

„Pojďme, liyo. Odjedme odtud, dokud je čas.“

Morgain se k němu otočila podruhé a v jejích očích byl podivný výraz - pochybnost. Ve Vanyovi se zvedla panika. V jedné věci jí lhal a ta lež teď nabírala sílu, ničíc všechn mír, který mezi sebou uzavřeli. „Nemyslím si, že by to od nás bylo slušné,“ řekla Morgain, „kdybychom se jim někde v paláci pokoušeli vyhnout. Vedou ho do pevnosti a bezpochyby mří sem. Na tak krátkou chvíli jsi mi zmizel z očí, Vanye, a tolik potíží jsi způsobil... Opravdu to bylo jen náhodné setkání?“

Vanye se nadechl a pak zase vypustil vzduch z plic. „Přisahám. Poslouchejte mě. Pán Kithan může říct i věci, které byste před těmi vašimi spo-jenci nikdy nechtěla slyšet. Na nic se ho neptejte a raději se ho rychle zbavte.“

„Proč bych se ho neměla ptát?“

Vanye cítil ostří té otázky a svěsil hlavu. „Ne, liyo, poslechněte mě. Po-kud nechcete, aby se s tím, co Roh řekl, seznámili všichni v Ohtij-inu, vy-hněte se tomu. Mohli by se začít ptát na věci, na které nechcete, aby se ptali. Kousek dál v paláci je ten kněz, dole na nádvoří jsou Šihuové, a pak jsou tady ještě sluhové a všichni ghálové, kteří přežili. Jakmile jim pře-stane záležet na životě, začnou se ptát. Kithan vám nepřinese nic dobrého. Nemůže říct nic, co byste chtěla slyšet.“

„Bylo to opravdu náhodné setkání, Vanye?“

„Ano,“ vykřikl takovým tónem, že následovalo šokované mlčení.

„Asi to bude pravda,“ řekla po chvíli Morgain. „Pokud by tomu tak bylo, bude docela dobré vědět, co všechno už stačil říct.“

„Jste připravena okamžitě odjet?“ zeptal se Vanye.

„Ano,“ řekla a ukázala k ohni, kde ležely v úhledné hromádce její věci. On sám neměl nic.

Dole v paláci bylo slyšet hluk, který se zanedlouho přiblížil až k jejich dveřím - výkřiky a těžké kroky přicházejících mužů.

Na dveře zabušila těžká ruka. „Paní?“ zeptal se někdo zvenku.

„Pust' je dovnitř,“ řekla Morgain.

Vanye otevřel dveře. V druhé ruce měl meč, na kterém jen palcem při-držoval pouzdro - pouhý pohyb prstu by ho uvolnil.

Venku se tlačil dav lidí. Bylo tam několik Arenských, hlavně tam však stál ten zjizvený muž z Barrows, Fwar, se svými soukmenovci. Vanye mi-nul s naprostým chladem jeho nenávistnou tvář a ustoupil od dveří, protože mu to Morgain nařídila - protože tito lidé patřili jí. Byli to násilníci zcela nepodobní lidem z močálů. Když je teď viděl, domyslel si, kdo asi stojí za vším tím zabíjením v Ohtij-inu. Kdyby se jim nařídilo zabít, udělali by to s největší radostí.

Ze svého středu vystrčili roztrhanou a špinavou postavu ghálského pána, vypadající v jejich hrubých rukou příliš

jemně a křehce. Saténová nápr-senka Kithanových brokátových šatů byla ušpiněná krví a bílé vlasy měl volné a rozčuchané, místy spleené krví z řezné rány nad obočím.

Fwar hodil omámeného polovičníka na podlahu. Morgain se pohodlně usadila v křesle, ruku položenou na jíleci Podvrženého na svých kolenou, a chladně pozorovala, jak se bývalý pán Ohtij-inu pokouší vstát a je znovu srážen na kolena. Vanye přešel na své místo za Morgaininým ramenem a poprvé spatřil sílu ghálových šedých očí, už dávno ne vzdálených a zasně-ných, ale naopak plných nenávisti.

„To je Kithan,“ řekl Fwar a jeho zjizvené rty se usmály.

„Nechtě ho vstát,“ řekla Morgain a v Kithanových očích byla taková zášť, že Vanye mezi ně napřáhl pouzdrém chráněný meč, aby ho uklidnil. Zajatý polovičník však měl přece jen alespoň trochu rozumu. Vyškrábal se na nohy a nepatrně se uklonil, uznávaje nezměnitelný stav věcí.

„Nechám tě dát k těm ostatním,“ řekla tiše Morgain. „Nahore ve věži přežilo několik tvých soukmenovců.“

„Co je ale čeká?“ zeptal se Kithan, rozhlížeje se kolem.

Morgain pokrčila rameny. „Co títo lidé řeknou.“

Elegantní ghálský princ si rozechvěle odstrčil z tváře zkrvavený pramen vlasů. „Nechápu, o co jde,“ řekl. „Proč jste nám to udělala?“

„Měli jste smůlu,“ řekla Morgain.

Arogance té odpovědi vyrazila Kithanovi dech. Po chvíli se hlasitě a hořce zasmál. „Máte pravdu. Co ale můžete získat od takových spojenců? Co uděláte, když jste teď vyhrála?“

Morgain se zamračila a úkosem si ho prohlížela. „Fware,“ řekla, „myslím si, že nemá smysl jeho lidi ani jeho samého dál zadržovat.“

„Poradíme si s nimi,“ řekl Fwar.

„Ne,“ řekla. „Máte Ohtij-in, a ty, Fware, máš můj rozkaz. Dodržíte ho a nezapomenete?“

„Když to má být váš rozkaz,“ zamumlal po chvíli Fwar, ale příliš radosti v tom nebylo.

„Takže,“ řekla Morgain Kithanovi, „v Ohtij-inu budou vládnout Fwa-roví lidé a Haz z Arenu a ty můžeš vládnout svým vlastním lidem. Pokud jde o mě, odejdu odtud, jakmile voda opadne, a už mne nikdy neuvídíte, můj pane Kithane.“

„Oni nás zabijí.“

„Možná ne. Kdybych ale byla vámi, můj pane, hledala bych útočiště ně-kde jinde - třeba v Hiuaži.“

V místnosti se ozval smích a Kithanovy bledé tváře zrudly.

„Proč?“ zeptal se Kithan, když hlučný hrubý smích utichl. „Proč jste nám to udělala? Toto je nesmyslná pomsta.“

Morgain znovu pokrčila rameny. „Jen jsem otevřela vaše brány,“ řekla. „Co čekalo venku, to jsem nezpůsobila. Nevedu ty lidi. Jdu svou vlastní cestou.“

„A neohlížíte se přitom na to, co ničíte. Tohle je poslední místo, kde ještě přežívá civilizace. Tady...“ Kithan se rozhlédl po jemných tapisériích, které visely kolem dokola rozsekané a nesmyslně zničené. „Tady vi-díte bohatství a umění tisíce let - všechno zničené těmi lidskými zvířaty.“

„Tam venku je povodeň,“ řekla Morgain. „Barrowská tvrz je zničena a Arenu mnoho nechybí. Nezbyvá jim nic jiného, než se vydat na sever. Přišel tvůj čas a ty ses rozhodl jej uvítat takovými krásnými věcmi. Sám sis to zvolil.“

Ghál sevřel ruce na prsou, jakoby se chránil před zimou. „Tento svět se potápí, jeho čas však patřil nám, jakkoli byl nudný a nezajímavý, a my jsme měli právo užívat plodů této země. Tento svět zničili Studny, když do našich zemí vyvrhly tu barrowskou chamrad, sběr, která vyhubila ostatní lidi, pustošila, loupila a ničila a z nás všech nechala přežít jen tvory polo-viční krve, pozůstatky jejich nájezdů. Zahrávali si se Studnami, až zničili svou vlastní zem - zničili zem, kterou zabrali a teď vtrhli k nám. Možná je právě on jejich krev,“ obrátil se se zničujícím pohledem k Vanyovi, „a při-šel Studnami. A možná ten, který si říká Roh, přišel stejnou cestou. Barro-wští králové si pro nás znovu přišli a nejsou o nic lepší, než bývali kdysi. Někdo nám tu věc ale musel udělat - někdo s poznáním hlubším, než bylo jejich. Někdo, kdo měl moc otevřít, co bylo po věky zavřené.“

Morgain se zachmuřila, napřímila se v křesle a položila si Podvrženého na klín. Vanye náhle vyskočil a popadl drobného polovičníka, aby ho uml-čel a vyvlekl z místnosti. Morgainin ostrý rozkaz ho však zastavil. Nikdo se nepohnul, ani on, ani překvapení venkované, a Morgain vstala, rozčilený výraz na tváři. Odstoupila o několik kroků od nich, pak se ohlédla po Va-nyovi a Fwarovi a vypadala, jakoby ji něco téměř připravilo o rozum.

„Barrowští králové...“ zašeptala a pohled jejích očí byl uštvaný a zou-falý. Vanye to spatřil a vzpomněl si na Irien, na duchy, kteří ji pronásledo-vali, na armádu, ztracenou v tom hlubokém údolí - na deset tisíc mužů, po kterých nezůstala ani mrtvá těla.

Jeho předkové, kteří pro ni byli mrtví jen několik měsíců.

„Liyo,“ řekl tiše, srdce mu však úporně bušilo. „Ztrácíme s ním čas. Pusťte toho polovičníka nebo ho dejte k ostatním, ale pamatujte na to, že na vás čekají jiné věci. Nechtě ho být.“

Do Morgaininých očí se náhle vrátila rozvaha a teď už ostrý pohled do-padl na Kithana. „Jak dlouho je to?“

„Liyo,“ protestoval Vanye, „nemá to smysl.“

„Jak je to dlouho?“

Kithan se nadechl, narovnal se a zaujal tutéž hrdou pózu, s jakou se k li-dem obracel v dobách svého panování, přestože se mu do ramene zářývaly Vanyovy prsty. „Velmi dlouho, dost dlouho na to, aby se tato země stala takovou, jaká je. Je mi jasné,“ prohlásil povýšeně, využívaje své výhody, „že mi nabídnete totéž, co mi nabídl ten muž Roh - život, bohatství a ob-novení mé někdejší moci. Budete mi lhát, mně, svému dávnému nepříteli, a budete si chtít koupit mou přízeň. Máte pravdu - vzhledem k okolnostem je skutečně na prodej.“

„Zabijte ho,“ zamumlal Fwar.

„Váš nepřítel je pryč,“ řekl Kithan. „Odjel k Abaraisu, aby se zmocnil Studen a ovládl celý sever. Hetharu a všichni naši

vojáci jsou s ním, jednou se však vrátí.“

V místnosti se těžce usadil strach. Morgain stála bez pohnutí a lidé z Barrows téměř nedýchali.

„Šihuové říkali to stejné,“ řekl jeden z Arenských.

„Až povodeň ustoupí,“ řekla Morgain, „postarám se o Roha. Do Ohtij-inu se už nikdy nevrátí. To je ale moje věc a vás to nemusí zajímat.“

„Paní,“ zeptal se Fwar, tvář zkrivenou strachem, „co uděláte potom - až se vám podaří dostat se ke Studnám?“

Vanye to slyšel a jeho myšlenky se zastavily, ochromené hrůzou. Jed-nou rukou držel polovičnicka a ve zpoceně dlani druhé svíral jílec svého meče. Nepřislušelo mu odpovědět, jen se ji pokusil očima varovat.

„Přišli jsme s vámi,“ řekl nějaký člověk z Barrows, „jsme vaši. Budeme vás následovat.“

„Jen si je vezměte,“ zasmál se Kithan nenávisným a výsměšným smíchem. Nejbližší z arenských se obrátil na útěk a ostatní ho následovali, probili se mezi vysokými muži z Barrows a běželi pryč.

Kithan se stále ještě smál. Vanye zaklel a odstrčil jej mezi barrowské, kteří Kithana zase odhodili zpátky. Vanye vytrhl meč z pochvy a Kithan se zastavil na dosah ruky od něj, očekávaje nevyhnutelné.

„Ne,“ zastavila ho Morgain. „Zadrž.“ Pak se obrátila k mužům z Bar-rows: „Fware, zastav ty lidi z Arenu a najdi mi Haze.“

I barrowští však zůstali jako přimražení k zemi a hleděli na ni s tvářemi bílými jako sníh. Jeden z nich se dotkl amuletu pro štěstí, který nosil na šňůrce u krku, Fwar se kousl do rtu.

Kithan se ušklíbl vlčím úsměvem a znovu se hlasitě rozesmál. „Konec světa, přišel konec světa, vy slepí barrowští žebráci. Následovala vás Stud-nami, aby se vám odměnila za všechno, co jste udělali - vaše vlastní pro-kletí, prokletí jednoho každého z vás. Odtamtud sem je to pro ni méně než mrknutí oka - ve Studnách není ani čas, ani vzdálenost. Jsme pomstěni.“

Zableskl se nůž vytažený z pouzdra - kterýsi z barrowských tasil. Zda pro Kithana nebo pro Morgain, těžko říct. Vanye se na něj upřeně podíval a muž se stáhl, krůpěje potu na křídově bílé tváři.

V místnosti se rozhostilo ticho, těžké a tísnivé. Zvenku se náhle ozval hluk, jak se všechna zvířata v ohradách najednou rozkřičela. Nábytek se zakymácel, hladina vína ve džbánu na stole se rozechvěla a muži začali pa-dat na zem, jak se židle kymácelly a podlaha pod jejich nohama se zvedala a zase klesala. V kamenné zdi se otevřela široká puklina a do místnosti plné prachu vniklo denní světlo. Oheň zapraskal, na koberec se vyvalilo hořící poleno a celý palác se rozezněl výkřiky a děsivým praskotem.

Podlahou zatřásl příšerný rachot - ohlušující dunivý náraz, bořící samy základy pevnosti.

Pak bylo po všem a jen se venku na nádvoří i uvnitř v paláci ozývaly vyděšené výkřiky. Vanye se opíral o Morgaininu židli, Kithan napůl ležel na stole, teď už beze smíchu a bledí muži z Barrows se třásli u rozštípnuté zdi.

„Utíkejte!“ zakřičela na ně Morgain. „Utečte odtud a vyklidíte pevnost! Utíkejte!“

Nastala panika. Hiuvové se v neuspořádaném houfu tlačili ke dveřím, strkali jeden do druhého a navzájem se proklínali.

Vanye namířil hrot meče na Kithana a čekal na Morgain, která ještě sbírala u krbu své věci.

„Bězte,“ obrátil se k ní a sáhl po jejím břemenu. Morgain své věci ne-pustila, rychle však zamířila ke dveřím. Vanye se jí držel po boku a nechal Kithana být. Polovičnick vyrazil ze dveří a rozběhl se opačným směrem, cestou, která vedla nahoru.

„Jde za svými,“ řekla Morgain. Vanye pochopil, o co Kithanovi jde, a na okamžik pocítil ke ghálskému pánovi něco jako respekt.

Pak se rozhlédl kolem a uviděl ještě něco - přelámané trámy, roztržštěné veřeje a napůl otevřené dveře.

Kněz.

„Bězte dál!“ zakřičel na Morgain, otočil se a běžel zpátky. Se sklouznu-tím se zastavil a otevřel vzpříčené dveře dokořán. Zpod rukou se mu roz-letěly třísky.

Komora byla prázdná. Kněz nebyl velký a mezera, kterou se mu poda-řilo otevřít, stačila na to, aby jí tělo tak drobného muže prošlo. Kněz byl pryč.

Vanye se otočil zpátky a rozběhl se směrem, kterým se podle jeho mí-nění musela dát Morgain. Cestou minul jednu převrženou a rozbitou skříň a celá zeď chodby byla nebezpečně nakloněná. Pak ji uviděl, zdvojnásobil své úsilí a dohonil ji právě v okamžiku, kdy se dostala k hlavní chodbě.

V dlouhé spirále vládla hrůza a děs. Jen málo lidí mělo pochodně a jak většina těch, které osvětlovaly chodbu, spadla, celé dlouhé úseky točité chodby se ztrácely ve tmě. Sluhům se najednou vrátila odvaha a strkali se a tlačili jako svobodní lidé, zápolice s nářkajícími ženami a dětmi mužů z Arenu, kteří se bezohledně probíjeli násilím všude tam, kde jim síla mohla v jejich spěchu pomoci. Jeden z Kazových synů se probojoval k Morgain a nejspíš u ní hledal útěchu, mumlaje cosi, čemu téměř nebylo rozumět. Morgain se mu pokusila odpovědět a přitom se zachytila o jeho ruku, aby udržela rovnováhu v místě, kde v podlaze vždycky bývala puklina, teď už široká jako tělo dospělého muže. Někde dítě s nářkem upadlo těsně před trhlinou - Vanye ho chytil za šaty a bezpečně přenesl přes puklinu. Někde se utrhł kámen a Vanye slyšel, jak kdesi hluboko pod ním dopadl do vody.

Morgain šla dál a malý muž z močálů jí prorážel cestu. Vanye ji spatřil mizet v davu a stejně bezohledný a zoufalý jako ostatní se probíjel za ní.

Brána na konci spirály byla otevřená - už od útoku ji nikdo nezavřel. Viděl, jak jí Morgain prošla, dostala se ven z paláce a zastavila se v jem-ném dešti, snášejícím se na schodiště. Konečně ji dostihl, namáhavě nabral dech a v omámení si jen matně uvědomoval, že lidé proudící branou je str-kají stále dál.

On i Morgain však zůstali stát, šokované oči upřené k velké bráně. Strážní věž se zřítla, průrva po zničené bráně teď byla mnohem větší a ně-kolik zoufalých lidí prohrabávalo trosky v místech, kde nejhořejší části zdi dopadly mezi ubohé přibytky, drtíce dřevo i maso strašlivou vahou balvanů zvící dvou lidí.

Šihuové spatřili Morgain stát na schodech a dali se do zoufalého nářku a kvílení. Pomalu a bázně k ní přicházeli a Vanye křečovitě sevřel v pěsti meč. Pak ale spatřil, že nepřicházejí s hrozbami, ale žádat o pomoc, prosíce nářkem a zoufalými gesty. Kolem Morgain se pomalu shromažďoval dav, obyvatelé chatrčí i lidé z močálů, lidé z Hiuaie i ze Šihuanu, všichni stejní ve svém utrpení. Nikdo se jí nedotkl. Morgain sestoupila ze schodů a pro-cházela mezi ubožáky, kteří se před ní horlivě roztupovali, tlačíce se je-den na druhého v úporné snaze se jí vyhnout. Vanye jí kryl záda, meč v ruce, a hluboko v duši cítil strach, když kolem sebe viděl dav, který jim přednedávnm hrozil smrtí a teď je úpěnlivě prosil o smilování. Dotýkaly se ho ruce, které se neodvážily dotknout Morgain, byly to však žádosti o pomoc, o vysvětlení. Vanye jim ho ale dát neměl.

Morgain si přehodila přes záda plášť a nasadila si kapuci. Přešla přes nádvoří a tam na druhém konci se v bezpečí před hrozcími kameny otočila a podívala se na palác.

Vanye se ohlédl, jen kradmo a jedním okem, jak měl strach z těch lidí kolem, a spatřil, že spadnuvší věž s sebou strhla i jednu z opěrných zdí a odtrhla ji od paláce. V mohutné stavbě zela široká trhlina, otevírající ji žvlům a věštící další zkázu.

„Nic bych za to nedala, že vydrží do večera,“ řekla Morgain. „Přijdou další otřesy.“ Rozhlížela se po nádvoří, jako by se sama nemohla probrat ze šoku. Blábolivé modlitby a vyděšené otázky přehlušil monotónní zvuk mužských i ženských hlasů, nařikajících nad mrtvými.

Morgain náhle zvedla hlavu a vykřikla do tváří lidí z Arenu, stojících kolem ní: „Musíme pryč. Všechno se to tu zřítí. Seberte, co nutně potře-bujete, a utíkejte, utíkejte pryč!“

Na nádvoří zavládla panika. Morgain však nedbala na otázky, které na ni lidé křičeli, jen chytila Vanya za rukáv: „Koně. Vyveď koně, než se ta zeď zřítí.“

„Jdu,“ odpověděl a v následujícím okamžiku si uvědomil, že to zna-mená ji opustit. Půl kroku váhal, pak ale na jejím obličejí spatřil známou rozhodnost nepřipouštějící žádné diskuse a kolem ní viděl dav lidí, kteří se ve svém strachu drželi co nejbliž to šlo - Morgain se nemohla hnout z místa. Rozběhl se a běžel stále rychleji, tu a tam se vyhýbaje spěchajícím lidem, přes rozbahněné nádvoří směrem ke stájím. Vzpomněl si na Jhirun, ponechanou o samotě mezi plašícími se koňmi a zkázou, způsobenou ze-mětřesením.

Dveře do stáje byly pootevřené. Vanye je otevřel dokořán a vešel do-vnitř. V té teplé tmavé prostora je očekával chaos, plašící se koně a změt' roztříštěných planěk v místech, kde koně rozbili pažení stání. Kousek od něj se vzpínal hnědák s divokýma očima, který byl nejvíc vyděšený a na rozdíl od ostatních se ještě nevrátil do stání. „Jhirun,“ vykřikl nahlas Va-nye a s ulehčením spatřil, že Siptah, jeho černý valach i Jhirunina hnědka jsou v bezpečí na svých místech.

Neodpověděl žádný hlas, jen šustění slámy - zvuk mnoha těl ve tmě stáje.

Ve světle se objevil Fwar a ze stínů vystoupili i další jeho soukmenovci. Několik jich vylézalo z jednoho stání a jiný přelézal pažení druhého - oz-brojení muži s noži v rukou. Vanye se napůl otočil a za svými zády zahlédl další.

Strhl pouzdro z meče, mrštil jím po útočnicích a sám se vrhl po muži nejbliž po levici. Srazil ho v křečích do slámy, sehnul se pod svištěcí holí a zasáhl i tohoto útočníka. Jeho zraněný kumpán se zoufale snažil odplazit pryč.

Pozornost těch za ním upoutala těžká rána a Siptahovo vysoké zaržání. Vanye se obrátil proti útočnickovi s nožem, uhnul před jeho neobratným pohybem, chytil muže za ruku, aby podle ní vedl meč, odrazil ho od sebe a zase se postavil do střehu, usakuje od muže, který se mu bezvládně složil u nohou.

Ti, co přežili, se rozprchlí, až na Fwara, který se pokusil Vanyovi čelit - za jeho zády se objevil stín, zaleskly se nahé kotníky a Fwar se začal otá-čet, nůž v ruce. Vanye po něm skočil, postroj v Jhiruniných rukou však byl rychlejší. Do Fwarovy hlavy udeřil řetěz a srazil ho k zemi - muž se ale v šíleném vzteku pokusil znovu vyškřábat na nohy.

Vanye obrátil meč, praštil Fwara jílcem do hlavy a násilník se bez-vládně složil k jeho nohám, tvář zabořenou do slámy. Jhirun stála opodál, těžce dýchala a v rukou stále ještě svírala zmuchlanou spleť kůže a řetězů. Po tvářích se jí řinuly slzy.

„To zemětřesení,“ zašeptala, dusíc se slzami, „ty deště a to zemětřesení - zdály se mi sny, zdály se mi sny, můj pane, a všechno jsem v nich vi-děla...“

Vanye jí vyškubl postroj z rukou, že Jhirun až ucukla bolestí, a chytil děvče za ruku. „Honem,“ řekl, „nasedni na koně.“ Nebylo mu proti mysli Fwara zabít. Jemu jedinému by přál, aby se bý-val ocitl mezi těmi, kdo zahynuli, teď by to však nebylo nic jiného než vražda. Proklínal Jhirun za to, že mu přišla na pomoc, protože si byl jistý, že by ho stejně přemohl a že potom, co zabil jeho příbuzné, bylo nanejvýš nešťastné právě tohoto muže nechat naživu.

Jhirun se vrátila k němu a za sebou vedla hnědou kobytku. „Zabijte ho,“ naléhala třesoucím se hlasem.

„Je to tvůj příbuzný,“ řekl vztekle. Jakmile ta slova vypustil z úst, uvě-domil si, že něco podobného řekla kdysi ona jemu. „Hni sebou,“ zakřičel na ni, obrátil jejího koně čelem vzad a vystrčil Jhirun nahoru, jen co vložila nohu do třmenů. Jakmile dosedla na hřbet koně, plácl Vanye hnědku po zadku a vyhnal ji ven.

Pak rychle otevřel stání, ve kterém byl Siptah i jeho vlastní kůň, chytil je za uzdy a vedl je kolem mrtvých těl uličkou směrem ke dveřím. Odho-zené pouzdro meče leželo na kupce slámy na dosah od něj - Vanye ho hbitě sebral a zastavil se až ve dveřích stáje, aby si připevnil meč k opasku a nasedl na koně.

Valach vyrazil kupředu a Vanye měl co dělat, aby horkokrevné zvíře ovládl, navíc s baienským hřebcem uvázaným k sedlu. Dohonil Jhirun, která se na malé kobyлке jen s námahou prodírala davem na nádvoří. Va-nye cosi zařval, zaklel, brutálně zabodl ostruhy koni do slabin a dav se v hrůze rozdělil, jak proti němu vyrazila trojice koní. Kolem nich proudily směrem k bráně zástupy lidí shrbených pod těžkými vaky, někteří vedli zvířata a jiní za sebou táhli naložené vozy. Ženy nesly své děti, starší děti své mladší sourozence a muži zápolili s těžkými břemeny, se kterými mohli dojit nanejvýš na dohled od pevnosti.

A i ze samotného paláce vycházely proudy lidí, odnášejících zlato a po-dobné věci, které jim už nikdy nemohly být k

užitku - lidé, kteří přišli, aby se zmocnili pokladů Ohtij-inu a kteří se jich tvrdohlavě odmítali zřít i ve chvíli jeho pádu. Morgain stála v bezpečí u trosk zřícené věže, nehybná postava na po-zadí chaosu čekající na Vanya s mohutným kamenem za zády a pozdrmem s Podvrženým v obou rukou.

Když je spatřila, tvář se jí náhle zkrivila hněvem a Vanye cítil, jak mu jeho síla proniká k duši. Dojel k Morgain a chystal se přísahat, že Jhirunina přítomnost nikdy nebyla jeho záměrem, jeho paní však neřekla ani slovo, jen popadla Siptahovu uzdu, položila nohu do třmenu a usadila se v sedle, pevně od té chvíle ovládající všechny Siptahovy pohyby. Z davu se ozvaly výkřiky. Jakási vyplašená kráva běhala v dobytčí panice sem a tam mezi lidmi. Koně se vzpínali a vyděšeně bili kopyty do dlažby.

„Počkejte chvíli,“ zakřičel Vanye na Morgain, „vrátím se do stáje a pustím koně ven.“

Země se však náhle znovu zdvihla a zase klesla a i navzdory tomu, že otřes nebyl příliš silný, sesula se část zdi paláce a přímo mezi lidi spadla další z věží, drtíc pod sebou všechno živé. Koně se vrhli k bráně a jen ná-silím se nechali zadržet. Namísto rachotu zemětřesení zaplnil nádvoří ná-řek vyděšených lidí.

Z napůl rozbitého paláce se vyhrnuli další uprchlíci, samí ghálové. V jejich středu šlo i několik černě oděných kněží - bledí a světlovlasí lidé ná-padní mezi davem, omámení hrůzou a příliš lehce oblečení ve studeném větru, snad kromě několika strážných v těžkém brnění.

„Ne,“ odpověděla Morgain na Vanyovu žádost. „Nesmíme se tu dál zdržovat. Jedeme.“

Obklopený hrozbou další zkázy ani neprotestoval, jeho kuršanskou duši však nepřestával tížit osud koní lapených v pasti a ještě jiný hrozný osud, který za sebou zanechával napůl uzavřený. Vanye si pomyslel, že i tento bude nejspíš u konce, jakmile se zhroutí zdi paláce a pohřbí pod sebou živé i mrtvé, aby ukončily cosi, co mělo skončit už před staletími, kdyby se Myyové nikdy nedostali do této země. Ať to, co tu zanechával, tíží jen jeho svědomí. Nikdy se Morgain nesvěděl s tím, co stejně nemělo smysl znát, a ani nelitoval těch několika životů, které ji zradily a jeho se pokusily zabít.

Koně se vydali na cestu. Morgain jela první a hledala cestu pomalu se vlekoucím zástupem mnohem jemněji, než by ji jinak hledal boji přivyklý šedý kůň. Vanye se jí držel těsně za zády, sledoval dav a jednou, když jeho pozornost tím směrem obrátil nějaký zvuk, se podíval i na Jhirun, jedoucí mu po boku. Jeho oči se setkaly s jejíma, hluboko zapadlým a zářícíma nenávisným svitem. Vzpomněl si, jak na něj ještě před chvílí naléhala, aby zabil - tohle vyděšené dítě, které zase vedl s sebou, Myya, která díky němu stále přežívala, ačkoli by Vanye s největší radostí viděl všechny její sou-kmenovce hnít pod zemí.

Nejraději by od ní ujel a našel s Morgain nějakou jinou, neznámou cestu z Ohtij-inu - žádná jiná tu však nebyla a tu jedinou zaplavoval po několika mílech Suvoj. Nebylo kam spěchat, protože úplně stačilo dostat se pryč od zdí, kolem kterých se stále ještě plahočilo několik zoufalých lidí, bez po-moci a bez naděje pátrajících pod velikými kameny po tělech svých blíz-kých.

Jejich cesta je vedla od Ohtij-inu na sever a tou cestou se také dali, po-hybující se mnohem rychleji než zástupy ubožáků, vlekoucích se pěšky.

Když už byli dost daleko od pevnosti, ozval se další rachot a země se znovu zatřásla. Vanye se obrátil v sedle a i ostatní se otočili, hledíce smě-rem k pevnosti. Třetí věž ležela v troskách a přímo před jejich zraky se proměnil v hromadu kamení sám hlavní palác Ohtij-inu. O nepatrný oka-mžik později je dostihl zvuk jeho pádu, zpočátku prudce rostoucí a pak zvolna odumírající. Jhirun tiše vykřikla a ze zástupu se ozval nárek, straš-livě zoufalé kvílení lidí nadobro ztracených.

„Je pryč,“ řekl Vanye a u srdce ucítil nevolnost, když pomyslel na ži-voty, které tam musely dospět ke konci, život bezvědomého nepřitele a ži-voty ubohých Nešťastníků, kteří nechtěli zanechat svého pátrání.

Jediná Morgain se neotočila a jela stále dál s tváří upřenou k severu. „Nemůže být pochyb o tom,“ řekla, když zase dojeli o kousek dál, „že pád brány narušil stabilitu strážní věže a že pád této zase připravil pád ostatních - tak to všechno začalo. Jinak by možná celá pevnost zůstala stát.“

Ona to byla, kdo zničil bránu. Vanye cítil prázdnotu v jejím hlase a vě-děl, jaké utrpení se za ní skrývá. Nedívám se na to, co za sebou zanechá-vám, řekla kdysi.

Vanye si přál, aby se ani on býval nepodíval.

Děšť šeptal v trávě na svazích kopců a na hladinu nespočetných kalužin dopadaly tisíce drobných kapek. Mezi kopci se hnál kalný proud, bělající se pěnou tam, kde se vyhýbal stromům a kamenům, které mu stály v cestě. Čas od času mýjeli muže s rodinami, kteří se unaveně usadili se na svazích kolem, aby si odpočinuli. Projížděli kolem ranců s ubohým majetkem, které lidé zahazovali, protože už je nebyli schopni nést dál. Jednou spatřili u cesty ležet nějakého starce.

Vanye seskočil s koně, aby mu pomohl vstát, ten člověk už ale žádnou pomoc nepotřeboval. Jhirun se ještě víc zachum-lala do pláště a rozplakala se. Morgain bezmocně pokrčila rameny a kývla na Vanya, aby nasedl na koně a na všechno zapomněl.

„Ještě jich bude mnoho,“ řekla. To bylo všechno - žádné slzy, žádné vý-čitky svědomí.

Vanye vylezl zpátky do sedla a jela dál.

Nad jejich hlavami se v mracích začaly objevovat zubaté trhliny a jed-nou z nich vyhlédl do denního světla jeden z měsíců, jasně bílý a v úplňku, jeden z kusů Rozbitého měsíce. Nezměrná hrůza nazývaná Li se teprve měla objevit. Pohled na to, co leželo za nimi, jim zastínily kopce, šedo-zelené “vrcholy vpředu se rozestupující a zase se shlukující za jejich zády. Drželi stále stejné tempo a zvolna se dostali až na samé čelo dlouhého zástupu unave-ných lidí. Tam zpomalili, protože stejně nebylo možné jet jinak, než kam putovala celá kolona a nemělo smysl získávat na ty lidi nějaký velký ná-skok.

Jako první ze všech dorazili k výšině, která se tyčila nad nedávno zapla-venou plání, panstvím Suvoje, kde velké plochy vody stále ještě obracely chmurné tváře k zamračenému nebi, malá jezera kolem skal, vyčnívajících v podivných

tvarech z bláta, mnohem tvrdší, než aby je voda už stačila srovnat s okolní krajinou. Bylo to mrtvé a prázdné místo, táhnoucí se da-leko k úpatí hor na druhé straně Suvoje, silnice je však přetínala suchá a nedotčená až k řece, kde její kameny stále ještě mizely pod hladinou valící se povodně.

Nad hniijícím zemí se vznášel odporný zápach, pach moře mísící se s pachem odumírajícího života. Vanye zaklel odporem, když to k nim vítr poprvé zanesl, a když se potom zadíval k obzoru, spatřil místo, kde kopce končily a tonuly v beztvare šedi - to byl teď konec světa.

„Přichází sem příliv,“ zamumlala Jhirun. „Překonává tu řeku, stejně jako překonává Aj.“

„Ale také odtud odchází,“ řekla Morgain. „Odejde dnes večer.“

„To je možné,“ souhlasila Jhirun. „Už teď voda opadá.“

Vyrušil je hluk ostatních, příchod zástupu, slepě putujícího v jejich sto-pách. Morgain se letmo ohlédl a otočila Siptaha, nedovolila mu však, aby vykročil kupředu.

„Tento kopec je náš,“ řekla vztekla. „Společnost by se nám vůbec neho-dila. Vanye, jedeme, musíme je zastavit.“

Vedla Siptaha směrem k čelu kolony, kde šli silní muži z Arenu, kteří uprchli mezi prvními a pochodovali nejúporněji.

Vanye si položil meč přes sedlo a držel se Morgain po boku jako stín, zatímco vydávala rozkazy zmateným a nevrlym mužům, ukazujíc jim na tu i onu stranu cesty, aby tam postavili nějaké příbytky a rozbili tábor.

Mezi barrowskými si Vanye všiml dvou vysokých a zachmuřených mužů, stojících opodál. Pro jistotu se na ně podíval ještě jednou a pokoušel se rozpomenout, jestli to jsou jedni z těch, kteří šli s Fwarem nebo jestli jsou nevinní a ještě nic neví o krevní mstě, kterou mezi sebou vedli. Poznat to na nich nebylo.

Myslí těch mužů však hýbalo něco jiného - vrhali kradmé pohledy smě-rem ke kopci, na kterém stála vedle své hnědky Jhirun, svírající v dlaních cípy vlňáku v marné snaze ochránit se před studeným a vlhkým větrem.

„To děvče patří nám,“ obrátil se jeden z nich k Morgain.

Morgain neodpověděla, jen se na něj podívala z výšky Siptahova hřbetu a muž zmlkl.

Pak se otočila a jela zpátky a jen Vanye jedoucí za jejími zády zaslechl, co si ti dva mezi sebou mumlají. Nic dobrého to nebylo. Vanye znovu oto-čil koně a obrátil se čelem k nim, ke dvojici barrowských a hrstce lidí z močálů.

„Řekněte to nahlas,“ vyzval je hroživě.

„Ta holka je bláznivá,“ řekl jeden z arenských. „Je to Elova dcera, pro-klela Čádrí a Čádrí byla zničena. Přišlo zemětřesení a moře a nic z ní ne-zbylo.“

„Pak proklela barrowskou tvrz,“ řekl jeden z barrowských, „a teď i Oh-tij-in.“

„Přivedla do barrowské tvrze nepřítele,“ pokračoval druhý. „Je šílená, proklela naši tvrz a zabila všechny, kdo byli uvnitř, starce, ženy a děti, i svou vlastní sestru zabila. Vydejte nám ji.“

Vanye zaváhal a i valach pod ním sebou neklidně škubl. Narůstala v něm úzkost, jak si vzpomněl na sen na cestě, na šílené blouznění a na její napjaté tělo ležící mu na hrudi.

Zdály se mi sny, můj pane, zdály se mi sny...

Obrátil koně opačným směrem, proletěl mezi natahujícíma se rukama a dostihl Morgain, projíždějící osamoceně davem a vykřikující rozkazy. Ne-řekl nic a Morgain se ani na nic neptala.

Tábor pomalu rostl, shluk provizorních stanů z narychlo sešitých kůží přehozených přes větve keřů a provlhlých pokrývek napjatých mezi stromy nebo podeprřených ořezanými kmeny mladých stromků. Někteří zapálili oheň a pūččovali ho dalším. Mokré dřevo kouřilo a se syčením se z něj va-lila oblaka páry, ohně však hořely dál.

Z padajícího soumraku se stále ještě ploužili vyčerpaní lidé, nacházeli tábor a hledali v něm přístřeší a příbuzné.

Morgain se obrátila zpátky ke kopci, který si vybrala a kam nikomu ci-zímu nedovolila vstoupit. Na jeho vrcholu stála Jhirun a u nohou měla hromádku dřeva, které nasbírala na oheň. Vanye sesedl a už očima našel několik stromů, které pokácí a udělá z nich nějaký přístřešek na noc. Mor-gain sklouzla ze Siptahových zad a nenávisťně se zadívala na povodeň, zu-řící mezi nimi a druhým břehem, na černé vlny tu a tam pokryté bílou pě-nou.

„Voda už opadá,“ řekla, ukazujíc na místo, kde se voda bíle pěníla nad skrytým hřebenem cesty. „Chvíli si odpočineme a zkusíme to přejít.“

Zamrazilo ho. „Koně tím neprojdou. Počkejte, počkejte ještě nějakou dobu. Dlouho to trvat nemůže.“

Morgain zírala na povodeň a jako by jeho radu vůbec nevnímala. Její oči se zvedly směrem ke vzdálenému břehu, na kterém čekal Roh, Abarais a armáda polovičních pánů.

Povodeň nemohla Roha nikdy tolik zdržet, pomyslel si Vanye, netrápil ji však tím, že by se na to ptal nebo že by to řekl nahlas. Morgain byla zou-falá, vyčerpaná a bezmála přišla o rozum, jak bez ustání odpovídala na otázky vyděšených lidí dole v táboře, radila jim a snažila se urovnávat spory o dřevo nebo o místo. Alespoň trochu se však těmi věcmi rozptýlila a snažila se být laskavá a milá, přestože v ní Vanye cítil temné a zuřivé nut-kání k násilí, kterému se hnusily jejich vyděšené a podlézavé prosby a tváře, které k ní vzhlížely s poslední zoufalou nadějí.

„Vezměte nás s sebou,“ nařikali, obklopujíc ji ze všech stran.

„Kde je mé dítě? Prosím vás, kde je mé dítě?“ neustále se ptala nějaká plačící matka, rukama křečovitě svírající Siptahovu uzdu, dokud se ner-vózní, pro boj cvičené zvíře nevzepjalo a málem shodilo Morgain ze sedla.

„Nevím,“ opakovala Morgain, na umlčení jejich otázek to však nesta-čilo.

„Bude tam moje dcera?“ zeptal se nějaký otec. Morgain se na něj podí-vala, nepřítomně zamumlala něco jako ano a bezohledně pobídla Siptaha napříč davem.

Teď tu stála, balila se proti chladu do pláště a upírala oči na řeku, jako by to byl živý nepřítel. Vanye ji nespouštěl z očí a ani se přitom nepohnul ve strachu z její nálady, která se čím dál víc blížila šílenství.

„Utáboříme se,“ řekla po chvíli Morgain.

Jen jediné štěstí je ten večer potkalo. Přestalo pršet. Zatažené nebe se roztrhalo na cáry a objevily se hvězdy, přesto však bylo všechno mokré, ze stovek ohňů se valila oblaka kouře a visela nad táborem jako odporná smr dutá mlha. Vyšel zjizvený Li, obrovský a děsivý a bez společníků, neboť měsíce už před ním stačily uprchnout a Anli s démonem Sithem ještě setr vávali pod obzorem.

Odpočinuli se a najedli se z jídla, které měla Morgain v sedlových vácích. Seděli v nepatrném přístřešku z kmenů a větví pokácených stromů, před kterým hořel velký oheň. Vedle nich seděla Jhirun a hlala svůj díl jídla tak hladově, že ji Morgain poklepala na rameno a strčila do dlaně ještě jeden krajíc chleba. Její štědrost ohromila jak Jhirun, tak Vanya.

„Nestrádala jsem,“ řekla Morgain, krčíc rameny - z něčeho dílu to vzít musela.

„Schovala se ve stáji,“ řekl tiše Vanye, protože se Morgain ještě stále na nic neptala. Její neochota ptát se těžce doléhala na Vanyovu duši, protože z ní čísel hněv, nálada, v jaké nebyla Morgain přístupná jakékoli dis-kusi. „Proto ji vaši pátrači nemohli najít.“

Morgain se na něj jen úkosem podívala, oči neproniknutelné a hrozné, a Vanye na chvíli zapochyboval, zda vůbec nějakí pátrači kdy existovali.

Morgain mu to přece slíbila. Vanye vypudil z mysli rodící se podezření, ačkoli to vyžadovalo značné úsilí.

„Jhirun,“ ozvala se náhle Morgain. Jhirun spolkla kousek chleba, jako kdyby ji v tom okamžiku ztvrdl v ústech a jen nepatrně pootočila hlavu směrem k Morgain. „Jhirun, jsou tady tvoji příbuzní.“

Jhirun přikývla a její oči pomalu našly Morgainin obličej, vystrašené a zoufalé.

„Přišli do Arenu,“ řekla Morgain, „když se hnali po tvé stopě. I tam tě znají. Mezi těmi lidmi tam dole jsou někteří lidé z Arenu, kteří znají tvé jméno a říkají, že i ty sama patříš k polovičníkům. Zároveň tě obviňují z toho, že jsi řekla něco proti jejich vesnici.“

„Pane,“ zašeptala Jhirun a posunula se o kousek blíž k Vanyovi, jako by snad mohl Morgain zakázat, aby jí kladla takové otázky. Vanye seděl ztu-hle zpřímá, zneklidnělý dotekem její třesoucí se ruky.

„Potom, co jsme se rozdělili,“ ozvala se znovu Morgain, „postihlo Hiuaj zemětřesení. Aren, kde jsem právě byla, byl těžce poškozen, a pak přišli ti lidé z Barrows. Z jejich pevnosti nezůstalo vůbec nic.“

Jhirun se zachvěla.

„Vím,“ řekla Morgain, „že nemůžeš hledat bezpečí ani mezi vlastními příbuznými, ani mezi lidmi z Arenu. Bývalo by pro tebe lepší, kdybys zůstala ztracená, Jhirun, dcero Elova. Žádali mne, abych tě vydala, a já jsem odmítla. Pro tentokrát. Vanye ví - a potvrdí ti - že nejsem štedrá. Já nejsem vůbec štedrá. Přijde čas, kdy už tě nebudeme moci chránit. Je mi jedno, jaká hádka tě vyhnala z Barrows, nijak se mě to netýká. Nemyslím si, že bys byla nebezpečná, tvoji nepřátelé však nebezpeční jsou. Proto tu nejsi vítána. Máš koně a jestli si budeš přát, dostaneš polovinu našeho jídla - Vanye a já už nějak vystačíme. Bylo by od tebe moudré, kdybys přijala, co ti nabízím a vydala se nějakou jinou cestou, i kdyby ses měla až do konce svého života skrývat a žít v nějaké jeskyni. Běž. Až se lidé z Ohtij-inu ro-zejdou, najdi si nějaké místo. Běž do hor a hledej místo, kde o tobě nevědí. To je všechno, co ti mohu poradit.“

Jhirunina dlaň se přitiskla k Vanyově paži. „Pane, prosím vás,“ zašeptala mezi vzlyky.

„Byla doba,“ řekl téměř nezvučně Vanye, „kdy Jhirun neřekla, co mohla říct, kdy neřekla, co všechno o vás ví a zůstala při mě, když jí to mohlo jen uškodit. Přiznávám se vám, že jsem jí dal slib... Dobře vím, že jsem neměl právo nic slibovat a že mi neměla věřit, ona to ale nevěděla. Už jsem jí řekl, že mi neměla věřit - ale i tak, liyo, bylo by to tak zlé, kdybychom ji nechali jít tam, kam jdeme my? Nedovedu si představit, že by měla něja-kou jinou naději.“

Morgain se na něj upřeně zadívala a po dlouhou chvíli, která se zdála být nekonečná, neřikala nic. „Říkáš to správně,“ vydechla nakonec, „neměl jsi na to žádné právo.“

„I tak o to ale žádám,“ řekl velmi tiše Vanye, „protože jsem jí řekl, že ji dovedu do bezpečí.“

Morgain se otočila k Jhirun. „Uteč,“ řekla. „Dala jsem ti mnohem lepší dar, než jaký ti dal on. Jestli však nemáš tolik rozumu, abys to pochopila, zůstaň - slíbil ti to. Na rozdíl od Vanya se já sama nevážu ničím. Můžeš s námi jít tak daleko, jak budeš moci, a tak dlouho, jak se mi to bude líbit.“

„Děkuji vám,“ hlesla Jhirun. Vanye odstrčil její ruku od své. „Běž na své místo,“ řekl jí. „Odpočín si a nech to zatím být.“ Jhirun se od nich odtáhla, vstala a odešla zpod přístřešku někam ke křoví, mimo dosah ohně. Zůstali sami. Z tábora sem doléhal dětský pláč a bučení krav, zvuky, které tu s nimi byly celý večer.

„Omlouvám se,“ řekl Vanye, hluboce se uklonil a ještě i v té chvíli če-kal na její hněv nebo na něco horšího, na mlčení.

„Nebyla jsem tam,“ řekla tiše Morgain. „Věřím ti, že to bylo tak, jak ří-káš. Pokusím se. Buď naše tempo vydrží, nebo ne, v tom já nemohu po-moci. Tamto...“ ukázala očima směrem k táboru, „má také své touhy, které jsou přesně stejné jako ty její.“

„Oni věří,“ řekl, „že ještě mají kam jít. Že to místo leží za Studnami a že tam pro sebe najdou novou zemi.“

Neřekla na to nic.

„Liyo...“ řekl opatrně Vanye, „můžete to pro ně udělat - můžete jim dát to, v co věří - nebo nemůžete?“

Jako už několikrát předtím se z tábora ozval nějaký hluk. Přicházel z jeho vzdálenější strany, výkřiky a zvuky hádajících se hlasů vyděšených lidí doléhající až k jejich tábořišti.

Morgain zachmuřila tvář a prudce zavrtěla hlavou. „Samozřejmě, že bych mohla, ale neudělám to.“

„Vy víte, proč vás následovali. Vy to víte.“

„Je mi lhostejné, čemu věří. Neudělám to.“

Vanye pomyslel na hroutící se věž Ohtij-inu - jen o Šírku dlaně blíž k moři. Jhirun se tehdy smála, pokoušejíc se o žert. Někde ve tmě stále ještě plakalo dítě. Mezi těmi zbídačenými lidmi byli i nevinní a neškodní.

„Jejich země umírá,“ řekl naléhavě Vanye. „Někteří z těch dole to ještě zažijí - kdyby se jim otevřely Brány, nemohlo by to...“

„Jejich čas je u konce, a to je všechno. Každý svět to jednou potká.“

„Vjměnu nebes, liyo...“

„Vanye. Kam bychom je podle tebe měli vzít?“

Bezmocně zavrtěl hlavou. „Copak z této země neodcházíme?“

„Za žádnou z Bran není nic jistého.“

„Oni ale přece nemají žádnou jinou naději.“

Morgain si položila Podvrženého na kolena. Dračí oči na jílci se zlatě mihotaly v záři ohně a Morgain pomalu přejížděla prsty po drakově šupi-natém hřbetu. „Vanye, kde jsi byl před dvěma měsíci?“

Překvapeně zamrkal, jeho myšlenky náhle proletěly Branou a horami a Vanye se znovu ocitl ve sněhové bouři na cestě do Aenoru. „Byl jsem psa-nec,“ řekl a nebyl si vůbec jistý, na co si měl vlastně vzpomenout. „Myyové mi byli v patách.“

„A co před čtyřmi?“

„To samé,“ stísněně se zasmál. „Můj život byl tehdy i tehdy vlastně úplně stejný.“

„Já jsem byla v Korii,“ řekla Morgain. „Pamatuj na to.“

Smích mu zmrzl na rtech při pohledu do propasti hluboké sto let. Irien-ský masakr - jeho předkové sloužili její věci v Korii a nezbyl z nich nic než prach. „Přesto to ale bylo sto let,“ řekl Vanye. „Spala jste. I když si to třeba pamatujete, bylo to sto let a to nezměníte, ať už si budete pamatovat co-koli.“

„Není to tak. Brány jsou mimo čas a nic v nich není pevné. V této zemi se kdysi otevřela jedna nepoužívaná brána a vychrlila zástupy lidí do země, která jim nepatřila. Která jim nepatřila, Vanye. A oni si tu zemi vzali, lidé hovořící stejným jazykem, jakým se mluví v Andur-Kurši, lidé, kteří mě znají.“

Vanye tiše seděl a krev ve spáncích mu bušila tak silně, že až vlastně nic jiného nevnímál. „Vím, že by to tak mohlo být,“ řekl nakonec. „Jhirun a její příbuzní jsou Myyové.“

„To jsi mi neřekl.“

„Nevěděl jsem, jak by to bylo možné a jak bych to měl složit dohro-mady. Vzpomněl jsem si jen na věci, které procházely Branou do Andur-Kurše a tam umíraly - cožpak by mohli lidé...“

„Kterí znají mě, Vanye.“

Nedokázal na to odpovědět. Viděl, jak objímá rukama kolena, pevně spíná prsty a sklání hlavu a zaslechl, jak si pro sebe cosi mumlá v jejím vlastním jazyce a zoufale kroutí hlavou.

„Bylo to přece tisíc let,“ namítl.

„Mezi Branami neexistuje čas,“ řekla s hněvivým úšklebkem, když však viděla, jak je zmatený a jen větší hlavu, o něco povolila. „Na tom nezáleží. Obojí měli svůj vlastní čas - jak ti, co se tu narodili, tak ti, co tuto zemi ob-sadili. Ten čas je teď u konce, Vanye. Pro všechny.“

Vanye se zamračil, sebral ze země kus větve a přelomil ho v půli, po-prvé, podruhé a potřetí. Nalámané kousky hodil do ohně. „Zemrou hladu mnohem dřív, než se stačí utopit. V horách najdou vždycky dost místa, kam voda nedosáhne, kamení se ale ještě nikdo nikdy nenajedl. Co by na tom bylo tak špatného, liyo, kdybychom jim jednou pomohli?“

„Aby se stalo to, co se stalo kdysi? Vanye, čím zemi jim mám dát?“

Neodpověděl. Nadechl se a ve vzduchu ucítil zápach hñijící země. Dole v táboře hluk stále ještě neustával. Hlubšími zvuky náhle pronikly ostré výkřiky a zdálo se, že se blíží směrem ke kopci.

Morgain se podívala tím směrem a zachmuřila se. „Jhirun už byla pryč příliš dlouho.“

Vanyovy myšlenky se stočily na totéž. „To by nikdy neudělala,“ řekl, namáhavě vstáváje. Až příliš dobře mu však utkvělo v mysli dívčino zdě-šení, Morgainina slova a jeho vlastní odmítnutí, kterým ji poslal pryč. Je-jich koně i Jhiruniny hnědky se pásli opodál se sedly na hřbetech, jen jim o něco povolili podpěny.

Morgain se zvedla a položila ruku na Vanyovo rameno. „Nikam ne-chod. Pokud se rozhodla odejít, je jí práno. Umí se o sebe postarat docela dobře a není třeba se o ni bát.“

Křik se stále blížil. Od cesty se ozval zvuk koňských kopyt provázený divokými výkřiky. Vanye zaklel a rozeběhl se k jejich vlastním zvířatům. Nesměli váhat ani vteřinu - jezdci směřovali přímo k vrcholu jejich kopce a bylo slyšet, jak se jejich koně derou po vlhké trávě stále výš.

Do světla ohně vběhla Jhirun, zableskly se divoce mňhající kotníky a plameny ozářily potřhané sukně. Okamžik po ní se objevili jezdci, světlo-vlasý pán a dva světlovlasí palácoví strážníci.

Jhirun skočila do přístřešku právě ve chvíli, kdy Vanye strhl z jílce meče řemen, vytrhl zbraň z pouzdra a namířil ji směrem k jezdci. Morgain však byla rychlejší, z její dlaně vytryskl rudý oheň a z provlhlé trávy se vyvalil páchnoucí kouř. Koně se vzepjali. Kithan, první z těch tří, divoce máchl rukou směrem ke spálenému místu, zadržel koně a zastavil své lidi.

Z té uctivé vzdálenosti se obrátil k Morgain. Něco na ni zakřičel ve svém vlastním jazyce a potom zoufale vykřikl:

„Zastavte je, zastavte je!“

„Pročpak, Kithane?“ zeptala se Morgain.

„Pozabíjeli nás,“ vykřikl ghálský pán a hlas se mu třásl. „Ti ostatní nás pozabíjeli. Zastavte je, jedině vy máte moc je zastavit, kdykoli si to budete přát.“

Z tábora se ozývalo zlověstné hučení mnoha hlasů, bylo slyšet až na kopci a stále se blížilo - hlasy mužů, kteří se vydali směrem ke svahům je-jich kopce.

„Na koně,“ zavelela Morgain.

Za mladými stromky se objevila dvě pohybující se světla a za nimi bylo vidět temnou masu blížících se lidí. Polovičníci se otočili směrem k nim a v jejich očích byla nevýslovná hrůza. Vanye se obrátil na patě, vrazil do Jhirun, chytil dívku za rameno a strčil ji zpátky pod přístřešek. „Seber naše věci!“ zařval do jejího nechápajícího obličejce.

Jhirun se sehnula a posbírala pokrývky a všechny jejich věci roztrou-šené kolem, zatímco Vanye doběhl ke koním a

připravil sedla jejich dvou koní i Jhiruniny hnědky. Když se pokusil nasednout, tvrdohlavý valach se postavil na zadní a Vanye tak musel oběma rukama popadnout sedlo a vyšplhat se nahoru neobratným manévrem, který snad nepoužil od dob svého nejranějšího dětství, navíc v brnění. Ke své hrůze spatřil, že Morgain vlastním tělem zaštitila trojici ghálských pánů, stojících jí za zády. Dav se blížil nepříteli rychle, zato s neochabující silou.

Vanye se naklonil ze sedla, popadl Siptahovu uzdu, projel mezi ghály a zastavil těsně za Morgain.

Nepohnula se a s Vanyem kryjícím ji záda se rozhodla čelit postupujícím mužům na vlastních nohou. Vanye hleděl s hrůzou na to, co k nim při-cházelo a v jeho duši narůstala panika. Vzpomněl si na nádvoří a na zvíře, běžící po něm jako rozumu zbavené.

Ve světle pochodní se na čele zástupu objevili lidé z Barrows a jako první z nich Fwar, jehož zjizvené tváři nijak nepřidal na kráse další temný šrám. Přicházeli s noži a klacky v rukou a v jejich středu těžce oddechoval námahou kněz Ginun.

„Liyo,“ řekl Vanye se vši silou, kterou v sobě našel, „nasedněte na koně.“

Morgain se pohnula, na nic se neptala a jediným švihem přistála v šedá-kově sedle. Vanye nespouštěl z očí Fwarův obličej a viděl v něm vraždu. V následujícím okamžiku Morgain otočila prudce Siptaha, že se skoro vze-přel nevolí, a obrátila se tváří k davu. Pak si odepjala od pasu Podvrženého a položila jej na sedlo.

„Polovičníci!“ vykřikl kdosi a znělo to téměř jako nadávka. Z jiných konců davu se však ozvaly výkřiky hrůzy.

Morgain přešla na Siptahovi kolem první řady příchozích a zase se vrátila zpátky. Pohrdavější gesto už snad ani nebylo myslitelné, lidé se jí stále báli a vystrašeně couvli za Unii, kterou jim určila.

„Fware!“ vykřikla z plných plic. „Co ode mne chceš?“

„Jeho chci!“ odpověděl Fwar zařváním rozzuřené šelmy. „Jeho, který zabil Gera a Awana a Efwyho.“

„Dovedla jste nás sem,“ vykřikl jeden z Hazových synů, „a přitom nám vůbec nechcete pomoci. Byla to lež. Zničíte Studny a zničíte i nás všechny. Řekněte, že to není pravda.“

Z davu se ozval vyděšený křik, hlas jakoby patřící jedinému hrdlu a srá-žející k zemi svou silou. Lidé se znovu vydali kupředu.

Mezi ghálskými pány prorazil nějaký jezdec. Vanye po něm hodil po-hledem a spatřil Jhirun, špinavý balík na sedle jejího koně a nedaleko za ní zástup temných postav, které se prodírali křovím ve snaze je obklíčit. Jhi-run varovně vykřikla.

Pužen jakýmsi podvědomým tušením se Vanye vrhl opačným směrem a zahlédl, jak z Fwarovy dlaně vyletěl nůž. Zvedl ruku - nůž sklouzl po ko-žené rukavici a skončil kdesi v blátě pod kopyty jeho koně. V uších mu stále ještě znělo Jhirunino varování.

Zástup se rozběhl a Morgain ustoupila. Vanye vytrhl meč z pouzdra, z Morgaininy dlaně vyšlehl blesk a jeden z barrowských se skácel k zemi. Přední řady nepřátel zaváhaly a bylo slyšet výkřiky hrůzy.

„Angharan!“ zařval kdosi a několik útočníků se dalo na útěk, ztrácejíce s odhazovanými zbraněmi i veškerou odvahu. Ostatní však začali vrhat po jezdcích zbraně a kameny. Siptah se vzepjal a poplašeně zaržal.

„Pane!“ vykřikla Jhirun a Vanye se otočil právě ve chvíli, kdy se na ně vrhla záplava ši-huanských, útočících na koně. Valach vyděšeně couvl a Vanye kolem sebe mával mečem jako šílený. Ghálští páni se bránili ho-lýma rukama, seč jim síly stačily.

Vanyovi ani nepřišlo na mysl, aby se pokoušel zjistit, co se stalo s jeho paní, už tak měl před sebou dost jejích nepřátel. Bez sebe zuřivostí bil těž-kým mečem do hlav útočníků, nelitostně šval koně přes padající nepřátele, rozbíjeje jejich neukázněné řady a odvažuje se ohlédnout jen tehdy, když jejich výkřiky slyšel těsně za zády.

Svahy kopce zakryla mrtvá těla, keře kolem byly na mnoha místech v plamenech a prořídlý dav nepřátel se obrátil na útěk, prchaje v neuspořá-daných houfech před strašlivým hněvem jezdce v sedle šedého koně.

Morgain se nezastavila. Vanye pobídl koně a hnal se za ní. Zapomněl na všechnu taktiku a strategii a v hlavě mu zůstalo jediné - Morgain se chtěla dostat na cestu, chtěla se dostat dolů z kopce.

Lidé před nimi ječeli hrůzou a rozprchávali se na všechny strany. Vanye ucítil, jak se valach vyhnul tělu nepřítele, který těsně před ním padl k zemi, a pak zase sklonil hlavu a hnal se dál, jak se dostali na rovnou půdu, dláždění staré ghálské silnice. Morgain se otočila doleva k mostu přes Suvoj a rozprášila prudkým útokem houf nepřátel, kteří se vydali nesprávným smě-rem.

Po obou stranách silnice se táhla zatopená krajina, obrovský kus země mělce zalité vodou, napříč kterým jako tenká nit ubíhala silnice, směřující k zaplavenému mostu, kde černá voda zběsile vířila kolem mohutných ka-menů. Až tady, na pevné kamenné silnici, se Morgain zastavila a Vanye s ní. Zvolna obrátili koně a spatřili, jak je dojížděli čtyři jezdci, kteří se ve svém zoufalství rozhodli hledat totéž útočiště - tři vyděšení ghálští páni a jedna dívka z Barrows. Taková byla síla malého houfu, kterému za zády zběsile řval rozbouřený Suvoj.

Na kopci, který opustili, se mezitím znovu šikovaly zástupy lidí z Hiuaje, sbírající ztracenou sílu a odvahu. Bylo slyšet nárek a zmatené vý-křiky a objevily se první pochodně. Jejich světlo ozářilo střed místa, kde se nepřátelé shromáždili a kde stál vysoký strom, ověšený jakýmsi tmavými předměty. Pohled na něj naplnil Vanya hlubokou záští.

„Oni je pověsili!“ nenávistně vykřikl Kithan.

Ani Kithan ani jeho dva muži se neodvážili proti takové přesile zaútočit. Jeho lidé, pochopil Vanye, když si pro sebe porovnal počet líně se houpají-cích mrtvých těl s nevelkou skupinou ghálů, která opustila brány hrou-tí-ciho se Ohtij-inu, ubohým malým houfem, v němž ještě navíc tvořili vět-šinu ženy a starci. Třebaže to byli ghálové, stoupla inu při tom pohledu do krku žluč.

Ze shromáždění pod stromem náhle vyšel výkřik a zamávala pochodeň, vyzývající dav k novému útoku.

„Držte se zpátky,“ vyběhla Morgain své společníky. Uslyšeli dupot mnoha nohou a na kamennou silnici se vevalila temná masa lidských těl. Podvržený vyletěl z pouzdra, po jeho čepeli se mihly opálové ohně, nad hrotem meče se znovu objevila vyjící temná prázdnota a první útočník, který byl tak rozzuřený, že se odvážil vrhnout na Morgain, vběhl

po hlavě do té hrůzy a zřítíl se s jekem do prázdna, neúprosně vtažen do zapomnění.

Dav neustoupil. Vrhali se na ně další a další, všichni s divokýma očima a křičící zoufalstvím. Vanye se zuřivě oháněl mečem a zároveň držel uzdu černého koně pevně přitaženou, aby jej nestrhl přes okraj silnice.

Muži, kteří na něj útočili, náhle osaměli. Morgain rozehnala Siptaha proti valící se hordě a švihala příšernou čepelí v širokém oblouku, ve němž nebylo místa ani pro živé, ani pro mrtvé, smrtícím půlkruhu, který se neu-stále rozšiřoval. Se zběsilým křikem jela stále dál a hnala útočníky pryč, zabíjejíc kaž-dého, kdo se jen o krok opozdil. Meč zářil studeným opálovým leskem, klidný a lhostejný, jak strhával jednoho muže za druhým do toho beztva-rého prázdna, neprolévaje krev a nešetě nikoho.

„Liyo!“ zařval Vanye, srazil jakéhosi křičícího muže ze silnice a rozjel se za ní. „Liyo!“ Dojel až na okraj pevné země a nejspíš teprve v té chvíli ji jeho hlas poprvé dostihl. Morgain se otočila a Vanye spatřil prázdný ob-louk nad hrotem meče, náhle zastiňující světlo, jak jej Morgain otočila proti němu. Tvrdě strhl koně zpátky a valach se jen s obtížemi zachytil ko-pyty na kluzkých kamenech silnice. Vanye se znovu pevně usadil v sedle a cítil, jak se kůň pod ním třese a cuká. V matné záři Podvrženého na něj hleděla Morgainina zdvočelá tvář.

„Zadržte,“ naléhal vši silou svého hlasu, která mu ještě zbyla. „Už dost, liyo, už dost.“

„Vrať se zpátky.“

„Nel!“ vykřikl Vanye. Morgain ho však odmítla poslechnout, obrátila Siptahovu hlavu proti lidem, kteří se shromáždili na svahu kopce a rozjela se rozbahněnou půdou směrem k nim. Ženy a děti se s nářkem daly na útěk a muži se zoufale připravovali k obraně, Morgain však už nejela ani o krok dál a jen před nimi Siptaha pomalu prováděla, tam a zase zpátky, tam a zase zpátky.

„Liyo!“ vykřikl znovu Vanye, a když se Morgain ani teď nevrátila, opa-trně dojel až téměř k ní a zadržel koně několik kroků za jejími zády, v bez-pečí jak před Morgain, tak před nepřítelem.

Zastavila se a seděla strnule v sedle, tváří obrácená proti obrovskému prázdnému prostoru, který teď ležel mezi silnicí a jejich nepřáteli. Po všem tom zmatku a zběsilosti nyní zavládlo děsivé ticho. Morgain svírala obna-žený meč v nehybné ruce a čekala, zatímco čas plynul a ticho dusilo.

Pak ticho prolomil nějaký hlas, vzdálený a vycházející z úst zakrytých tmou. Bylo slyšet kletby, namířené proti té, která je podvedla, a ještě i da-leko horší věci. Morgain se nehýbala a ani se nezdálo, že by vůbec něco vnímala, ačkoli se při některých z těch slov Vanye třásl hněvem a toužebně si přál být mluvčímu na dosah. Nechybělo mnoho, aby jim sám odpověděl, v Morgainině čekání a mlčení však bylo něco, proti čemu byla jakákoli slova, osočující nebo hájící, naprosto nicotná. Vanye už kdysi držel Podvr-ženého a dobře znal krutou bolest, která v ruce narůstala s každým mávnu-tím dračím mečem a těžce doléhala na nejhlubší dno lidské duše. Morgain se nehýbala a hlas zmlkl.

Vanye nakonec sebral odvalu a špičkami bot pobídl vraníka kupředu. „Liyo,“ řekl, aby ho Morgain poznala. Teď už neprotestovala, když se k ní přiblížil, a ani neodvrátila hlavu od černé tmy, kterou upřeně pozorovala.

„To stačí,“ naléhal tiše. „Dejte to pryč, liyo.“

Morgain neodpověděla a chvíli se ani nepohnula. Pak zvedla Podvrže-ného tak, že temnota nad jeho hrotem mířila k vesnici ze stanů a chatrčí a k tomu velkému stromu, na kterém se ve světle hasnoucích ohňů houpala a otáčela mrtvá těla.

A nakonec ruku zase nechala klesnout, jako by tíhu meče už nebyla schopna unést. „Vezmi ho,“ zašeptala.

Vanye zajel těsně k ní, natáhl obě ruce a opatrně oddělil její zdřevnělé prsty od dračího jílice. Vzal meč do rukou a cítil, jak se mu jeho zlo rozlévá v kostech a mozku, zamlžuje mu zrak a otupuje vědomí.

Pouzdro, které jediné mohlo uhasit Podvrženého oheň a zbavit meč jeho strašlivé síly, mu Morgain nepodala. Mlčela.

„Vraťte se zpátky,“ řekl Vanye. „Budu je sám hlídat.“

Morgain se však stále ani nehýbala, ani neodpovídala, jen strnule seděla v sedle šedého koně kousek od Vanyova lokte. Byl si jistý, že si Morgain myslí, že by mečem vládl s mnohem menší ochotou, bylo-li by nutné jej použít. Ona měla na svědomí životy a národy. Jeho zločiny byly zločiny lidskými.

Tak tam oba dva seděli bok po boku v sedle svých koní, dokud se z Va-nyovy ruky držící meč nevytratil cit a bolest se už nedala snést. Počítal svá nadechnutí a díval se, jak Li pomalu klesá za obzor. Koně pod nimi začí-nali být unavení a neklidní.

V táboře se nic nehýbalo.

„Dej mi ten meč,“ řekla konečně Morgain. Vanye udělal, oč ho požá-dala, žaludek sevřený hrůzou, jak ho vracel do jejích rukou, neboť i ten nejmenší dotek byl smrtelný. Morgainina ruka přijímající zbraň však byla jistá a pevná.

Vanye se podíval do údolí Suvoje, kde na ně čekali ostatní. „Voda už klesla,“ řekl a chvíli nato dodal: „Hiuové se za námi neodvážejí. Vzdali to. Liyo, dejte to pryč.“

„Běž,“ řekla Morgain. „Vrať se zpátky!“ obořila se na něj.

Vanye obrátil koně a zamířil k ostatním. Ghálové čekali na jedné straně silnice a Jhirun na druhé, sedíc na kamenném okraji cesty. V rukou svírala uzdu své hnědky.

Jak ho viděla přijíždět, namáhavě se zvedla ze země a vyčerpaně vrávo-rala směrem k němu. „Pane,“ řekla a zavěsila se za uzdu černého koně, aby k sobě přitáhla jeho pozornost, „pane, ti polovičníci si myslí, že bychom už možná mohli přejít. Mluví o tom, že to zkusí.“ V její tváři byl divoký, zou-falý zármutek, který jako by tam byl jednou provždy vrytý a už se. nikdy nemohl změnit ve veselí. „Pane, dovolí nám odejít?“

„Běž,“ řekl jí sám od sebe, protože s Morgain nebyla rozumná řeč. Se-děl zasmušile v sedle, díval se, jak nasedají na koně a vydávají se na tu ne-bezpečnou cestu a neměl žádnou radost ze své náhlé otrlosti, která mu do-volila poslat několik mužů a ženu zkoušet cestu pro jeho paní - místo toho, aby šel sám, a jen proto, že jeho si Morgain cenila a jich ani v nejmenším.

Takový začínal být, ve všem poslušný Morgain. Zatvrdil své srdce, přestože měl hrdlo stažené studem, když viděl ty

čtyři osamělé postavy klopýtat po nebezpečné kamenné cestě zalité povodní. Teprve když byli daleko za polovinou cesty a stále mohli jít dál, se Va-nye obrátil a dojel zpátky k Morgain. „Pojďte,“ řekl chraptivým hlasem. „Pojďte, liyo. Můžeme přejít.“

Kapitola patnáctá

Vanye se sám postavil do čela a vedl protestujícího valacha do údolí, ve kterém se převaloval řev povodně. Ustupující voda za sebou zanechala množství kalužin, které se teď třeptily v měsíčním světle. Kolem dokola ležely stromy vyvrácené z kořenů, z nichž některé se zachytily i na cestě samotné a přehrazovaly ji hradbami z neprostupné spleti větví, hromadí-cích se na straně obrácené proti proudu, hromadami holého dřeva podob-ného kostrám, tu a tam opentleným chuchvalci mrtvé trávy a listů.

O kus dál se cesta klenula vysoko nad kamenitým dnem údolí, nesena mohutnými sloupy nad hladinou povodně v podobě obrovského mostu, klenoucího se v dlouhých obloucích přes údolí Suvoje.

Bože, dej, aby země zůstala klidná, pomyslel si Vanye, když viděl, co na ně čeká. Černý kůň zpomalil a začal se k mostu stavět bokem. Vanye ho lehce pobídl patami a jel dál.

Proud se hnál a burácel mezi sloupy, které ještě nedávno byly úplně pod vodou. Tvůrci toho mostu jej postavili z obrovských kamenů, které země-třesení ještě nedokázala rozbít a voda nestačila rozmělnit na písek. Na okraji silnice visel korunou dolů mohutný strom, který se proti titánskému sloupoví zdál být jen malým keřem, ačkoli jeho kořeny převyšovaly koně i jezce. Příčný pohled dolů do proudu ochromoval smysly a Vanye se mu vyhýbal, jak jen mohl. Jen jednou se tam podíval a spatřil černé vlny, že-noucí se z jedné strany pod klenbu mostu a na druhé straně se znovu vlé-vající do nesmírné vodní prostoty, která jako by pohlcovala všechno stvo-ření. Středem té nedozírné záplavy visela nit mostu a na ní byli oni, nepatrní a ztracení v řevu a hukotu vod, ze kterých se jako bílý dým valila oblaka větrem rozháněné pěny a tříště.

Vanye se ohlédl, protože ho náhle přepadl nevysvětlitelný strach o Morgain, ihned se však uklidnil, když ji spatřil jen pár kroků za sebou. Podvrženého nesla v pouzdře na zádech a její bílé vlasy zářily v pološeru, rozfoukávané větrem, když se i ona otočila směrem k pevnině.

Na začátku náspu se jako chomáč mihotajících se hvězd shromáždily pochodně a pomalu proudily na vyvýšenou cestu.

To, co uvolnili v Ohtij-inu, je nepřestávalo pronásledovat, zoufalé a hrozící násilím. Morgain se zase otočila kupředu a Vanye udělal totéž, tak vysoko nad vodou neustále sužovaný obavami o vlastní bezpečí. Silnice byla dost široká na to, aby se po ní dalo běžet, hučení vod a pohled na zu-řící vlny však rozšiřovaly koním oči úzkostí. Nebylo to místo, kde by je bylo možné nechat jen tak jít.

Daleko před nimi však malá skupinka, ve které jela Jhirun, už sjela z mostu a pokračovala dál po vyvýšené silnici stoupající do kopců na dru-hém břehu Suvoje.

Zvolna svítalo, jak se nesnesitelně pomalu plahočili přes poslední úsek mostu. Světlo jim nyní mnohem jasněji ukazovalo cestu před nimi a voda v řece ještě více klesla, takže bylo daleko horší dívat se dolů, kde kolem gi-gantických pilířů ghálského mostu vřely a burácely zpěněné vlny, propa-dající se na druhé straně do divokých peřejí, neboť Suvoj přestal být mo-řem a znovu se stal řekou.

Okraj útesu na druhé straně už byl na dosah. Vanye pobídl koně a ten se pomalu rozběhl, rozstřikuje kopyty vodu posledních kalužin. Vanye se spěšně ohlédl posledý děsem, že by se Morgain mohla na tom strašlivém mostě otočit a dokončit dílo, co předtím započala - aby bylo bezpečnosti učiněno zadost.

Neotočila se. I Siptah sklonil hlavu a dal se do běhu. Vanye se otočil zpět a před sebou spatřil vysoké hory slibující bezpečí a stoupající kamen-nou silnici, která je vedla směrem ke kopcům.

K Abaraisu.

Úsvit rozjasňující se nad dlouhou brázdou Suvoje jim odhalil dobře udr-žovanou cestu, zvolna stoupající mezi kopci. Nějakou dobu jeli rychle, do-kud se nedostali na dosah ghálů a Jhirun a mohli dovolit koním, aby šli pomalu a znovu nabrali dech.

Jhirun jela kousek od polovičnicků a ohlédla se, jako by chtěla zastavit a počkat na Vanya s Morgain. Nakonec si to však rozmyslela. Ani poloviční páni se nezastavili.

Morgain náhle zasadila Siptahovi ostruhy, rozjela se přes vylekanou čtveřici kupředu a znovu donutila koně běžet po cestě, točící se mezi kopci stále výš a výš. Vanye se jí snažil držet, pod sebou však cítil slábnoucí sílu a nejistý krok andurského valacha s rameny kluzkými potem a pěnou a vi-děl, jak strhaní koně ostatních bezmocně zaostávají.

„Zpomalte, proboha,“ zakřičel na Morgain, když už valach ani s největ-ším úsilím nebyl s to udržet krok, nesa na hřbetě tíhu muže v brnění, a bai-enský sedák se koupal v potu. „Liyo, koně už mají dost.“

Povolila a zpomalila. Koně znovu přešli do pomalé chůze, těžce vyde-chující v dlouhých vzdeších, které jim drásaly plíce. Morgain se otočila v sedle, aby se podívala na cestu za nimi - ne kvůli ghálům, kteří se s nimi marně snažili držet krok, ale ze strachu, že se za nimi objeví ti ostatní.

Světlo bylo stále silnější a kolem se začaly vynořovat mlhavé obrysy horských vrcholů, seskupených do kruhu jako poslední útočiště. Stáří a zvetšlost všeho kolem se zářily hluboko do srdce. Vanye si vzpomněl na mohutný hřeben hor jejich země, hor vypínajících se ostrými hroty k nebi a táhnoucích se tak daleko, kam oko dohlédlo a srdce si přálo. Toto pohoří mělo jasný začátek a konec, jeho tvary byly rozmazané a zaoblené stářím a kdysi mohutné štíty zvolna klesaly do moře.

Navzdory tomu byly na svazích kopců vidět stopy osídlení, obdělávaná pole chráněná terasami a složitými soustavami zdí, které od nich měly od-vádět záplavy. Zdi vypadaly nově a zdály se být dílem rolníků. Mezi nimi bylo vidět malé sady a políčka na mnoha místech zaplavená, přesto však svědčící o tom, že právě zde leží skutečná síla Šihuana, stále

ještě pevný zdroj bohatství, které živilo nablýskané ghálské pány a lidské nešťastníky, kteří přežívali natěsnaní ve zdech jejich pevností.

Morgain se zastavila na hřebenu dlouhého kopce, ze kterého bylo možné přehlédnout dlouhý kus cesty, opřela se na okamžik rukama o sedlo a seskočila z koně. Vanye ji následoval a ačkoli ho celé tělo neskutečně bolelo, převzal z její ochromené ruky Siptahovu uzdu.

Morgain se mu zadívala přes rameno na do dálky se táhnoucí cestu a na polovičníky, kteří se teprve pomalu blížili k úpatí kopce. „Máme čas si odpočinout,“ řekla.

„Dobrá,“ ulevilo se Vanyovi. Povolil koním podpěny a sundal jim ohlávky, aby si alespoň trochu odpočinuli. Zatímco se o ně staral, Morgain poodešla kousek dál ke skále, která tvořila vrchol kopce a jejíž ploché ka-mený skýtaly lepší místo k odpočinku než vlhká zem.

Vanye skončil s prací, vytáhl láhev hiuajské pálenky a zabalený kousek jídla a nabídl obojí Morgain. Sice očekával pravý opak, přesto však doufal, že je přijme. Morgain seděla s Podvrženým odepjatým od pasu a opřeným o rameno a pravou ruku svírala se zjevnou bolestí v klíně, přesto však zvedla hlavu a donutila se k tomu, aby si vzala něco z jídla, které jí nabízel. Proto, že měla hlad, ale hlavně proto, že se s ním nechtěla hádat, odhadl Vanye. Sám vypil několik doušků a snědl trochu jídla a když dojedl, byli už polovičníci téměř u nich a kus cesty za jejich zády bylo vidět Jhirun. „Liyo,“ řekl opatrně Vanye, „uděláme nejlépe, když si tady co nejvíce odpočineme. Štvali jsme koně skoro až na konec jejich sil, pořád stoupáme a vypadá to tak, že ještě dlouho budeme. Může se stát, že se nám později bude rychlost hodit daleko víc než teď.“

Morgain přikývla a mlčky s ním souhlasila, i když jeho argumenty třeba s jejími vlastními vývody nemusely souhlasit. Oči měla zcela prázdné a lhostejné ke všemu, co se dělo kolem. Vanye neklidně poslouchal blížící se kroky přicházejících polovičníků, protože neměl ani ten nejmenší zájem o to, aby se kolem potloukali nějakí cizinci, když na Morgain dolehla taková pochmurná nálada. Vanye už několikrát poznal onu bezdechou energii, která ji ovládla a hnala ji kupředu, energii, která ji nařizovala jít stále dál. V takových chvílích byla kdesi pryč, znala jen jeho a to si jej možná ještě pletla s lidmi, kteří už byli jen prach. Ta doba byla příliš krátká pro ženu, která na své cestě prošla Branou a za ní další a za ní zase další a pletla si tehdy a nyní, pro ženu, která se před několika měsíci vydala do války, ve níž padli jeho dávní předkové.

Pro něj byla ta propast hluboká sto let. Pro Jhirun... Vanye se zahleděl na dívčinu vzdálenou postavu v okamžiku náhlého a strašlivého prozření. Tisíc let. Tisíc let - to si Vanye ani nedokázal představit. Sto let vrchovatě stačilo, aby se člověk proměnil v prach a před pěti sty lety ještě v Morii ne-stála ani ta nejmenší chýše.

Morgain projela celým stoletím, aby se dostala do jeho doby, připoutala si ho sobě a společně pak dorazili na místo vzdálené tisíc let od počátků Jhirunina rodu, jehož zakladatelé spočívali v barrowských hrobkách... muži, které Morgain v tom věku světa možná znala jako mladé a silné.

Taková byla propast, kterou překročil, propast nejen v prostoru, ale i v čase.

Ach bože, splynulo mu ze rtů.

Nic z toho, co kdysi znal, už neexistovalo. Lidé, příbuzní, a vůbec všechno, co kdy poznal, už sešlo stářím, rozpadlo se a změnilo na drobná zrnka prachu. Teď už věděl, co udělal, když prošel Branou. Bylo to ne-zvratné. Vanye zatoužil zaplavit Morgain otázkami, zatoužil po odpovědích a po tom, aby věděl, co všechno mu Morgain ze soucitu zamlčela. Byli tu však ti ghálové. Na vrcholu kopce se objevili koně a z jednoho z nich seskočil pán Kithan, prostovlasý a bez brnění. Chvilí otálel a pak se vydal s jedním ze svých mužů směrem k nim, zatímco druhý zůstal u koní.

Vanye vstal, uvolnil řemen, který mu držel meč u ramene a postavil se mezi Kithana a Morgain. Kithan se zastavil. Už to nebyl elegantní šlechtic Kithan - hubený obličej měl strhaný únavou a ramena svěšená. Zvedl ruku v unaveném gestu na znamení toho, že nepřichází s nikým bojovat a rezig-novaně se složil na plochý kámen kousek od Morgain. Jeho muži ho násle-dovali opodál, světlovlasé hlavy skloněné vyčerpáním.

Jhirun konečně dojele na kopec, zastavila mezi koňmi ghálských pánů a sklouzla ze sedla. Chvilí se pokoušela povolit podpěnkou u sedla své ko-bylky, potom toho nechala a zavedla koně na zelenou travu, příliš mu ne-důvěřujíc, než aby ho nechala být. Posadila se u hnědky, sevřela její uzdu v rukou položených v klíně a držela se stranou od všech ostatních, unavená a děsící se všech a všeho kolem ní.

„Pusť tu uzdu,“ poradil jí Vanye. „To zvíře nejspíš zůstane, kde je, protože jsou tady i jiní koně. Kromě toho už běžela příliš dlouho na to, aby ji lákalo utíkat dál.“

Natáhl ruku a naznačil jí, aby se k nim připojila. Jhirun přešla k místu, kde seděli ostatní a sedla si na holou zem, rukama objímajíc kolena a hlavu svěšenou. Morgain zaznamenala její přítomnost pohledem, který by jindy věnovala některému z jejich zvířat, tak byl nevšimavý a lhostejný. Vanye se zády opřel o skálu, hlava mu třeštila nedostatkem spánku a nemohl se zbavit přesvědčení, že se země stále ještě houpe a kymácí pohybem koň-ského hřbetu.

Usnout se neodvážil. Napůl zavřenýma očima pozoroval poloviční pány, dokud mu odpočinek nedovolil normálně dýchat a dokud se žížeň neproměnila v trýzeň, které už nešlo vzdorovat.

Vstal, vrátil se ke svému koni, odepjal láhev s vodou zavěšenou u sedla a pil, nespouštěje přitom oči z ghálů, sedících nehybně na svých místech. Potom si přehodil řemen s lahví přes rameno a zase se vrátil zpátky, když se ještě na okamžik zastavil u Jhirunina sedla, aby z něj sundal ten příšerný balík, který udělala z jejich pokrývek.

Shodil ho na zem u místa, kde předtím seděl a nabídl láhev Morgain, která ji vděčně přijala, napila se a podala vodu Jhirun.

Jeden z ghálů se pohnul. Vanye se otočil, ruku na jílcí meče, a spatřil, jak jeden ze strážných stojí na nohou. Ghál pomalu došel k nim, obličej měl zamračený a kráčel nanejvýš obezřetně. Otočil se k Jhirun, která držela láhev s vodou, a natáhl k ní ruku v žádostivém a zároveň opovážlivém gestu.

Jhirun zaváhala a čekala na něčí pokyn. Vanye nevrle přikývl na souhlas a pozorně sledoval, jak si polovičník bere od

Jhirun láhev a nese ji Kitha-novi. Poloviční pán se opatrně napil a pak podal láhev svým mužům, kteří udělali totéž. Pak ji tentýž muž přinesl zpátky a nabídl ji Vanyovi. Vanye zůstal ne-hybně stát, rty opovržlivě stisknuté, a pokynul hlavou směrem k Jhirun, od které si muž láhev půjčil. Ghál jí vodu vrátil a znovu se na Vanya opatrně podíval. A mírně přitom sklonil hlavu - zdvořilostní gesto od ghálského bojov-níka. Vanye gesto chladně opětoval, aniž by do něj vložil nějakou uctivost.

Muž se vrátil ke svému pánovi. Vanye uchopil kruh na ramenním pásu, stáhl jej dolů k opasku, zavěsil za háček a pak se znovu usadil u Morgaini-ných nohou.

„Odpočiňte si,“ vybídl ji. „Já budu hlídat.“

Morgain se zabalila do pláště, opřela se o skálu a zavřela oči. Jhirun se tiše uložila ke spánku, následována Kithanem i jeho dvěma muži. Hubený ghálský pán si položil hlavu na ruce a bylo vidět, jak se ve svých lehkých domácích šatech třese zimou ve studeném větru.

Rozhostilo se ticho a v celém světě bylo slyšet jen občasné zvuky pa-soucích se koní a šeleštění listů, chvějícího se ve větru. Vanye se vyškřábal na nohy a opřel se zády o mohutnou skálu, aby nemohl nevědomky pod-lehnout spánku. Když se potom jednou skutečně přistihl při tom, že se mu zavřely oči, začal přecházet kolem dokola, kolena rozechvělá vyčerpáním, dokud to jeho tělo bylo schopné vydržet. Jako roditel Kuršan dokázal po kuršském způsobu spát v sedle mnohem lépe než Morgain.

I jeho síly však měly svoji mez. „Liyo,“ ozval se po nějaké době jeho zoufalý hlas a Morgain se probudila. „Mohli bychom jet dál,“ řekl. Morgain se na něj překvapeně zadívala, jak se před ní potácel slabostí, a zavr-těla hlavou.

„Odpočiň si,“ řekla. Vanye se téměř bezvládně složil na stude-nou zem a zdálo se mu, že se celý svět pohybuje nekonečným pohybem kráčejiícího koně. Nepotřeboval odpočívat dlouho, vlastně jen krátkou chvíli, aby mu zmizela bolest ze zad a rukou a přestalo to odporné bušení, znějící mu lebkou.

Někdo se pohnul. Vanye se probudil se sluncem nad hlavou a zjistil, že Ghálové jsou vzhůru a den se chýlí k odpolední. Morgain seděla tam, kde byla předtím, s Podvrženým stále sevřeným v podpaží. Když se na ni Va-nye podíval, spatřil v jejich šedých očích jas, který jim předtím chyběl, dů-kaz klidné a pevné mysli. Uklidnilo ho to.

„Pojedeme dál,“ řekla Morgain. Jhirun se pomalu probudila ze spánku, hlavu v dlaních. Morgain podala Vanyovi láhev s vodou. Usrkl z ní tolik, kolik mu stačilo na to, aby si vy-čistil ústa, s bolestivým šklebem polkl a vrátil láhev Morgain.

„Nikam nespěchej,“ řekla, když okamžitě vstával a mířil ke koním. Ta-ková trpělivost se k ní příliš nehodila. Vanye spatřil v jejich očích soustře-děný pohled, mířící kamsi za jeho rameno. Podíval se stejným směrem a uviděl polovičníky.

Sledoval, jak Kithan vytahuje třesoucíma se rukama z kapsy vyšívaný kapesník, vyjímá z jeho cípu nějaký malý bílý předmět a klade si ho do úst.

Poloviční pán se na chvíli předklonil, hlavu v dlaních a tvář zakrytou bílými vlasy, a potom se už s pohybem mnohem noblesnějším napřímil a zastrčil kapesník zpátky na jeho místo v záhybech svých šatů.

„Akil,“ zamumlala si pro sebe Morgain.

„Liyo?“

„Zlozvyk, který se zjevně neomezuje jen na lidi z močálů. Nejspíš také jeden z předmětů obchodování... A zároveň další pomsta močálů na Ohtij-inu. Teď by měl být celé hodiny klidný a měl by konečně začít mluvit.“

Vanye pozoroval polovičního pána, jehož chování se znovu vrátilo k té apatické povýšenosti, kterou dobře znal z pevnosti, k odstupu od světa ve skrytu za matnými šedými očima. Tady byl Bydarrův skutečný dědic, jeho ghálský syn, kterého by si starý pán určitě přál za dědice víc než Hetharua. Kithan se však vydal cestou tiché abdikace, pobýváje kdesi daleko nejen od obhájce svého otce a celého rodu, kterým mohl být, ale i od všeho ostatního světa. Vanye se na toho muže díval s hlubokým odporem.

Náhle si však uvědomil, že se k té věci ghálský pán neuchýlil ani včerejší noci, kdy mu rozlícený dav povraždil jeho lidi přímo před očima, ani - jak měl všechny důvody se domnívat, navzdory tomu, co viděl v cele - v tu noc, kdy byl zavražděn Bydarra a Kithan byl přinucen složit poklonu svému bratrovi, bezmocně vrávoraje, když se pokoušel vstát. Po Hetharu-ově odjezdu z Ohtij-inu se však rázem probudil, jako by se z něj stal jiný člověk.

Akil byl skutečný, byla to však také pohodlná póza, prostředek k přežití a maskování vlastních záměrů. Vanye dobře rozuměl intrikám, které mu-sely kvést v rozděleném rodě. Mohlo to začít z nudy, z pokřiveného vkusu a omezeného rozhledu obyvatel Ohtij-inu, zároveň to ale mohlo být nějak úplně jinak.

Zdály se mu sny, plakala Jhirun, která viděla dál než jen k západu téhož dne a nemohla ten pohled snést. V poslední naději uprchlá do Šihuanu - ši-huanský pán však už neměl, kam by utekl.

Vanye se na něj díval a snažil se proniknout tím ledovým klidem, který ho obklopoval, pokoušeje se zjistit, kolik z toho byl člověk a kolik akil - a který z nich to byl, kdo stál té noci v Ohtij-inu v jeho cele a chladně pláno-val, jak ho zavraždí, jen aby tím rozčilil Hetharua. Bezpochyby to měla být smrt pomalá a bolestivá.

A Morgain je přijala, Kithana i jeho dva muže, kteří neměli prázdný důvod jí přát něco dobrého a čekala na ně, zatímco se poloviční pán utíkal do svých snů. Vanya to rozčilovalo a nijak dobře se v jejich společnosti necítil.

„Tato cesta,“ řekla náhle Morgain, obracejíc se přímo ke Kithanovi, „vede přímo k Abaraisu.“

Kithan lenivě přikývl na znamení souhlasu.

„Ve vašich mapách jsem žádnou jinou nenašla,“ řekla Morgain.

„Není tu žádná, po které by mohli jet koně,“ řekl Kithan. „Hory jsou rozbité zemětřesením a plné sesuvů a jezer. Pokud nepočítáme cesty, po kterých projdou jen pěši, je tu skutečně jen tato; a žádná z nich není rych-lejší. Z té chamradi za námi nemusíte mít strach, ovšem,“ dodal s přivře-nými očima a pobaveným úsměvem, „před sebou máte skutečného pána Ohtij-inu a většinu našich vojáků, kteří sedí na koních, jsou po zuby oz-brojeni a měli by být o něco těžším soustem, než jsem byl já v Ohtij-inu. Možná by vám mohli způsobit i nějaké nepříjemnosti.“

„O tom nepochybuji,“ řekla Morgain.

Kithan se usmál, lokty se opřel o kamennou římsu za svými zády a jeho šedé oči se zadívaly na Morgain, vzdálené a nedosažitelné. Muži, kteří ho doprovázeli, si byli podobní jako vlastní bratři, světlé vlasy sepnuté v týle, stejný profil obličejů, stejná zbroj a stejné chování, jeden po Kithanově pravici, jeden po levici.

„Proč jste tu s námi?“ zeptal se Vanye. „Důvěřovali jste špatným pá-nům?“

Kithanův klid se nepatrně zachvěl a přes tvář mu přeletěl stín. Jeho oči se zahleděly do Vanyových s nejasnou výzvou a jeho ztěžklá bledá ruka, vyčnívající z jemného rukávce se pohnula směrem k srdci. „S vaším svolením, barrowský pane.“

„Jste na omylu,“ odsekl nevrle Vanye.

„Proč jste s námi, můj pane Kithane, kdysi z Ohtij-inu?“ zeptala se velmi tiše Morgain.

Kithan pohodil hlavou, tiše a nevesele se zasmál a pohnul zápěstím směrem k Suvoji. „Neměli jsme příliš na vybranou, nebo snad ano?“

„A až se setkáme s Rohem a s Hetharuovými vojáky, vpadnete nám do zad.“

Kithan se zamračil. „Já jsem s vámi, Morgain-Angharan.“ Natáhl nohy před sebe a ležerně je zkřížil jako člověk, sedící v křesle v sále vlastního paláce. „Jsem vaším nejoddanějším služebníkem.“

„To ano,“ řekla Morgain.

„Nepochybuji o tom,“ zašeptal Kithan, pozoruje ji stále s tím stejným vzdáleným úsměvem, „že mi budete sloužit právě tak, jako jste sloužila těm, kdo vás následovali k Ohtij-inu.“

„To je víc než pravděpodobné,“ řekla Morgain.

„Byli to přece vaši vlastní lidé,“ vykřikl náhle Kithan a v jeho hlase byla zoufalá prosba, jako by o něco žádal.

Jhirun se zachvěla a posunula se podél skály k Vanyovu boku.

„Kdysi možná byli,“ řekla Morgain. „Ti, které jsem znala, jsou však už dávno pohrbeni. Jejich děti mi nepatří.“

Do Kithanovy tváře se znovu vrátil starý klid a do jeho přivřených očí smích. „I tak vás ale následovali,“ řekl. „Vidím v tom nepatrnou ironii. Ti lidé vás znali, věděli, co jste udělala jejich předkům a přesto, vás následovali, protože si bláhově mysleli, že v jejich případě uděláte výjimku. Vy jste jiní však posloužila právě tak, jak je vaším zvykem. Dokonce i těm Arenským, kteří vás nenávidí a věší si nade dveře bílé peří...“ Kithan se na chvíli z plna hrdla rozesmál. „Teď jedna realita. Jeden pevný bod v celém tomhle nesmyslném světě. Jsem khál. Nikdy jsem nenašel místo, na které bych se mohl postavit, a nikdy jsem nenašel žádnou svatyni, ve které bych se modlil ke svým bohům až do dnešního dne. Vy jste Angharan, přišla jste zničit Studny a všechno, co je a mělo být. Jste jediná myslící bytost na tomto světě - proto vás následuji a proto jsem váš oddaný uctíváč, Mor-gain-Angharan.“

Vanye vyskočil na nohy, ruku u pouzdra s mečem. Z hloubi duše nená-viděl ghálovu drzost, jeho výsměch a jeho fantasmagorické výlevy. Mor-gain by to neměla snášet, přesto mu to ale trpěla, protože nebylo jejím zvykem mstít se za slova nebo cokoli jiného, čím jí ublížili.

„Jak si přeješ,“ pronesl výhruzně směrem ke Kithanovi.

Kithan pohybem ruky naznačil, že nemá zbraň a na chvíli jako by se mu do přivřených očí vrátila tvrdost.

„Nech ho být, Vanye,“ řekla Morgain. „Postarej se o koně. Měli by-chom vyrazit.“

„Mohl bych jim uříznout uzdy a řemeny u sedel,“ řekl zamračeně Va-nye, když se podíval na ghálského pána a jeho dva muže a usoudil, že by mu nemohli být vážnými soupeři. „Mohli by si pak zkoušet své jezdecké umění a my bychom na ně nemuseli plýtvat naší trpělivostí.“

Morgain zaváhala, oči upřené na Kithana. „Nech ho být,“ řekla. „Všechna jeho odvaha pochází z akilu a za chvíli zase zmizí.“

Kithanova netečnost jako by v tu chvíli zmizela. Zamračil se, opřel se zády o skálu a vztekle hleděl na Morgain, ztrácející klid a nadhled.

„Připrav koně,“ řekla Morgain. „Jestli Kithan vydrží naše tempo, pak budiž, jestli ale nevydrží, Hiuvové si ještě s láskou vzpomenou, že se mnou jel.“

Ve tvářích stráží bylo vidět neklid a i přes Kithanův obličej se mihla úz-kost. Potom se na něm objevil napjatý úsměv a Kithan sklonil hlavu. „Ar thein,“ řekl. „Sharon a thrissn' thinn.“

„Ar theis,“ tiše odpověděla Morgain a Kithan se znovu opřel o skálu s pobaveným výrazem v očích, jako by v těch slovech byla ironie a hořký humor.

Byl to jazyk Kamenů. Nepatřím ke Ghálu, řekla mu kdysi Morgain. On tomu věřil a stále se té víry držel.

Když ale odešel na Morgainino netrpělivé vybidnutí ke koním a ohlédl se přes rameno na svoji světlovlasou paní a světlovlasého ghálského šlech-tice stojícího opodál, vysoké, štíhlé a ve všech ohledech si nesmírně po-dobné, proběhl mu tělem mráz.

Lidsky tmavovlasá Jhirun oblečená v hnědých cárech se vyškrábala na nohy, opustila tu podivnou společnost a doběhla k němu, právě když po-padl uzdu její kobyly a vedl ji směrem k cestě. Vyškrábal se na násep, shodil ze sedla neforemný balík, který Jhirun udělala z jejích věcí a začal znovu balit hrubé pokrývky, kleče na okraji kamenné cesty. Jhirun po-klekla po jeho boku a začala mu s horečným úsilím pomáhat. Společně do-balili pokrývky a potom Vanye s dívčinou pomocí přivázal jednotlivé ba-liky k jejích třem sedlům, znovu přeskládal zásoby a utáhl koním postroje. Nevynechal ani Jhiruninu kobytku a nesmírně pečlivě se přesvědčil, jestli je všechno v pořádku, neboť její život teď na ničem jiném nezávisel. Jhirun zatím čekala opodál.

„Prosím vás,“ řekla nakonec, dotýkajíc se Vanyova lokte, „nechtě mě, abych jela s vámi. Dovolte mi s vámi zůstat.“

„To ti nemohu slíbit.“ Vanye se vyhnul jejím očím a odešel o kus dál, postarat se o vlastního koně. „I kdyby se ale tvému koni nepodařilo naše tempo udržet, není na tom tak špatně, abys nezůstala daleko před těmi lidmi z Hiuaže. Já mám jiné povinnosti a nesmím teď myslet na nic ji-ného.“

„Ti muži... Pane, já se jich bojím. Oni...“

Jhirun ani nedokončila větu a její slova se rozplynula v slzách. Vanye se na ni podíval a vzpomněl si, jak vypadala té noci, kdy jeho celu navštívil Kithan, jak vypadala malá a ubohá v rukou stráží, mužů napůl maskova-ných a bezejmenných pod jejich přilbicemi s tvářemi démonů. Jí se tehdy chopili, ne jeho.

„Znáš ty muže?“ zeptal se jí tvrdě.

Jhirun neodpověděla, jen se na něj nešťastně dívala a tváře jí zrudly hanbou. Vanye se úkosem podíval na Kithanova vojáka, který se také sta-ral o koně svého pána. V hloubi duše si představil, jakou spravedlnost by asi takovým vyhradili obyvatelé Kurse. Jhirun to sice zapoměla, ale i tak byli její předkové tan-urtové, mužové hrdí a čestní. Neměl právo jí pomáhat. Měl poslání, kterému musel dostát.

Vzal její ruku do své - byla to malá, tvrdá rolnická dlaň, ruka člověka, který dobře znal těžkou práci. „Tvoji předkové,“ řekl, „byli urození lidé. Žena mého otce, která mu dala jeho zákonné syny, byla z klanu Myyů. Myyové jsou lidé tvrdí a nepoddajní a říkají „můj pane“ jenom tomu, koho skutečně ctí.“

Její dlaň vyklouzla z Vanyovy ruky a dotkla se hrudi v místech, kde Jhi-run skrývala malý zlatý amulet, který jí Vanye kdysi vrátil. Z jejích očí se vytratila bolest a zůstalo v nich jen cosi, co bylo jasné a ostré a mělo da-leko ke křehkosti.

„Tvůj kůň zas až tak vzadu nepojede, Myyo Jhirun,“ řekl Vanye.

Jhirun odešla. Vanye ji sledoval, jak se sklonila u cesty, sebrala ze země pár hladkých kamenů, zase se narovнала a schovala je do šatů. Potom chy-tila uzdu své kobyly a vyšvihla se do sedla.

Náhle za jejími zády cosi spatřil. Bylo to dole u úpatí dlouhého kopce, velká tmavá masa hluboko v údolí, stáječící se a rostoucí jako barrowská mohyla.

„Liyo!“ vykřikl, zděšen zoufalou vytrvalostí těch, kteří je pronásledo-vali, jdouce celou cestu pěšky bez jediného koně. Nehledali pomstu, pro-tože za pomstou by nikdy nešli tak daleko nebo tak odhodlaně, štváli se za nadějí, za tou poslední nadějí, která jim ještě zbývala a kterou nebyla Mor-gain, ale Roh.

Mezi těmi lidmi byli Šihuové a jejich kněz, který věděl, co Roh říkal v Ohtij-inu, a byl tam také Fwar. Fwar, který jediný šel za pomstou.

Vedle něj se objevila Morgain a zadívala se dolů na cestu. „Naše tempo nemohou vydržet,“ řekla.

„Ani nemusí,“ pronesl Kithan. Z jeho hlasu se vytratila lehkost a závo-jem netečnosti v jeho očích probleskoval strach. „Mezi námi a Abaraisem je víc než dost armád, má paní Morgain, a jedna z nich patří mému brat-rovi. Hetharu není mezi horskými pány příliš oblíben, zničí však každého, kdo se mu postaví na odpor. Tím víc vojáků ale potáhne krajem. Váš ne-přítel vyslal do celého okolí své posly, což znamená, že lidé kolem o vás budou vědět a budou vás očekávat. A samozřejmě budou náležitě rozčilení, neboť i oni mají zájem přežít. Obtíží nás tedy ještě může potkat víc než dost.“

Morgain po něm hodila nenávisným pohledem, odepjala si Podvrže-ného od ramene a ještě než položila nohu do tífene, zavěsila ho k sedlu. Vanye nasedl na koně, držel se co nejlíže u ní a úplně zapomněl na to, co je pronásleduje a co se může stát Myya Jhirun i Myyi. Byla to Morgain, koho měl chránit, a necítil by žádné výčitky svědomí, kdyby přitom měl obrátit zbraň proti třem z jejich společníků.

Krajina se před nimi otevřela, země bohatá úrodou a oplývající dobrou tmavou půdou, zase se sevřela a znovu otevřela, malé kapsy obdělávané půdy ne větší než na jedno nebo dvě pole svírané protilehlými výšinami, někdy malý močál nebo jezírko lemované rákosím.

Kolem dokola jako by náhle vyrostly ostré skalní útesy, sahající bez-mála až do nebe. Jindy by Vanye takový pohled přivítal, protože se podo-bal jeho domovu, toto však nebyla jeho země a nikde nebyla žádná známka toho, co leželo před nimi. Vanye nahlížel do hlubokých strží mezi zvětra-lými skalami, soutěsek často zarostlých stromy a křovím vyšším než do-spělý muž, a uvědomil si, že alespoň v jednom měl Kithan pravdu - kromě této cesty už v celé zemi neexistovala žádná, kterou by mohl projet jezdec na koni. I kdyby přes hory vedly nějaké stezky, jako že bezpochyby vést musely, musel by se ten, kdo by jimi chtěl běžet, v této zemi narodit, aby se mohl být jen trochu rychleji pohybovat.

Níjak nehnali koně, kteří stejně jako oni sami prošli celou cestu bez spánku a odpočinku. Kithan jel s nimi, jeho dva muži se mu drželi za zády a poslední jela Jhirun. Její kobyly se spokojila s tím, že o několik dělek zaostává.

Za soumraku, poté co projeli jednou z nesčetných horských úžlabin, uviděli vedle cesty stát několik lidmi postavených kamenů. V závětrí pod zalesněnými útesy se objevila kamenná vesnice, chumel nevzhledných chatřích tisících se u cesty.

„Či je to vesnice?“ zeptala se Morgain Kithana. „Na mapách nebyla.“

Kithan pokrčil rameny. „Takových je tu spousta. Země kolem patří So-tharrům, jméno vesnice ale neznám. Někde kolem budou další. Všechno jsou to lidské osady.“

Vanye se na ghálského pána nedůvěřivě zadíval, potom však usoudil, že to asi bude pravda a že se pán Šihuani ani nenamáhal naučit jména vesnic, které ležely na dosah od jeho sídla.

Morgain zaklela a opatrně zastavila koně v místě, kde ještě byli kryti skalami a větvemi stromů. Pod jejich kořeny vyvěral nedaleko od cesty malý pramen. Morgain napojila Siptaha a potom sama sesedla, klekla si u pramene, nabrala do dlaně studenou vodu a napila se. Ghálové následovali jejího příkladu a dokonce i sám pán Kithan se napil z potoka jako obyčejný vesničan. Jhirun je dohonila, slezla z koně a klesla na studený břeh.

„Chvíli si odpočineme,“ řekla Morgain. „Vanye...“

Přikývl, seskočil ze sedla a naplnil jejich láhve, zatímco mu Morgain hlídala záda.

Nechali koně vydechnout, snědli něco ze svých skrovných zásob a celou tu dobu buď Morgain nebo Vanye pečlivě hlídali své společníky, zatímco se snášel soumrak a měnil se v noc.

Jhirun se držela těsně u nich a po většinu času jen klidně seděla, spléta-jíc si dlouhé vlasy do copu, který si pak vzadu zavázala kouskem nitě z roztřepeného okraje své sukně. Držení jejího těla se jakoby proměnilo, rty měla pevně stisknuté

a v jejích očích byl upřený pohled, který tam Vanye ještě nikdy neviděl.

Družila se k nim, jako kdyby k nim patřila. Vanye se setkal s jejíma očima a vzpomněl si, jak zasáhla do léčky, kterou Fwar přichystal ve stáji. Chvilí o tom přemýšlel a nakonec dospěl k přesvědčení, že kdyby byl ne-přítelem Myya Jhirun i Myyi, dával by si dobrý pozor na záda. Válečník klanu Myya spoutaný pravidly boje a cti byl hrozným nepřítelem - Jhirun žádná taková pravidla neznala.

Byli to Kithanovi muži, na koho zírala v temnějším šeru, a oni se je-jímu pohledu vyhýbali.

Když pak zase nasedli na koně, Jhirun Kithanovi a jeho dvěma mužům drze překřížila cestu, otočila se a upřeně se na ghálského pána zadívala.

Kithan dojel až téměř k ní a vlastně ani nevypadal uraženě, jen byl zjevně vyvedený z míry takovou troufalostí huiajské venkovanky. Nakonec s jemnou ironií stáhl koně stranou a uvolnil jí místo.

„Jedeme k Abaraisu,“ řekla Morgain, „a nevěřím, že bychom ještě mohli zastavovat na víc než jen na okamžik. Zdá se, že se blížíme k So-tharrnu, odkud už to je k Abaraisu jen několik hodin.“

„Zítřka, liyo?“ zeptal se Vanye.

„Zítřka večer,“ řekla, „nebo už nikdy.“

Kapitola šestnáctá

Vesnice se krčila nalevo od cesty pod vysokou skálou stínící ji před Anliným světlem, mlčenlivá a nehybná v noční tmě, černý shluk kamen-ných domů obklopených zdí do výšky vzpřímeného jezdece.

Když projížděli kolem, od hrbatých zdí se tu a tam odrážely úderý koň-ských kopyt. Uvnitř se nic nehýbalo, nebylo vidět jediné světlo, neotevřela se žádná z okenic ve vysokých zdech a nebylo slyšet ani žádné zvuky do-mácích zvířat. Brána osady byla zavřená a v jejím středu byl připevněný nějaký bílý předmět.

Bylo to křídlo bílého ptáka, přibité k prknům vrat, a dřevo kolem se černalo zaschlými cákanci krve.

Jhirun se dotkla náhrdelníku u krku a tiše cosi zamumlala. Vanye se ho-rečně pokřížoval a rychle přelétl očima zabeđená okna a nad nimi čnějící skály, hledaje nějakou známku lidské přítomnosti.

„Jste očekávána,“ řekl Kithan. „Právě tak, jak jsem vám to říkal.“

Vanye se po něm ohlédl a pak jeho pohled sklouzl na Morgain - v jejich očích byl stejný stín, jaký tam byl na mostě.

Zachvěla se, pohodila rukou v podivném gestu, ze kterého číselá únava a pobídla Siptaha k rychlejšímu kroku, aby se dostali pryč od vesnice.

Kolem nich se sevřela další soutěska, místo, kde se balvany skutálely až na samý okraj cesty, kusy skal zvící dospělého muže. Vanye se rozhlédl po temných útesech nad hlavou, sám se zachvěl a zabodl ostruhy koní do sla-bin. Proletěli hrdlem soutěsky rychlostí, která vířila ozvěny ve zběsilém tanci - ze skal se ani nesesypaly kameny, ani se tam neobjevila žádná známka života.

Když však byli v půli cesty následujícím mělkým údolím, Vanye se oto-čil a spatřil na nejvyšším bodě útesů jasně rudou zář ohně.

„Liyo,“ naklonil se k Morgain.

Morgain se ohlédla a neříkala nic. Baienský sedák nasadil takové tempo, jaké mohl na rovině nějakou dobu udržet a při kterém mu mohl černý kůň zůstat po boku, ne však nadlouho.

Poplach byl vytrouben. Už se nesměli zastavovat, protože to, co dopo-sud nevěděl ani sám Roh, se nyní šířilo celou zemí.

Zakrátko se mezi kopci po jejich levici objevil další oheň, odpověď na ten první.

V ranním šeru se před nimi náhle objevily obrysy věží napůl skrytých mezi zalesněnými skalami, obrysy zdí proděravělých stílnami a mnohem pravidelnějších, než byly zdi Ohtij-inu, bezpochyby ale právě tak starých. Věže se tyčily nad tím nejširším ze všech údolí, která zatím viděli, a všude kolem se rozkládala pečlivě obdělávaná pole.

Morgain se na okamžik zastavila a rychlým pohledem přelétla pevnost střežící průsmyk, který se před nimi otevíral.

Daleko za nimi se trmáceli tři ghálové a jako poslední se kdesi za zády světlovlasých pánů plahočila hnědá kobylka s Jhirun v sedle.

Vanye odepjal meč od ramene a připevnil si jeho pouzdro k pasu, sle-duje černý kouř visící nad věžemi. Obnažený meč si položil přes sedlo. Morgain uvolnila Podvrženého z jeho místa pod kolenem a položila si ho na stejné místo jako Vanye, stále ještě ukrytého v pouzdře.

„Liyo,“ řekl tiše Vanye, „pojedu, až mi řeknete.“

„Opatrně,“ řekla.

Znovu pobídla Siptaha a pomalu se rozjeli směrem k pevnosti a k prů-smyku.

Stále se odtamtud valil dým, stejně jako se valil z mnoha míst v okol-ních údolích, jak si další a další hranice předávaly varovné signály.

Toto však nebyl bílý kouř z hořících větví stromů a keřů, tento dým se temně rozléval po obloze. Když přijeli blíž k pevnosti, spatřili proti té skvrně rozpíjející se na nebi černé ptáky, kroužící nad starou pevností.

Z hlavní cesty bylo jasně vidět, že brána pevnosti je doširoka otevřená a vyvrácená ze závěsů. V roklí pod místem, kde k vratům odbočovala dláž-děná silnice, ležel mrtvý kůň a z jeho těla se s hlučným pleskotem křídel vzneslo hejno ptáků, vyrušených z hodování.

A co bylo nejpodivnější, přes prázdnou bránu byly natažené provazy a do každého z nich někdo zapletl kousky bílých per.

Morgain zadržela koně a navzdory všemu očekávání zabočila směrem k bráně. Vanye v duchu protestoval, nepromluvil však ani slovo a opatrně ji následoval. Na konci cesty zrychlil a dohonil ji právě ve chvíli, kdy došla k té podivné překážce. Jediným zvukem široko daleko bylo zvonění kopyt o kamennou dlažbu a dutá ozvěna, odrážející se ode zdí -

kromě silného větru, zuřivě dorážejícího na třepetající se provazy.

Uvnitř panovala zkáza. Z napůl obrané kravské zdechliny ležící kousek od brány se na všechny strany rozletěli vyděšení černí ptáci. Na schodech k paláci ležel mrtvý muž a další mužské tělo se válelo ve stínu u zdi, vydané napospas krkavcům. Byl to ghál - prozradily to jeho bílé vlasy.

Tři další se houpali oběšení na ohněm sežehnutém stromě uprostřed ná-dvoří.

Morgain sáhla po menší ze svých zbraní a provazy s bílými pírký jí okamžitě uvolnily cestu, sežehnutý ohněm. Morgain vedla Siptaha pomalu dál. Zdi pevnosti se rozezněly zvuky koní a poplašeným třepetáním křídel mrchožravých ptáků. Z doutnajícího vrcholu hlavní věže a ze zbytků lid-ských příbytků u jejich zdi se nepřestával valit dým.

Na cestě před pevností zazvonila koňská kopyta. Morgain otočila Siptaha tváří k bráně - na nádvoří vjel Kithan a jeho muži a hned za branou se zastavili jako přikovaní k zemi.

Kithan se kolem sebe pomalu rozhlédl, hubenou tvář staženou hrůzou. Hrůza byla i ve tváři Jhirun, která branou projela jako poslední v sedle hnědé kobyly, nedůvěřivě se ošívající, když měla projít kolem provazů s vpleteným bílým peřím. Děvče křečovitě sevřelo amulety u krku a zůstalo stát jen krok za branou.

„Odjedme odtud,“ hlesl Vanye a Morgain uchopila do rukou uzdu, při-pravena jej poslechnout.

V tu chvíli však Kithan náhle pozdravil to místo hlasitým výkřikem, který se prázdně odrazil od omšelých zdí. Znovu vykřikl a nakonec otočil koně a objel celý zničený palác, podíval se na mrtvé visící na stromě a i na ty, co leželi na dlažbě nádvoří. Jeho dva muži se také rozhlíželi kolem, tváře bílé jako sníh a ztýrané děsem.

„Toto býval Sotharn,“ vykřikl nenávistně Kithan. „Bývalo tady víc než sedm set našich lidí a navíc ještě Šihuové.“

Ukázal rukou na třepetající se provázky. „Šihuanská pověra. Věšejí je, protože se vás bojí.“

„Sebral tu Hetharu další síly,“ zeptala se ho Morgain, „nebo je naopak ztratil? Byla to vzpoura nebo válka?“

„Hetharu následuje Roha,“ řekl Kithan. „Roh mu slíbil všechno, po čem jeho srdce touží - to stejné bezpochyby nasliboval i všem ostatním lidem i polovičníkům.“ Rozhlédl se po chatrčích, ve kterých kdysi žili lidé a které teď byly bezútěšně prázdné. Vanye si náhle uvědomil, že stejně prázdná a tichá byla i vesnice, již v noci minuli, a že stejně prázdná a tichá byla i všechna údolí a všechny kopce, na kterých jen poplašné ohně narušovaly klid a mír.

Zcela náhle jeden z ozbrojenců obrátil koně a vyřítil se ven z nádvoří. Druhý váhal, bledou tvář staženou v kamenné masce úzkosti a nerozhod-nosti.

Pak i on ujel. Zuřivě bil svého unaveného koně jezdeckým bičem a zmi-zel ostatním z dohledu, opouštěje svého pána v zoufalém pokusu najít si bezpečí někde jinde.

„Stůj!“ vykřikla Morgain na Vanya, který se je už už chystal pronásle-dovat, a když na její rozkaz zadržel koně, dodala:

„Není třeba. Ohně už hoří a to úplně stačí, aby náš nepřítel byl ve střehu. Nech je být.“ Potom se obrátila ke Kithanovi, který strnule seděl v sedle svého koně, oči obrácené tam, kde zmizeli jeho vojáci: „Chcete je následovat?“

„Se Šihuanem je konec,“ řekl Kithan a hlas se mu třásl. Ohlédl se po Morgain. „Když padl Sotharn, tak už žádná ze zdejších pevností nemůže Hetharuovi, Chya Rohovi a té chátře, kterou zvedli do zbraně, dlouho vzdorovat. Udělejte se mnou, co chcete. Nebo mi dovozte jet s vámi.“

Z jeho pýchy nezbylo nic. Hlas se mu zlomil, Kithan sklonil hlavu a opřel se dlaněmi o obrubu sedla. Když ji znovu zvedl, byly v jeho očích slzy.

Morgain ho dlouho pozorovala přivřenýma očima.

Pak bez jediného slova pobídl Siptaha a projela kolem Kithana směrem k bráně, kde se ve větru marně třepetaly provázky s přivázanými kousky bílého peří. Vanye ještě chvíli počkal, než se Jhirun otočí, a nechal Ki-thana, aby jel před ním. Stále ještě mu po zádech přebíhal mráz při po-myšlení, že se v troskách může skrývat množství pozorovatelů - protože někdo přece musel přes bránu natáhnout ty provázky, někdo se musel po-koušet uchránit bránu před nebezpečím, někdo vyděšený a lidský.

Žádný útok nepřišel a bylo slyšet jen panický tlukot křídel bílých ptáků a kvílení větru mezi zborcenými zdmi. Projeli branou, pomalu sjížděli k hlavní cestě a stále pozorně naslouchali.

Vanye pozoroval ghálského pána, který jel několik kroků před ním s hlavou svěšenou a tělem bezvládně se klátícím v houpavém rytmu pohybů koňského hřbetu. Kithan. Muž bez budoucnosti, neschopný přežít v divo-čině, ve kterou se Šihuan proměnil, bezmocný bez sluhů, kteří se o něj sta-rali a bez rolníků, kteří ho živili... A nyní už i bez útočiště, které by mu poskytlo střechu nad hlavou.

Ostří meče je laskavější, Vanyovou myslí zazněla ozvěna toho, co mu kdysi řekl Roh. S hněvem si uvědomil, kdo ta slova pronesl, a že neřikal nic než pravdu.

Morgain dojela k rozcestí a zrychlila. „Rychleji,“ křikl Vanye na Ki-thana, projel kolem něj a praštil jeho koně plochou stranou meče tak silně, že se vyděšený kůň prudce rozběhl. Zabočili po hlavní cestě k severu a znovu zpomalili, když se opět dostali na dostřel k hradbám.

Vanye se náhle instinktivně ohlédl a spatřil na zdech Sotharnu shrbe-nou hnědou postavu a vedle ní další a další - otrhané a bázlivé pozorova-tele, kteří zmizeli v těžce chvíli, kdy zjistili, že byli odhaleni.

Staří lidé, které všichni mladší opustili, unášeni mohutným proudem že-noucím se k Abaraisu - všichni ti, kdo by zabíjeli, jen aby přežili, stejně jako ta divoká horda neúnavně postupující v jejich stopách.

Krajina za Sotharnem nesla ještě více známek násilí a pole a sady podél cesty byly zašlapány do bláta, jako by cesta sama nemohla unést tíhu zá-stupů valících se na sever. Po obou stranách cesty a v blátě na jejím dláž-dění byly jasně zřetelné stopy lidí i koní.

„Prošli tudy až potom, co přestalo pršet,“ naklonil se Vanye k Morgain, jak jeli koleno na koleno za Jhirun a Kithanem. Snažil se jí dát alespoň trochu naděje, Morgain se však nad tím jen za-mračila a zavrtěla hlavou.

„Hetharu se tu možná zdržel, to ano,“ řekla sklesle. „On sám by úplně stačil na to, aby si vyřídil účty se Sotharnem. Kdybych byla Rohem a měla na vybranou, nikdy bych se kvůli takové špinavosti nezdržovala. Jela bych k Abaraisu,

protože jakmile tam někdo dorazí, nebude už před ním v bezpečí vůbec nikdo. Samozřejmě bych ráda věděla, kde je Hetharuova armáda, na druhé straně se ale bojím, že vím, kde je Roh.“

Vanye nad tím chvíli uvažoval - nebyla to zrovna příjemná látka k přemýšlení. Raději se vrátil k silám, se kterými dovedl počítat. „Zdá se, že Hetharuova armáda nabrala na síle,“ řekl. „Bude mít takové dva, možná tři tisíce mužů.“

„Jsou tady ještě odlehle vesnice,“ řekla Morgain. „Nebo ne, Ki-thane...?“

Polovičník poněkud zpomalil a zpomalila i Jhirunina hnědka, od které se koneckonců nedalo očekávat, že by jela v čele. Pomalu se dostali na úroveň jezdců za nimi, takže teď jeli všichni v jedné řadě, bok po boku. Kithan si je klidně prohlížel, šedé oči znovu bezvýrazné a matné.

„Je napůl v bezvědomí,“ řekl znechuceně Vanye. „Možná by bylo nej-lepší, abychom se s ním rychle rozloučili, s ním i s tou jeho zásobárnou.“

„Ne,“ odsekl Kithan a napřímil se v sedle. S velkým úsilím se na ně upřeně zahleděl a jeho oči tonuly v hlubokém, bezslzém smutku. „Poslouchal jsem vaše úvahy a slyším vás dobře... Alespoň nějakou útěchu bych si snad mohl dopřát... člověče. Jsem připraven odpovídat na vaše otázky.“

„Pak nám tedy řekni,“ řekla Morgain, „na co se máme připravit my. Získá Hetharu pomoc ostatních pevností? Půjdou za ním?“

„Hetharu...“ Kithan zkřivil tvář v pohrdavém úšklebku. „V Sotharrnu z něho vždycky měli strach. Báli se, že když uchopí moc v Ohtij-inu, zaútočí jednou i na ně. Pochopitelně měli pravdu. Některá z našich polí se letos ocitla pod vodou. Příští rok by jich bylo víc a ten další ještě víc. Bylo ne-vyhnutelné, že ti odvážnější z nás se vypraví přes Suvoj.“

„Budou ho ty ostatní tvrze následovat nebo s ním budou bojovat?“

Kithan pokrčil rameny. „Šihuům je to jedno. Nám koneckonců také - dokonce i my jsme před ním v Ohtij-inu klekali a líbali mu ruce. My, kteří chceme jen žít v míru, nemáme žádnou moc proti komukoli, kdo nechce. Ano, většina půjde s ním. Všechno ostatní je stejně k ničemu. I moje vlastní stráž k němu přešla - nikam jinam nejeli, o tom nemůže být pochyb. Viděli, jak si stojím a oni dobře poznají, jak páchne porážka. Takže přešli k němu. Menší páni udělají přesně totéž.“

„Jestli chceš, můžeš jít i ty,“ řekla Morgain.

Kithan se na ni zadíval s úzkostí v očích.

„Buď si jistý, že ti v tom nikdo nebude bránit,“ dodala.

Jejich koně ještě pár desítek metrů kráčeli bok po boku a Kithan se díval na Morgain se stále menším a menším sebevědomím, jako kdyby ho ona sama a jeho droga naprosto zmátly. Podíval se na Jhirun, jejíž pohled byl tvrdý a nepřátelský, podíval se i na Vanya, jehož oči byly zcela bez výrazu a nevracely mu nic, ani nenávisť, ani útěchu.

Kithanovy oči ještě jednou přelétly po tvářích všech tří a opět se zastavily u Vanya, jako by si myslel, že s ním hraje nějakou záludnou a krutou hru.

Vanye si několik okamžiků myslel, že Kithan odjede - polovičníkovo tělo bylo napjaté a v jeho očích bylo i přes matný závoj patrné rozčilení.

„Ne,“ řekl Kithan a ramena mu klesla. Zařadil se za ně a jel dál, ponořený do vlastní bídy a utrpení.

Nikdo nepromluvil. Vanye se spokojil s Morgaininou přítomností - je-jich myšlenky si byly tak blízké, že nepotřebovali o ničem debatovat. Va-nye věděl, že když jsou sami, Morgain mu nemá co říct. Její oči podvědomě sledovaly cestu před nimi, myšlenkami však byla někde jinde a zoufale o čemsi přemítala.

Nakonec vytáhla z lemu jezdecké boty zmačkaný a věkem zežloutlý kus pergamenu, mapu vytrženou z nějaké knihy. Nahnula se ze sedla a mlčky ukázala Vanyovi cestu, po které jeli. Silnice se zvolna stáčela od hluboké průrvy Suvoje, snadno rozpoznatelné i na mapě, země kolem Ohtij-inu však byla zobrazena jako široká a rozlehlá pevnina plná obdělávaných polí, která už dávno neexistovala. Pole byla zakreslena i na jejich straně Suvoje, roztroušená kolem cesty a porůznu mezi kopci. Kromě té, která se zdála být Sotharnem, bylo na mapě vidět ještě několik dalších tvrží, vystavě-ných tu a tam kolem nejvyššího hřebene hor.

A přímo uprostřed těch hor byla na mapě černá tečka označující místo, kde ležel Abarais. Vanye sice runy číst neuměl, Morgain však na ni uká-zala prstem a nahlas vyslovila jméno pevnosti.

Vanye zvedl oči od hnědého inkoustu a zažloutlého pergamenu k ho-rám, které se teď tyčily přímo před nimi. Boky kopců pokrývala šedivá zeleň stálezelených stromů, jejich zakulacené vrcholy byly holé a hladké a kdysi srázné svahy se ztrácely pod změtí zřícených balvanů, zestárlé a po-ničené časem - zvětšelé zbytky hor uprostřed umírající země.

Nad jejich hlavami plul jasným nebem Rozbitý měsíc. Počasí jim zatím přálo a jak se slunce blížilo k zenitu, bylo i docela teplo. Jakmile však začalo klesat k západu, kopce se začaly ztrácet v podivné a zlověstné mlze.

Nebyly to mraky - těchto nízkých kopců by se stejně nikdy ani nedo-tkly. Byl to dým a valil se z místa daleko za horami, kde byly na mapě za-kreslené další pevnosti.

„Řekl bych, že to bude Domén,“ řekl Kithan, když se ho na to zeptali. „To je ta další pevnost hned z.a Sotharnem. Na opačné straně hor leží Ma-rom a Arisith a nepochybuji o tom, že se tam Hetharu se svojí armádou také vydá.“

„A ta armáda bude čím dál silnější,“ řekla Morgain.

„Ano,“ řekl Kithan. „Celý Šihuan je v jeho rukou - nebo zanedlouho bude. Troufl bych si tvrdit, že zapaluje lidem domy a tím je nutí, aby šli s ním. A možná zapaluje i samotné pevnosti. Těžko by vedle sebe snesl ně-jakého pána, který by se mu mohl postavit.“

Morgain mlčela.

„Nebude mu to ale nic platné,“ řekl Vanye, aby připravil Kithana o všechnu naději, která mu ještě mohla zbývat.

„Hetharu se možná zmocní celého Šihuanu, Roh se však zmocnil Hetharu, ať už to Hetharu ví nebo ne.“

U cesty se objevily Kameny, přivolávající vzpomínku na jinou skupinu ghálských sloupů stojící nedaleko hiuajského

močálu, tyto se však ve světle zapadajícího slunce tyčily nepokřivené a vyzářovala z nich moc.

A nedaleko těch Kamenů se pohybovala bělovlasá postava opírající se o hůl a pomalu se plahočící po staré ghálské silnici.

Rychle toho muže doháněli, blížili se k němu a už bylo jisté, že je musí slyšet a že by se měl ohlédnout, muž se však neotáčel a stále stejnou rychlostí se namáhavě vlekl kupředu.

V té netečné úpornosti bylo cosi podivného a ještě než poutníka doho-nili, Vanye si položil přes sedlo obnažený meč, obávaje se nějaké léčky skryté v bizarní hluchotě toho muže, promyšleného triku, jak se dostat do Morgaininy blízkosti. Zajel s koněm mezi poutníka a Morgain a zpomalil, aby se udržel po mužově boku.

Stále ještě se na ně nepodíval a šel s očima sklopenýma, pomáhaje si holí, jeden bolestivý krok za druhým, pořád dál a dál. Byl ještě mladý, na sobě měl dvorské oblečení a za pasem dýku. Hůl, o kterou se opíral, byla zbytek zlomené násady nějaké píky. Vlasy měl spleené, tvář mu hyzdila řezná rána a několik modřin a hrubým obvazem na jeho paži prosakovala krev. Vanye ho hlasitě pozdravil, mladý ghál se však nezastavil a šel tupě dál. Vanye zaklel a položil na mladíkovu hrud' pouzdro s mečem.

Ghál se zastavil, uštvané oči upřené k něčemu v dálce za horami, když ale Vanye nechal meč klesnout, muž znovu vykročil, zoufale přemáhaje bolest a zmrzačení.

„Přišel o rozum,“ řekla Jhirun.

„Ne,“ řekl Kithan. „Jen vás nechce vidět.“

Jejich koně šli pomalu vedle mladého muže a Kithan mu začal tiše a mírně klást svým vlastním jazykem otázky.

Odpověděl mu stísněný pohled a potom několik slov, která muž vyrážel z hrdla mezi těžkými vydechnu-tími. Ani teď se ale nezastavil. Padla jména, která okamžitě vzbudila Va-nyův zájem, nic dalšího se mu však už nepodařilo zachytit.

Mladík vyčer-pal všechn dech, který mu zbýval, znovu se odmlčel a šel dál jako předtím.

Morgain se dotkla patou Siptaha a rozjela se kupředu. Vanye se jí držel po boku, kousek za nimi jela Jhirun a ještě o něco dál Kithan. Vanye se ohlédl po mladíkovi - stále se úporně a s bolestí plahočil stejným směrem, jakým jeli oni.

„Co říkal?“ zeptal se Morgain. Ta jen pokrčila rameny a zdálo se, že nemá náladu odpovídat.

„Jmenuje se Allyvy,“ řekl do jejího mlčení Kithan. „Je ze Sotharmu a zachvátilo ho stejné šílenství jako ty vesničany. Říká, že jde k Abaraisu, jako jdou i všichni ostatní, protože věří tomu Chya Rohovi.“

Vanye se podíval na Morgain. Tvář měla zamračenou a tvrdou a jen po-krčila rameny. „Takže jdeme pozdě,“ řekla.

„Právě toho jsem se bála.“

„Slíbil jim jinou a lepší zemi, která jediná jim může dát naději na pře-žití,“ řekl Kithan, „a oni si ji teď jdou vzít. Sbírají armádu, aby tu zemi do-byli, a zapalují pevnosti, protože si myslí, že je už nebudou potřebovat.“

Vanye se znovu podíval na Morgain a čekal, že na to alespoň teď něco řekne. Neřekla nic. Jela vytrvale dál s očima upřenýma kupředu, ani po-malu ani rychle, jen stále dál kolem zničených polí. Vanye viděl napětí, které se chvělo pod tou klidnou tvář, cosi do nemožností napínaného a křehkého.

Násilí a děs, které teď proudily i do jeho vlastních napjatých nervů.

Dejme se na ústup, chtělo se mu říct. Najdeme si nějaké klidné místo ztracené v horách a počkejme, dokud všichni neodejdou a Studny se neuza-vřou. Zbývá tu ještě dost místa pro život, teď, když jste prohrála a už ne-můžete doufat v to, že ho ještě někdy dostihnete. Mohli bychom žít a možná bychom zestárli dřív než moře stačí pohltnout i tyto hory. Byli bychom sami, byli bychom za zavřenými Branami a v bezpečí před všemi našimi nepřá-teli.

Vanye věděl, že Morgain zná všechny možnosti, které se jí nabízejí, a že si zvolí, kterou uzná za vhodné, s hlubokým pocitem viny však přemítal o tom, co by jí asi zbývalo, když by zjistili, že Roh unikl. Právě v to musel nejusilovněji doufat, protože jinak by se vrhla proti celé armádě a strhla by všechno s sebou.

Byla to zrádná myšlenka. Vanye si to uvědomil, spěšně se pokřičoval a přál si, aby ho nikdy bývala nenapadla. Jeho oči se setkaly s jejími a Va-nyem náhle zalomcovala hrůza, že by Morgain jeho strach mohla pochopit.

„Liyo,“ řekl tiše, „udělám, co bude třeba.“

Zdálo se, že ji to poněkud uklidnilo, neboť znovu obrátila svou pozor-nost k cestě, kterou jeli, a ke kopcům před nimi.

Přicházela noc a do tmy mezi kopci už jen tu a tam zasvítily paprsky hasnoucího světla, prodírajícího se pochmurným černým kouřem zaplavu-jícím údolí. Projížděli mezi balvany, které se po stranách cesty kupily ve stále větších a větších hromádách, až bylo jasné, že na tom místě musela kdysi stát nějaká mohutná stavba, ze které už zbývaly jen ty hromady ka-menů a hrubé základy, spleť protínajících se obrovských kruhů a čtverců, nad kterými se tu a tam tyčily zbytky oblouků. Z rozšlapané půdy bylo pa-trné, že tudy nedávno prošlo velké množství lidí.

Kousek od cesty ležel mrtvý muž a z jeho zad se s hlučným pleskotem křídel vzneslo jako roj stínů hejno černých ptáků. Pozdrav násilí v jejích vlastních řadách, odhadl Vanye, ve vlastních řa-dách armády zoufalých a vyděšených mužů, lidí a polovičnicků smíchaných dohromady. Netrvalo dlouho a narazili na další mrtvé, ženu a starého, vet-chého kněze v černém hábitu.

„Jsou to zvířata,“ vypravil ze sebe zděšeně Kithan.

Nikdo mu neodporoval.

„Co uděláme,“ zeptala se Jhirun, která po většinu dne mlčela, „co udě-láme, až se dostaneme k Abaraisu a setkáme se tam s takovou armádou?“

Nebyla to slabomyslná otázka, byla to otázka, ze které číselo zoufal-ství... Ptala se Jhirun, která věděla mnohem méně než oni, co je třeba udělat, a která ve své naději trpně snášela všechna příkoří. Vanye se na ni podíval a bezmocně svěřil hlavu, předvíraje to, co už asi tušila i sama Jhi-run a před čím se ji Morgain kdysi dávno snažila varovat, neozbrojená a bezbranná děvče z Barrows.

„I ty nás můžeš kdykoli opustit,“ řekla Morgain.

„Ne,“ zavrtila hlavou Jhirun. „Stejně jako můj pán Kithan nemohu nic očekávat od těch, kteří nás pronásledují, a když

už bych se nemohla dostat tam, kam jdete vy, alespoň...“ mávla rukou v bezmocném gestu, jako by bylo příliš těžké o něčem takovém hovořit. „Alespoň mi dovoďte, abych se o to pokusila,“ zašeptala.

Morgain se na ni chvíli dívala ze sedla šedého baienského hřebce a na-konec přikývla.

Tma se kolem nich snášela stále hustěji, až zbylo jenom světlo menších měsíců a stuha záře na nebi, kterou měsíce putovaly, mlhavý oblouk kle-noucí se přes hvězdy. Z jedné strany širokého údolí na druhou se táhly temné stíny gigantických zřícenin, už ne Kamenů, ale věží, jejichž stěny bližší cestě se tyčily kolmo k zemi a ty vzdálenější se s ní stýkaly v širo-kém oblouku. Lemovaly starou silnici po obou stranách a pomalu se k ní sbíhaly.

Silnice, po které jeli, se pomalu stávala úzkou alejí střeženou věžemi, ze které už nebylo možné přehlédnout celé okolí. Kamenné věže se zvolna natlačily až k samému okraji dláždění, podobné žebrům vybíhajícím z pá-teře tvořené silnicí.

Kopyta jejich koní hlučně rachotila alejí a rychle se měnící tvar dlou-hého sloupoví ozářeného jen slabým svitem měsíce poskytoval víc než při-hodné místo pro léčku. Vanye jel s mečem položeným přes sedlo, vroucně si přál, aby tím prokletým místem mohli projet rychleji, a zároveň si byl dobře vědom toho, jak nemoudré by bylo hnát se poslepu tmou. V někte-rých místech se cesta stávala zcela nepřehlednou, jak se prudce stáčela a věže je zcela zbavily výhledu. Potom se cesta začala zvedat, vítr zesílil a před sebou měli dlouhé tera-sovitě schodiště vedoucí do tmy, do bezhvězdného stínu, který se pozvolna měnil na černou kamennou zeď a nakonec přijal tvar obrovské krychlové budovy daleko převyšující všechny věže, které stály srovnané v zástupu a mezi sebou svíraly cestu, vedoucí k pevnosti.

„An-Abarais,“ zamumlal Kithan. „Brána ke Studni.“

Vanye stísněně hleděl na pevnost, ke které přijížděli, neboť už jednou viděl jí podobnou. Morgain po jeho boku vzala do rukou Podvrženého. Šedý kůň neklidně vydechl, chvíli sebou cukal a pak zase vykročil ku-předu, vystupuje po zužujících se terasách. Vanye zasadil valachovi os-truhy, aby udržel její tempo, a okamžitě zapomněl na společníky za svými zády.

Nebyla to Brána, byla to však pevnost, která Brány ovládala, pevnost ghálská a plná síly. Bylo to místo, které by Roh nikdy neponechal bez po-všimnutí.

Jiné cesty nebylo.

Kapitola sedmnáctá

Silnice dorazila k pevnosti An-Abarais a zmizela v dlouhé klenuté chodbě, temné a neveselé, na jejímž druhém konci byla noc a jasné nebe. Skosené věže však tvořily ještě jednu ulici, která se táhla podél průčelí pevnosti. Morgain na křižovatce zadržela koně a bedlivě se rozhlížela ko-lem.

„Kithane,“ řekla, když ji dohonili jejich dva společníci. „Zůstaneš tady a budeš hlídat cestu. Jhirun, ty půjdeš s námi.“

Jhirun se po nich rozhlédla vystrašeným pohledem, Morgain však už byla hluboko v sloupoví napravo, bělovlasý stín na světlém koni téměř se ztrácející ve tmě.

Vanye pobídl koně a vydal se za Morgain. Za sebou slyšel spěšný kla-pot kopyt Jhiruniny hnědé kobylinky. O tom, co udělá Kithan, jestli zůstane na svém místě nebo přeběhne k nepříteli, o tom Vanye odmítl přemýšlet. Morgain ho zcela jistě zkoušela, když ho nechala, aby se sám rozhodl pro dobré či pro zlé, teď už však musela být myšlenkami někde úplně jinde a zcela určitě potřebovala svého ílita, aby jí kryl záda.

Dohonil ji v okamžiku, kdy se v temném průchodu zastavila, protože spatřila hluboký stín nějakých dveří. Seskočila z koně a opřela se levou rukou do veřejí, v pravé svírajíc Podvrženého.

Dveře bez námahy a tiše povolily. Z temnoty vydechl chlad a měsíční světlo pronikající dveřmi se zalesklo na leštěné kamenné podlaze. Morgain zavedla Siptaha dovnitř. Vanye sehnul hlavu, opatrně vjel dveřmi za ní a kopyta černého valacha svými jasnými údery neuctivě narušila hluboké ti-cho. Jhirun sesedla z koně a vydala se stejnou cestou, táhnouc za sebou vzpírající se hnědku, třetí klapot kopyt na hladké kamenné podlaze. Když se zastavila, bylo slyšet jen lehké vrzání kůže a unavené oddechování vy-čerpaných koní.

Vanye vytáhl meč z pouzdra a držel ho obnažený před sebou. Z Mor-gaininy ruky náhle zazářilo světlo, jak udělala přesně totéž, odhalujíc Pod-vrženého runami pokrytou čepel. Míhotavý opálový svit zvolna sílil, až na-konec meč zaplátl mohutnou září dost silnou na to, aby osvětlila celý obrovský kruhový sál, donutila sloupy podpírající jeho strop vrhat podivné stíny a odhalila schodiště, stáječící se mezi sloupovím.

Z Podvrženého začal vycházet pulsující zvuk, nejdříve tichý a potom mučivě ostrý, který vyplnil vzduch v celé prostoře a vyplašil koně. Světlo meče zesílilo, když Morgain namířila jeho hrot doleva a vzhůru, a podle toho poznali, kudy musejí jít, neboť oba rozuměli puzení meče najít svůj vlastní zdroj.

Kdyby se někdy setkali, obnažený meč a živý zdroj jeho síly, byl by to konec obou. Ať už to byla jakákoli šílená moc, kdo Podvrženého stvořil, stvořila ho tak, že jej nemohlo zničit nic než Brány. Morgain skryla meč tak rychle, jak jen to bylo možné, koně se však ani potom nepřestali třást. Vanye poplácal valacha po krku a sklouzl na zem.

„Pojď,“ řekla Morgain a letmo se po něm ohlédla. „Jhirun, ty hlídej koně. Kdyby se ti třeba jen zdálo, že se něco děje, okamžitě křič, opři se zády o zeď a zůstaň na místě. Především nedůvěřuj Kithanovi a kdyby při-šel, varuj nás.“

„Ano,“ vysoukala ze sebe Jhirun. Vanye na zlomek okamžiku zaváhal a přemýšlel, jestli jí nakonec nemá půjčit zbraň. Jhirun by ji však stejně ne-uměla použít.

Otočil se, dohonil Morgain a vypudil ze své mysli všechno ostatní. Musí jí hlídat záda a pozorovat tmu kolem všude tam, kam se sama právě ne-dívá. Napravo i nalevo se kolem nich míhaly stíny a jakmile se tma stala neproniknutelnou, zazářilo v Morgainině dlani matné světlo, neškodné, chladné kouzlo, mající za úkol jen ukazovat cestu. Navzdory tomu, že ta-kové věci nenáviděl, důvěřoval ruce, která to světlo nesla. Nic z toho, čeho byla Morgain schopna, ho nemohlo vyděsit v této pevnosti, v přítomnosti sil temných a ghálských. Ocel meče v jeho ruce byla v těchto místech věcí zcela zbytečnou a všechno jeho umění a schopnosti bezcenné. Jen proti léčce by snad něco zmohly.

Přímě před nimi se objevily nějaké dveře a s hlukem povolily pod zkušeným dotekem Morgaininých prstů, děsíce Vanya k smrti. Do jejich tváří se náhle vpálilo světlo, bouřlivý záblesk barev a pulsující záře. Ozval se jakýsi naléhavý zvuk a Vanye zaslechl ozvěnu svého vlastního výkřiku, prohánějící se chodbami pevnosti.

Zde bylo srdce Bran, srdce Studní, zde byla věc, která jim vládla. Přes-tože už jednou něco takového viděl a dobře věděl, že mu pouhý zvuk nebo světlo nemůže ublížit, nebyl schopen se zbavit strachu, který mu svíral srdce, a uklidnit zrádná kolena podlamovaná šílenstvím, jež na ně útočilo.

„Pojď“, naléhala Morgain a tušení soucitu v jejím hlase se hluboko za-bodlo do Vany o vy hrdosti. Pevně sevřel meč a držel se jí těsně za zády, jak spěšně kráčeli tou dlouhou zářící chodbou. Světlo mnohem červenější než paprsky zapadajícího slunce obarvilo její vlasy a kůži, krvavě se lesklo na Morgainině pancíři a poskvnilo zlatý jílec Podvrženého. Zvuk hřmící místností v sobě pohltil ozvěnu jejich kroků, takže se téměř zdálo, že se jen nehlučně vznášejí ostrou září. Morgain nevěnovala šílenství na obou stranách chodby prázdnou pozornost. Patří sem, pomyslel si Vanye, když se žena v andurské zbroji o sto let starší než byla jeho vlastní zbroj zastavila před středem zářících panelů. Položila na ně ruce a zkušenými pohyby z nich vyvolala smršť mihajících se záblesků a děsivý rachot, který v sobě pohltil všechno ostatní a otrásl celým jeho tělem.

Stejně jako Oni, pomyslel si Vanye.

Taková, jakou by Oni sami chtěli být.

Morgain se po něm ohlédla a přivolala ho gestem k sobě. Vanye k ní došel a opatrně se ohlédl směrem ke dveřím, protože v té záplavě zvuků se k nim mohl kdokoli přiblížit, aniž by je cokoli varovalo. Morgain se však dotkla jeho paže a okamžitě k sobě přivolala jeho pozornost.

„Je to zajištěné“, bylo slyšet její hlas, překřikující hřmot, „a Brána je úplně otevřená. Drží to něco, čím nejde proniknout. Určitě to udělal Roh - věděla jsem, že právě tak to bude vypadat, pokud se sem dostane jako první.“

„To nemůžete dělat vůbec nic?“ zeptal se Vanye a přes její rameno viděl pulsující světla, která byla silou a životem Bran. Nesl v sobě právě tolik, kolik si ještě troufal nést, a mnohem víc, než kolik si chtěl pamatovat. Zároveň však rozuměl tomu, co mu říkala - že právě zde ležela veškerá na-děje, která jim ještě zbývala, a že ji Rohova ruka před nimi uzavřela. Poku-sil se znovu uspořádat své myšlenky uprostřed šíleného řevu, obrazů a zvuků navzájem se proplétajících v chaosu, který si nikdy nezapamatuje právě tak, jako si nepamatoval prázdnotu mezi Branami. Nevěděl, jak to má pojmenovat, a jeho mysl by to v sobě nikdy nebyla schopna udržet. Už jednou procházel takovými sály a právě nyní si vzpomněl na kaluž krve na podlaze a chodbu a schodiště jen nepatrně se lišící od těch zde, jako by ně-kde jinde v této budově ležela v troskách obrovská brána a po jeho boku stál bratr, kterého dávno ztratil.

Bratr, který už devět set let nebyl nic než prach.

Zmatek se stal příliš silným a příliš bolestivým. Spatřil, jak se Morgain otáčí, znovu se dotýká svítících panelů a svádí zoufalou bitvu s něčím, čemu nerozuměl a co ani nechtěl znát. Věděl jen to, že její boj je bezna-dějný.

„Morgain!“

Rohův hlas byl daleko silnější než hluk, který je obklopoval.

Vanye zvedl oči, meč sevřený v pěsti. Mezi světlem a šíleným rachotem se tam vznášela průsvitná kopie Rohových postav v nadživotní velikosti.

Zjevení promluvalo, šeptaje jakási slova v jazyce Ghálů šeptem, který dokázal překřičet i dunění znějící ze stěn. Vanye zaslechl, jak z nehmotných rtů splynulo jeho vlastní jméno a horečně se pokřikoval, nenáviděje tu věc, která ho pronásledovala, která šeptala Morgain jeho jméno a šeptala cosi, čemu nerozuměl, věc, která byla jeho vlastním bratrancem. Viděl tvář, která byla tak podobná té jeho, podobná jako tvář vlastního bratra - pronikavé hnědé oči a malá jizva na tváři, kterou si dobře pamatoval. Ne-mohl to být nikdo jiný než Roh.

„Jsi tam, bratranče?“ zeptalo se náhle zjevení a Vanyovi se u srdce usadil chlad. „Možná tam nejsi a ještě stále jsi v bezpečí Ohtij-inu. Možná přišla jen tvá paní, která na tebe už dávno zapomněla. Jestliže však stojíš vedle ní, vzpomeň si, o čem jsme mluvili nahoře na věži, a věz, že mé varo-vání bylo pravdivé - ona nemá s nikým slitování. Zavřu Studny, abych ji udržel tam, kde je, a doufám, že to bude stačit. Ty, Nhi Vanye, bratranče, ty mne můžeš následovat. Odejdi od ní. Ji nepustím, neodvážím se to udělat. Tebe ale přijmu. Pro tebe existuje cesta z tohoto světa, stejně jako ji dávám ostatním, pokud ona dovolí. Přijď k Abaraisu. Dokud slyšíš tuto zprávu, ještě máš stále naději. Využij ji a přijď.“

Zjevení se ztratilo zároveň s hlasem. Vanye chvíli omámeně stál a teprve potom se odvážil pohlédnout na Morgain, aby v jejím pohledu našel nevyslovenou otázku a smrtonosnou nedůvěru.

„Nepůjdu“, vykřikl. „Na ničem jsme se spolu nedohodli, liyo, na ni-čem.“

Ruka sahající po zbrani vzadu za pasem jí zase klesla.

Morgain najednou natáhla ruku k Vanyovi, chytila ho za zápěstí, do-vlekla ho k zářícímu pultu a položila mu dlaň na studená světla.

„Něco ti ukážu“, procedila mezi zuby. „Něco ti ukážu a při tvém životě, ilite, při tvé duši - neodvažuj se to zapomenout!“

Její prsty se daly do pohybu, ukazující cestu jeho vlastním. Vanye za-hnal do nejhlubšího kouta své bytosti svoji ohroženou duši, třesoucí se při každém doteku té chladné věci. Morgain mu ukazovala sem a zas jinam a zase jinam a dotýkala se ve složitých obrazcích jednotlivých barev, té a zas jiné a zase další. Vanye si to všechno snažil vpravit do paměti, vědom si účelu toho, co mu bylo dáváno, přestože to na tomto místě bylo pramálo užitečné, teď, když už dotek Rohových prstů uzavřel moc té věci před ja-kýmkoli jejich zásahem.

Znovu a znovu ho nutila opakovat to, co ho naučila, zatímco se nad nimi lhostejně vznášel Rohův duch, donekonečna omílající slova, která se jim vysmívala, slepý a hluchý a zbavený smyslu. Vanyovi se roztrásl ruce, když znovu uslyšel začátek té litanie, přesto se však nespletl a pohy-boval prsty tak, jak mu Morgain naznačila. Na čele se mu soustředěním perlil pot, ještě mnohokrát však musel udělat to, co mu ukázala.

Znovu skončil, podíval se na Morgain a pokusil se jejím očím domluvit, aby toho už bylo dost a aby to místo co

nejrychleji opustili. Morgain si ho zkoumavě prohlížela, tvář a vlasy obarvené krvavou září, jako by v něm hledala nějakou chybu, které si on sám nemohl být vědom. Nad její hlavou začala Rohova ústa ještě jednou deklamovat svá slova do vzduchu pulsujícího hřměním.

Morgain znenadání přikývla, že to stačí, a otočila se ke dveřím, kterými přišli.

Pomaloučku procházeli úzkou místností. Vanyovy nervy na něj křičely, aby se dal na útěk, aby běžel pryč, Morgain však neutíkala a nemohl tedy utíkat ani on sám. Svaly na krku se mu křečovitě stáhly, jak za sebou slyšel dotírající zvuk Rohova hlasu, a Vanye věděl, že kdyby se ohlédl, spatřil by tvář svého bratrance, vznášející se ve vzduchu a naléhající na něj domlouvami, které ho už dávno nemohly k ničemu svést. To už bylo lepší bezmocně se-dět a dívat se na stoupající příliv než podlehnout tomu, kdo mu od samého začátku lhal a kdo mu na nějakou dobu vnutil víru, že v tomto Bohem opuštěném pekle, v tomto nekonečném vyhnanství na konci světa není sám, že je tu s ním i někdo jeho krve. Před nimi se otevřela tma schodiště. Morgain za sebou zabouchla dveře a pečlivě je zamkla, když předtím netrpělivě chytila Vanya za rameno a prudce jím zatřásla, aby ho probudila z omámení a mohla mu ukázat, jak se to dělá. Roztržitě přikývl v téměř lhostejném souhlasu. Jeho smysly se stále ještě nemohly vyprostit ze zjetí světla a šílených zvuků a pohlcovala je hrůza z poznání, které mu Morgain vložila do mysli.

Měl v sobě vědění, pro které lidé i ghálové zabíjeli, jen aby se ho zmoc-nili, a on ho přitom vůbec nechtěl a celým srdcem se mu zoufale bránil. Natáhl ruku směrem ke zdi, stále ještě nevidoucí a jen chabě se orientující podle světla, matně zářícího v Morgainině dlani. Pod svými prsty ucítil hrubý kámen a pod nohama schody, mysl měl však stále ještě omámenou tím, co viděl a cítil. Přál si, aby to všechno naráz zmizelo, a zároveň věděl, že už je příliš pozdě a že podstoupil Vzetí, kterého už nikdy nebude moci být zproštěn.

Scházeli po točitém schodišti níž a níž a Vanye konečně uslyšel dupání a odfrkování koní - přátelské a dobře známé zvuky patřící k člověku, který kdysi vstoupil na první schod dlouhého schodiště. Zdálo se mu, že po něm teď sestoupil někdo úplně jiný, člověk, který si na chvíli ani nedokázal při-pustit, že by svět za stěnami té příšerné místnosti ještě vůbec mohl existo-vat nedotčený a neotřesený tím, co otřásl jeho duší.

Když sestoupili z posledního schodu, Morgain zhasla světlo, které do té doby nesla v ruce. Přiběhla k nim Jhirun a zahrmla je otázkami, šeptanými přerývaným tichým hlasem. Slzy v tom nešťastném hlase a děs v jejím chování Vanyovi připomněly, že i ona musela pocítit hrůzu toho místa, na-vzdory tomu, že netušila, co se v něm skrývá. Vanye jí tu nevědomost hlu-boce záviděl. Když mu podávala uzdu jeho koně, jemně se dotkl její dlaně.

„Vrať se,“ řekl jí. „Myyo Jhirun, vrať se zpátky tou cestou, kterou jsem sem přijeli, a někde se schovej.“

„Ne,“ řekla náhle Morgain.

Vanye se na ni podíval, překvapený a zneklidnělý. Ve tmě jí neviděl do tváře.

„Pojďte ven,“ řekla Morgain, provedla Siptaha dveřmi a zastavila se v měsíčním světle. Vanye se ani nepodíval na Jhirun, protože pro ni stejně neměl žádnou odpověď. Vyvedl valacha ven a slyšel, jak za ním klapou kopyta Jhiruniny hnědky.

„Jhirun,“ ozvala se znovu Morgain, „běž za Kithanem a hlídejte spolu cestu.“

Jhirun se překvapeně podívala na Morgain a pak i na Vanya, netroufla si však nic namítat a odešla, pomalu odvádějíc svého koně dlouhou alejí sklánějících se sloupů směrem k místu, kde seděl Kithan, stín mezi stíny.

„Vanye,“ řekla tiše Morgain, „půjdeš za ním? Vezmeš, co ti nabízí?“

„Ne,“ téměř ji nenechal domluvit Vanye. „Při mě přísaze - nepůjdu.“

„Nepřísáhej tak rychle,“ řekla. A když to vypadlo, že se s ní chce přit, pokračovala: „Dobře mě poslouvej. Dávám ti jediný rozkaz - běž za ním a vzdej se. Běž za ním.“

Chvilí nebyl schopen odpovědi - slova se mu vzpříčila v hrdle a odmítala být vyslovena.

„Je to můj rozkaz,“ řekla.

„Není to nic jiného než jedna z vašich lstí,“ vztekle odsekl Vanye, roz-zlobený tím, že mu jeho paní nedůvěřuje a že si s ním jen zahrává. „Jste jich plná. Nemyslím si, že bych si to zasloužil, liyo.“

„Vanye, pokud nebudu moci projít já, jeden z nás musí. Jsem příliš dobře známá a nemohu ti přinést nic dobrého. Ty ale běž s ním, slož mu přísahu a nauč se od něj všechno, co jsem tě já nenaučila. A potom ho zabij a jdi pořád dál, tak jako bych šla já.“

„To nejde, liyo,“ protestoval Vanye. Kolena se mu roztřásla a jeho pro-křehlé prsty se zaryly do hřivy černého koně, protože všechno to, čemu vě-řil, se pod ním náhle zhroutilo a zmizelo, jako zmizely toho rána za Branou všechny hory a zanechaly po sobě jen zkázu a spoušť.

„Jsi ilit,“ konstatovala Morgain, „a pokud vím, tvé svědomí to nijak ne-tíží.“

„To si mohu od někoho vzít chléb a oheň a pak toho muže zabít?“

„Copak jsem ti někdy slibovala čest? Jestli se nemýlím, bylo to právě naopak.“

„Porušení přísahy... Liyo, i kdyby to měl být on...“

„Jeden z nás musí projít,“ procedila mezi zuby Morgain. „V duši zachovávej přísahu, kterou jsi mi dal, ústy si ale říkej, co se ti líbí. Žij. Roh tě nebude podezírat a nakonec si získáš jeho důvěru. To je úkol, který ti dá-vám: zabij ho a pokračuj sám v tom, co jsem ti ukázala - pořád dál a bez konce, Hite, bez konce. Uděláš to pro mě?“

„Ano,“ řekl nakonec a hořce dodal: „Musím to udělat.“

„Vezmi s sebou Kithana a Jhirun a vymyslete si nějakou povídačku, které by Roh mohl uvěřit. Můžete mu říct, že Ohtij-in padl a že tě Kithan osvobodil - mě přitom vynechte. Udělej to tak, aby uvěřil, že jsi zoufalý a že nevíš, jak dál. Udělej, co budeš muset, ale hlavně zůstaň naživu, projdi Branou a vykonávej mé rozkazy. Až do konce svého života, Nhi Vanye, až do konce svého života a možná ještě déle, pokud toho budeš schopen.“

Dlouho neodpovídal. Rozplakal by se, kdyby se pokusil promluvit, a ve svém hněvu si nechtěl připustit takovou pohanu. Potom spatřil na její tváři lesknoucí se stopu vlhkosti a to jím otřásl daleko víc, než všechno, co mu mohla

řít.

„Meč cti mi raději vrat“, řekla. „Přimělo by ho to klást otázky, na které bys nedokázal odpovědět.“

Vanye vzal dýku a podal ji Morgain. „Odstup“, zamumlal a to slovo se mu téměř vzpříčilo v hrdle. Morgain tiše vyslovila stejné zaklínadlo a za-strčila si zbraň za opasek.

„Dej si pozor na své spoléčníky“, řekla.

„Dám“, odpověděl Vanye.

„Běž. Pospěš si.“

Byl, by se sklonil k jejím nohám, ílit nedobrovolně a nadobro odcháze-jící od své paní, Morgain ho však zastavila rukou položenou na jeho paži a ten lehký dotek ho stačil na chvíli ochromit. Na okamžik zaváhal a v jeho duši se náhle rozlilo cosi, co nutně potřeboval říct, když vtom se k němu Morgain náhle naklonila a dotkla se ústy jeho rtů, jen jemně a lehce a na krátký prchavý okamžik. Připravilo ho to o řeč, náhle to však bylo pryč, Morgain se otočila a popadla uzdu svého koně. To, co chtěl ještě před chvílí říct, teď Vanyovi připadalo jen jako zoufalá prosba za sebe samého, na kterou by Morgain pranic nedbala. Ještě by mohlo dojít k hádce a to by vůbec nebylo takové rozloučení, jaké si Vanye představoval.

Rychle skočil do sedla, Morgain jej následovala a dojeli spolu až k místu, kde se sloupoví spojovalo s cestou vedoucí skrze Abarais, kde na ně čekali Jhirun a Kithan.

„My tři jedeme dál“, obrátil se k nim a jeho vlastní slova mu připadala podivná a odporná.

Zírali na něj zmateně a ohromeně. Neřikali nic a ani se na nic neptali - možná je i pouhý pohled na ně dva, na ílita a jeho liyu, dokázal připravit o řeč. Vanye obrátil koně do dlouhého temného tunelu a oni ho následovali. Ještě jednou se ohlédl v panickém strachu, že Morgain už bude pryč.

Nebyla. Zůstala stát jako světlý stín rýsující se ve světle za jejich zády a čekala.

Brzy přijde Fwar a jeho lidé, ať už z nich zbýválo cokoli. Vanye si náhle uvědomil, k čemu se upírají Morgaininy myšlenky - k lidem z Barrows, kterým před staletími stála v čele. Mezi nimi bylo dávné pouto, zlý sen, který v její mysli nebyl starší než několik měsíců, geas silnější než Podvr-žený. Vanye si vzpomněl na Morgain, stojící na břehu Suvoje a uvrhávající jednoho muže po druhém do zapomnění - a vzpomněl si na to, co tehdy vi-děl v jejich očích.

Byli to vaši vlastní lidé, protestoval Kithan, ghál zděšený tím, co učinila. Neustále ji pronásledovali a tentokrát na ně opravdu čekala, jako Vanye se už několikrát předtím bál, že se Morgain otočí, postaví se jim tváří v tvář a zničí svou tisíciletou noční mŕku, která by ji jinak nikdy neopustila. .

Čekala a Brána se zatím pomalu zavírala. Došla na konec cesty a složila své břemeno na jeho záda. Vanye cítil, jak mu do očí stoupají slzy a pře-padla ho divoká touha jet zpátky a vzepřít se tomu, co mu přikázala učinit.

Nikdy by mu to neodpustila.

Vyjeli z chodby, ocitli se ve světle vycházejícího Lia a před sebou spat-řili údolí Abaraisu, rozeklané špice zřícenin a v dálce za údolím nespočetné množství táborových ohňů, roztroušených po úbočích hor jako hvězdy na noční obloze.

Lid celého Šihuanu opouštěl svoji vlast.

Vanye se ještě jednou ohlédl, Morgain však už nespátlil.

Vrazil ostruhu koni do slabin a vedl své spoléčníky směrem k ohňům.

Kapitola osmnáctá

Liův obrovský kotouč se skláněl k obzoru. Oblohu pod ním pomalu za-krývala mračna a přes svítící cestu měsíců nad jejich hlavami čas od času propluly cáry roztrhaných oblaků věštících bouři.

Ztrácející se měsíc jim stále ještě dával dost světla na to, aby mohli jet tak rychle, jak jen to bylo možné, zároveň však dopřával jasnou noc i jejich nepřítelům. Ujížděli otevřenou planinou, dobře viditelní z vrcholů skal ty-čících se nad ruinami po obou stranách staré silnice. Léčku tu bylo možné očekávat v každém okamžiku. Vanye při pomýšlení na něco takového uci-til záchvěv vzdáleného strachu. Nebál se o sebe samotného, ale o rozkazy, které mu dala. Hořce si uvědomil, že je to asi jediná věc, která mu ještě zbývá a stojí za to, aby se o ni strchoval. Každou chvíli mohl přiletět peč-livě zacílený šíp vystřelený z okolních útesů, roztrhnout kůži, prorazit drá-těnou košili a proniknout kosti. Bolest by byla ještě to nejmenší zlo - rychle by zmizela, kdežto to ostatní, to by platilo jednou provždy.

Až už nebudeš mít na vybranou, zaznívala k němu z minulosti její slova, věčné trápení, nezvratná skutečnost, kterou nebylo možné popřít. Až už ne-budeš mít na vybranou, jako ani já nemám.

Jednu chvíli slyšel, jak mu Jhirun cosi říká, nevěděl však, co to bylo, a ani ho to nezajímalo, jen se na ni upřeně zadíval a Jhirun zmlkla. Kithan ho neklidně pozoroval, světlé oči střízlivé a vnímající, očištěné od posledních stop akilu, který je do té chvíle zakrýval.

Strážní ohně se blížily, rozprostírajíce se před nimi jako nesmírné pole hvězd, rudá a hněvivá souhvězdí křížící jejich cestu a zvolna blednoucí zá-roveň se svými souputníky na obloze, jak se nad obzorem objevil první odlesk probouzejícího se dne.

„Nezbývá nám nic jiného“, obrátil se Vanye ke svým druhům, když si uvědomil, že už jim nezbývá mnoho času, „než se vzdát mému bratranci a doufat v jeho shovívavost.“

Mlčeli, Jhirun po jeho boku a Kithan o krok za ním. V jejich tvářích byl stále ten zoufale skrývaný strach, který je ovládal od chvíle, kdy museli spěšně odjet od An-Abaraisu, aniž by se jim dostalo jakéhokoli vysvětlení. Ještě pořád se neodvažovali na nic ptát a ani po něm nechtěli žádné sliby. Možná už věděli, že nemá, co by jim dal.

„V An-Abaraisu jsme zjistili“, pokračoval Vanye, zatímco jejich koně pomalu kráčeli směrem k ohňům, „že už nemáme na vybranou. Má paní mě propustila.“ Potlačil chvění, které se mu hrozilo dostat do hlasu, napjal svaly v ústech a pokračoval, pomalu sprádaje lež, kterou chystal pro Roha. „Je v ní více laskavosti, než se na první pohled zdá - alespoň ke mně, když už ne k vám. Ona dobře ví, jak se věci mají, ví, že mne Roh možná přijme, ale ji nikdy. Vy pro ni

neznamenáte nic, prostě se o vás nestará a je jí jedno, kde a jak skončíte. Roh ji však nenávidí víc než kteréhokoli jiného ze svých nepřátel a čím méně bude vědět, co se skutečně stalo v Ohtij-inu, tím větší bude pravděpodobnost, že mě přijme. A samozřejmě také vás. Pokud zjistí, že přicházím přímo od Morgain a že i vy jste cestovali spo-lečně s ní, zcela bezpochyby mě zabije. Přičemž se mnou má alespoň tro-chu trpělivost. Sami si domyslete, jak dlouho by asi váhal ve vašem př-padě.“

Stále mlčeli, strach v jejich očích se však o nic nezmenšil. v

„Říkejte, že se Ohtij-in zřítíla při zemětřesení,“ požádal je, „a že na ni zaútočili lidé z močálů, protože se zřítí i Aren. Koneckonců můžete říct, kolik pravdy chcete, jen se nezmiňujte o tom, že jsme vstoupili do An-Abaraisu. Jen ona mohla projít těmi dveřmi a dozvědět se, co se dozvěděla. Úplně zapomeňte na to, že byla s námi, jinak zemřu. A nejspíš nebudu sám.“

S Jhirun si byl jistý - dlužili si toho navzájem dost. Nakonec i s Kitha-nem, s tím to ale byly dluhy poněkud jiné a byl to právě ghálský pán, koho se bál a koho zároveň nutně potřeboval, aby potvrdil jeho lež jako pravdu.

Kithan to věděl a v těch nelidsky šedých očích se objevilo vědomí moci a povýšené pobavení.

„Co když ale nedává rozkazy Roh, ale Hetharu?“ zeptal se Kithan. „Co mám potom podle tebe říct. ...clo vece?“

„To nevím,“ odsekl Vanye. „Vím jenom tolik, že otcovrah se stěží za-staví před bratrovraždou a že se Hetharu s tebou nikdy nebude chtít dělit... Nanejvýš kdyby tě skutečně miloval. Miluje tě tvůj bratr, Kithane, syne Bydarrův?“

Kithan se nad tím zamyslel a povýšenost z něho rychle vyprchala.

„A jak moc miluje tvůj bratranec tebe?“ zeptal se s úšklebkem Kithan.

„Budou mu sloužit,“ odpověděl Vanye a ta slova mu připadala podivná a směšná. „Jsem teď ílit bez pána a oba jsme z Andur-Kurše. Vy tomu nero-zumíte, ale znamená to, že mě Roh vezme s sebou a že mu budu sloužit jako jeho pravá ruka. Je to něco, co by jinde jen těžko hledal. Já tě potře-buji, můj pane Kithane, a ty to víš. Potřebuji tě, abys mě dostal k Rohovi a ty dobře víš, že mne můžeš zničit jedinou špatně vyslovenou větou. I ty mě ale potřebuješ, protože se budeš muset vypořádat s Hetharuem a dobře víš, co mu dlužím. Ty ho také nemáš příliš v lásce. Zůstaň při mně a já ti dám Hetharua, i kdyby to mělo nějaký čas trvat.“

Kithan se zamyslel, rty pevně stisknuté. „Dobrá,“ řekl. „Chápu, kam mí-říš. Jenže, Nhi Vanye, jsou tady ještě ti moji dva muži, kteří to mohou všechno zvrátit.“

Vanye si vzpomněl na strážné, kteří tehdy utekli k nepříteli a kteří mu teď přidali ke všem ostatním ještě jeden důvod k obavám. Pokrčil rameny. „S tím už nemůžeme nic dělat. Je to velký tábor. Kdybych byl na jejich místě, také by se nehnal za vůdcem a nehlásil, že jsem právě opustil svého pána.“

„A ty sám teď děláš co?“ zeptal se Kithan.

Vanyovi se rozhořela tvář hněvem. „Máš pravdu,“ přiznal chraptivě. „Utíkám s jejím svolením. Takové podrobnosti ale Roh nemusí vědět... Musí mu stačit, že Ohtij-in padla a že jsme odtamtud utekli.“

Kithan o tom chvíli přemýšlel. „Pomohu ti,“ řekl. „Možná tě mé slovo dostane před tvého bratrance. To, že uvidím Hetharua prohrát, mi bude jako odměna úplně stačit.“

Vanye se na něj podíval a pokusil se najít pravdu za cynickým pohle-dem šedých očí. Potom se tázavě zadíval na Jhirun, přes jejíž hlavu celou dobu hovořili. Vypadala, jako by se děsila jejich plánů, prostá venkovská dívka, která dobře znala svoji cenu v zápolení pánů bojujících o moc.

„Jhirun?“ zeptal se.

„Chci žít,“ řekla. Vanye pohlédl do divokosti toho odhodlání a náhle zapochyboval. Možná si toho všimla, protože pevně stiskla rty. „Zůstanu s vámi,“ řekla po krátké pauze.

V očích se jí zaleskly slzy, snad strachu nebo bolesti nebo něčeho ji-ného, co Vanye nechápal a o čem se mu ani nechtělo přemýšlet. Oba mu byli lhostejní, myská dívka i poloviční pán, a Vanya zajímalo jen to, jestli ho nezradí. Jeho myšlenky už teď letěly kupředu směrem k těm tisícům, které se před nimi utábořily, a Vanye se začal zabývat tím, jak se mají k táboru přiblížit, aby je stráže už při prvním pohledu nezabily.

Spěchat nemuseli. Bylo to vidět z toho, že nikdo z lidí, kteří táhli s Ro-hem, se ještě nedal na pochod a strážní ohně stále ještě plápolaly v šedých a neveselých počátcích úsvitu. Bude nejlepsi, pomyslel si Vanye, když pojedou pomalu a pokusí se připojit k proudu, který plynul směrem ke Studni. Úzkostlivě srovnával sílící jas dne se vzdáleností, která je ještě dě-lila od prvních ohňů, a vůbec se mu nelíbila jistota, ke které docházel. V žádném případě to nemohli stihnout předtím, než rozbřesk všem ukáže, jak špatně vybranými společníky ve skutečnosti jsou.

Žádná jiná cesta však neslibovala nic lepšího.

Brzy vyjeli ze zřícenin a ocitli se na široké pláni pokryté pařezy mla-dých stromků, pokácených po celém úpatí horského hřebene, možná na přístřešky a možná jen na oheň. Netrvalo dlouho a ucítili dým a uslyšeli hlasy, ozývající se z tábora. Strážní se zvedli od ohňů, popadli píky a vykročili proti nim. Vanye se snažil jet stále stejnou rychlostí dál a ostatní se mu drželi po boku. Když je konečně ozářilo slabé světlo ohňů, strážní - všichni tmavovlasí lidé - se při pohledu na blížící se jezdce náhle zarazili, ustoupili z cesty a ani se jim ne-snažili klást odpor. Možná kvůli Kithanovi, pomyslel si Vanye a jen s ná-mahou přemohl nutkání ohlédnout se po světlovlasém šlechtici. Potom ho s notnou dávkou ironie napadlo, že to mohl být on sám, co ty muže tak pole-kalo, protože jako Rohův bratranec byl od něj téměř k nerozeznání, měl u sebe stejné zbraně a i jeho kůň se podobal Rohovu, protože jeho valach a Rohova kobylka pocházeli ze stejné tvrze a ze stejného chovu.

Vstoupili do tábora, táhnoucího se ve špině a nepořádku po obou stra-nách dlážděné silnice. Poklidným tempem projížděli kolem zbědovaných Šihuů, kteří se krčili v polospánku u svých ohňů a jen čas od oasu se kradmo ohlíželi po tom, co je mijelo v šeru pomalu přicházejícího úsvitu.

„Musíme najít Studnu,“ řekl tiše Vanye. „Myslím si, že Roh může být jedině tam.“

„Na konci cesty,“ pronesl Kithan a ukázal bradou na cestu před nimi, která začínala stoupat po úbočí jednoho z kopců.

„Předkové stavěli vy-soko.“

Odněkud se ozvala trubka, slabý a vzdálený zvuk, osamělý v pustině kamenitých svahů. Znovu a znovu slyšeli její trubení, odrážející se od stěn údolí, a tábor kolem nich se pomalu probouzel. Ozvaly se vzrušené hlasy a z některých míst se vyvalily kotouče šedého dýmu, jak po sobě lidé hasili ohně.

Jhirun se vylekaně rozhlédla po ubohých přístřešcích po obou stranách cesty. „Odcházejí,“ zašeptala. „Pane, Studna už musí být otevřená, protože všichni odcházejí.“

Byla to pravda. Všude kolem lidé strhávali stany a sbírali svůj skrovný majetek, do toho se ozýval dětský pláč a vyděšené bučení dobytka. V ně-kolika okamžicích se ti, kteří nesli nejmenší zátěž, vydali na pochod, prou-díce směrem k cestě, která je měla dovést ke Studni.

Rohův dar, pomyslel si Vanye a srdce se mu sevřelo bolestí nad zradou, kterou cítil, jak si jeho duše zoufala při pohledu na lidi obtížené ranci, uskakující před kopyty jejich koní. Morgain by je všechny nechala zemřít - oni však měli žít.

Přišel, aby se sklonil u Rohových nohou a jednoho dne jej nakonec za-bil, a tím také zradil všechny tyto lidi. Viděl sebe sama jako ztělesnění zla, pomalu projíždějící mezi lidmi, z jejichž tváří zářila nesmírná a zoufalá naděje.

Sloužil Morgain.

Alespoň jsi měl jednu možnost sám se rozhodnout, řekla kdysi.

Nebudeš dávat jméno mému svědomí, Nhi Vanye. Nemáš na to právo.

Začínal chápat.

S bolestnou grimasou zasadil koni ostruhu a trhl uzdou černého valacha, rozháněje před sebou vyděšené ši-huanské rolníky, uvolňující cestu jemu a jeho dvěma společníkům, ženoucím se jen o krok za ním. V matném světle před ním se objevovaly a zase mizely lidské tváře stažené strachem a zlo-bou.

Silnice se stáčela do prudkého kopce. Náhle se nad ní objevila podivná brána, masivní a hrozivá. Projeli pod obloukem, prorážejíce si cestu skrz předvoj lidských zástupů, šplhajících do prudkého kopce, a náhle se ocitli tváří v tvář šiku ghálských bojovníků, se kterými jely i jejich ženy, světlo-vlasé dámy v blýskajících se pláštích, a jejich děti, malá skupinka chlapců a děvčat s vážnými očima, hledících na vetřelce se stejným klidem, jako jejich otcové.

Od pomalu jedoucího davu se odloučila skupina ghálů a zastavila se v jednom ze záhybů cesty, kde jezdcí jen tak tak uhýbali před strmým srá-zem po pravé straně staré silnice. Mezi bojovníky byl i jeden z vůdců, pro-stovlasý ghálský šlechtic s bílými vlasy vlajícími ve větru. Jeho muži se před ním rozestoupili po celé šířce cesty.

Vanye zarazil koně a sáhl po meči. „Není třeba,“ zastavil ho Kithan. „Jsou to Sotharrové. Nechají nás jet dál.“

Vanye mu s nevelkou ochotou přenechal velení a držel se mu těsně za zády s Jhirun po boku, zatímco pomalu zastavili před polovičními pány a kolem nich se sevřela hradba napražených kopí.

Nebylo toho mnoho, co jim Kithan musel říct - několik málo slov, z nichž jedno bylo Ohtij-in, další Roh a další Kithanovo vlastní jméno. So-tharrský pán se napřímil v sedle a uhnul stranou a hroty pík jeho vojáků zmizely kamsi k nebi.

Když však projeli jejich řadami, Sotharrové se seskupili za nimi a ná-sledovali je jejich vlastním tempem. Vanyovi se to vůbec nelíbilo, ačkoli jim to dovolovalo bez obtíží projíždět mezi davy polovičníků, zvolna po-stupujících po cestě, která směřovala k vrcholům hor. Odtud už nebylo kam ustoupit. Vydal se na milost a nemilost ghálům, důvěřuje Kithanovi, který jim mohl říct, co se mu právě zlíbilo.

A jestli už Roh odešel a souhlas k průchodu Branou mu musel dát He-tharu... Vanye tu myšlenku rychle vypudil z mysli.

Za zatáčkou se náhle vynořil kuželovitý kopec obklopený davy polovič-níků. Koně zpomalili, aniž by jim někdo něco řekl, vyděšeně odfrkovali a střechovali, jakkoli byli unavení dlouhým putováním.

Na smysly těžce doléhala tíseň, kterou Vanye už dobře znal, tíseň vy-cházející z Bran, nervy napínající neklid, při kterém si člověk připadal, jako kdyby mu rozdírali kůži a jeho smysly nemohly unést tíhu okolního světa. Byl to téměř zvuk, a přece nebyl. Byl to téměř dotek, a přece nebyl.

Pod rudými mraky ozářenými ranním sluncem, ještě však na odvrá-ce-ných stranách skrývajících temnou šed', uviděli místo, které hledali. Stály tam stany a kolem nich koně a cesta končila na rovné planině stíněné zko-senými věžemi.

A Studnami.

Byl to kruh Kamenů podobný tomu v Hiujai, nikoli jen jedna osamělá Brána, ale hned několik, a byly živé. Mezi jejich sloupy se jakoby v hor-kém vzduchu mihotaly opálové barvy, vypovídající o lehkomyšlné hře ne-smírných sil, která vyplňovala vzduch kolem tísni a strachem. V jedné z Bran však zářila azurová modř ranní oblohy, přišerná svojí hloubkou. I při letmém pohledu do této Brány pálily oči.

Kithan zaklel.

„Tak tedy opravdu existují,“ vydechl ghál, „opravdu existují.“

Vanye přiměl vzpírajícího se valacha alespoň k pomalé chůzi, kůň se však po chvíli znovu vzepjal a Vanye narazil ramenem do Jhirun. Oči měla jakoby omámené, zoufale zírala na hrůzu Bran a ruku křečovitě tiskla k hrudi, kde jí kousky kovu, bílé pírkó a kamenný kříž dávaly všechnu víru, kterou znala. Vanye drsně a ostře vyslovil její jméno a Jhirun odtrhla oči od kopce a znovu se vrátila k jeho boku.

Tábor na úpatí kopce už byl na nohou. Jejich příjezd provázely výkřiky, tlumené a ztracené v těžkém vzduchu. Kolem nich se sbíhali světlovlasí muži v lesklém brnění a překvapeně na ně zírali: „Kithan l'Ohtija,“ dolehlo k Vanyovi. Odepjal meč od pasu a jel dál se zbraní položenou přes sedlo, jak pomalu míjeli bledé tváře s výraznými šedýma očima a tlačili se ku-předu, dokud dav nezhoustl natolik, že už jim bez násilí nebylo možné jít dál.

Kithan se je na něco zeptal. Odpověď přišla okamžitě a Kithan zvedl oči směrem ke kopci a rozjel se tím směrem. Vanye se držel za ním, Jhirun po boku, jak se les zbraní zvolna rozestoupil a pustil je tam, kam si přáli jet. Vanye náhle zaslechl

své vlastní jméno a pak Bydarrovo a kolem sebe spatřil hněvivé tváře, nenávistné pohledy a ruce, svírající zbraně. Znovu tu byl on, Bydarrův údajný vrah. Vanye se snažil tvářit klidně a nevzrušeně a držel koně pevně v Kithanových stopách.

Zástupem prorazili jezdci v ďábelských přilbicích a pevném brnění, od-tlačili dav pryč a zastoupili Vanyovi a jeho druhům cestu. Zazněl rozkaz a uprostřed linie kopiníků se objevila až příliš dobře známá postava, stříbro-vlasý muž s ghálskými rysy obličeje a očima člověka.

Hetharu.

Vanye vykřikl, vytrhl meč z pouzdra a vyřtil se proti Hetharuovi. Za-stavila ho hradba napřažených pík a jeho kůň uskočil zpět, krvácející z ně-kolika ran na hrudi. Jeden z kopiníků padl. Vanye sekl po dalším, strhl koně zpátky a pak ještě jednou a vrhl se na ty, kteří ohrožovali jeho bok. Osvobodil se z obklíčení, Hetharuovi lidé ustoupili a zapomínaje na veške-rou důstojnost se shlukli jako vyděšené koroptve před svým pánem, osobní garda v lesklém plátovém brnění. Vanye se nadechl, přehmát rukou na jílcí meče, vyhlédl si toho nejslab-šího z nepřátel a zaslechl další jezdce, přijíždějící cva-lem směrem k němu. Jhirun vykřikla. Vanye strhl koně, letmo se ohlédl směrem k jezcům kdesi za Jhirun a Kithanem - a spatřil toho, koho si toužebně přál spatřit.

Přijížděl Roh. Přes ramena měl luk, na sedle meč a zarazil koně pár kroků od Vanya. Ohtijové i Sotharrové se před ním rozestoupili a Roh po-malu zavedl černou klisnu tam, kde se před ním otevřelo prázdné místo.

Vanye zůstal v sedle zpoceného a vyčerpaného valacha a držel jeho uzdu pevně přitaženou. Poraněný kůň se chvíli vyděšeně otáčel ze strany na stranu a teprve potom se konečně zastavil. Třásl se.

Mezi rozestupující se rolníky vjel další jezdec. Vanye se tím směrem rychle podíval a spatřil Hetharua, svírajícího v ruce obnažený meč.

„Kde je Morgain?“ zeptal se ostře Roh a Vanye znovu obrátil pozornost ke svému bratranci.

Pokrčil rameny ve lhostejném gestu, přestože cítil v každém svalu svého těla nesmírné napětí.

„Slez z koně,“ procedil mezi zuby Roh.

Vanye otřel meč o valachovu černou hřivu, seskočil na zem, meč stále v ruce, a podal uzdu svého koně Jhirun. Potom zastrčil meč do pouzdra a če-kal.

Roh ho pozoroval ze hřbetu své klisny a když Vanye odložil zbraň, i on seskočil z koně, podal uzdu jednomu ze svých společníků, připjal si meč k pasu a došel tak blízko k Vanyovi, že spolu mohli hovořit, aniž by zvyšovali hlas.

„Kde je?“ zeptal se znovu Roh.

„Nevím,“ opáčil Vanye. „Přišel jsem žádat o pohostinství, stejně jako ti ostatní.“

„Ohtij-in padl,“ ozval se náhle za jeho zády Kithanův nevzrušený hlas. „Zemětřesení ho zničilo i se vším, co bylo uvnitř. Lidé z močálů se vydali do boje a některé z nás pověsili. Tento člověk Vanye a ta dívka z Barrows mě provázeli. Bez nich bych nejspíš zahynul. Moji vlastní lidé mě opus-tili.“

Odpovědělo mu mlčení, ačkoli měl daleko spíš následovat šok a výkřiky a na tvářích ohtijských Ghálů kolem se měly objevit alespoň nějaké emoce.

„Arres,“ ozval se náhle Hetharu. Jeho muži se znovu sjeli ke svému pánu a Vanye se znervózněle otočil.

Vedle Hetharua spatřil dva muže bez helmic. Měli bílé vlasy, plátové brnění a byli si podobní jako rodní bratři. Pány měnili zcela bez ostychu.

„Má úcta tvým lidem,“ zamumlal Kithan a ironicky se uklonil. Do jeho hlasu se vrátila naučená omámená apatie.

„Kteří chrání mého bratra před nedostatky jeho charakteru, jež jsou dobře známé a zjevné,“ zašeptal Hetharu. „Jsi naprosto střízlivý, Kithane.“

„Zprávy tě předběhly,“ ozval se z druhé strany Roh. „Nhi Vanye, řekni mi pravdu. Kde je Morgain?“

Vanye se otočil a byl donucen čelit Rohovu upřenému pohledu. Na je-den příšerný okamžik zapomněl všechny lsti a uskoky a nebyl schopen si vymyslet zhola nic.

„Můj pane Hetharu,“ řekl Roh, „naši lidé se vydali na pochod. Jakkoli to může být obtížné, myslím si, že je načase, abyste seřadil své vojáky. Pro vás to platí také, páni Sotharru, Doménu, Maromu a Arisithu. Provedeme řádný ústup.“ Zástupy proběhlo zachvění, ozvalo se několik rozkazů a velká část shromáždění se začala připravovat k odchodu.

Sotharrové, kteří už byli hotovi vyrazit, začali stoupat na nevysoký kopec.

Hetharu však stál na místě a stejně tak i jeho muži.

Roh se na něj podíval a rozhlédl se po jeho ozbrojencích. „Můj pane Hetharu,“ řekl, „pán Kithan půjde s vámi, pokud si tedy myslíte, že vám může být k něčemu užitečný.“

Hetharu vyštěkl jakýsi rozkaz. Ti dva strážní dojeli ke Kithanovi a po-stavili se k němu, každý na jedné straně.

Kithanova bledá tvář byla stažená bezmocným vztekem.

„Vanye,“ řekl Roh.

Vanye se na něho podíval.

„Ještě jednou se tě ptám,“ řekl tiše jeho bratranec.

„Byl jsem propuštěn,“ řekl pomalu Vanye. Nebylo pro něj jednoduché ta slova vyslovit. „Žádám o oheň a o přístřeší, Chya Rohu i Chyo.“

„Pod přísahou?“

„Ano,“ odpověděl třesoucím se hlasem Vanye. Poklekl a připomněl si, že tak to musí být, že ho přímý rozkaz jeho paní osvobodil od hanby a nut-nosti lhát, i tak mu ale nebylo nijak příjemné dělat to, co musel učinit, před zraky jak přátel, tak nepřátel. Uklonil se až k zemi a čelem se dotkl zdupané trávy. Uslyšel nějaké hlasy - v tomto Studnami prokletém vzduchu zněly tiše a tlumeně - a v tom okamžiku byl rád, že nerozumí tomu, co si o něm šeptají.

Roh ho nevybídl, aby vstal. Vanye se po chvíli znovu napřimil, oči sklopené k zemi. Obličej mu hořel hanbou, palčivou a krutou hanbou ze lži a ponižení.

„Poslala tě, abys mě zabil,“ řekl Roh.

Zvedl oči.

„Myslím si, že udělala chybu,“ pokračoval Roh. „Bratranče, dám ti to, o co mě žádáš, a budu věřit tomu, že jsi byl propuštěn z jejich služeb. Ještě dnes večer tě čeká Vzetí, už to ale bude někde úplně jinde. Víím, že máš v sobě příliš mnoho nhijské krve na to, abys křivě přísahal. Tomu ona ale nemůže rozumět. Soucit bys v ní nenašel, Nhi Vanye.“ Vanye se náhle postavil. Kolem něj se zaleskly čepele tasených mečů, Vanye se však svého ani nedotkl.

„Půjdu s tebou,“ řekl Rohovi.

„Ne za mými zády,“ opáčil s úsměvem Roh. „Ne na této straně Studen a už vůbec ne dřív, než složíš přísahu.“ Znovu se chopil uzdy černé klisny a vyhoupl se do sedla. Na chvíli se zadíval směrem ke kopci, kde se už seřa-dily sotharrské oddíly a ke kterému se teď blížily první řady vyděšených lidí.

Zástupy za nimi se pohybovaly s horečným spěchem. Přední řady, vstu-pující do tísnivého ovzduší kolem Bran, váhaly a zpomalovaly, zezadu se však na ně tlačily davy ostatních. Koně se plašili, jak i na ně doléhala moc těch sil, co ovládaly vrchol kopce. Jen s největší námahou se lidem dařilo zvířata uklidňovat.

Náhle se dole na cestě, v místě skrytém za záhybem kopce, ozval po-divný hluk. Bylo slyšet dálkou tlumené výkřiky a panické bučení dobytka.

Roh se otočil za tím zvukem a tvář se mu na okamžik zachmuřila oba-vou, že se stalo něco, co se stát nemělo. Výkřiky sílily a z vrcholu hory se ozvala trubka, volající do zbraně. Troubení se mnohonásobilo ozvěnou, odrážející se od svahů okolních hor.

Vanye stál bez pohnutí a do jeho srdce se náhle vrátila naděje. Roh to věděl, musel to vědět víc než dobře. Vanye v duchu zaklel, když si uvědo-mil, kam ho Morgain donutila jít, vydávajíc ho přímo do rukou jejich úhlavního nepřítele. Bleskurychle se otočil, vytrhl uzdu z Jhiruniny natažené ruky a skočil do sedla. Ghálové se na něho vrhli, Vanye však proti nim prudkým úderem ostruh poštal černého valacha a získal čas na to, aby mohl tasit meč. Do boku chráněného brněním ho udeřilo naplocho vedené kopí a téměř jej shodilo ze sedla. Vanye ještě stačil sevřít koleno hřbet svého koně a zuřivý úder jeho meče odhodil svíjejícího se polovičníka stranou. Potom dalšího a ještě jednoho.

„Ne!“ uslyšel jakoby z dálky ve svých ohlušených uších Rohův hlas. Najednou zjistil, že kolem něho nejsou žádní nepřátelé a že může volně dýchat. Otočil koně a s naprostým úžasem spatřil, že část vojáků ujíždí pryč. Roh, jeho stráž a všech padesát mužů z Ohtij-inu se řítily směrem ke kopci, k Sotharrům a k ječícím davům lidí, ženoucích se ke Studnám. Je-jich řady se už dávno promísily, rozháněné splašenými zvířaty. Tu a tam tlačily skupiny lidí do prudkého svahu těžce naložené vozy. Šik so-tharrských bojovníků se prohýbal a začínal povolovat. Roh a jeho vojáci jeli přímo tam, kde byl chaos největší.

Ohtijové, kteří zůstali před Vanyem, se rozjeli přímo proti němu. Vanye pobídl koně proti útočníkům, shýbl se pod napraženým kopím a náhle spat-řil, jak se nějaký muž, kterého se ani nedotkl, hrouť ze sedla a z obličeje se mu valí krev. Druhý padl a Vanyův meč skosil dalšího. Ohtijové zakolísali. Opět měli čelit něčemu jinému, než bezbranným rolníkům. Così zasvístělo vzduchem a Vanye spatřil, jak vržený kámen srazil dalšího z Ohtijů - jed-noho ze strážných, kteří zradili Kithana.

Jhirun.

Vanye strhl koně o několik kroků zpátky, téměř až k obrovským kame-nům na úpatí kopce, a z Jhirunina praku vyletěl další kámen a srazil dal-šího z nepřátel. Jeho kůň se vyplašeně rozběhl proti zbývajícím Ohtijům a ozbrojenci se dali na útěk, zanechávající za sebou mrtvá těla svých pad-lých.

Jhirun a Kithan. Vanye koutkem oka zahlédl hubeného polovičníka, stále ještě se držícího Jhirun po boku. Pravou ruku tiskl k lokti levé a mezi prsty mu prosakovala krev. Jhirun, bosá a s rudým šrámem na tváři, sesko-čila ze své malé kobyly a rychle nasbírala hrst kamenů.

Ohtijové se však nevraceli. Řítily se dál po svahu směrem ke Studnám, směrem k místu, kde se z vyrovnaných řad sotharrských bojovníků stal ne-uspořádaný chumel otrhaných mužů, zoufale zápasících o holý život.

Vzhůru svahem se valil stále silnější proud zoufale prchajících lidí, že-noucích se stále dál bez ohledu na překážky a ječících hrůzou.

A za nimi se hnali další, malí a jiní a po zuby ozbrojení, kteří ještě pro-hlubovali paniku, panující všude kolem. Ve svém zoufalství neměli s ni-kým slitování a nečinili rozdíl mezi lidmi a polovičníky.

„Arenští,“ vydechla Jhirun.

Šílená horda se v několika okamžicích vřítla mezi ně a Studnu.

„Na koně!“ zařval Vanye, počkal jen vteřinu a hnal vyčerpaného vala-cha nahoru na kopec, nedbaje na to, jestli mu Jhirun s Kithanem rozuměli. Lidé z močálů ho poznali a přivítali ho zuřivými výkřiky. Několik jich za-útočilo, většina se však vyděšeně rozprchla před údery kopyt černého koně. Co mu stálo v cestě, to přejel, a když musel, pomohl si mečem. V ruce unavené námahou cítil bodavou bolest a kůň pod ním chvílemi klopýtal vyčerpáním, Vanye ho však hnal tím tvrději.

Na druhé straně svahu ji konečně uviděl - mezerou, kterou prosekal v tlačícím se davu, zahlédl záblesk Siptahových světlých boků. Nepřátelé jí raději ustupovali z cesty a zoufalí a bezbranní lidé prchali na všechny strany s výkřiky hrůzy nebo padali k zemi v zoufalé snaze najít nějaký úkryt před peklem, které se kolem nich rozpoutalo. Kdo zůstal stát, toho okamžitě smetl rudý oheň.

„Liyo!“ vykřikl Vanye, srazil mečem muže, který na něj zaútočil, vyřítil se na volné prostranství a zamířil přes úbočí k Morgain. Spatřila ho, Vanye bezcitně zabodl ostruhy hluboko do koňských slabin a konečně se jejich cesty setkaly a šedý a černý kůň bok po boku vyrazili ke Studnám. Nepřá-telé se před nimi rozbíhali jako vyplašená zvířata.

Pak se ale před nimi objevila první řada Ohtijů, zástupy nepřátelských jezdců zhoustly a vyrazily proti nim, aby je zastavily. Morgainin oheň po-hltl některé z nich, řady válečníků se však znovu vyrovnaly a po úbočí kopce k nim

mířily další posily. Přiletěly šípy.

Morgain se otočila a směrem k lučištníkům se vyvalila záplava ohně.

Ohtijové zakolísali a dali se na útěk, až na několik ke všemu odhodlaných zarputilců, kteří stáli neochvějně na svém místě. Vanye a Morgain společně udeřili proti té nepočetné skupince a srazili tři z nepřátel ze sedel. Siptah si znovu našel místo a zase se rozběhl. Vanye hnal černého valacha snad jen dva kroky za ním.

Náhle se pod ním kůň zhroutil a strašlivě zaržal bolestí. Země se před ním zvedla do výšky a Vanye ještě stačil pochopit, že je bez koně a ztra-cen, než tvrdě dopadl na nerovnou zem a zastavil se napůl v bezvědomí o hromadu špičatých kamenů.

Pokusil se pohnout, vyškřábal se na kolena a první, co spatřil, byl umí-rající černý valach, kterému čněla z hrudi zlomená násada dlouhé piky. Chytil se balvanů nad hlavou, vstal, sehnul se pro svůj meč, pohlédl smě-rem vzhůru a musel několikrát zamrkat očima, než proti studené záři čaro-dějných ohňů spatřil vzdálené obrysy baienského šedáka a Morgain v jeho sedle.

Nepřátelé byli všude kolem ní. Studené opálové ohně přetínaly tu a tam záblesky rudé a vzduch byl těžký hrůznou přítomností Bran, tyčících se vysoko nad nimi.

Směrem k Morgain vyrazila početná skupina jezdců, na padesát mužů řítících se napříč sva- hem. Vanye zařval jakousi nadávkou, odrazil se rukou od skály a v zoufalství se pokusil vylézt nahoru pěšky. Do nohy se mu za-bodla krutá bolest a téměř ho ochromila.

Nikdy by na něj nepočkala - ani nemohla. Vanye zaťal zuby a škrábal se dál po strmém svahu, opíraje se o meč.

Ze zadu na něj najel jakýsi kopiník. Vanye uskočil, sevřel násadu kopí mezi paži a bok a prudce se otočil. Polovičník sletěl z koně přímo na Va-nya a oba se rozplácli na zemi. Kůň se vyděšeně vzepjal a hnal se pryč. Vanye praštil polovičníka jílcem meče, vrávoravě vstal a znovu se vydal do kopce, napůl hluchý k volání jezdce, který se k němu ze zadu řítí.

Spatřil, jak se Morgain otáčí, ustupuje z pracně vybojovaného postavení na hřebenu kopce a vrhá se zpátky mezi nepřátele. „Ne!“ vykřikl a vztekle máchl rukou ve snaze jí poslat zpátky. Vyčerpaný sedák nikdy nemohl na svém hřbetě unést váhu dvou lidí a ještě s nimi utíkat. Vanye navíc viděl to, co Morgain, pokoušející se k němu probojovat, vidět nemohla - masu jezdců pokoušejících se jí udeřit do boku.

Kolem jeho ramene se přehnal jakýsi hnědý kůň a když se Vanye otočil s napřaženým mečem v ruce, spatřil v bledé záři Studní záblesk bosých nohou. Jhirun tvrdě strhla koně a seskočila na zem. „Utíkejte, pane!“ vy-křikla a strčila mu do ruky uzdu své hnědky. „Utíkejte!“ zakřičela zoufale na šokovaného Vanya.

Vrhl se do sedla a připadal si, jako by se znovu narodil. Přesto se však nerozjel, zadržel koně a natáhl zakrvácenou ruku směrem k Jhirun.

Ucukla, schovala ruce za záda a uskočila před plašícím se koněm, vzpí-najícím se na kamenité stráni pokryté mrtvými těly.

„Bězte pryč!“ vztekle vykřikla a proklela ho.

Zcela ohromený Vanye otočil koně a podíval se nahoru na kopec, kde stále ještě čekala Morgain. Mezi ní a Vanyem nepřátelé buď prchali, nebo byli mrtví. Něco na něj křičela - Vanye jejím slovům nerozuměl, přesto však pochopil.

Pobídl klisnu kupředu, dojel k Morgain a společně se vydali k vrcholu kopce. Ohtijští válečníci před nimi zakolísali a nakonec se dali na útěk, když první z jejich koní padli pod nápo-rem Morgainina ohně. Řady jezdců se smísily s ječícími zástupy prchajících venkovanů.

Konečně byli na hřebeni kopce - sedláci i páni jim sami ve zmatku uvolňovali cestu. Vjeli do gigantického kamenného kruhu, který byl aba-raiskou Studnou, dojeli k obrovským ghálským sloupům, mezi kterými zá-řila studeně modrou opálovou září prastará světla, dojeli k nesmírné hlu-bině, která se mezi nimi otevírala a vtahovala do sebe lidi i poloviční pány, a náhle letěli vzhůru a zase dolů a navždy zmizeli ze světa, kde pod za-chmuřeným šihuanským nebem plály děsivé modré ohně.

Siptah proletěl Branou jedním dlouhým skokem. Hnědá klisna se chvíli vzpínala, Vanye jí však zarazil ostruhy do slabin, krutý a bezcitný ve svém zoufalství, a vřít se do toho příliš jasného, hořícího nebe.

Následoval okamžik tmy, svíjejících se těl a tvarů měnících se na stíny - prošli bok po boku hrůzou Hranic a koně znovu našli půdu pod kopyty, když jeden ani druhý neustali v běhu, podobni přeludům, jak se jejich nohy pomalu dostávaly do světa skutečnosti. Pak už byli zase na pevné zemi a rychle si prorazili cestu mezi vyděšenými lidmi, kteří se ani nepokoušeli je zastavit.

Nikdo je nepronásledoval, ani jediný jezdec, jen na ně vystřelili několik šípů, které však byly příliš špatně mířené, než aby jim mohly ublížit. Pak už nebyly slyšet ani výkřiky, ozývaly se jen pravidelné údery koňských kopyt a kolem nich byly široké a otevřené pláně.

Přitáhli koním uzdy a jeli pomalu dál. Vanye se ohlédl a spatřil zástupy lidí, shromažďujících se u paty Brány, která stále ještě zářila mocí. Rohova armáda, zvolna nabírající na síle, stále ještě ale vyděšená a zmatená.

Kolem nich se prostírala, kam až oko dosáhlo, rovná a otevřená krajina, země úrodná a bohatá. Vanye se zhluboka nadechl, neucítil ve větru nic špatného a podíval se na Morgain, která jela po jeho levici a ani ji nena-padlo se ohlédnout.

Mlčela. Ještě nebyl čas na vyprávění. Vanye viděl v jejich ramenou vy-čerpání a neochotu zabývat se zemí, do které vstoupili. Až příliš dlouho nutila jít ty, které nebyla schopna vést.

„Potřebovala jsem armádu,“ řekla tiše a unaveně. „Existovala jenom jedna, kterou jsem byla schopna zvládnout a která mohla prorazit jeho tá-borem. Jsem ráda, že tě zase vidím, Vanye.“

„Děkuji,“ řekl a věděl, že to stačí. Teď byl čas na jiné věci.

Morgain vytáhla z pouzdra Podvrženého a napřáhla jej před sebe, jejich jediného vůdce v té neznámé zemi.

KNIHA TŘETÍ

Kapitola devatenáctá

Odházeli další a další lidé, mizely káry, vozy a zvířata, která se lidem podařilo vehnat do toho příšerného prázdna. Jhirun ležela mezi vychládající-cím tělem černého koně a shlukem skal a s hrůzou hleděla na vrchol kopce a na svíjející se ohně Studny, pohlcující vše, co se do nich odvažilo vstoupit. Jezdci zápolili s plašícími se koňmi, prostí venkované se plahočili pěšky, řada za řadou přicházely zástupy lidí ze Šihuanu a Hiuaie, ženy rol-níků společně s manželkami noblesních Khálů, muži z polí společně s muži, kteří si odbarvovali vlasy a nosili černé hábity knězi a kteří teď chvějícími se prsty svírali své amulety a zaříkávali slepé síly vtahující je do neznáma. Někteří přicházeli s hrůzou a několik málo s neskrývaným nadšením, aby si je všechny bez rozdílu vzal skučící víchr a odnesl je pryč.

Přišli poslední z arenských, ženy, děti a starci a několik mladších mužů, kteří je měli chránit. Jhirun spatřila jednoho ze svých vysokých bratranců z barrowské tvrze, jak vstoupil do prudké záře a zmizel, spláchnut vlnami víncích plamenů. Slunce dospělo k zenitu a lidé stále ještě odcházeli, vyčerpaně dobíhající poslední opozdilci, lidé zmrazení zraněními a ti, kteří se neodvážili hned projít a museli se několikrát pokoušet sebrat odvahu.

Jhirun si utáhla vlnák kolem ramen a zachvěla se, opírajíc se tváří o skálu s očima upřenými na odcházející zástupy, ponechána bez povšimnutí, neboť prostá selská dívka nemohla být ničím pro ty, kdo upírali své myšlenky ke Studni a k naději skryté za ní.

Bylo pozdě odpoledne, když odešel ten úplně poslední z nich, zmračený polovičník, který se strašlivě dlouho trápil na zdupaném svahu kopce, vleká se přes hromady mrtvých tělech směrem vzhůru. Zmizel. Zbyla jen nepřírozená tíha vzduchu, vytí větru, řítícího se ke Studni a namodralá záře čarodějných ohňů, lesknoucích se proti šedivému nebi.

Byla poslední. Zvedla se a šla, nohy měla ztuhlé a otlučené a cítila, jak je malá a nepatrná, vystupujíc po svahu kopce do míst, kde se vzduch dal jen stěží dýchat a kde ji za sukně tahal silný vítr. Vstoupila tam, kde vládlo světlo a vířily plameny chladných ohňů, vstoupila do kruhu Studny, za-chvěla se a na okamžik zavřela oči v hrůze před oslnivě modrou propastí, která se před ní otevířela. Víchr stále sílil a táhl jí za sebou.

Její bratrance odešli. Všichni odešli, lidé z Arenu i z Barrows, Fwar i páni z Ohtij-inu.

Právě za tímto se vydala a teď to místo ní získal Fwar a lidé z močálů, kteří ten sen promění podle svých vlastních záměrů a budou v něm hledat to, co chtějí oni sami.

Jhirun se rozplakala a obrátila se zády ke Studni. Neměla odvahu to udělat. Utáhla si kolem sebe Cilin vlnák a přitom si vzpomněla na věc, kte-rou tak dlouho nesla.

Vytáhla to ze záahadří, malou zlatou figurku racka v letu, dotkla se jemně propracovaných rozepjatých křídel a přes slzy v očích ani nebyla schopna rozpoznat, jak vlastně vypadají. Otočila se a hodila figurku do Studny. Zlatá soška se zaleskla jako kapka deště v ranním slunci, chopil se jí vítr a už ji nenechal spadnout. Najednou byla pryč.

Alespoň že on mohl odejít. Snad se dostane do země, která mu nebude tak cizí a ve které budou hory i široké pláně, kde se její kobyłka bude moci rozběhnout.

Fwar ani jeho ostatní nepřátelé ho nikdy nedostanou. O tom byla Jhirun přesvědčená.

Obrátila se a začala sestupovat z kopce, pryč od ohňů a zpět do šedého světla šihuanského dne. Když byla v půli svahu, hučení větru ustalo a roz-hostilo se mrtvé ticho.

Jhirun se otočila směrem k ohňům, tetelícím se jako vzduch nad močá-lem. Přímě před očima se plameny roztrhaly a zmizely, mezi sloupy Studny zbyla jen šed' dne pomalu se chýlícího k večeru a sloupy samotné už nebyly nic než obyčejný šedý kámen.

Jhirun překvapeně zamrkala a jen s obtížemi přesvědčila sebe samu, že tam kdysi panovala podivná kouzla. Její oči už nic neviděly. Dívala se na Studnu, dokud jí na tváři neuschly slzy, a pak se otočila a znovu se vydala na cestu do údolí. Tu a tam se zastavila, aby oloupila nějakého mrtvého. Tomuto sebrala láhev na vodu, jinému zase dýku se zlatou rukojetí.

Náhle ji vyděsil jakýsi pohyb. Ozvalo se cinkání postroje a zpoza skal vyjel jezdec, známý bělovlasý muž na hnědém koni.

Jhirun nehybně stála a čekala. Ani khálský pán nikam nespěchal. Dojel k ní a klidně zadržel koně. Tvář měl bledou a střízlivou a jeho šedé oči byly jasné, jen nepatrně zakalené únavou. Kolem levé ruky měl ovázaný zkrvavený cár jakési látky.

„Kithane,“ řekla Jhirun. Tituly vynechala. Už nevládl vůbec ničemu. Všimla si, že někde sebral meč. Připadlo jí to zvláštní, ale vůbec se ho ne-bála.

Kithan vytáhl nohu z třmenu a natáhl k ní štihlou ruku s dlouhými prsty. Tvář měl pevnou, v jeho očích však byla úzkost a obava.

Potřeboval ji, pomyslela si cynicky Jhirun. Sám by nepřežil. Chytila se Kithanovy ruky, položila nohu do třmenu a překvapilo ji kolik síly bylo v té kostnaté ruce, která ji táhla nahoru.

Ještě tu zůstaly vesnice, ještě tu byla pole, která voda do jejich smrti nemohla zaplavit. Ještě tu zůstali staří lidé, ti, kteří se báli, a ti, kteří nevě-řili.

Hnědý kůň se dal do pohybu. Jhirun se rukama chytila Kithana a odpo-čívala, podvolujíc se pohybu koně, pomalu sestupujícího do údolí. Zavřela oči a rozhodla se, že se neohlédne, dokud se cesta nestočí a kopce jiní ne-zakryjí výhled na vrchol se Studnou.

Na nebi zarachotil hrom a na zem dopadly první kapky studeného deště.

Běžci na pomezí

Před nějakou dobou jsem společně se známým brněnským překladatelem Karlem Blažkem strávil drahně času nad bibliografií autorky této knihy a pro Rimrunners, román z konce osmdesátých let, který je pokračováním ságy o stanicích Pěli, nás lepší český název než právě Běžci na pomezí nenapadl.

Shodou okolností však tento narychlo stvořený a logicky nevelmi správný titul vystihuje základní podstatu knihy C.J.Cherryh. Vzbuzuje totiž představu čehosi, co je mimo hlavní proud běhu věcí, představu tajemná, neobvyklostí a podivenství. Čehosi dobře známého, smíšeného s něčím zvláštním a tajuplným.

Koneckonců i samo jméno C.J. Cherryh zavdává příčinu k dohadům a hloubání, přestože není až tak docela pravé. Dáma, která si je zvolila za své literární nom de guerre, se ve skutečnosti (je-li jaká) narodila 1. září 1942 jako Carolyn Janice Cherry v St.Louis ve státě Missouri. Ve svém životopisu z jedenadevadesátého roku, který mám před sebou, vynechává všechno nepodstatné, takže do roku 1965 jako by o ní bylo známo jen to, že žila v celkem čtyřech amerických státech (většinu času v Oklahomě), získala titul bakaláře svobodných umění v oboru latiny na University of Oklahoma a titul mistra svobodných umění na John Hopkins University v Marylandu. Výčet akademických ocenění a poct vynechávám.

Od roku 1965 až do roku 1976 se živila jako učitelka latiny, řečtiny a historie starověku, u praktické archeologie, kterou studovala, nakonec ni-kdy nezakotvila.

Už v tomto období napsala několik sf povídek, počínaje Čtenářem myšlenek, který vyšel v ASF roku 1968, spisovatelkou na plný úvazek se však stala až v roce 1976, kdy debutovala Bránou Ivrelu a hned získala první z dlouhé řady sf cen, v tomto případě Cenu Johna W. Campbella jako nej-slibnější sf autor roku.

Zmíněná kniha jako by předznamenala celý charakter její budoucí tvorby, protože šlo jednak o román a jednak o začátek delšího cyklu, jed-noho z těch, které tvoří základ jejího díla.

Dohromady více než tisícistránkový Cyklus Morgain pak pokračoval Studnou Šihuanu (1978) a Ohni Azerothu (1979), aby se po devítileté pauze uzavřel Bránou vyhnanství (1988). Tlustospis Britské encyklopedie science fiction tento epos řadí do kategorie heroické fantasy, ve které „...rationalita prorocky podpírá hektickou a možná poněkud příliš bujnou fantazii.“ Budiž.

Ponecháme-li stranou několik zcela nezávislých prací, celé dílo C.J.Cherryh tvoří ucelenou konstrukci budoucí historie světa Aliance a Unie, která pokrývá většinu dějin Galaxie ve třetím a čtvrtém tisíciletí po Kristu. Aliance, opírající se o vesmírnou organizaci Obchodníků, kteří provozují obrovské nákladní lodě používané v mezihvězdném obchodě, přežívá v samém srdci bezohlednější, agresivní Unie. Třetí silou, která ovlivňuje celý lidmi ovládaný vesmír, je sama Země, hustě zalidněná a ovládaná výbojnými nadplanetárními organizacemi. Co je neobvyklé, celá série se většinou neodehrává na planetách, ale na umělých světech, v pro-storách nej-různějších vesmírných lodí, obchodnických korábů (každá ta-ková loď nese samostatnou a nezávislou kulturu), umělých satelitů a pře-stupních stanic.

Klíčovou ideou souboru je Gehennská doktrína, která zakazuje kulturní kontaminaci nově objevených planet.

Gehennská doktrína se ukázala být více než vhodným nástrojem pro stavbu celého cyklu, protože na jedné straně poskytuje myšlenkový náboj nejvýznamnějším textům série a na straně druhé do jejího schématu zařazuje i jinak celkem nezávislé příběhy, protože není nijak složité představit si, že jsou tak oddělené od ostatních právě díky použití Gehennské doktríny.

Ještě v jednom může být schéma světa Aliance a Unie užitečné, může totiž sloužit jako systém opěrných bodů a souvislostí mezi nimi, který drží pohromadě zástupy vedlejších postav a nespočetná množství cizích kultur, proplétajících se komplikovanými a obtížně pochopitelnými vazbami v každém lepším díle C.J.Cherryh. Vlastně už v jednom z jejích prvních románů, v Lovci světů z roku 1977, ve kterém nepříliš podařeným způsobem pojala staré téma osudového střetu Homo sapiens s výbojnou cizí civilizací, jsou na zanedbatelném počtu stran do neuvěřitelných podrobností popisovány hned tři cizí civilizace.

Od roku 1978, kdy vyšly první dva díly dalšího románového cyklu, známého jako Stárnoucí slunce (Kesrith a Shon 'Jir vyšly v roce 1978, Kutath v roce 1979), už působí dichotomie Aliance a Unie směrem k lepšímu uspořádání nesmírného bohatství materiálu, který fantazie C.J. Cherryh dokázala vytvořit.

Na rozdíl od velké většiny sf autorů směřuje v případě C.J. Cherryh nej-častější výtky proti přílišné krátkosti jednotlivých příběhů, ačkoli se jí přede-vším v případě obchodnických románů, pravděpodobně klíčových textů celé série, podařilo celkem dobře zdůraznit základní dějové a vyprávěcí li-nie. Nebude na škodu si připomenout jednotlivé tituly tohoto okruhu. V ča-sové posloupnosti je to především Dotek hada (1980), už zmiňovaná Sta-nice Pěli (1981, oceněná Hugem), Obchodníkovo štěstí (1982), Cyteen (1988, další Hugo) a Běžci na pomezí (1989).

Na tomto místě mne napadá zajímavá souvislost. Jako velmi dobrou přípravu na knihy C.J.Cherryh bych vzal do ruky něco od Ursuly le Guin - atmosféra je stejná a způsob vyprávění v podstatě také. Ovšem stále se ještě nemohu vyrovnat s tím, že se mi obojí zdá být silně nepůvodní, ohrané. Těžko říct - byl jsem odchován klasickým mainstreamem let pade-sátých a šedesátých a většina nových knih mi připadá jako variace na dávno známá témata. Dnešní či bezprostředně nedávná science fiction má, alespoň podle mého názoru, blízko ke „science“ a k futurologickým vizím, méně však už k „fiction“, které se v takových vizích většinou příliš dobře nevede. Typickým příkladem je Obětní beránek, krátká novela C.J.Cherryh z roku 1985, která se vyloženě topí ve stísněnosti prostor, ve kterých se odehrává. Pocit stísněnosti a svírajících se intrik čiši z většiny knih paní C.J., ně-kterým je to ku prospěchu (u Obětního beránka je utopenost příběhu víc než vyvážena mučivým pocitem nepohodlí a tísně, který z knihy přímo čiši a dodává jí sílu a přesvědčivost), jiným méně. Další společné rysy dávají všem těmto knihám autorčiny sklony k antropologickému bádání. Jen těžko v jejím díle najdete úvahy o kultuře, moci a možnostech kontaktu lidské společnosti s mimolidskými civilizacemi. I ve fantasy typu příběhů Arafel, královny Ealdwoodu (Kámen snů a Strom mečů a drahokamů, obojí z roku 1983), musí hlavní hrdinka bojovat s lidskou rasou, jejíž železné meče při-cházejí vyslovit ortel nad starou keltskou magií.

Fantasy vůbec tvoří značnou část díla C.J. Cherryh, mimo už zmíněných elfských příběhů bychom sem mohli zařadit ještě cyklus příběhů z dávné ruské historie (Rusalka, Černěvog a Kníže Ivan) a všechny knihy odehrávají se v prostředí vodního města Merovingenu, stvořeného C.J. v Anděli s mečem (1985). Na tento román navazuje dlouhá série Noci Merovingenu, blíží se v současné době k desátému svazku.

Dost bylo encyklopedického suchopáru. Proti tomu, co jste právě dočetli, musí být nanejvýš úporný. Navíc nemá smysl se zabývat něčím, co musí být pečlivě přečteno a hlavně pochopeno. Přiznávám se bez mučení, že se mi ve většině knih C.J. Cherryh, které se mi dostaly do rukou, nepodařilo najít žádný leitmotiv, takže jsem je nejspíš sám nepochopil. Mám však čím dál silnější pocit, že v díle C.J. ani o nějaké hluboké myšlenky nejde. Pokouší se o ně v Bráně Ivrelu, která bezprostředně předcházela knize, kterou máte před sebou, nicméně snaha o filosofování tomuto románem spíš uškodila, než prospěla.

Přitom bylo v Bráně tolik možností, které zůstaly nevyužity - kolik mohla kniha získat na poutavosti, kdyby se C.J. křečovitě nesnažila udržet v tajnosti Morgaininy myšlenky, zatímco ty Vanyovy se čtenáři celou knihu ser-vírují na zlatém talíři. Vzájemný vztah Vanya a Morgain zůstává stále stejný, i když se nás autorka snaží přesvědčit, že se nějakým způsobem mění, a po nesmírně slibné scéně s jelením masem hned na začátku knihy se lidskost hrdinů prese všechno znovu dostává do pozadí. Zároveň jako by se C.J. bála dát oběma stálého protihráče, když už nedala příliš prostoru jim samotným. Kromě toho je Vanya až příliš ušlápnutý, což si dost dobře nedovedu představit u člověka, který dokázal po téměř dva roky vzdorovat obrovské přesile a přežít v divokých horách v neustálém boji s nepřáteli. Studna je bezesporu podstatně lepší. Příběh sice trpí pomalým začátkem, ale už na prvních deseti stranách je nádherně popsána krajina, kde se děj knihy odehrává, a do příběhu vstupuje právě ten třetí hrdina, který mi v prvním dílu chybí. Šihuan, Hiuj a jejich obyvatelé jsou vůbec daleko lepším prostředím pro román, který má výrazné ústřední postavy. Byl jsem také nesmírně rád, když jsem zjistil, že do této knihy přibyly oproti prvnímu dílu scény, které jako kdyby čtenář sám prožíval. Tak jsou působivé. Když půjdu od začátku, uchvátila mne scéna v hrobce, vynikající je Jhirunina noční plavba zřícenou Čadří, jako ve filmu před sebou vidím strom ženoucí se ke mně po blesky ozářených vodách, z mlhy kolem mne se vynořují hory Šihuanu a sám stojím v dešti před branou Ohtij-inu a zoufale se pokouším přilákat pozornost jeho obyvatel. Skvělá je noční scéna s na-půl spícím Vanyem (asi nejrealističtější a mně nejbližší pasáž celé knihy), nesmírně mohutné je krátké setkání se zmraženým polovičnickem a o nic méně působivý není ani krátce nato následující pohled na rozpadající se svahy šihuanských hor.

Příběh sám není vůbec špatně promyšlený, dobře se čte, v některých místech se dostává na úroveň asimovovských mystifikací a za pointace ně-kolika kapitol by se vůbec nemuseli stydět ani takoví mistři povídek, jakými jsou Clarke nebo Bradbury. Škoda jen, že závěrečné pasáže knihy nemají větší spád a chybí jim nějaká ústřední scéna, podobná osamělé jízdě Vanya a Erije v závěru prvního dílu.

Jazyk knihy? Obě verze, česká i anglická, se pokoušejí o totéž - o hutné, promyšlené a poněkud archaizované vyjadřování, které jen málokdy přerušuje běžná hovorová řeč. Oproti prvnímu dílu se však ve Studni objevuje něco, co do příběhu vnáší nový rozměr - drtivě stručná vyjádření Morgaininy myšlenky, z nichž zejména to první si zaslouží citaci v původním znění, kde zní bezpochyby daleko mohutněji než ve znění českém.

Thee will not appoint thyself my conscience. Thee is not qualified. And thee is not entitled.

Thee is not entitled. Jakým právem se mi snažíš vnutit své vlastní svě-domí, Nhi Vanye? Jakým právem se však snaží vnutit své svědomí ona jemu, na to už Morgain nemá odpověď

Ještě jedna věc by snad mohla být pro čtenáře českého vydání této knihy zajímavá. Není příliš obtížné vymyslet si krajinu, svět a lidi, jaké chcete, v případě Studny to však nebylo až tak jednoduché. Prostředí, ve kterém se příběh odehrává, je místy tak reálné, že ani není možné si cokoli vymýšlet a je třeba použít jako model pozemskou skutečnost. Napůl zaplavený Hiuj proto hledejte v močálovitém pobřežním pásmu mezi Bostonem a Salem na východním pobřeží Spojených států, kopce nad Suvojem jsou vlastně kousek od proslulých útesů doverských, mlhavé a deštivé hory Šihuanu mají nesmírně blízko k podzimní Vysočině, suťová pole nad Sotharnem jsem poprvé viděl na hřebenech Jeseníků a modelem barrowských mohyl byly dva nevelké holé kopce kousek od místa, kde bydlím. Jeden z nich má dokonce na vrcholu kus holého kamene.

Jen s lidmi je potíž. V celém svém okolí jsem nenašel nikoho, kdo by se alespoň vzdáleně podobal hrdinům této knihy. Což o to, Fwarů a jim podobných kreatur by se našlo celkem dost, i Hetharua jako bych už někde viděl, Morgain, Jhirun a Vanya jsem si však musel s pomocí paní Cherryh stvořit úplně sám. Ať už jsou, jací chtějí, jsou a pravděpodobně i zůstanou lidmi, kteří sice existují, ale zůstávají mimo dosah nás ostatních.

Hynek Filip